Thornai Zakab ✓

otors

l

A Mübarât

1923. 50 l. l

Gyűjtők, amerikai II. 168, 169.

ROBERT THORNE, geografus,utazó

Térképe egyik érdekes ége,hogy az John Deeltől került Richard Hakluythoz/az ő könyvében jelent meg/aki alkimista,geografus volt és kétszer is hosszabb időt töltött Magyarországon-magyarúl is tudott-A magyarság transkaukázusi lakóhelyével kapcsolatos elképzeléseket talán itt szerezte. 27.old

FARDY LAJOS: Johannes Schöner és követőinek magyar tárgyú térképei a 16.század első negyedében 7/23.old

FOLIA HISTORICA, 2. A M.N.M.Évkönyve, Bp. 1973

ROBERT THORNE, geografus,utazó

A magyarság korábbi hazáját ő is a Fekete-tenger és a Káspi-tenger közötti területen helyezi el,nagyjából a mai Grúzia helyén.Igy a szöveg is"Georgia seu Hungaria anti ua".Bár ez a térkép sokban eltér a Schönerétől és mentes annak fantasztikus elemeitől,mégis valószinü,hogy a nörnbergi kartografus/Schöner/ munkáján alapul,annak feltételezés it veszi át. 27.old.

TARDY LAJOS: Johannes Schöner és követőinek magyar tárgyú térképei a 16.század első negyedében 27.old

FOLIA HISTORICA, 2. A M.N.M.Évkönyve, Bp. 1976

ROBERT THORNE, geografus

Johann Schöner térképén Gruziát a régi Magyarországnak emliti.-Ezt az állitást 1582.-ben Richard Hakluyt egyik munkájában R.Thorne,a világjáró angol kereskedő és geográfus 1527-ben készitett térképe,Thorne nem forditott gondot az államhatárok gondos ábrázolására,az akkori Magyarországot a Nagy-Lajos iralkodása alatti méretben mutatta be és nem vett tudomást az oszmán uralomról a Balkánon sem. 27.old. 15-16.jegyz

TARDY LAJOS: Johannes Schöner és követoinek magyar targ[illegible] térképei a 16.század első negyedében [illegible].old

FOLIA HISTORICA, 2. A M.N.M.Évkönyve, Bp. 1973

Thorner István

Kassan a következő
években szerepel ti-
lalmakban
1486/1497, 1503, 1506, 1509
(1493, 1500)

Háztulajdonos, szőlő-
birtokos, Kassán kereskedik bor-
ral, Pesten jarva adós-
ságot csinál, Kassán bolt-
ja, Szántón vetje, majorja van,
jómodú, ékszerei vannak.
Csak arról nincs szó,
hogy valaha kőfarajó
vagy épitész lett volna.

Kartaspolg. 70 l.
40, 47, 52, 53, 56, 59 l.

...orművek.

...születés ét.

ALCSOPORT

SZÁRMAZÁSI HELY

MESTER

SZEMÉLYI VONATKOZÁS

EGYÉB ADAT

... szt. József alakja; jobb mutató ujját ajkára ... glória és néhány alak nyoma látszik. Mária ...ároztor alakja lehetett itt. Fölöttük fel- ... a jászolra mutat.

Thorner Zenart

tatai építész

l. Dornyay Béla dr

Fellenthali Fellner

Jakab tatai

építőművészről

Bp. 1930. 5. l.

Hó és sárcipőjét!

CSAK

Budafoki-ut 5

szám alatt

(a Műegyetem mellett)

Gumivulkanizáló

üzemben javittassa.

Telefon: **259-058**

M.O.K.

THORNACHER, Franciscus Antonius

Szobrász

Szül. Stain(?) Magyarországon

1720-ban Bécsben házasodott

Aggházy: Barokk szobrászat... Bp. 1955.

I. 287.

Thorner Leonárt

épitész

l.

Dor Fellner

s. l.

Thornyossy János

A XVII. sz. elején épitette az eperjesi ferencrendi templomot barokk stilusban a mellette lévő, mindenkisz nélkül való kolostorral együtt.

Divald Kornél lajstroma
Rómer Flóris hagy. XXXIX
cs.

Festetics Géza grof.

Csaknem térdig, kissé
Egymáson nyugvó kezeit leere
léru ing, nyakkendő melltűve
asztal van iratokkal. Felira

GRÓF FESTETIC
TANÜGYI TA

oldalt jobbról: Giehsz.
alól balra: Kiadta özv. Vere
középütt: Utánnyomás ti
jobbra: Ny. Légrády Tes

Kőnyomat, magassága

Szn. 31
~~23~~-909
23-909-1.

Thornyossy János

Kassai épitett

Ki e város korjéken sok uri kastélyt is épitett, a Rákóczy korban az eperjesi Kommüresek fejtak perbe, a miért az ottani Fenczrendi szolostor épitéset elvállalta, az úgy ránézve rosszul végzödhetett, mert röviddel rá södbe került.

IROD.

Tarc ~~B.~~ 10 l.

Tornyosi János

l. Wagdy

170. l.

balra fordult. Kezeit előre nyuj-
Batyuját vállon átvetett szíjon
és szakálla hosszú. Öltözete:
kal és térdig érő nadrág.

1·5 cm. — Lelt. sz. 1476. — Vétetett
orretól 10 lirán, vagyis 9·20 K-án.
22-én (191–898). — Az elszámo-
gusztus 26-iki 373 eln. sz. határo-

Thorczyossy János

építész

l.

Divald Kornél: Felső-

magyarországi renaissance

építészet. 2. rész

-

észitett közcső és összekötőcső

től:

szekötőcső	összesen
8.126.63	171.833.84
4.736.18	2o2.214.o5
1.918.78	3o1.4o5.51
8.292.84	3o3.o18.88
9.599.31	264.324.64

Előirányzat	Zárószámadás szerint
8o.ooo.- P	3o9.o18.o3 P

Thornyossy János

kassai építész

Épitette az eperjesi fe-
renciek templomát
1715-ben, ahit az eperjesi
könnüvesek mint idegent
pörbe fogtak vállal-
kozása miatt -
lásd a forrás miatt

Divald Magyarmüvenul.

218. l.

Thornyossy MDK

kassai épitész

Lásd: Tornyosi Tamás

Thornyossy János épitési

H.D.k.

Az egerjesi ferences templom épitője
1715.

K. Divald: Old Hungarian Hol. London 1931
205.

Thornyossy Tamás

kassai szobrász

l.

Kampisnyábban szobr

495. l.

Thornyossy Tamás

építész.

lásd okv.

Wick Béla: A kassai Szent Rozália kápolna története. Kassa 1935.

e könyv ismertetésében

Kampis Antal: Századok 1939. 246, 247. l.

Tekintetes

Műemlékek országos

Bizottsága

Budapest IX

Hőgyes Endre – u. 10

Thornyossi Tamás

Münchner 1904 - 1960

Cend-

). L 30(973), 62(1003)

MDK

Thornyossy Tamás

Mária-oszlop a budai Mária-téren, repr.

Kampis Antal: Az ujabb magyar szobrászat. A szépmüvészetek könyve. Bp. 1940.

495,497.1.

Tornyosi Tamás

* 1677 Kassa
+ 1732

irod

Toman

698. l.

TORNYOSI *Tamás*, építész, * 1670 körül, † Kassán 1732 nov. 25. A kassai kőművescéhnek 1707—32. céhmestere volt. T. építette 1715. az eperjesi Szt. Ferenc-rendiek templomát és klastromát, 1723. Gecsén (Abaúj vm.) Olasz László, 1731. Kázsméren (Zemplén vm.) Barkóczy László, 1733. Bájon (Bihar vm.) Patay Sámuel kastélyát.

Ke-Sz. II. 543 l

Tornyosi Tamás

lásd

Arch. Ért.

1910. 347

Tornyosi Tamás

, Tornyosi Tamás építőmester után (1732) „die Tochter abgemahlter“ és 11 tájkép.

Kemény Lajos: Kassai képírók a XVI, XVII és XVIII. században. Művészet 1903. 340. l.

Lipót és Isa.

és női divat gyári raktára.
d Damen-Mode-Fabriks-Niederlage.

DAPEST,
ÁLY-UCCA 32.

ÉS GYÁRI SZŐNYEGEK.

karácsonyi ajándékot!

lre (előleg nélkül)

ot.
vagy paplanlepedő vásznat.
ónyeget.
caramani sezlontakarót.
vagy pehely) paplant.

Tornyosi Tamás

Kassai építőmester

terveste és építette a Kassai Immaculata-szobrot, melynek szobrászi részét Griming Simon Rešitette - 1720-23.

Tornyosi építette a kassai szt Rozália fogadalmi templomot. + 1733.

Wick Béla dr.: A kassai Immaculata-szobor története. Košice-Kassa 1928. 15. l. 17. l.

F Tornyossy

997.

I
402.

997. Olasz festő.

A XVIII. századból.

Keleti követség.

Az oszlopcsarnokos teremben jobbról, kisérőitől körülvéve, piros palástban áll a balra fordult caesar, ki balját csipőre tette és jobbját kinyujtva beszél az ötös keleti küldöttséghez, mely arany pénzeket nyujt át és a melynek tagjai közül ketten térdreereszkedtek. Ez utóbbiak mögött, a felügyelő utasításai szerint, egy szolga rakosgatja a kincses ládákat és a díszedényeket, mialatt társa az ajtón ládát hoz be. Balról őrök és előkelő hölgyek, [illegible] hol a császár kisérete felé ketten sietnek,

Tornyossy Tamás

építőm.

lásd

Arch Ért

1910. 452

Tornyosi Tamás

Lásd

Arch. Ért

1910. 95. l.

Tornyossy Tamás

építész

A század első felének keresett építőmestere volt Tornyossy Tamás, a ki 1715-ben az eperjesi szent Ferencz-rendüek klastromát, 1723-ban Gecsén (Abauj m.) Olasz László, 1731-ben Barkóczy László kázsméri (Zemplén m.) és 1723-ban Patay Sámuel báji (Bihar megye) kastélyát építette.

Kammerer Lajos A renaissance és rococco Kassán. Arch. Ért. 1899. 114. l.

Tornyosi Tamás

éji tömester.

A Kassai mária emlék oszlopra vonatkozólag lásd Szilassy Jánost

Régi Kassai mesterek. Budapesti Hirlap. 1904. [redacted]. május. 3.

Tornyosi Tamás
építőmester

után (1732) maradt „die Tochter abgemahlter" és 11 kájkej.

Kemény Lajos: Kassai lépírók.
Miwészet, 1903. 340 l.

Tornyosi Tamás

Kassai építész

1715-ben építette az eperjesi ferencrendi templomot. Lehet, hogy a kolozsvári piarista templomot, ruchy az előbbivel stílusrokonságot mutat, hiúten a fenti kiváló kassai mester terverte

Gerkrd

164-l

745. szám.

Tornyosi Tamás
épitéz Rassai
L. XVIII. n
Arch. Ér.
1900. 75. l

Rajzolta D. Bengouth Rickets 1897-ben.
«Fertina lente.»
Iparművészeti Muzeum
Budapest.

743. *K. B. R.*
Rajzolta E. Bengouth Rickets 1897-ben.
Iparművészeti Muzeum
Budapest.

744. *Jelf-Sharp, Constance.*
Rajzolta E. Bengouth Rickets 1897-ben.
Iparművészeti Muzeum
Budapest.

745. *Rippmann Walter.*
Iparművészeti Muzeum
Budapest.

746-47. *Rozsnyay V. H. Kálmán.*
Rajzolta John Hassal.
Iparművészeti Muzeum
Budapest.

748. *M. C. S.*
Rajzolta E. Bengouth Rickets.
Iparművészeti Muzeum
Budapest.

Tornyossy Tamás

Thieme Becker 886

XXXIII-
294. l.
(Lyka)

457. ábra. Kuruez fegyver

dében született s birtokos volt
nyervén, miután iskoláit elvégezt
után megyei hivatalt vállalt; így
időbe esik házassága is Festetics

Mihelyt II. Rákóczy Ferenc
ban túl a Dunára is át kezdének
[illegible] mellé annyian sereglének rö

ódele (455. ábra), aranyozott bronz,
czon. Az előlapon két kar látható
kardot szorít. Felette mondat-sza-
s alatta: «Pro Libertate» fölirat.
lesé volt. XVIII. század. Kiállította:

a Kuruczfegyvercsoportot
kóczy-terem egyik szekrényében

ekrény aljában egy-egy Kurucz
iállították: az egyiket a benczések
sikat dr. Szivák Imre.
őrszíjból, mely domború ezüst
van ékesítve. A homlokdíszt egy-
láncz képezi, melynek közepén
as látható, mellén címerpaizsba
Erdély czímeréből véve). A zabla-
öntött és vésett ezüst boglár,
örtmívű ezüst félhold lóg.
ete bőrszíjból, mely 46 domború,
angyalfejet ábrázoló, öntött ezüst

te bőrszíjból, mely 20 drb dom-

Thornyossi Tamás

kassai épitőmester

Divald Kornél: Eperjes ujabb templomai.
Művészet 1904.193-197.o.

M.D.K.

Thoronyossi Tamás, építőmester

pőre érdekes fényt, vet a XVIII. sz. céh-rendszer szigorúságára, amennyiben az eperjesi kőmivesek azért fogták perbe, mert kassai építőmester létére elvállalta 1715-ben az eperjesi ferenc-rendű kolostor építését.

Divald Kornél: A felsőmagyarországi renaissance építészet.

A Magyar Mérnök- és Építész-Egylet Közlönye, Bp. 1899. 33. kot. 392. old.

Thoroczkay Mária

mühimző

Gentmüeml

403.1

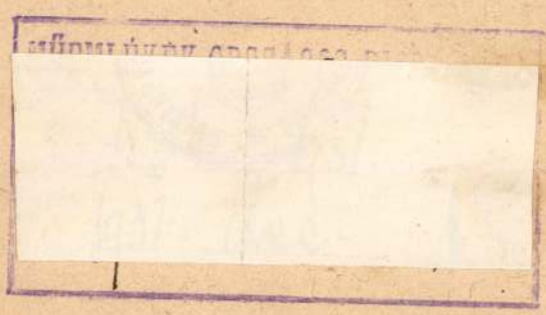

fillért a 127.690. számu kiad

Budapest, 1931. november hó 1

Kertész K. Róbert s.k. h. áll

A hivat

THOROCZKAY OSZVALD

emlitve, mint aki H.S. técsői házában hosszu időt töltött

ld. Hollósy Simon

Sándor László: H.S. técsői évei
UJ TÜKÖR 1980/XVII35.sz.20.o.

Thoroczkay Ozvald

Művei szerepelnek Soó Rezső ex libris,
kisgrafika gyűjteményében

Weiner Mihályné:Magyar ex libriscek Soó Rezső kis-
grafika gyűjteményében

Művészettörténeti Értesitő 1974/1 79.old.

Torryossy Tamás

magh. 1732.

hagyaséküben Eépek.

cirod

K 74 l.

Tornyosi Tamás

München 1903. 340

– 1910. 90

Dannhauser J. ntán: Zsidó k

119 (607), 2110 (283).

Tornyosi Tamás

Épitém

1701–20

Csontosi jegyz

Tornyosi Tamás

építőm. Kassán

1707 – 1732 Lehm.

1715-ben Eperjesen építi a Szenerendüek szt. Józsefről nevezett Kolostorát. 1723. a szabolcsmegyei Bajon Pátay Sámuel kastélyát építette meg az első törvnynak feljebb való rakásában megalkudván 1200 frtban és 10 hordó tokai borokban, 1723. az abaujvármegyei Gecsen Olasz László házát építi míg 1734-ben Barkoczy László kassmérei (Zemplén m.) kastélyát, megert 1396 frt jart. Ő emelte Kassán a Mária szobrot, meget 1723-ben szentelték föl

+K+83.l

.....-i m. kir. posta- és távirda-pénztár

Nyugta

.....azaz: ..... Korona

mely összeget, mint évi ..... K lakpénzemből az 190..... évi .....

Tornyosi Tamás

Kassai gyftom.

+ K + 176 l

.....-i m. kir. posta- és távirda-pénztár.

Nyugta

azaz : ..... Korona ..... f-ről,

összeget, mint évi ..... K lakpénzemből az 190..... évi .....

érnegyedre eső részletet, a .....-i m. kir. posta- és távirda-

..... pénztárból minden hiány nélkül felvettem.

Kelt .....-n, 190..... évi ..... hó 1-én.

Torryossy Tamás

épitész

Egyszer. Gr. Terencz rendi templomai a XVII. sz. elgérol. A zárdával épitette Torryossy Tamás kamai épitomáister.

Műveszet 1904. 195-6.

Dwald. Egyszer templomai. 75-80 l.

Gerecze. A műmeinlekek

702 l

Tornyosi Tamás

epitom.

Ks 48. l

Meghalt 1732. nov.
25 en.

Tornyos Tamás

céhmester

1723ban építi a fel-
dalmi Mária Imma-
culata emlékművet,
melynek szobrait Grün-
wing Simon készíti.

Szíklay Kata

230 l.

Szegedy József

Kétegyháza

Tornyosi Tamás

Kassa 1723

Wód

z

Kemény Lajos:

Kassai képfarágók és nobrászok. Kassai Ujság 1927. jan. 30.

Vigyázz, a cikk címe abszolut hülyeség! Utaná nézni.

Európa

kapterj. rt.

Budapest V

Visegrádi 3(

szolgálati

ügy

Tornyosi Tamás

rebrán XVIII. sz

cirod

Ruttkassaimüve

Szépmüvèszet

1942. 236-l.

STORCZ B. M.
hírlapbizományos
Gödöllő, Telefon: 170.

Europa Laptajekló

Budapest

V. Rothermere ü 12. III. 2

Torinyossy Tamás

épitész

láid

Wickpestis

24,25 l.

31 l.

Szilágysomlyó h. n. II. 133.

Tornyossi Tamás

+ 1733.

Kassai építőmester

építette a kassai Rozália fogadalmi templomot 1715-ben. Csch István kassai püspök (1821–1831) ujjáépítette.

Wick kassai kátmüeml

79. l.

A kassai Szeplőtlen szt Szűz szobor építésre részet fenti építette 1722-ben. A szobrokat Grimming Simon szobrász faragta.

u. o. 84. l.

~~Osztrák háború tartó határ~~ ~~határ~~ ~~határ~~ ~~

Tornyosi Tamás

építőmester

+ 1733

l.

Kemkassamüeml

22. l. 33. l.

39. l.

1978-909-18
Gépész.

541. Szék.

1 darab préselt fa-szék ülőkéjén és támláján leveldisz között látható álarczczal, a mely mellett két amorette bontakozik ki.

Méretei: 87 cm. magas, 42 cm. széles, 42 cm. mély.

Becsértéke.....5 K

Tornyos i Tamás

Kassai épitőm.

zrod

Sziklay Ferenc.

Kassa. Bp. 1938.

22. l.

Doszkár János és Ferenc

Háztatarozási, építési és átalakitási
vállalata

Budapest.

Iroda:
IV. Veres Pálné-u. 40.
Telefon 117-04

Telep:
IX. Márton-u. 3/B.
Telefon József 8-53.

Tornyosi Tamás

nód Hassai Szent-
i háromságozobor

Germagyum vellene

4761

OLVASD EL ÉS ADD TOVÁBB!

Loholsz, futsz új javak után...

Loholsz, futsz új javak után, kifúj a szél, megázol,
És a meglévő holmidra vajjon, miért nem vigyázol?
Még törekvő emberek is sokszor sárba ragadnak,
Hogy ha ezer dolgod is van, szakíts időt magadnak!
Biztosításod van már rég (jobbat nem is tehetnél),
De manapság **e kis pénzért** mondd, hogy mit is vehetnél?
Ezt az ügyet nem is lehet más oldalról szemelni.
Az értéket nagy sietve jó lesz ma felemelni!!

"Pátria" r.-t. Budapest — 435418

Tornyosi Tamás
kassai ejtész
1722
Immaculata szobor
rád
Tátra-Almanach
Szlovenszkói város-
hepér. Bratislava-
Pozsony, 1938.
59. l.

Rend ..... szükséglet, ... fejezet, ...

	Tétel	A rendelet kelte	A rendelet száma	Tá
1910.	1	XI/20	106334/909	Vajdalmyadi vá
	2	VIII/1	79247/910	" "
	3	V/2	153002/[illegible]	[illegible]

27

Tornyossy Tamás

építész

I. okl.

Arch. Ért. 1899.

114. l

Thornyossi Tamás

irod

DK 392.l.

ssy Tamás

épitéz

1720

Wick Kassatort

379. l –

cserkészünk sem szabad, hogy kimaradjo

A mai nyomorúságos időkben

Ezért azzal a kéréssel fordulunk Nagyméltóságod- Méltóságod- Nagyságod-

tasson közelebb célunkhoz. Kérjük, ne m
lapot, hanem azt az összeget, amelyet szí
támogatására, méltóztassék a mellékelt cse

Szíves áldozatkészségét sok sok

Budapest, 1933, junius 15-én.

Tornyossy Tamás

épitesz

1730

l.

Wick Kassa tört

395. l.

ez fokozottan nagy feladatokat ró reánk.

hoz, hogy ha csak egy pengővel is, jut-

éltóztassék eldobni az ide mellékelt csekk-

vesen áldoz a csapat szegény cserkészeinek

kk-lap felhasználásával hozzánk juttatni.

cserkészfiunk áldó hálája fogja kisérni.

Hazafias üdvözlettel:

a 197. sz. Baross cserkész csapat

szervező bizottsága.

Tormossy-Tamás

Kassai kőműves
céhmester

László özv.

Wick Rozália

7, 8, l. 11, l.

A szerzőtől megjelentek:

	Kč.
Dr. Fischer-Colbrie Ágoston kassai püspök Beszédei és Beszédvázlatai, kötve	60·—
Kassa régi síremlékei (XIV—XVIII. század)	40·—
Kassa régi temetői	60·—
Az 1709—10-iki pestisvész Kassán	10·—
A kassai Immaculata-szobor története	15·—
II. József kassai látogatásai	5·—
Nagyúri látogatások Kassán	15·—
Adatok a kassai domonkosok történetéhez	10·—
A kassai kálvária története	20·—
A jezsuita rend története Kassán	15·—
A háromszázéves kassai szt. Orbán-torony	5.—
A kétszázéves kassai ispotály-templom	10·—
Kassa város kath. műemlékei	10·—
A kassai szt. Flórián-kápolna története	5·—
Az eperjesi kálvária története	10·—
Kath. ájtatosságok könyve. II. kiadás	20·—
Róm. kath. imakönyv (a kath. ifjúság számára)	20·—
Hitünk védelmének könyve	10·—
Összefoglaló vallástani kérdések a gimn. VIII. o. sz.	10·—

Egyébiránt, Kassa krónikái szerint, e város évszázadokon át esett a hadak útjába. Határában s falai alatt véres harcok dúltak. Az e küzdelmekben elesett vitézek holttestei szerte nyugosznak e tájon, az idők folytán már belterületté lett egykori városárkok földjében is. Ezért van, hogy az ásó, vagy ekevas gyakran hoz felszínre emberi csontokat, melyek az itt elföldelt névtelen hősök tetemeinek maradványai.

Az első kassai falakon kivüli sírkert, a melyről pontosabb történeti adataink vannak: a déli külvárosi szent Mihály temető.

Egy 1579-ból való okmány följegyzi, hogy Kassán a plébánia csűrje, illetőleg allodiális birtoka mögött is volt egy sírkert a külvárosiak temetésére.[1] Hol volt ez a terület, pontos adatok hiányában bizonyossággal meg nem állapitható. Lehetett ez a középkülvárosban, a hol a későbbi időben, még a mult században is, a kassaiak majorjai, nyaralói, kertjei voltak[2], vagy pedig a Szepsi-útnak a Fő-utcával érintkező északi részén, a mai Gyula- és Aba-utca torkolatánál, a hol azelőtt a városi és megyei majorok állottak, a melyek mellett a plébániának is lehetett szérüskertje. Ez utóbbi föltevést támogatja az a körülmény, hogy e tájon csatorna és házak épitése alkalmával nagyobb mennyiségü emberi csontmaradványokat ástak ki a föld talajából.

Fridrich Orbán a ferencrendiekről irt könyvében Kassán a külvárosban, a malom és a jezsuita atyák kertje körül emelkedő dombocskáról tesz említést, mint oly helyről, a hova az 1710-ben pestisben elhalt ferences rendtagok egy részét temették el.[3]

Az új szent Flórián-kápolna alapjainak ásása közben

6. A szt. Rozália temető.

Kassa városától északnyugati irányban a Vereshegy tövében áll a szt. Rozália fogadalmi kápolna. Létesítését a városi tanács az 1710-iki nagy pestisjárvány idején határozta el.

E kegyeletes mozzanatot Kassa város tanácsi jegyzőkönyve szószerint a következőkép jegyezte föl számunkra:

„1710. Die 25. Julii.

N. Fürmender Sz. Martony ur proponalta a N. Tanacs elöt, Pater Péchy ur repraesentatióját,[1] hogy katholikus status in memoriam futuram intuitu avertendae Pestis[2] valami kápolnat akarna épitetni az kassai territoriumon nevezett az Pater Dominikanusok veres hegyen lévö szőlőjek alat, minthogy közöl lévén ottan a forrás.

Pro occulata loci Revisione ad dictam capellam assignandi[3] a N. Tanacs (a kik ki mehetnek) deputaltatik."

A kápolna épitését 1714. június 18-án kezdték meg, a következő 1715. év tavaszán elkészült s ez év június 4-ikén Szűz szt. Rozália tiszteletére[4] fölszentelték. Épitője Tornyossy Tamás kőmüves céhmester volt.[5] Rendeltetését a kapuja

---

[1] előterjesztését.

[2] a pestis megszüntetésének jövendő emlékezetére.

[3] a nevezett kápolna számára kijelölendő helynek személyes megvizsgálására.

[4] Szűz szt. Rozália Sinibaldi sziciliai gróf leánya volt. A 12. században Palermo közelében, a Pellegrino-hegy barlangjában, remeteéletet élt. Tisztelete, a 17. században, mint a pestis elleni védőszenté, igen fellendült.

[5] Tornyossy Tamás vezette a kassai Immaculata-szobor építőmunkálatait 1720-23 években s építette a kassai szegényekháza Szentháromság templomát is 1730-ban. Meghalt mint városi szenátor 1732. november 25-én.

egykori rendeltetését. Fából készült korhadt temetői keresztje helyébe 1923-ban vasráccsal bekerített kőkeresztet emelt Hudák Antal kassai ácsmester kegyeletes jótékonysága.

*

A szent Kereszt temető megmaradt sírköveinek elmosódott felírásából a következő elhúnytak nevét s életadatait betűzhetjük ki:

Hier ruhet Karl Kreutz k. k. Militär Verpfleger 1775—1833.

Hier ruhet Joh. Freyh v. Waassburg Oberlieutenant v. lőbl. Gruppe Regiment Baron Gepper Gestorben seinem 40 Lebensjahre den . . . . . 1824.

Franz Bridling Oberarzt . . .

I. H. S. Tu odpočívá verný zaslužilý Kovař Johan Pamula smrti . . . . . R. P. 1825 dne 5 Dubna ve svých Letech 54-tych.

I.H.S. Szeredy Antonia * 1875 már. 3. † 1881. jul. 17. Béke hamvaira.

I. H. S. Itt nyugszik Trambo Mária . . .

I. H. S. Szilassy János szül. Juni 27 Napján 1777 Megh. Julius 28 Napján 1843 élete 66 . . . .

Itt nyugszik Anna Konetsny szül. Schvalvay m. h. 1847 jan 16 életének 63 évében.

---

feletti fölirat ma is jelzi: „Ob pestem sedatam divae Rosaliae dicata MDCCXV." „A pestis megszűnéseért szt. Rozáliának szentelve 1715.

E kápolna mellett a kassai tanács csakhamar egy szt. Lászlóról elnevezett magános remetelakot építtetett, abban laktak 1831-ig a rozáliai eremitáknak nevezett s a város által díjazott lelkészek, akik a közép és felső külvárosban, valamint a Hradova, Bankó vidékén s a csermelyvölgyi malmokban elszórtan lakó katholikus híveket gondozták s e környék betegeit szükség esetén a városkapuk bezárása után éjjel is elláthatták.

A szt. Rozália-kápolna 1762-ben búcsúengedélyt nyert XIII. Kelemen pápától s a búcsú napjául Eszterházy Károly egri püspök szt. Rozália napját, illetve az annak nyolcadába eső vasárnapot jelölte meg. 1809-ben katonai kórháznak s 1812-ben katonai gabonaraktárnak használták e kápolnát. Cseh István kassai püspök (1821-31) rendbehozatta s azóta többször restaurálva egyházi rendeltetésének szolgál. A kápolna 1898-ban új toronytetőt kapott. E torony egyik harangját 1916-ban háborus célra elrekvirálták.

Évenkint kétszer vonul e kápolnához ünnepélyes körmenet: áldozó csütörtökön és szt. Rozália ünnepét követő vasárnapon.[1]

*

Midőn a Kassa-városi tanács a szt. Rozália fogadalmi kápolna mellett külön helyi lelkészséget szervezett, ez intézkedés magával hozta azt is, hogy a Rozália körül temető is létesüljön.

A XVIII. században egészen a hetvenes évekig Kassán a katholikusok temetője a belvárosi, vagyis a szt. Erzsébet dóm és szt. Mihály kápolna körüli sírkert s az alsó külvárosban a mai Szepsi-út déli oldalán elterülő szt. Mihály temető, „Coemeterium S. Michaelis extra portam civitatis", „Coemeterium suburbanum sancti Michaelis" volt.

Természetes tehát, hogy ha a Rozálián templom és lelkész van, a temetőktől való nagyobb távolság miatt létesüljön sírkert is.

[1] A Rozália-kápolna részletes történetével a szerzőnek külön műve foglalkozik.

Téves az a vélemény, mintha a Rozália környékén már az 1709-10-iki nagy pestisjárvány idején, a ragályban elhúnytak temetője lett volna s azért épült volna oda a fogadalmi kápolna is. A magistratus gondoskodott ugyan akkor a felső külvárosban szükségtemetőről, ennek helyét azonban az 1710. június 2-iki tanácsi jegyzőkönyv szerint betűhíven a következőkép állapította meg:

„Die 2. Junii.
Az Felső Hostaton, néhay Feja Miklós kertye meget a mint az nagy hid felé járnak az otvalo kő oszlopnál Temető Hely designaltatott."

Hogy a szt. Rozália kápolna környékét mikor kezdték temetések céljára használni, erre nézve a legrégibb adatot a kassai róm. kath. plébánia Halottak anyakönyvében 1764-ből találjuk. Ez év október 6-án temették ugyanis a kápolna mellé Penner Ferenc remetelakó frátert. Az anyakönyvi bejegyzés szavai:

„1764. october 6. Frater Franciscus Penner Eremicola ad Sanctum Ladislaum circiter 60 annorum provisus omnibus sacramentis mortuus est ad Stam Rosaliam ibique sepultus est".

Magyarul:

„Penner Ferenc fráter, a szt. László-ház remetelakója, körülbelül 60 éves, az összes szentségekkel ellátva meghalt a szt. Rozáliánál s ugyanott temettetett el".

A következő temetést ugyanazon anyakönyv 1766-ban jegyzi föl:

„1766. Aprilis 2. Frater Ioannes Strothmer Eremicola ad S. Rosaliam annorum facile 49. provisus obiit. Sepultus ibidem cum adstantiis".

Magyarul:

„Strothmer János fráter, szt. Rozália remetelakójamintegy 49 éves, szentségekkel ellátva meghalt. Eltemettetett ugyanott papi segédlettel".

1770. dec. 5-én a csermelyvölgyi malom egy Mária nevű halottját, 1771. április 14-én Rozum András malom-

< Thoroczkay (Thurinszky)
Pál >

Torocko-szentgyörgyi
épitkezés.
Fenti müszaki rajza
(?) Repr.

Asztfört Erd
375. l.

Citke

( ) Adatok az erdélyi
parasztház ismeretéhez
Népr. Ért. 1912. 94-103. l.
kipekkel.

Thoroczkay Pál

Köröstárkony c.
rajza repr.

Művészet 1912.
277. l.

Thoroczkay Thurmszky Pál

Mucsarnok épilete Bpest

1912-13. téli kiáll. - 683 -

Amerikaiak III · 191, 195, IV. 42, 233.

Thorczkay Pál

Művészet 1913. 235

Fáy S. Intérieur cr. Répe V. 183.

Thorovszky Pál

Művészet 1911. 410, 422
– 1912. 277

Csaiy h. n. VII. 240, 242,

Thoroczkay Pál

azelött Thurinszky

stud. Bpest 1887 jan. 22
+ Erzsébetfalva 1913
márc. 24.

Nekr. lásd

Müvészet 1913. 235. l.

Watteau, fêtes TV. 164.

Thoroczkay /:Thurinszky:/ Pal rajzoló
1887-1913

M Ű V É S Z E T
XII.évf.1913.
235.

M Ű V É S Z E T
X.évf. 1911.
410.

Péczely

T h o r o c z k a y P a l :

Fejléc.

Tusrajz.

Thoroczkay Sörös Béla

MDK

Liszt Ferenc, bronz

Műcsarnok 192o. tavaszi kiállitás

Thoroczkay Söröš Béla MDK

Liszt Ferenc, bronz

Mücsarnok 192o. tavaszi kiállitás

THOROCKAY THURINSZKY PÁL

Toronyház. Épitészeti rajz.

KMT 1912/13. téli kiáll.ka t. 82.oldal

Thoroczkay Vörös Béla MDK

Tanulmányfej, gipsz

Mücsarnok 1920. tavaszi kiállitás

M Ű V É S Z E T. Péczely

XI.évf.1912.

55.

T h e r e c z k a y P á l :

Fejlée

Tusrajz

M Ű V É S Z E T
XI.évf. 1912.
22.

Péczely

T h o r o c z k a y P á l :

Fejléc

Tusrajz

MŰVÉSZET Péczely
XI.évf.1912.
62.

Thoroczkay Pál:

Fejléc

Tusrajz.

M Ű V É S Z E T
XI.évf. 1912.
277.

Péczely

T h o r o c z k a y P á l :

Kőröstárkony.

Tusrajz

M Ű V É S Z E T
XI. évf. 1912.
3.

Péczely

T h o r e c z k a y P á l :

Fejléc

Tusrajz

M Ű V É S Z E T
X.évf. 1911.
422.

Péczely

T h o r e c z k a y P á l :

Fejléc.

Tusrajz.

Thorsch, Leo

per Josephum Patacsich L: R: Civ: Pest: Canc: Expeditorem.
ez után: FERDINANDUS V. Ao 1793 natus, Ao 1830 in Regem Hungariae coronatus est.
alól balra: Graviert von Leo: Thorsch.
jobbra: Lithog: bey Joh: Schmid No 11. in Pest.

Köm., mér. 39.6: 23.5 cm.

Sz.n. 238-903
784-903-1.

V. Ferdinánd mellszobra. 10812.

A királyt mellig, szembe nézve és rendjelekkel ábrázoló mellszobor felső talapzatát a magyar korona ékesiti és hadi ékitmény veszi körül. Feje fölé két angyal szent István koronáját tartja, mely mögött felkelő nap szórja sugarait benne és peremén valamint az oldalt lógó mondatszalagon e szöveggel: V FERDINANDUS REX FELIX CARVS BONA QVEM SVA SIDERA CINGVNT VIVE DIV FAVSTVS! CELSO CVRA OMNIA NVTV! mig maga a név a következőknek képezi kezdőbetüit: Fortis animo, Excellens virtute, Rarus justitia, Dulcis mansvetudine, Insignis nomine, Nitens clementia, Augustus persona, Nobilis ingenio, Dignus majestate, Universis amabilis, Salus subditorum. Felirata a talapzat elején:

FERDINANDO. QVINTO.
RECENS CORONATO.
REGI HVNGARIAE. INVICTO.
PRINCIPI. BENIGNO.
ALTERI.
PATRIAE. PATRI.
FELICI. AC. PERCARO.

annak alján: MONUMENTUM PIETATIS
Pro solenni die Coronationis 1830
erectum in animo

Thorsch Leo

laid

Bmk 22

Magyar királyi államvasutak.

T. Műhely

Miután keresményemnek 191 ..... év

tésénél .....

jelenhetek, keresményemnek átvételére ....

nevü munkástársamat szóbelileg megbizta

Kelt ....., 191 .... é

.....

tanu.

.....

tanu.

T. horsch Leo

laid

Lam 1887 17. l.

..... nevü munkás igazolta

.....

a művezető aláírása.

élyezem:

.....

vagy helyettesének
láírása.

— Endrényi Imre, Szeged.

Thoroczkai-Wigand Ede, épitész,iparmüvész

Az Orsz.M.Kir.Iparmüvészeti Iskola tanárai,tanársegége dek,/segédtanárok/,-Thoroczkai-Wigand Ede,-1919.- 1922-1934.-Epitészeti tervezés,magyar otthon és nép müvészet. 53.old

Mezei Ottó: Az Orsz.M.Kir.Iparmüv.Iskola/1880-1944/ oktatasi rendszere és forrasai 37.old

Müv.Tört.Ert. 1975. XXIV. 1.sz. Bp

Thoroczkai Wigand Ede, iparmüvész

Külön csoportot alkotott a Kriesch vezette gödöllöi te lep,melynek tagjai és az iskola tanitványai Morris és Crane nyomán halagtak/Nagy Sandor,Remsey Jenő,Thoro kai Wigand Eded,Undi növérek,Nidló rerenc,Noiret Ödön, Diósy Antal,Hende Vince,stb. 44.old.

Mezei Otto: Az Orsz.M.Kir.Iparmüv.Iskola/1880-1944/ oktatasi rendszere és forrásai 37.old

Müv.Tört.Ert. 1975. XXIV. 1.sz. Bp

Toroczkai-Wigand Ede, iparművész

1918-19-ben frissitő művészetszemlélet kialakitasara volt szükség. Ekkor került az iskolahoz, ki hosszabb-rövudebb időre: Ferenczy Béni, Ferenczy Noémi, Kaesz Gyula, Reményi József, Thoroczkai Wigand Ede, stb. 47.old

Mezei Ottó: Az Orsz.M.Kir.Iparmüv.Iskola/1880-1944/ oktatasi rendszere és forrásai 37.old

Müv.Tört.Ért. 1975. XXIV. 1.sz. Bp

Thoroczkai Wigand Ede

Székely udvarház, Réka asszony
bertje, Réka asszony kopjafája,
Csaba lölcsője c. üvegablakain a
székely házak és kopjafák motivu-
mait használta fel a művész.

R.Gellér Katalin: Néhány szó az erdélyi szecesszióról.
Művészet, 1975. december - 17.oldal.

Thorczkai Wigand Ede

A Marosvásárhelyi Kultúrpalota
Tükörterem üvegablakainak alko-
tói: Nagy Sándor és Thorczkai Wi-
gand Ede

R.Gellér Katalin: Néhány szó az erdélyi szecesszióról.
Művészet, 1975. december - 17.oldal.

Thorockai Wigand Ede

A nemzeti mitológia, a népművészeti motivumkincs és a népinek – magyarnak érzett középkori építőművészet felhasználása és ezzódik Thorockai törekvésem

R.Gellér Katalin: Néhány szó az erdélyi szecesszióról.
Művészet, 1975.december - 17.oldal.

Thorotzkai Wigand Ede

A grafikákon, bútorokon, az épületekben elsősorban az erdélyi népi építészet és tárgykultúra elemei tűnnek fel. A művész munkáinak alapmotívumaként.

R.Gellér Katalin: Néhány szó az erdélyi szecesszióról. Művészet, 1975.december - 17.oldal

Thoroczkai Wigand Ede

A népi építészet tanulmányozásainak eredményeként születtek Thoroczkai Wigand Ede lakóházai és Székelyföld szerte épített épületei.

Kathy Lurex A magyar szecesszió építészete.
Müvészet, 1975. december - 15.oldal.

Thoroczkai Wigand Ede

Gödöllőn szőtt szőnyeg Thoroczkai Gaba urfi-fa.

Keserű Katalin: Művésztelepek, csoportosulások.
Művészet, 1975. december - 10. oldal.

Jelzet:

Év:

Felvette:

Épületrajz:

Leírás:

Rajzi tükör:

Mértékarány:

Technika:

Eredeti:

Jelzet:

Év:

Thoroczkai Wigand Ede

Thoroczkainak a „Hajdanában régesrégen" c. sorozat Attila képzelt palotájának rajzait szintálja.

Keserü Katalin: Művésztelepek, csoportosulások. Művészet, 1975. december - 10. old.

Thorocchai Wigand Ede

Thorocchai Wigand erdélyi fajátészet ihlette tervéiben, a homlokzat, a belső tér és dekoráció kialakításában a századforduló minden resztelet egységes rendbe fogó módszerét követi.

R.Gellér Katalin: Néhány szó az erdélyi szecesszióról. Müvészet, 1975.december - 17.oldal.

Jelzet:

Év:

Felvette:

Épületrajz:

Leírás:

Rajzi tükör:

Mértékarány:

Technika:

Eredeti:

Jelzet:

Év:

Thoroczkai Wigand Ede

A faépítészetből át vett elemek, a magas fedelszék és tetőszerkezet, hangsúlyos-tornác alakítás jellemzi tervét. Lyka Károly úgy megtanulta az erdélyi építészet évszázados hagyományat, „mintha anyanyelve volna"

R.Gellér Katalin: Néhány szó az erdélyi szecesszióról. Művészet, 1975.december - 17.oldal.

Jelzet:

Év:

Felvette:

Épületrajz:

Leírás:

Rajzi tükör:

Mértékarány:

Technika:

Eredeti:

Jelzet:

Év:

Thorocchai Wigand Ede

Thorocchai Wigand egyem gráfikusi tehetséget elásuló épület terveiben a művészet dekoratív formaadása a népi és ősi szimbolumterentő gondolattal egyesül.

R.Gellér Katalin: Néhány szó az erdélyi szecesszióról. Művészet, 1975.december - 17.oldal.

Jelzet:

Év:

Felvette:

Épületrajz:

Leírás:

Rajzi tükör:

Mértékarány:

Technika:

Eredeti:

Jelzet:

Év:

MN 99 21.2 Thoroczkai Wigand

A gödöllői művésztelep arany ragyogása

A marosvásárhelyi Kultúrpalotához készült vázlatok a budapesti Gaál Imre Galériában

Nagy Sándor: Júlia szép leány. Üvegablakkarton a Kultúrpalota tükörterméhez

Az egy-egy kor monumentális épületeihez készített freskókat, üvegfestményeket, mozaikokat, domborműveket kiállításon csak vázlatok, tervek, fotók segítségével lehet bemutatni igazán hatásosan – feltéve, ha vannak. Muzeológusok, művészettörténészek, városvédők gyakran együtt dolgoznak azon, hogy felkutassák és azonosítsák azokat a dokumentumokat, amelyek segítségével felidézhetnek elpusztult műveket, vagy kiállítótermekben is jól érzékeltethetnek távol lévő eredetiket.

A magyarországi szecesszió egyik legjelentősebb műhelye, a *Körösfői-Kriesch* Aladár és *Nagy* Sándor által vezetett gödöllői művésztelep 2001-ben lesz százéves. A centenáriumi kiállítást a budapesti Iparművészeti Múzeumban rendezi meg *Gellér* Katalin művészettörténész az Iparművészeti, a Gödöllői Városi Múzeum és a Nemzeti Galéria munkatársainak közreműködésével. E munka előtanulmányának is tekinthetjük a Freskó-, mozaik- és üvegfestményvázlatok a marosvásárhelyi Kultúrpalotához című kiállítást, amely nemrégiben nyílt meg, és október 17-ig látogatható a Pesterzsébeti Múzeum Gaál Imre Galériájában.

A marosvásárhelyi Fő téren, a városháza mellett álló szecessziós Kultúrpalota számos más jelentős épülettel együtt *Bernády* György polgármesternek köszönheti létét. A megszállott gyógyszerészjogász-képviselőből lett polgármester tudatosan látott neki a városépítésnek. „Ahhoz, hogy annak az államnak, amelyhez a viszonyok végleges rendezése után tartozni fogunk, utógondolat nélküli, hűséges polgára lehessek, elsősorban az szükséges, hogy mi, az itteni magyarság egyedei is embereknek tekinttessünk…, emberi jogaink mellett az anyanyelvünkhöz, hagyományainkhoz való ragaszkodás elismertessék" – fogalmazta meg egyik alapelvét emlékirataiban. A városi tanácsban 1908-ban fogadtatta el – hangversenyteremként „elővezetve" – a Kultúrpalota felépítésének szükségességét. Később bővült a funkció, és nagyobbodott az épület. A terveket a kor két neves műépítésze: a Lechner Ödön-tanítvány *Komor* Marcell és *Jakab* Dezső készítette. Az 1913-ban megnyitott kétemeletes elegáns palota belső díszeinek, külső domborműveinek elkészítésére a gödöllői művésztelep alapítóit, illetve köréhez tartozó művészeket kérte fel a polgármester. A homlokzatok és az előcsarnok dekorációja Körösfői-Kriesch Aladár és Nagy Sándor keze munkáját dicséri. Világhírű tükörtermének üvegképeit Nagy Sándor és a bútorterveiről is nevezetes építész-iparművész *Thoroczkai-Wigand* Ede tervezte, *Róth* Miksa kivitelezte. A palota domborműveit és architektonikus plasztikáit *Sidló* Ferenc szobrászművész készítette A főhomlokzat szobrait, köztük a két *Bolyai* domborművét *Kallos* Ede szobrász formázta meg. A két lépcsőházban Róth Miksa üvegablakairól magyar írók, zeneszerzők, államférfiak néznek a látogatóra, köztük *Erkel* Ferenc, *Liszt* Ferenc, *Jókai* Mór, *Kossuth* Lajos, *Munkácsy* Mihály, *Petőfi* Sándor. A budapesti bemutatón *Ráday* Mihály fotói adnak képet erről a sorozatról.

A pesterzsébeti kiállításhoz a rendezők azt a dokumentumanyagot: terveket, tanulmányokat, vázlatokat dolgozták fel, amelyek a felújításra váró gödöllői Nagy Sándor-házból kerültek a Városi Múzeumba. Egy részüket már ismerték, más részüket viszont csak most azonosították. A marosvásárhelyi Kultúrpalota főbejárata fölötti Tiffany-üvegablakokról például eddig azt hitték, meséli a művészettörténész, hogy Róth Miksa tervezte őket. A kiállításrendezés során egy vázlatlapról derült ki, hogy Körösfői-Kriesch művei. Számos vázlat került elő a földszinti előcsarnok zöld-arany színharmóniában tartott, rózsaszín íriszekkel díszített mennyezetfestéséről. Körösfői több tervet készített a ma ismert szőlőlevelekből és -fürtökből felépített dekoratív frízhez is. Az arany alapra festett színes mozaikkartonok, akvarellek és temperák hitelesen idézik fel az épületben látható eredeti díszítőelemek ragyogását, szépségét. Dekoratív hatásúak a kiállításon látható nagyméretű Nagy Sándor- és Thoroczkai-Wigand Ede-festménykartonok. Érdekesek az előcsarnokból nyíló hangversenyterem bejáratától jobbra és balra megfestett Körösfői-Kriesch-freskókhoz – Székely mesemondás, Táltosok – készült szín- és kompozíciós vázlatok, amelyek az alkotás folyamatába engednek bepillantást. A kiállított együttes jól példázza, hogy ezekkel a vázlatokkal hitelesebben idézhető meg az eredeti mű, mint csak fotókkal.

A gödöllői művésztelep teljességének bemutatására törekvő centenáriumi kiállításon szeretnék majd érzékeltetni, menynyire jellemző volt lakóira az idealizmus és pragmatizmus sajátos elegye. Az elméleti érdeklődés, a morális életfilozófia, amely nagyon is gyakorlati műhelymunkával párosult. A *Lechner* Ödön tervezte Iparművészeti Múzeum stílusos teret kínál mindehhez. A katalógus kiadását a Corvina Kiadó vállalta. Már „csak" az anyagi források előteremtése a feladat. Szponzorok kerestetnek, mint oly sok más kiállításhoz, kulturális eseményhez is.

Ferch Magda

nyékent hirdeti meg a versenyt, melynek elődöntője délután három, döntője délután hat órakor lesz.

CATHERINE HOREL francia történész tart előadást Képek Budapest történetéből című könyvének megjelenése alkalmából október 6-án délután hat órakor a budapesti Francia Intézetben (I. ker., Fő u. 17.).

SZURCSIK JÓZSEF elmúlt tíz évben készült műveiből nyílt meg kiállítás a Studio Godot Galériában (Budapest, VII. ker., Madách út 8.). A tárlat október 29-ig látogatható.

CSABAI ISTVÁN fotóművész India, a lélek birodalma című kiállítása október 8-ig látható a szolnoki Művelődési és Zenei Központban (Hild tér 1.).

DOBRA JÁNOS Felületek című tárlata október 10-ig látható a budapesti Műcsarnokban (XIV. ker., Hősök tere).

A DRAMAFEST '99 elnevezésű kortárs nemzetközi drámafesztiválra kapott meghívást a Szkéné Színház Piroska családi hisztériák című darabja. A fesztivált október 1. és 7. között rendezik Marosvásárhelyen.

KABDEBÓ TAMÁS írói estje október 7-én délután hat órakor lesz a Magyar Tudományos Akadémia székházának (Budapest, V. ker., Roosevelt tér 9.) első emeleti felolvasótermében. Közreműködik: Mécs Károly színművész, Pomogáts Béla, a Magyar Írószövetség elnöke, Tótfalusi István költő, műfordító és Zerkovitz Judit előadóművész.

THOROCZKAI WIGAND Ede

Moravánszky 1988 156-158. p. és ill

Budapest, 198... év .....hó .

Ph.

Érvényes 19.....tól ....

Felkérjük, hogy a fenti kutatás
példányát az MTA MKCS Könyvtára
küldeni sziveskedjék.

THOROCZKAI WIGAND EDE

HORVÁTH Hilda: Hírvivő kártyák. = Múzsák, XXII. évf. 4. sz. 1991 9.p.

A céghirdető kártyák azonban nemcsak információkat közöltek, hanem referenciaként is szolgáltak: a műhelyről, a mesterről alkotott képhez bizonyára szorosan kapcsolódtak a neves művészek tervezte céghirdetmények. Például Wigand Ede szekrényrajza Mocsai József műasztalos kártyáján vallott a tervező és a kivitelező igényességéről, egyúttal mintát nyújtott a választékból. Különösen a nyomdák, a műintézetek ügyeltek arra, hogy technikai szempontból figyelemre méltó, míves lapokat bocsássanak ki, ezzel is emelve cégük hitelét. Gyakori a többszínnyomás, a nagyobb méret, a finomabb papír.

Napoleon uralma idején,
a zsidóság vallási reformmo
dezését sem hagyta érintetl
istentisztelet külsőségeine
zálására törekedtek. Céljuk
szebbé tétele volt a külső
- jól tudjuk - önmagát senk
idegen szokások mesterkélt
tését, önmagától való fokoz
nyezte.

A zsinagógai reformok közül

THOROCZKAI-WIGAND Ede

Thoroczkai-Wigand Ede: Bútorkollekció - tálaló-szekrény, asztal, négy szék, 1908.

A Gödöllői Városi Múzeum csere utján jutott hozzá. Ld. Múzeumi Hírlevél, 1992.9. 242.

Thorocz Ray Vigand Ede

KESERÜ Katalin: Az angol (tradicionalista) modernizmus utjai Magyarországon a századforduló müvészetének tükrében. = Régi és uj peregrináció, I. Bp.-Szeged, 1993

11h 2k2

kódás maradványai láthatók.

3. Vörösmárványból faragott, kör alaprajzú tárgyhoz tartozó töredék. Alja és belső oldala törött. Külső oldalán lent függőleges indítás, felette vastag negyedhengertag. Tetején vízszintes indítás. Csak keresztmetszetét ismerjük az 1913-as rekonstrukciós rajzról. (4. kép) Anyagára a rajz feliratán kívül a jelentés szövege is utal.[23]

4. Vörösmárványból készült, felfelé szélesedő, kör alaprajzú tárgy peremrétegének töredékei. Aljuk és tetejük vízszintes, alul illesztésre utaló megmunkálás nyomai. Külső oldalukon két, egymásba metsződő horonnyal kiugratott, függőleges lemez. Belsejük homorú felület. A tömböt a nagyobbik töredék esetében kifelé enyhén lejtő, sugár irányú furat töri át, benne ólombélés maradványa. Ugyanennek egyik érdes, függőleges illesztési felületébe négyszögű csaplyuk mélyed.[24] (13—14. kép) A kisebbik a perem felső részéről letört darab.[25] A perem ívének átmérője kb. 250 cm. Mindkét töredék szabad felületein vízkőlerakódás maradványai figyelhetők meg. Az ismert töredékek 1913-as leletek, de amint a feltárási fényképeken látszik, nemcsak e két darab került elő ekkor a kútnak ebből a részéből.[26]

5. Négyzet alakú talplemezen nyugvó attikai oszloplábazat, fehér mészkőből faragva. Függőleges tengelyében széles furat halad keresztül. A talplemezen még egy, az előzőnél kisebb méretű, oldal irányú furat is felfedezhető. Csak ásatási fényképről, illetve a rekonstrukciós rajz és a jelentés szövege nyomán ismerjük.[27] (4. kép)

THOROCZKAI-WIGAND Ede

Moravaiovky 1988 b 179.

Thoroczkai Wigand Ede, építész és iparművész (1870–1945).
Kélek és forma, Magyar művészet 1896–1914.

Magyar
Építőművészet,
1986. 4., 61- old.

6

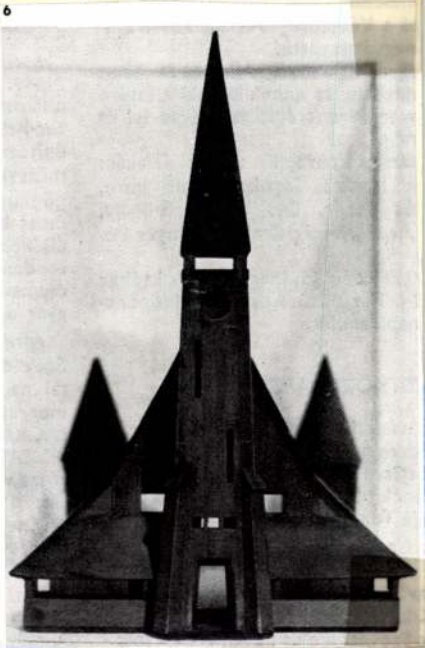

6. Thoroczkai Wigand Ede: Templom makettje

6. Ede Wigand Thoroczkai: Model of a church

Thoroczkai Wigand Ede, építész

L. Csaba Rerső

Z. Csaba László: Az Építőmunka 6-7

Magyar

Építőművészet, Br. 1983 83/6

Thoroczkai Wigand Ede 2

Pályadij nyertes konyhaberendezéséről joggal irtta a kortárs kritika, hogy jó benyomást tesz a házi asszonyokra, később azonban épitészeti és butortervein az ácsolt szerkezet mellett az erdélyi, kalotaszegi népmüvészet motivumkincse uralkodott

Ernyey Gyula: Az ipari forma története Magyarországon Akadémisi Kiadó 1974

29.o.

Thoroczkai [illegible]

[illegible]vigand Ede 1

[illegible]70-1945 korai butor[illegible]ira a tartozkodó angol formák hatottak, amelyeket egyéni hang gal telitett, és egyes munkáiban eljutott egészen a geometrizáló-konstruktiv formákig.

[illegible] Gyula: Ipari forma története Magyarországon Akadémiai Kiadó 1974

Morovzkai Wigand Ede

A kasai iparmúvészet értékes képviselője.

Míg kialakította, megérlelte terveit, Wigandnak is kitdelmes utat kellett bejárnia. Budapesten, Münchenben és Párizsban tanul, festőnek indul, de építész lesz, akit a mindennapi élet adta feladatok foglalkoztatnak

Koós Judith Kozma Lajos munkássága Bp.1975.Akadémiai

12.old.

Thoroczkai Wigand Ede /1870-1945/ 1

korai butoraira a tartozkodó angol formák hatottak, amelyeket egyéni hanggal telitett és egyes munkáiban eljutott egészen a geometrizáló konstruktiv formákig.

Ernyey Gyula: Az ipari forma története Magyarországon

Akadémiai Kiadó 1974 28.o.

Thoroczkai Wigand Ede 2

Pályadijnyertes konyhaberendezéséről joggal irta a kortárs kritika, hogy "jó benyomást tesz a házi-asszonyokra éppugy, mint Révai Oszkár gáz takarék-tüzhelye

Ernyey Gyula: Az ipari forma története Magyarországon

Akadémiai Kiadó 1974 29.o.

Thoroczkai Wigard Ede 3

Később épitészeti és butortervein az ácsolt szerkezet mellett az erdélxi, marosvásárhelyi és kaloraszegi népmüvészet zsufolt motivumkincse hatalmasodott el.

Ernyey Gyula: Az ipari forma története Magyarországon

Akadémiai Kiadó 1974 29.o

Theroczkai Wigand Ede

„Kozma Lajos ... és T.W.E. művészete nem szánintanak a tömegek tapsaira. Egységes, modern, nemzeti stílus sem művészetükben, sem iparművészetükben nincs."

„Nádai Pál Az iparművészet Magyarországon Bp. 1920."

Kaós Judith: Kozma Lajos munkássága Bp. Akadémiai Kiadó 1975

7. old.

Thoroczkai Wigand Ede, építész és iparművész.

Róth Miksa a századforduló magyar üvegművészetének határainkon túl is ismert és becsült alakja. Kapcsolatban áll a kor vezető építészeivel, festőivel: Thoroczkai Wigand Ede, Körösfői Kriesch Aladár, Nagy Sándor és Rippl-Rónai kartonjait valósítja meg.

Szücs Endre: Szecessziós üvegablakok.
Budapest, 1979. 10. 24-~~25~~ old.

Thoroczkai Wigand Ede 2

Tanyai házak, népházak, tanácsházak, az interieur- és bútormüvészet gyakorlati kérdései foglalkoztatják. Számos kisebb lakóházat tervez Budapesten és környékén, valamint a Dunántúlon és Erdélyben.

Koós Judith Kozma Lajos munkássága Bp.1975.Akadémiai

M.old.

...zkay Wigand Ede 3

Részt vesz-többek között- az Országház épületének belső kiképzésében és a Népművészeti Múzeum grafikai osztálya kiállítóhelyiségének tervezésében Építészetében és bútortervein különösen a makrovásárhelyi és kalotaszegi népművészet motívumkincsének hatása érezhető

Koós Judith Kozma Lajos munkássága Bp.1975.Akadémiai

12.old.

...zkai Wigand Ede

4

1923-ban az Iparművészeti Iskola tanára lesz. Munkái számos magyar művészeti folyóiratban látnak napvilágot így pl. a Magyar Iparművészetben, a Művészetben, A Házban. Ugyanakkor a külföldi szaklapok is közlik fenvit.

Koós Judith Kozma Lajos munkássága Bp.1975.Akadémiai

12.old.

...skai Wigand Ede 5.

Tanulmányai során Ényak-Európában és Oroszországban is megfordul. Művészetére azonban legmélyebben a régi magyar mondavilág hat. - oly mértékben, hogy ez alól a hatás alól élete későbbi éveiben sem tudja kivonni magát.

Koós Judith Kozma Lajos munkássága Bp.1975.Akadémiai

12.old.

6

Kai Wigand Eole

Irásaival egészen a múltba temetkezik; írói nyelvezete régmúlt, ősi időt nyelvjárásait idézi vissza akkor, amikor mezőben új, más szükségletek várnának kielégítésre.

Koós Judith:Kozma Lajos munkássága Bp.1975.Akadémiai Kiadó

12. old

...ovskai Wigand Ede 7

A vásárforduló körül kiyöltett bútortervei:
a különböző rendeltetésű szekrények, polcok, állványok
asztalok, ülőbútorok ácsolt szerkezetűek, melyeknek
felületét töretlen vonalban, nagy síkokkal határolja.

Koós Judith:Kozma Lajos munkássága Bp.1975.Akadémiai
Kiadó

M.old.

Moroczkai Wigand Ede 8

A szélek háttámlájának, egy-egy szekrényoldal-
fal lezárásának gyengén hajló ívét mintha
lombfűrészszel adta volna meg. Terveit legtöbbször
tusrajzban v. akvarellben vetette papírra. Nem
törekedett nagyszabású tervezési feladatokra és éppen
ezekben a mindennapi használatra szánt iparművészeti al-
kotásokban mutatkozik meg művészetének eredetisége.

Kaós Judith: Kozma Lajos munkássága Bp. Akadémia
1975. 12. old.

...oczkai Wigand Ede 9

Művei: Architektúra Bp. 1936

Cserényös házak Bp. 1916

Hajdanában régös-régön Bp. 1917

Hogyan építsünk a Balaton partján? Bp. 1921

Öreg csillagok Bp. 1915

Koós Judith: Kozma Lajos munkássága Bp. 1975. Akadémiai Kiadó

22 kolok

Thorockai Vigand Ede butortervező iparművész

"A modern lakás" cimmel Margiray Ernő ir négy iparművész butorterveiről, melyeket bemutat a lap:

Janszky Béla: "Ebédlő" és "Nappali"

Thorockai Vigand Ede: "Leányszoba"

Árkay Aladár: "Dolgozószoba"

Tátray Lajos: "Hálószoba"

Reprók.

ÉLET, Bp. 1909. juni. 13. I. évf. 24. sz. 774-778. lap

Thoroczkai Wigand Ede

Méltatás

Koczogh Ákos: Ház a fellegvár oldalában.
Művészet, 1978. augusztus – 8. lap.

Thoroczkai Wigand Ede

tervezte a Bp. XVI. (Rákosszentmihály) Pilóta u. 23. 4. számú villát 1907-ben.

Gerle János: Elszámolás a századfordulós épületekről
Budapest 1981/11 17-21.o.

Thoroczkai Wigand Ede

A gödöllői szönyegszövőkhöz csatlakozott.

Forrás 1977/1o-86.o.
Keserü Katalin:A gödöllői müvésztelep és a népmüvészet

Thoroczkai Wigand Ede

Lajta és Lechner nyomán a népművészethez forduló fiatalok: Kós Károly, Medgyaszay István, Thoroczkai Wigand Ede, Kozma Lajos.

Ernyey Gyula: Az ipari forma története Magyarországon Akadémiai Kiadó 1974 27.o.

Thoroczkai Wigard Ede

A szecesszió vezető egyéniségei a francia iskolázottságu Rippl Rónai József, a különféle hatásokat magába olvasztó Horti Pál, Thoroczkai Wigard Ede, valamint Kozma Lajos voltak.

Ernyey Gyula: Az ipari forma története Magyarországon

Akadémiai Kiadó 1974 28.o.

Thorockai Wigand Ede, építész

l.: Nagy Sándor

Szatmáry Z.: Egy század eleji kísérlet tanulságai 13–14

Kritika, Bp. 1978. febr. 78/2E

Thoroczkai-Wigand Ede, [építész]

Megemlítve: „Ajtósi-Dürer nek ... nevezi a magyar fülnek oly kedvesen csengő ... Thoroczkai-Wigand Edék mintájára!"

Rózsa Gyula: Albrecht Dürer, 500

6-7.

Népszabadság, Bp. 1971. máj. 18.

Thorockai - Wigand Ede

"A Lechner Ödön épületének és a Kós-Wigand-Zrumeczky iskolájának frontvonala itt húzódott át Kecskemét főterén, s ha már egyik a másik jelentőségét tömegével nem, ~~[illegible]~~ hát ~~[illegible]~~ huszártornyával igyekezett felülmúlni."

P.A.: Irodaház, Kecskemét /ismertetés/
Magyar Építőművészet, 1971. 1.sz. 37-39. l.

Thoroczkay Wigand Ede

grafikával is foglalkozott. 11 több Erdélyben telepedett le.

Merényi Ferenc: A magyar építészet 1867-1967. Budapest 1970.

63 P

Thoroczkay Wigand Ede

a magyar népi építészet lelkes híve hirdeti annak újszerű alkalmazását.

Merényi Ferenc: A magyar építészet 1867-1970. Budapest 1970.

591

Thoroczkay Wigand Ede

terve egy családi házról 1911. 116 sz.

reprodukció.

Merényi Ferenc: A magyar építészet

(1867-1967) Budapest, 1970.

621

Thoroczkay - Wigand Ede

építész

/1870 - 1945/

Villói

Raoul: Magyar építészettört. 321, 322
Műszaki kiadó 1971.

Thoroczkai Wiegand Ede
építén

A népművészet elemeit kaszálta fel.

A magyarországi műv. fört I. 492
Corvina 1971.

Thoroczkai Wigand Ede

több üvegablak-tervet készitett Róth Miksa számára

Koós Judith: Magyar Art Nouveau üvegek. Művtört.Írt. 1971.1.sz. 31-37. l.

35-36.l.

Thoroczkai-Wigand Ede

Belsőépitészetünk már a múlt század második felétől kezdve magas fokot ért el s ezt a két világháború között is megtartotta.

E fejlődés érzékeltetésére elég Thoroczkai Wigand, Horti Pál, Kozma Lajos, Györgyi Kálmán nevére hivatkozni.

Katona Imre: Modern iparmüvészetünk néhány kérdése. - Müvtört.Ért. 1970.4.sz. 278-283. l.
283. l.

Thonoczkai Wigand Ede

Neve az erdélyi építészek között említve.

A Hét, 1973. máj. 11. 4 evf. 19 sz. 15 p.

Thoroczkai Wigand Ede

Neve Körösfői Kriech zanítványaként említve.

A Het, 1973. máj. 11. 4. evf. 19sz. 15p.

Thoroczkai-Wigand Ede

Szakosztályának anyaga szerepelt az iskola jubileumi kiállításán.

Az O. M. Kir. Iparművészeti Iskola évkönyve 1930–1934; Bpest 1934, 12. l.

Thoroczkai-Wigand Ede [tanár]

Magyar népművészet és magyar otthon

Az O. M. Kir. Iparművészeti Iskola évkönyve 1930-1934; Budapest 1934, 12. l.

[Tanár:] Thoroczkai-Wigand Ede

Magyar népmüvészet és magyar otthon (épületterv).

A2 O. M. Kir. Iparmüvészeti Iskola évkönyve 1930-1934; Bpest 1934, 9.l.

Thoroczkai Wigand Ede, építész

L: Horti Pál

Vadas József: A lélek diadala

Élet és Irodalom, Bp. 1986 ápr. 11.

12

XXX/15

Thoroczkay-Wiegand Ede

festőművész

„A gödöllői szecesszió Ziemel Tedő
lépviselője"

Mevesi Szemle
1984 nept

(1. old.)

Thoroczkai Wigand Ede

építén

„Hajlék" címmel a Pécs Csoport kiállításán a Budapest Kiállítóteremben megemlékezne a nagy elődökről. (Balassa Zsuzsanna cikke)

Művészet
88/6

Thury Levente, Keramikus

L: Pázmándy Antal

Keserű Katalin: A samottnolsón 27

Új Tükör Bp. 1986 máj 2. XXIII/9.

[Tanár:] Thoroczkai Wigand Ede

Magyar népművészet és magyar otthon (épületterv).

Az O. M. Kir. Iparművészeti Iskola Évkönyve 1930–1934; Bpest 1934; 16. p.

Thoroczkai Wigand Ede

A magyar otthon és népművészet r. tanára. Nyugalomba vonult 1933. III. 30.

Az O. M. Kir. Iparművészeti Iskola évkönyve 1930-34; 44. l.

Thorocekai Wigand Ede

A magyar otthon és népművészet tiszteletdíjas előadója 1934-ben megvált az intézettől.

Az O.M. Kir. Iparművészeti Iskola Évkönyve, 1934-36; 18.l.

Thoroczkai-Wigand Ede

Az erdélyi hagyományt követve nem alkalmaz felesleges díszítést az épületein. A hamlokzatról hiánysik a szecessziós ornamentika.

A szecesszióról; Műgyűjtő, 1971/3. sz. 23. l.

Thoroczkai-Wigand Ede

Lesznai Anna, Fehérkuti Bálint és Meller Dezső müvészeket tartja a legjobbaknak Jean Preux: "Lakásmüvészet" c. kritikájában, mely az Iparmüvészet Társulat kiállitásáról számol be. Felszólal az ellen, hogy a bemutatott interieurök ötletei "nem minálunk hajtottak ki először, hanem a külföldi fejlődést pontosan szemmeltartó szakbeliek utánérzései," melyek ugyan magyar müvészek alkotásai, de "idegen élet lüktet bennük."

A HÉT, Bp. 1911. nov. 26. XXII. évf. 48. sz. 777-778. lap.

Thoroczkai Wigand Ede

Kós Károllyal tervezte a Maros-Tordai vármegyeházát.

Pál Balázs: Kós Károly, Budapest, 1971.

290

Thoroczkai Wigand Ede

Kós Károllyal együtt tervezte Kolozsvárott Folyóvíz János lakóházát. 1910

Pál Gyalog: Kós Károly, Budapest, 1971.

291

Thoroczkay Wigand Ede

Alkotó tevékenysége a korszerű magyar építészet új tartalmi és formai keresés irányában indult el.

Pál Balázs: Kós Károly, Budapest 1971 35

161

Thoroczkai Wiegand Ede

Lítűnő házakat épít, szépeket, praktikusakat, de amikor egészen szabadon akar alkotni, kioldja lezét a népből, amikor pedig népiessé akar válni, teljesen népivé válik.

Fülep Lajos: A művészet forradalmától a nagy forradalomig
Bp. Magvető 1974

242. old.

Thoroczkai Wigand Ede

Egyik kötetét a „Hímes udvart"
Lechner Ödön emlékének ajánlja

Fülep Lajos: A művészet forradalmától a nagy forradalomig
Bp. Magvető 1974

241. old.

Thoroczkai Wigand Ede

„Hímes udvar"
„Szerényes hazák"
„Öreg csillagok" c. könyvei emlitve

Fülep Lajos:A müvészet forradalmától a nagy forradalomig
Bp.Magvető 1974

616.old

Thorotzkai Wigand Ede, ejtőtéri és iparművész (1870-1945/2.) folytatás

Gallen-Kallelának köze volt Magyarországhoz, de mondhatjuk azt is, hogy nélküle a századunk elejének magyar művészete Thorotzkai Wigandé, Körösfői-Kriesch aladáré - és még többeknek - nem vált volna úgy magyarrá, mint amilyennek ismerjük.

Kovrogh Ágnes: Gallen-Kallela kiállítása
Kalai Hírlap, 1982. nov. 20.

Thoroczkai Wigand Ede, építész-és ipsarművész [1870–1945]. 1.) Folytatás

Gallen-Kallelának a legnagyobb finn festőművésznek 1908-ban volt Budapesten első kiállítása, most ismét kiállítást rendez műveiből a Nemzeti Galéria. Nem évfordulós ez, mert már a múlt évben volt fél évszázada, hogy meghalt, 65 éves korában. Még egy árva könyv sem jelent meg róla magyarok. A finnek hűségesebbek, hozzánk. Helsinkibeli házában, melyet Thoroczkai Wigand Edével együtt tervezett, fő helyen feleségéről, a Margitszigeten festett képe, de megfestette ő az éjszakai Gellért-hegyet is. Szamorúan mondta, hogy a világ legszebb emberlakta pontjának, Budapesten költői szépségét nem találja meg a magyar művészetben.

Kocsogh Ákos: Gallen-Kallela kiállítása.

Zalai Hírlap, 1982. nov. 20.

Thoroczkai-Wiegand Ede

Tatrai művészház

Répszava
1986. XII. 5.

Thoroczkay Wiegand Ede, építész

L. Alpár Ignác

35

Pusztai L. A magyar építészeti múzeum

Magyar Építőművészet Bp. 1983-

83/2

Thoroczkai Wigand Ede ép.?

említés

→ Róth Miksa
/Művészet 1985/3/17 l.)

Thoroczkai-Wigand Ede, építész-iparművész (1890–1945).
A magyar art deco és nemzeti örökség összefüggései.
Kiállítás az Iparművészeti Múzeumban.

1. Thoroczkai-Wigand Ede: Ebédlő szekrény 1903

1

Magyar Építőművészet, 1986.5., 53–60.

Thoroczkai Wigand Ede, építész-iparművész (1870-1945).
A magyar századforduló építészet emlékei I. rész

4. Marosvásárhely (Tirgu Mureş), a volt Schmidt-ház (Thoroczkai Wigand Ede, 1910 k.)

4

Magyar Építőművészet, 1986. 2., 54-old.

Thoroczkai Wigand Ede, építész-iparművész (1870-1945).
Gerle János: Iskolaépítés a századfordulón.

6. Toroczkai Wigand Ede:
Iskolatemplom terve Gálfalvára

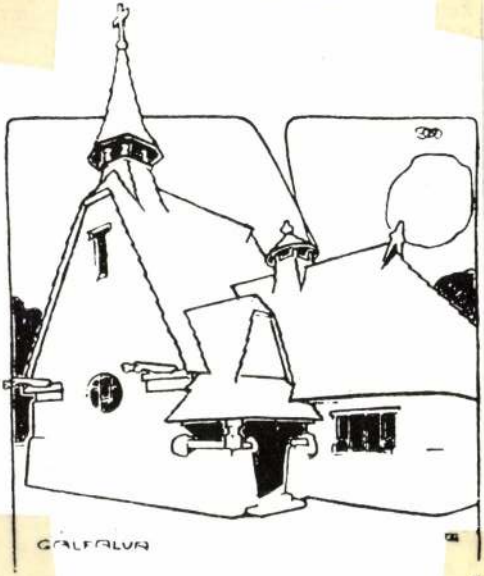

6

Magyar Építőművészet, 1987. 3., 18-old.

Thoroczkay Wigand /Wiegand/ ede, festő

Művészek, tervezők akik, az Orsz.M.Kir.Iparművészeti Iskola beiratkozott növendékei voltak 1880-1896 között
Thoroczkai Wigand /Wiegand/Ede, festőművészet, dísztőfestő
szak szakon 54 old

Mezei Ottó: Az Orsz.M.Kir.Iparmüv.Iskola/1880-1944/
oktatasi rendszere és forrasai 37.old

Müv.Tört.Ert. 1975. XXIV. 1.sz. Bp

Tull Ödön, festő

Thoroczkai Wigand Ede

Marosvásárhelyen az Iparkamara épületét tervezte és a Kultúrpalota tükörtermének képeit.

A Két, 1972. ápr. 14. 3 erf. 15 sz. 12 p.

Thoroczkai Wigand Ede

A marosvásárhelyi ~~üve~~ kultúrpalota tükörtermének üvegképeivel San Franciscoban aranyérmet nyertek. (Nagy Sándorral együtt készítette őket)

A Hét, 1972. ápr. 14.

3evf. 15sz.

12p.

Thorowgood Wigand Ede

Az 1904-es St. Louis-i világkiállítás megszervezésére alakult kormánybizottság egyik tagja volt.

Ernyei Gyula: Tiffanytól Mohály Nagyig
Művészet, 1971 október - 38 lap.

Thorczkai Wigand Ede

Az 1904. évi St. Louis-i világkiállításon részt vett a művésszel.

Ennyi a Tiffanytól Moholy Nagyig. Művészet, 1978. október - 38. lap.

Thoroczkai Wigand Ede

Magyarország iparmüvészete néhány név feltüntetésével szerepel a "Studio Year-book"c. a Studio idei évkönyvében.
Margitay Ernő: "A magyar iparmüvészet és a külföld" cimmel keményen birálja a könyv hiányosságát, melyből a többi kiváló magyar iparmüvész kimaradt.

A könyvben megemlitett müvésznevek:
Kós Károly, Zrumeczky Dezső, Jánszky Béla, Thoroczkai Wigand Ede, Nádler Róbert, Lesznai Anna és Vágó József.

ÉLET, Bp. 1914. juli.26. VI.évf. 30.sz. 953. lap.

Thoroczkai Wigand Ede

Cserényös házak, Táltos, 1916

R. Gellér Katalin: Néhány szó az erdélyi szecesszióról
Művészet, 1975. december - 18. oldal ./.

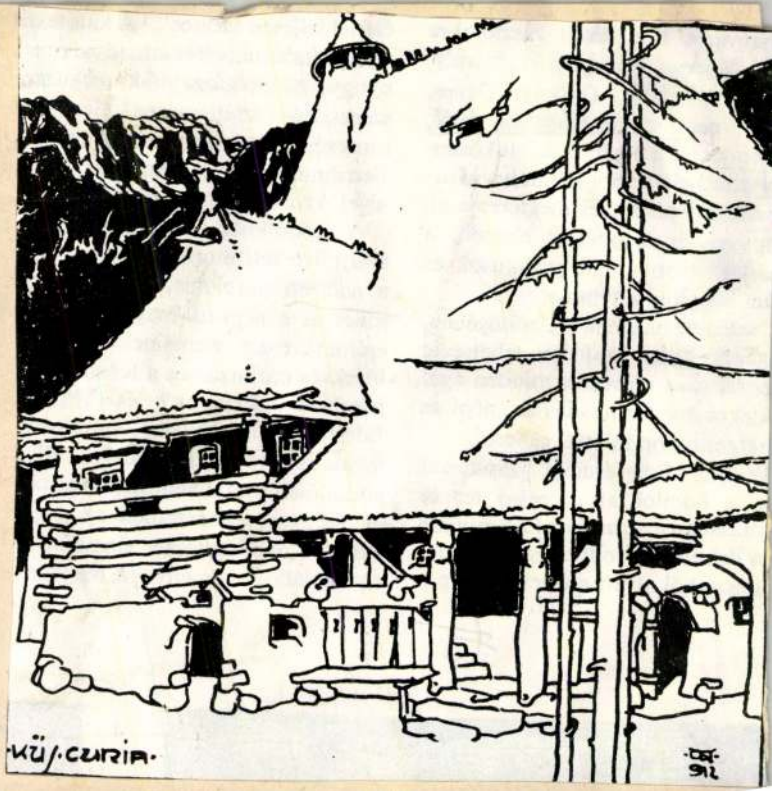
·Kü/·CURIA·

Thoroczkai - Wigand Ede

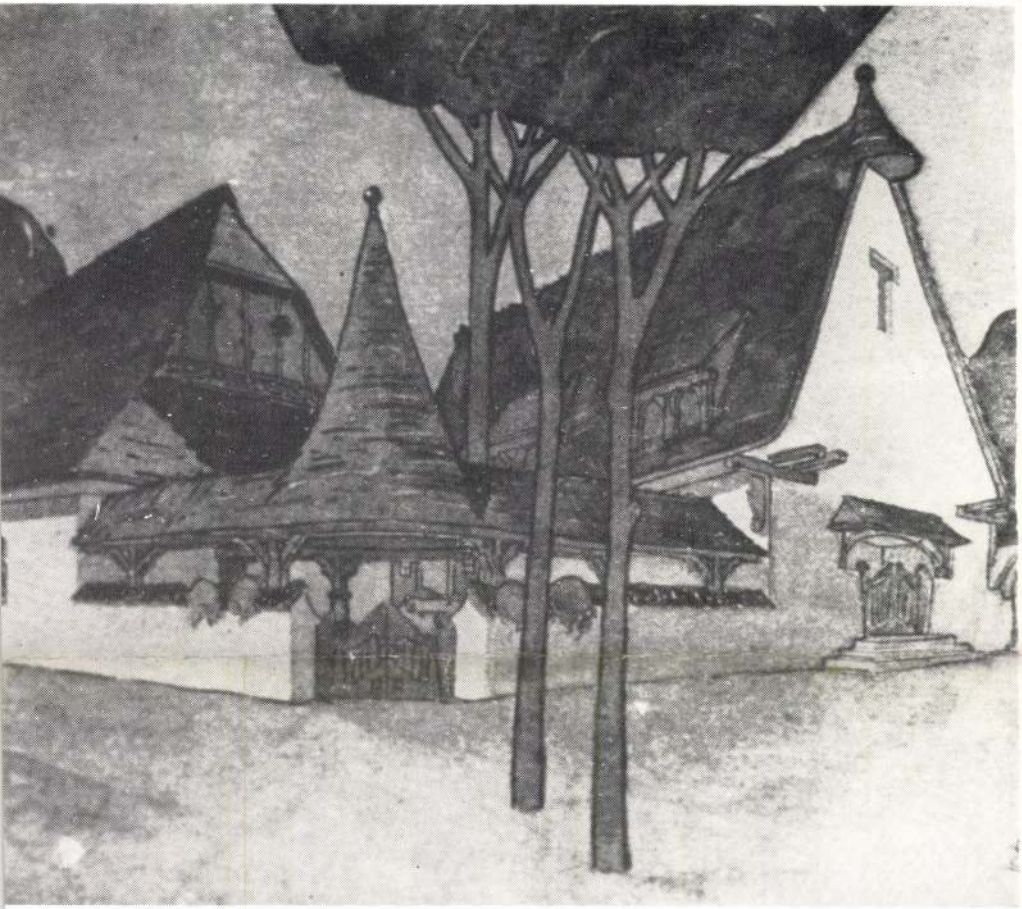

2. *Thoroczkai-Wigand Ede:* A gödöllői szőnyegszövők háza. 1908

Gödöllői Művésztelep Vállitás
Kecskemét Kabos József Múzeum 1977

◄ *1. Medgyaszay István:* Nagy Sándor háza Gödöllőn. 1904–6

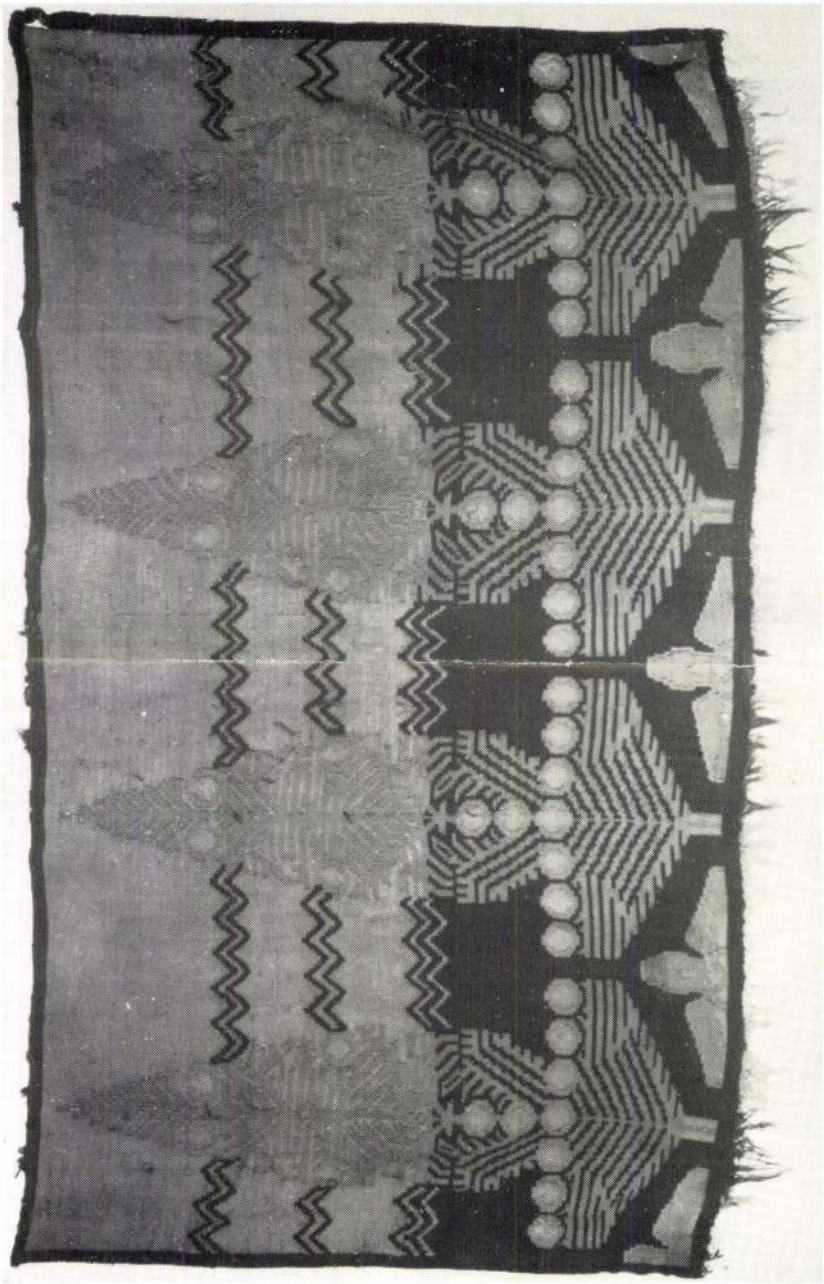

3. Frecskay Endre: Faliszőnyeg (kat.1.)

FRESKÓ - , MOZAIK

és

ÜVEGFESTMÉNY - VÁZLATOK

a marosvásárhelyi
Kultúrpalotához
c. kiállítás

THOROCZKAI WIGAND ED.

Marosvásárhely (Tirgu-Mures) Kultúrpalotája (1911-13)

A magyar szecessziós építészet "összművészeti mű" gondolatot megvalósító művei között kiemelkedő helyet foglal el a Komor Marcell (1868-1944) és Jakab Dezső (1864-1932) által tervezett marosvásárhelyi Kultúrpalota, mely a várost felvirágoztató Bernády György polgármestersége idején épült.

A Kultúrpalotába, eredeti nevén a Ferenc József Közművelődési Házba előadótermeket, kiállítási helyiségeket, könyvtárat és hangversenytermeket terveztek. A gazdagon, Zsolnay mázas tetővel, reliefekkel, kovácsoltvas rácsokkal, sárgaréz szegélyes, márványburkolatú pillérekkel, Tiffany üveggel, mozaikokkal, üvegfestményekkel, freskókkal díszített épületben az alkotók az erdélyi művelődés nagy századainak, kiemelkedő személyiségeinek és népköltészetének állítottak emléket. Díszítésének nagy részét a gödöllői művészetelep mesterei, Körösfői-Kriesch Aladár (1863-1920) és tanítványai, köztük Sidló Ferenc (1882-1953) valamint Nagy Sándor (1869-1950), Thoroczkay Wigand Ede (1870-1945) készítették. Segítőik között volt Róth Miksa (1865-1944), aki üvegfestmény-terveiket kivitelezte és Hibján Samu (1864-1919), aki a reliefek zománcozását végezte.

A külső és a belső dekorációban a gödöllői művészek, korábbi gyakorlatuk szerint, a nemzeti múlt- és értéktudat erősítésének múlt századi eszközeihez, témaköreihez nyúltak vissza , elődeik romantikus historizmusát dekoratív nyelvezettel, a történelem legendás, mesei hangulatú feldolgozásával gazdagítva. Témaválasztásukat tekintve az 1870-es évektől feltűnő, a magyar kultúra és művelődés kiemelkedő korszakait bemutató nagy együttesek példáját követték, Than Mór, Székely Bertalan, Lotz Károly falképeit, és reprezentatív történeti festményeket (köztük Feszty Árpád körképét, Madarász Viktor és Dósa Géza festményeit). Erőteljes hangsúlyt kapott a népművészeti inspiráció, amely egyrészt a témaválasztásokban (székely népballadák feldolgozásai falképeken és üvegfestményeken), másrészt a népművészetből vett motívumok alkalmazásában jelentkezett. Felhasználtak etnográfiai kutatásokat is, Reguly Antal gyűjtését például. A magyaros szecessziót "Kelet" és "Nyugat" nagy mítoszaiból megteremtő gödöllői művészek szecessziójában antik és középkori forrásokig visszavezetheztő motívumokat is felfedezhetünk.

A kiállítás a Kultúrpalota jelen állapotát rögzítő fotókon és 1912 - 13 között készült freskó-, üvegfestmény- és mozaik-vázlatokon, relief- és falikútterveken, világítótestekhez készült skicceken keresztül szeretné bemutatni az épület díszítésének létrejöttét, a végső változatot megelőző elképzeléseket, a művek keletkezési folyamatát.

Gellér Katalin

A színes fotókat Ráday Mihály, a fekete-fehér fotókat Barla-Szabó László és Entz Géza készítette.

A kiállítást rendezte: Gellér Katalin és Őriné Nagy Cecília

Műtárgylista

Vázlatok a Rózsák tere felöli homlokzathoz

Nagy Sándor: Zenélő nők (Erato és Entrópé), mozaikterv
akv., papír, 1610 x 1220 mm, j.l.k.
Gödöllői Városi Múzeum, Ltsz.: 86.32

Nagy Sándor:Zenélő gyerekek, mozaikkarton
temp., arany, karton, 1620 x 2500 mm, j.n.
Nagy Sándor Ház tulajdona

Vázlatok a földszinti előcsarnokhoz

Körösfői -Kriesch Aladár: Vázlatlap a főbejárat fölötti üvegablakkal és homlokzati motívumokkal
cer., akv., papír, 316 x 448 mm, j.n.
Gödöllői Városi Múzeum, Ltsz.: 99.10.

Körösfői -Kriesch Aladár: Színvázlatok a mennyezet festéséhez
cer.,akv., arany, ezüst, papír, 317 x 475 mm, j.n.
Gödöllői Városi Múzeum, Ltsz.: 99.5.

Körösfői -Kriesch Aladár: Színes kompozíció-vázlatok a mennyezet festéséhez
cer., akv., arany, papír, 315 x 472 mm, j.n.
Gödöllői Városi Múzeum, Ltsz.: 99.4.

Körösfői -Kriesch Aladár: Szín és kompozíció-vázlat a mennyezet festéséhez
cer., akv., arany, ezüst, papír, 315 x 475 mm, j.n.
Gödöllői Városi Múzeum, Ltsz.: 99.7.

Körösfői -Kriesch Aladár : A pilléreket összekötő ívek színvázlata
cer., akv., arany, ezüst, papír, 314 x 447 mm, j.n.
Gödöllői Városi Múzeum, Ltsz.: 99.8.

Körösfői-Kriesch Aladár: Stilizált növényi díszítés a freskók keretezéséhez
cer., akv., arany, papír, 645 x 465 mm, j.n.
Gödöllői Városi Múzeum, Ltsz.: 99.3.

Körösfői -Kriesch Aladár : Vázlatok a csillárokhoz
cer., papír, 634 x 430 mm, j.n.
Gödöllői Városi Múzeum, Ltsz.: 99.9.

Körösfői-Kriesch Aladár: Pillér és szegély díszítések
cer., akv., arany, ezüst, papír, 474 x 630 mm, j.n.
Gödöllői Városi Múzeum, Ltsz.: 99.6.

Körösfői-Kriesch Aladár: Színvázlatok a mennyezethez festéséhez
cer., akv., papír, 460 x 630 mm, j.n.
Gödöllői Városi Múzeum, Ltsz.: 99.11.

Körösfői-Kriesch Aladár: Színvázlatok a mennyezet festéséhez
cer., akv., papír, 320 x 480 mm, j.n.
Gödöllői Városi Múzeum, Ltsz.: 99.12.

Körösfői-Kriesch Aladár: Falikút terve
cer., akv., temp., papír, 500 x 6450 mm, j.n.
Gödöllői Városi Múzeum, Ltsz.: 91.34.

Körösfői-Kriesch Aladár: Színtanulmány az előcsarnokhoz falikúttal, 1912
akv., papír , 310 x 475 mm, j.j.l. mon. 1912
Gödöllői Városi Múzeum, Ltsz.: 97.4.

Körösfői-Kriesch Aladár: A Koronázási relief vázlata
cer., akv., arany, papír, 490 x 630 mm, j.n.
Gödöllői Városi Múzeum, Ltsz.: 91.33.

Körösfői-Kriesch Aladár: A Koronázási relief vázlata
cer., papír, 530 x 670 mm, j.n.
Gödöllői Városi Múzeum, Ltsz.: 97.5.

Körösfői-Kriesch Aladár: Palásttanulmány a Koronázási reliefhez
cer., akv., papír, 645 x 470 mm, j.n.
Gödöllői Városi Múzeum, Ltsz:: 97.6.

Vázlatok a földszinti előcsarnok Székely mesemondás című freskójához

Körösfői -Kriesch Aladár: Kompozíciós vázlatok
tus, papír, 550 x 455 mm, j.n.
Gödöllői Városi Múzeum, Ltsz.: 99.31.

Körösfői-Kriesch Aladár: Kompozíció-vázlat
cer., akv, papír, 520 x 695 mm, j.n.
Gödöllői Városi Múzeum, Ltsz.: 97.2.

Körösfői-Kriesch Aladár: Kompozíció-vázlatok I-II.
cer., tus., papír, 273 x 550 mm, j.n.
Gödöllői Városi Múzeum, Ltsz.:97.3.

Körösfői -Kriesch Aladár: Táncolók. Kompozíciós vázlat.
cer., papír, 495 x 650 mm, j.n.
Gödöllői Városi Múzeum, Ltsz.: 99.24.

Körösfői -Kriesch Aladár: Hangszertanulmány
Rajta ceruzával Reguly Antal gyűjtése
cer., papír, 197 x 197 mm, j.n.
Gödöllői Városi Múzeum, Ltsz.: 99.33.

Körösfői -Kriesch Aladár: Hangszeren játszó férfi, tanulmány
fehér és fekete kréta, papír, 630 x 442 mm, j.n.
Gödöllői Városi Múzeum, Ltsz.: 99.26.

Körösfői -Kriesch Aladár : Fiatal nő mellképe, tanulmány
cer., papír, 474 x 633 mm, j.n.
Gödöllői Városi Múzeum, Ltsz.: 99.27.

Körösfői -Kriesch Aladár: Ülő nő és fejtanulmány
tus, papír, 415 x 330 mm, j.n.
Gödöllői Városi Múzeum, Ltsz.: 99.28.

Körösfői -Kriesch Aladár: Fiatal férfi, tanulmány
v kréta, papír, 495 x350 mm, j.n.
Gödöllői Városi Múzeum, Ltsz.: 99.34.

Körösfői -Kriesch Aladár: Félalakos fiatal nő, tanulmány
v.kréta, papír, 630 x 445 mm, j.n.
Gödöllői Városi Múzeum, Ltsz.: 99.35.

Körösfői -Kriesch Aladár: Ülő nő, alaktanulmány
temp., karton, 515 x 450 mm, j.n.
Gödöllői Városi Múzeum, Ltsz.: 99.36

Vázlatok a földszinti előcsarnok Táltosok című freskójához

Körösfői-Kriesch Aladár: Színvázlat
akv., papír, 315 x 471 mm, j.n.
Gödöllői Városi Múzeum, Ltsz.:97.9.

Körösfői-Kriesch Aladár: Kompozíciós vázlat
tus., papír, 410 x 305 mm, j.n.
Gödöllői Városi Múzeum, Ltsz.:97.7.

Körösfői-Kriesch Aladár: Kompozíciós vázlatok
tus., papír, 300 x 415 mm, 315 x 474 mm
Gödöllői Városi Múzeum, Ltsz.:97.8.1-2.

Körösfői -Kriesch Aladár: Kompozíciós tanulmány
tus, papír, 545 x 205 mm, j.n.
Gödöllői Városi Múzeum, Ltsz.: 99.13.

Körösfői -Kriesch Aladár: Kompozíció-vázlatok
cer., papír, 205 x 314 mm, j.n.
Gödöllői Városi Múzeum, Ltsz.: 99.18.

Körösfői-Kriesch Aladár: Fejkötő tanulmány
cer., papír, 273 x 189 mm, j.n.. Szöveg lent:"Fejkötő, Reguly A. gyűjtése",
Gödöllői Városi Múzeum, Ltsz.:91.40.

Körösfői -Kriesch Aladár: Sámándob
cer., papír, 195 x 273 mm, j.n. Felirat: "Schaman dobja"
Gödöllői Városi Múzeum, Ltsz.: 91.39.

Körösfői-Kriesch Aladár: Ló mozgástanulmány
tus, papír, 315 x 405 mm, j.n.
Gödöllői Városi Múzeum, Ltsz.: 99.17.

Körösfői-Kriesch Aladár: Koponya-tanulmány
tus, papír, 325 x 315 mm, j.n.
Gödöllői Városi Múzeum, Ltsz.: 99.19.

Körösfői-Kriesch Aladár: Koponya-tanulmányok
cer., tus, papír, 455 x 315 mm, j.n.
Gödöllői Városi Múzeum, Ltsz.: 99.20.

Körösfői -Kriesch Aladár: Fiatal nő, alaktanulmány
kréta, papír, 613 x 475 mm, j.n.
Gödöllői Városi Múzeum, Ltsz.: 99.14.

Körösfői -Kriesch Aladár: Térdelő gyermek hátaktja
kréta, papír, 503 x 368 mm, j.n.
Gödöllői Városi Múzeum, Ltsz.: 99.21.

Körösfői -Kriesch Aladár: Alak tanulmányok
tus, papír, 258 x 367 mm, j.n.
Gödöllői Városi Múzeum, Ltsz.: 99.22.

Körösfői-Kriesch Aladár: Fekvő alak, tanulmány
szén, papír, 603 x 475 mm, j.n.
Gödöllői Városi Múzeum, Ltsz. 99.23

Körösfői -Kriesch Aladár:Tanulmányrajzok
cer., papír, 340 x 260 mm, j.n.
Gödöllői Városi Múzeum Ltsz.: 91.36.

Körösfői -Kriesch Aladár: Férfi népviseletben
toll, tus, papír, 540 x 370 mm, j.n.
Gödöllői Városi Múzeum Ltsz.: 91.27.

Kartonok és vázlatok a Tükörterem üvegfestményeihez

Nagy Sándor: Budai Ilona, üvegfestményvázlat

temp., akv., tus, papír, 280 x 250 mm, j.j.l. mon.
Nagy Sándor Ház tulajdona

Nagy Sándor: Kádár Kata, üvegfestményvázlat
temp., akv., tus, papír, 280 x 250 mm, j.j.l. mon.
Nagy Sándor Ház tulajdona

Nagy Sándor: Júlia szép leány. Üvegfestmény-triptichon kartonja
szén, karton, szélső részek:1250 x 490 mm, középső rész:1250 x 530 mm, j.n.
Nagy Sándor Ház tulajdona

Nagy Sándor: Szép Salamon Sára. Üvegfestmény-triptichon kartonja
szén, karton, szélső részek:1250 x 490 mm, középső rész: 1250 x 530 mm, j.n.
Nagy Sándor Ház tulajdona

Nagy Sándor: Kádár Kata. Üvegfestmény-triptichon kartonja
szén, karton, szélső részek:1250 x 490 mm, középső rész:1250 x 530 mm, j.n.
Nagy Sándor Ház tulajdona

Nagy Sándor: Üvegfestmény-terv
cer., tus, akv., temp., pasztell, karton, 1295 x 1890 mm, j. bk, l. mon.
Nagy Sándor Ház tulajdona

Thoroczkay-Wigang Ede: Réka asszony kertje. Üvegfestmény karton. Részlet.
akv., temp., tus, karton, 1410 x 62 mm, j.n.
magántulajdon

Őriné Nagy Cecília

Gaál Galerie
1999 szept 16 - okt. 17

Thorwaldsen, szobrász

Honderü, 1844. I.k. 487.

Thorwaldsen, szobrász

Honderü, 1844. I.k. 552.

Heti Szemle

T h o r v a l d s e n

szobrász

Fővárosi Lapok.1869.aug.11. /A erdélyi vasuton.II./

Thorwaldsen Barthel

1770–1844

Lüb I. 20, 48

II. 104–110, 112

IV. 152

Thorvaldsen

LykaMagyműI300-50

15, 41. l.

50 x 62 cm.

100 x 82 cm.

46 x 56 cm.

42 x 123 cm.

42 x 123 cm.

55 x 48 cm.

"Ganymed", Thorwaldsen műve

Fővárosi tapok 1865. VI. 9. 524.

Hír a bécsi ezekál műzeum kiállítá-
sáról

Thorwaldsen

tanítványa Ferenczy István. Ukrütermében
faragta híres Csokonai-mellnohrát.
és a Pántoslányka ill. „Kép mesterségek
kezdete" c. művét.

Pestmegyei Hírlap, 1967. febr. 23. 5. o.

Thorwaldsen

motívum

l.

Miller Ferenczy

névmutató

vén állandó

zág műemléki

i anyag lerom-

célszerűbb

informativ

mán, vagy

pra uj freskókkal,

ikus szentségházzal

ag, vagy oltár-

ükereskedelmi ügy-

provenienciáját

orgalomba.

t a restaurálás

mindig felemeli

ás mellett, ingyen

ók, táblaképek

róla. Sajnos

s freskó vagy

Thorwaldsen

l.

Mel Estképl

LXIII. l

LXIV. l

Thorwaldsen

l.

Mel Est Kept

nevrmutatis

könyvnyomda, könyvkötészet, könyv-,
papiráru- és irószerkereskedése
TISZAFÖLDVÁRI HIRLAP Kiadóhivatala
TISZAFÖLDVÁR.
Postatakarékpénztári szla 25.570.
Telefon: 45.

Tekintetes

»E U R Ó P A»

könyv- és lapterjesztő vállalatnak

BUDAPEST, ~~VI.~~ V.

~~Eötvös-utca 43. sz.~~

Rothermere-u. 12 III/2

Thorwaldsen,

Berthel

L.

Horby

55,90.l.

132.t.

T.

EUROPA

film-, könyv-, lapterjesztő és könyvkiadó rt.

Budapest, V.,

Visegrádi-utca 36.

M.D.K.

Thota Gergely, magyar kőműves

1553 szeptemberében dolgozik az egri várban Valtelina mester mellett.

Heves megye műemlékei I. írta Voit Pál,
Magyarország műemléki topográfiája VII.köt.
Szerk.: Dercsényi Dezső.
Bp. 1969. Akadémiai Kiadó, 412. old.

M.D.K.

Thota Gergely

1553 szept-ben egy hétig,mint kőmüves dolgozik, Eger vidékéről lehetett.181.o.

Détshy Mihály:Munkások és mesterek az egri vár épitkezésein 1493 és 1596 között.I.közl.177.o.

Az Egri Múz Évkönyve.I.Eger,1963

Thott Sándor, Rassai ötvös

III. 77.

Thott ötvös Gáspár

1600-ban fordul elő neve a cégregestromban. Az 1600-as évszám való szinileg az ötvös cehbe való felvételét jelzi.

Mihalik József. Kassaváros ötvösségének tört. Bpest. 1900. 232. l.

Juhász Árpád

festő.

Thot F István
ács 1721.

l.

Hereptrabó Levélz

28. l.

F. alias Király

Thóth István

faragólegény

Szilágypanitról

XVII. sz. 2. fele

Dés.

Balkel 128. l

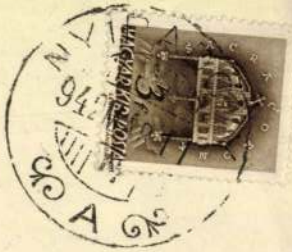

Európa

könyvki adóhivatalának.

Budapest

~~V. Hornedo utca~~

[illegible]

Thoth Laurentius

Könnives??

XV. y.

Budafelhévizen

Bal XV-XVI. univ

II. 547. l.

MARTINUS THOT, pallér

Csak az ~~1555~~ 1552-es elszámolas emlit MARTON nevü mestert-kettőt is, de valószinüleg egy személyről van szó. Szept. 17-én MARTON KÖMYES-t és okt. 28-án MARTINUS THOT pallért, akik egy-egy forintot kapnak. A kis összegnem utal jelentős szerepükre, s igy a Palladio levélben emlitett MARTINO MARRARO-valnem azonositható. Nevük többé nem fordul elő. 239. old. 208. jegy

RÓTH MELINDA: A sarvari var épitéstörténete 19[illegible]. old

SAVARIA. A Vas megyei Muzeumok Értesitője, 1966-1970. 4. sz. Szombathely, 1972

THÓT MIHÁLLY, gálickőfőző

Anno k667 a Die Septembris usque ad Diem 17 Decembris. Az Választóknak, Pénzverőknek és Egyéefele Müveseknek Negyedik Angariabeli Fizetések, ugy mint Intra Spatium 13 Septimanarum.

Galiczkü főző ház beliek.

THÓT MIHÁLLY, Hétre. Fl.1.10. Hét. Fizetés.
Galczküfőző, 13. Fl.14.den.30.
77.old.

ESZE TAMÁS: A nagybányai pénzverőház számadása
/ k2 1666-1667/ 73.old.

NUMIZMATIKAI KÖZLÖNY, LXVII-LXVIII.évf. 1867-1968
Akad.Kiadó, Bp-st. 1968

THÓT MIHÁLLY, gáliciőző

usque

Anno 1667 a Die 12 Juny ad Diem 17 Septembris, Az Választóknak, pénzverőknel és Egyéb fele Müveseknek Harmadik Angariabeli Fizetések Ugy mint Intra Spatium 13 Septimanarum.

Galiczkü főző ház beliek.

THOT MIHÁLLY, Hétre. Fl.1.10.- Hét. Fizetés.
Galiczkü főző, 2. Fl.2.den.20.
76.old.

RÉZE TAMÁS: A nagybányai pénzverőház számadása / 1666-1667 / 23.old.

NUMIZMATIKAI KÖZLÖNY, LXVII-LXVIII.évf. 1967-1968
Akad.Kiadó, Bpest. 1968

Thourneyser,

Johann Jacob

l.

Kel Bpgrafab

196-n

Üzletek:
a 52 Tel. 37-5-14
3 Tel. 59-6-11

Thourneyser, J. J.

bazeli rézm XVII. sz.

Thököly Imre arc-
képe, fenti kiadára-
bom plent meg.

Repr.-

Angyal David

Késmárki Thököly
Imre 1657.–1705.
I. rész Bp. 1888.
200. l.

utolsó évtized müemléki politikája ho
tozást, amikor kis számu, de olyan em
nyilvánitva, melyeknek müvészeti, tör
tősége vitathatatlan.

A magyar müemléki kérdésnek ezt
lémáját csak is törvényhozási uton le
terjeszkedhetünk ki a megoldási lehet
csupán felemlitjük a legujabban alkoz
védelmi törvényt / A Magyar Szemle 19
mában részletesen ismertettük, valami
~~kiki~~ olasz müemlékvédelmi intézkedése
tetésével e sorok irója magyar fordit
melynek az a legfőbb jellegzetessége,
tartja a közérdeket a jogos magánérde
féltékeny gonddal ügyel az ország müe

Kivánatos volna tehát egy oly mü
vény alkotása, mely egységesen intézk
ingatlan emlékek védelméről, lehetővé
anyag hatályosabb ellenőrzését, kötel

I. I. Thourneyser

Teckely Emericus. Oval
Keret, mellkép. Rezin.
folio. Ulr. I. I. Thour-
neyser excudit Basi-
leae.

Thourneyser

rézmetsző

Lásd: Schönain Antal

festot

Thourneyser,

Johann Jacob

l.

Bpgrafár

196. f. 12.

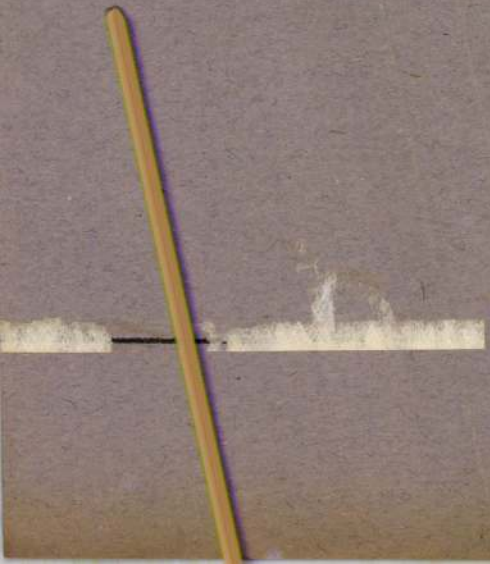

Thourneyser J. J.

rézm.

Thökölyi archépe

vod

Mf. 193. l. 194. l.

A szegedi m. kir. állami fő

Érte

.....

.....

.....

.....*tantárgyakból*

Magaviselete .....

Szeged, 191..... *év* .....

Látta az atya vagy helyettese

THOT MIHÁLLY, gálickőfőző

Anno 1667 a Die 13 Marty usque ad Diem 18 Juny ~~anni~~ Ejusdem Anni, Az Választoknak, Pénzverőknek es Egyeb fele Müveseknek Masodik Angariabeli Fizetesek ugy mint Intra Spatium 13 Septimanarum.

Galiczkü főző ház beliek.

THOT MIHÁLLY, Gáliczküfőző, 75.old.

Hetre.Fl.1.10. Hét. Fizetés. 13. Fl.14.den.30.-

ESZE TAMÁS: A nagybányai pénzverőház számadása / 1666-1667 / 73.old.

NUMIZMATIKAI KÖZLÖNY, LXVII-LXVIII.évf. 1967-1968
Akad.Kiadó, Bpest. 1968

Ötvös Thott János

Hanns Thott Goldschmidt

1557. aug. 17 én ~~már~~ mint
nihai
Kassai mester említetik.
Christoff Blier szabadító
levelén, aki nála tanulta
az ötvösséget.

Mihalik József. Kassavárós
ötvösségének története. Bpest
168. l
1900.

Szentkirálj Ötves Márton

ötvös

XVII. sz.

Thourneyser, Joh. Jac.

Rézm.

Buda alaprajza.
Rézm. Jentitől.
1686. Mellérles.

Hlubay 1948

922.12.

M.kir.vallás és közoktatá

1184/1941
---------sz.
Om.biz.

A polgári foglalk
eljárás esetén kivüli nemtényl
kozó a m.kir. Honvédelmi Minis
szám alatt kiadott eljárási sz

A honvédelemnek n
tettel csak igazán elsőrendüen k
kezdés / engedélyezem a nemtén
eljárásnak meginditását és elr
honvédelmi miniszterium meghag

Thourneyser, Johann Jacob

bazeli születésü rézmetszü [redacted]
Bécsben Lipot császár megbizásából dolgozott.
16.o.

Rézkarc: Grundriss von Ofen und der Attaque

Buda várának és erődítményeinek alaprajza.

J/ohann/ J/acob/ Thourneyser exc. Basileae.

66.o. 196. szám.

/dr.Kelényi B.Ottó/: Buda és Pest grafikus ábrázolásai a visszafoglalás korában. 1683-1718. 66 és XVI o. Bp. 1937.

Thourneyser. J. J.

Reim.

Lotharingiai Károly
képmása. Reim.
fenntől. 1686.

Hlubay 1948

922.37.

tásügyi miniszterium.

Összefoglaló tájékoztató stb.
ujbóli kiadása.

Melléklet száma:

Szigoruan Bizalmas!

Előadó - előadónak!

ednek a honvédelmi miniszter ur
alatt kiadott "Összefoglaló tá-
i szervek és magánüzemek háborus
ztositására vonatkozólag" cimü
is ervényt Cimed haladéktalanul

atóval kapcsolatban szükséges tud-
mak kiadó rendelete tartalmazza,
óhoz mellékelten megküldök.
ed, figyelmét a tájékoztató I. rész
sz. mellékletet kö ező határidő
al hogy az ott előirt bejelentése-
folyó évi augusztus hó 15-ig fel-

Közhasznú információk

Magyar állami ösztöndíj romániai magyar hallgatóknak

Az Oktatási Minisztérium pályázatot hirdet magyarországi felsőoktatási intézményekbe felvételt nyert, romániai magyar nemzetiségű hallgatók számára állami ösztöndíjra, illetve rendszeres tanulmányi támogatásra.

Jelentkezési határidő: 2006. augusztus 1. (Sansz)

Bővebb információ: Oktatási Minisztérium; 1055 Budapest, Szalay u. 10-14. e-mail: info@om.hu Internet: http://www.sansz.org/modules.php?name=News&file=article&sid=15060

Tel.: (+36 1) 473-7000, fax: (+36 1) 473-7001

Forrás: KulturPont Iroda

Felhívás

Richard de Unger pénzt helyezett el a Népi Hagyományok Alapítványnál a hazai, Óceániával foglalkozó antropológia, muzeológia támogatására. Az alapítvány ezért pályázatot ír ki a „de Unger-ösztöndíj" elnyerésére. Az ösztöndíj a Néprajzi Múzeum Óceánia-gyűjteményének szakmai feldolgozására jött létre. Egy évre szól, ám az alapítvány kuratóriuma – a feltételek kölcsönös megléte esetén – évente meghosszabbíthatja. Az ösztöndíj összege a közalkalmazotti besoroláshoz igazodik.

Az ösztöndíjra pályázni lehet a felhívás megjelenésétől számított két hétig. A pályázatot *dr. Balázs György* nevére kérjük leadni vagy postázni (Népi hagyományok Alapítvány, Néprajzi Múzeum, Budapest 1055 Kossuth Lajos tér 12.).

A pályázatnak tartalmaznia kell egy három évre szóló, a Néprajzi Múzeum Óceánia-gyűjteménye tudományos feldolgozására vonatkozó tervet éves lebontásban, szakmai önéletrajzot, erkölcsi bizonyítványt, valamint egy Óceánia néprajzát kutató, elismert szakember ajánlását.

A pályázatokat a Népi Hagyományok Alapítvány kuratóriuma bírálja el, a beadási határidőtől számított 20 napon belül.

További információ: wilhelm@neprajz.hu; tel.: 06-30-606-9554; 06-1-473-2407 (Wilhelm Gábor).

dr. Bodó Sándor, elnök

Az Óbudai Múzeum Közalapítvány 2005. évi közhasznú tevékenységének rövid tartalmi beszámolója*

Az Óbudai Múzeum Közalapítvány (ÓMKA) 2005. évi közhasznúsági jelentését a Kuratórium 2006.05.12-i ülésén egyhangúlag elfogadta az alábbiak szerint.

Az ÓMKA 2005. évben 2, azaz kétmillió forint támogatásban részesült az Önkormányzattól.

A fenti összeget az ÓMKA rendeltetésének megfelelően, szervezeti-működési szabályzata értelmében az alábbi kulturális célokra fordította.

Az ÓMKA 2004. évben helytörténeti pályázatot hirdetett több Óbudát érintő témában (Gyermekkorom Óbudája, Munkásélet Óbuda-Békásmegyeren, Mai dokumentumok, Óbudai Temető), melyre mintegy 30 pályamű érkezett. A kiemelkedő színvonalú pályaműveket – 8 db – 2005. évben összesen 405.000,- Ft díjazásban részesítettük. (A díjnyertes pályázatok kötetben való megjelentetése 2006. évi terveink között szerepel.)

Óbuda ostroma 1944–1945. címmel megjelent helytörténeti füzet két társszerzője részére kutatási ösztöndíjat biztosítottunk, egyenként 120.000,- Ft összegben melyből 2005-ben kifizetésre került 2×80.000,- Ft. A levéltári és egyéb kutatások eredményeként – mások bevonásával – készült tanulmánykötet jelenleg nyomdai átfutás alatt van, kiadási költségét az Óbudai Múzeummal közösen vállaltuk. A fennmaradó 2×40.000,- Ft átutalására a kötet megjelenésekor kerül sor.)

A Kuratórium jóváhagyásával 50.000,- Ft kutatási ösztöndíjat biztosítottunk 1 fő részére a „Nosztalgiázzon velem" című kötet megjelentetése kapcsán.

Az ÓMKA 900.000,- Ft-tal járult hozzá a *Földes Andor* pályáját bemutató portréfilm elkészítéséhez, melynek egyik résztvevője az Óbudai Múzeum. Ennek az összegnek az átutalása az Óbudai Múzeum részére 2006-ra húzódik át.

A 2005. évi támogatásból fennmaradt összeget az ÓMKA működtetésére (pl. könyvelési díj, szerződések, megállapodások ügyvédi költségei, stb.) fordítottuk.

Az ÓMKA megköszöni a 2004. évi személyi jövedelemadók 1%-át felajánlók segítő szándékát, s egyben felhívja a figyelmet arra, hogy a 2005. évi személyi jövedelemadó 1%-át a 18100473-1-41 adószámú Óbudai Múzeum Közalapítvány részére idén is fel lehet ajánlani.

Gyimesi László, Óbudai Múzeum Közalapítvány titkára

Díjak, kitüntetések

2006. május 3-án kitüntetéseket adtak át a Nemzeti Kulturális Örökség Minisztériumában

Dr. Sólyom László a Magyar Köztársaság elnöke megbízásából *Bozóki András* kulturális miniszter a **Magyar Köztársasági Érdemrend Lovagkeresztje** kitüntetést adományozta *dr. Mayer Rita*nak, a Nemzeti Kulturális Örökség Minisztériuma vezető főtanácsosának, a Sárospataki Református Kollégium könyvtárának a Magyar Köztársaság részére történő visszaadása érdekében végzett munkássága elismeréseként.

Bozóki András **Miniszteri elismerés**ben részesítette *Deák Zoltán*t, a Műemlékhelyreállítási és Restaurálási Központ

* az Óbudai Múzeum Közalapítvány feladata az Óbudai Múzeum ellátandó közfeladatának, múzeumi tevékenységének részleges átvétele.

építőművész, osztályvezetőjét, a Budavári Mátyás templom mintaértékű kutatási, tervezési munkájáért, valamint a műemlékvédelemben végzett több évtizedes kiváló szakmai tevékenységéért.

Forrás: NKÖM Sajtóiroda

Opus Mirabile

2006. május 26-án, az MTA Székházában (Bp. V. Roosevelt tér 9.) az Akadémiai Képtárban átadták az „OPUS MIRABILE 2005" művészettörténeti díjait.

A 2005. évi OPUS MIRABILE díjat az idén a Szépművészeti Múzeum **„Kép a képben: Művész és közönség öt évszázad grafikáján, Burgkmairtól Picassóig"** című kiállítása (válogatta, rendezte és a katalógust írta: *Gonda Zsuzsa*) és *Sinkó Katalin:* **Die Entstehung des Begriffs der Volkskunst in den Kunstgewerbenmuseen des Zeitalters des Positivismus. Ornament als Nationalsprache** című tanulmánya (Acta Historiae Artium, XLVI, 2005. 205-259.) kapta.

Személyi hírek

Győr-Moson-Sopron Megye

2006. május 1-től a Győr-Moson-Sopron Megyei Múzeumok Igazgatósága Soproni Múzeumának tagmúzeum igazgatója *dr. Tóth Imre* PhD történész. Megbízása 2011. április 30-ig szól. A nagycenki Széchenyi István Emlékmúzeum tagmúzeum igazgatója további öt évre *Kenessei Károly* történész. Megbízása szintén 2011. április 30-ig szól.

Fehér Csilla

Állást kínál...

A Magyar Mezőgazdasági Múzeum felvételt hirdet az alábbi munkakörökben:

Közönségszolgálati informátor munkatárs

Feltételek:

- középfokú végzettség,
- társalgási szintű angol nyelvtudás, (+ nyelvismeret előny)
- (pénzkezelési gyakorlat előnyt jelent)

In memoriam...

TÖKÖLY GÁBOR 1952–2006

Amikor Sárospatakon a kiállítás megnyitón elváltunk, néhány nap múlva újra találkoztunk volna, hogy együtt rendezzük az Andrássy Dénes tárlatot a Budapesti Történeti Múzeumban. Akkor nem ezt vártam... Minden aktuális munkám vele volt közös – a már említett kiállítás, egy könyvünk, amelyből ő már megírta a maga részét. Nem is akármilyen fejezetet, hiszen az Andrássyakra vonatkozó szinte minden eddig összegyűjtött tudását összefoglalta benne, szellemesen, okosan, kiválóan. Úgy, ahogyan korábban is mindig írt, dolgozott.

Az általa írt *„Ki kicsoda Rozsnyón"* című, 1999-ben megjelent kötetben magát, mint „régész, helytörténész, szakíró, publicista" jelölte meg. Rozsnyón járt általános iskolába, gimnáziumba, de Budapesten, az Eötvös Loránd Tudományegyetemen végezte el a régészet szakot. 1975-ben szerzett diplomát, ezt követően egy évig az érsekújvári Helytörténeti Múzeum munkatársa volt. A következő múzeumi állása már szülővárosába vezette vissza, a rozsnyói Bányászati Múzeumba. A nyolcvanas évektől a rozsnyói Műemlékvédelmi Hivatalban dolgozott, 1992-től igazgatója volt.

Amikor a kilencvenes évek közepén elkezdtem Betlérbe járni, már mint „híres műemlékest" ismertem meg – egyelőre csak hallomásból, a kollégák dicsérő szavaiból. Amikor a Betléri Kastélymúzeum igazgató-helyettese lett, akkor végre személyesen is. Betlérben éppolyan makacs és elszánt kitartással folytatta a munkát, mint a műemlékvédelemben. A szakma lehető legmagasabb szintű gyakorlása volt számára a legfontosabb: mindent észrevett, amin változtatni, javítani kellett. Szinte kifogyhatatlannak tűnő ismeretei, hatalmas gyakorlata, jó szeme és nem utolsósorban kiváló íráskészsége révén olyan sokat tett a gömöri műemlékvédelemben és múzeumügyben, amelyhez hasonlót ritkán találunk. Sorozatot indított el *„Kastélyok, kúriák, udvarházak Gömörben"* címmel, amelynek első kötete 2003-ban jelent meg. Nem akármilyen vállalkozás ez, hiszen egymaga látott neki olyan feladatnak, amit máshol egy munkacsoport is nehezen vállal. Ha írásainak jegyzékét végignézzük, feltűnik, hogy a szakmai jellegű publikációk mellett szívesen művelte az újságírás műfaját is, sőt nem egy filmforgatókönyv, rádiójáték szerzőjeként is ismert volt. Ezeket olvasva nyilvánvaló, milyen tehetséges volt szépíróként is.

A legfájdalmasabb, legelkeserítőbb, hogy mindezt múlt időben kell leírnom. Hagyatéka hatalmas és fontos. Szerencsére talált utódokat, olyan fiatal művészettörténészt is, aki, reméljük, követi őt. Még nem fogtam fel igazán, hogy már nincs közöttünk. Valójában nem is igaz ez, hiszen amit elvégzett, az a miénk, nekünk kell tovább folytatnunk.

Basics Beatrix

Thököly Imre fejedelem
ikonogr.

l
Harsányi
25. l.

Thököly Imre

ikonograf.

Fenti lovas képe

Stevensz, Pieter

rézkarca,

Repr.

Márki Sándor dr

II. Rákóczi Ferenc

I. k. 1676 - 1707. Bp.

1907. 63. l.

Thököly Imre

ikonografiája

Különféle képmásait
lásd

Angyal David

Késmárki Thököly
Imre. 1657 - 1705.
I. rész. Bp. 1888.

és természetesen ~~xxxx~~ pár ezer ~~xxxxx~~

rálásra. A helyszini szemlék legnagyo

müszaki tanácsos vállaira nehezdnek,

minden ingatlannal kapcsolatos ügyébe

szakvéleményt kell adni, helyreállitá

teni, feltárásokat vezetni, költségve

ellenőrizni.

Az ország megnövekedésével ezek

csak sulyosbodni fognak, hiszen a táv

megnőttek, ~~és~~ főkép Erdélyben ahol a huszon

alatt jóformán semmi sem történt a mü

sa, megmentése terén. A kérdés megold

zottság tisztviselőinek - főképen a m

számának szaporitásával lehetséges.

Lényegesen könnyitene a helyzete

körzet, megye élére müvészeti, ha le

désekben járatos szakembert állithatn

ellenőrzi ~~x~~ területének müemlékeit~~x~~,

tekben intézkedik és csak az általa m

Thököly Imre
ikonografiája.

Stephani P. rézmetszete
Plasse D (1647 – 1704)
festménye nyom.

A MAGYAR SZA
Rézmetszetek a X

Hankiss 66-l.

Kálló, a palánkos végvár példája.
Rézmetszetek a XVII. századból

Thököly Imre

órája.

Vas. Ujs. 1877.

G. l. Keppel

A MŰVÉSZETEK

Thököly Imre órája.

A mult évi műtörténeti kiállitás alkalmával több egyéb becses műtárgyon kivül, a Bethlen család egy érdekes történeti ereklyéjét is a nyilvánosságra hozta egyik buzgó kiállitó, gr. Bethlen Andor. Ez érdekes ereklyét a Klösz György által közelebb elkészitett műtörténeti kiállitási fénykép-gyüjteményből alkalmunk van most olvasóinknak is bemutatni.

Ez ereklye Thököly Imrétől a nevezett családhoz került álló óra, mely történeti érdekén kivül, még sajátságos barok alkotása miatt is figyelmet érdemlő képviselője a XVII. század izlésének.

Első tekintetre senki sem hinné, hogy a magas hatszögü, kettős alapon álló török s a mögötte álló fatörzsöt utánzó pózna, melynek végén ividomu kerékben tengely körül mozgó éggömb van, egy óraművet rejt magában és hogy a töröknek két karja óramutató szerepét teljesiti.

Csak ha közelebbről megnézzük, látjuk a gömb körül futó övön a római számokat I—XII-ig; a jármü a gömb belsejében van s ez óramü az álló alak két karját is mozgatta. A jobb kar lecsüng, kezében görbe kard, balja fölemelt s a kezében lévő lyuk arra mutat, hogy talán lándzsa vagy hosszú póznás dárda volt benne, mely a gömbig érhetett; az egyik kar az órákat, a másik a negyedeket jelezhette s a fölfegyverkezett karok mozdulatát talán rögtönös zaj kisérte és minduntalan figyelmeztette Thökölyt: „A törökre vigyázz!“

Nem tudjuk honi készitmény-e a fejedelmi óra. De nincs ok hinni, hogy brassói vagy nagyszebeni ember mért ne készithette volna. Bizonyos, hogy a mester kora izlését hiven követte, tudván, hogy a serlegekül szolgáló szarvasok, medvék és egyéb állatok mellé, valamint a puttonyos asszonyokat, vagy vizi malmokat utánzó edények közé, álló-órának csak ily, karjait emelő és lehajtó emberidomu gép illik.

Az óráról művészeti szempontból nincs sok mondani való. Az alapzat a barok diszitési mód sallangos modorában van ékitve s a török ornamentalis szobrocska, melynek kivitele magasabb müigényeket nem emel és az egész óra eléggé mutatja, hogy oly kor szülöttje, melyben a művészet és müipar közt az összefüggés már lazult volt.

Azt pedig, hogy épen török van a Thököly óráján, azonkivül hogy a török néppel oly mindennapi érintkezésben voltunk, s volt különösen a bujdosók vezére, kimagyarázza a müipar akkori divatja is, mely akkoriban különös elöszeretettel alkalmazta a török alakokat, mint később a négereket, majd a khinaikat, legujabban pedig a japáni alakokat ilynemü diszitésekre.

Téli kirándulás.

Fővárosi tárcza.

Kihalt a puszta, kopár a mező. Varjak és hollók kárognak a beláthatlan sikság fölött, melyen egy-egy összegémberedett ákácznál vagy szélvésztől oldalvást döntött kutgémnél nincs magasabb pont tizenhárom határban.

Dehogy látnál falut eláruló toronybúbot a kéklő messzeségben. Köröskörül az alföldi puszta, egy-egy napi járásnyira egymástól fekvő csárdáival, tanyáival és pásztorkunyhóival.

Téli kép s még sem az.

Hiányzik a fehér hólepel, a természet nagy téli takarója. Csupán egy-egy mélyebb barázdából vagy utszéli árokfenékről csillog eléd valami fehérség, jeléül, hogy nehány maroknyi havat mégis hullatott tegnap vagy tegnapelőtt valamely elvonuló fölleg.

— Bomlott időjárás ez uram! — dörmögi a rókaprémes bundájába fülig burkolt urasági kasznár a vasuti coupé átellenes oldalán, nagyot fuva öblös tajtpipájából a kocsi megereszkedett ablaktáblájára. — Romlott időjárás! A vetésnek nincs hótakarója, a „ki“ megóvja az elfagyástól. Fekete karácsony: fehér husvét. Ha igy mókázik az idő, fölkopik az állunk őszre.

Kevesen vagyunk utazók. Egy-két, családja körébe sietö „honatya“, egy végrehajtásra kiküldött ügyvédsegéd, ki vékony, széllel bélelt lebernyegében ugy didereg mint a kocsonya, egy „transferált“ honvédtiszt, vagy egy féltuczat beszédes üzér s egy tisztes nagymama, a ki gyermekágyban fekvő leányát volt meglátogatni.

A küszöbön álló karácsonyi ünnep csendje borul a vidékre. Az állomásokon alig várakozik egy árva szál utazó a vonatra. Kéken gomolyodik égnek az őrházak kéményeiből az illó füst, összefolyva a magasban lebegő ködfoszlányokkal. A robogva tovasietö vonat kerekeinek dübörgése szakitja meg ugyszólván egyedül az egész vidéket betöltő csendet.

Hogy egyik óra a másik után mulik s délre kezd járni az idő: elérsz a puszta kellő közepén

Thököly Imre órája.

fekvő állomásig, honnan kocsin kell folytatnod utadat.

Kiszállsz a tovasietö vonatból s körülnézel az elhagyatott indóház tájékán.

Ott áll vendégszerető barátod fogatja s mellette a csöppnyi makrapipáját láttodra illemtudással szájból kiemelő kocsis.

Adta Pista gyereke, hogy megbajszosodott azóta, hogy utoljára láttad...

— No Pista, mi az ujság erre?

— Köszönöm, teinsuram, csak megvolnánk valahogy ügygyel-bajjal.

— Hát mi baj van?

— Rosz az ut. Hogy hazulról elindultunk, kétszer elakadtunk idáig. Sár van uram erre nálunk a pusztán mindétig, hogy megeredt az őszi eső.

— Sár-e? De hát nem fagyott?

— Fagyott ám, a ki .... majd elszóltam volna magamat. Ép annyi hideg járt, hogy csupán a sár legteteje keményödött meg vagy egy ujjnyira. Az alatt a feneketlen pocsolya, melybe egyre beszakad a kocsikerék .....

Szépen vagyunk! — gondolod magadban, ha ugyan ismered már tapasztalatból a pusztai utak sártengerét.

De nincs idő késedelmeskedésre. Nyomban kell indulnod, nehogy meglepjen az éj az elhagyott puszta kátyús utján.

Hej, be pogány utazás! Fölér a purgatoriumi kinszenvedéssel.

A jóvérü négy ló alig győzi lépésről lépésre vonszolni a tengelyig sárba szakadó könnyü csézát. Nagyokat zökken-zökken a pocsolya örvényeibe sülyedő kocsi, melyben két fal között idestova dobott gummilabda gyanánt vetődsz egyik oldalról a másikra.

Bundád, arczod, süveged befeketül a pocsolya fölfröcscsentett hig sarától. Hasztalan gyüröd föl a szinte fejed bubja fölött összecsapó bundagallért. Arczod szabadon maradt részét nem óvhatod meg a gonosz folyadék fölfröcscsenésétől. Ha jól-roszul meg nem törülgetnéd, szerecsen gyanánt köszöntenél be barátodhoz.

Ah, ugyanannyi joggal, mennyivel Goethe zengé, hogy nem ismeri az az „égi hatalmakat, ki keservteljes éjeket nem virrasztott át könyezve“, állithatni ezt azokról is, kik nem lubiczkoltak legalább éltükben egyszer az alföld sár-oczeánjában.

Hogy tapad, hogy ragad ez az enyvhez hasonló fekete pép! Ördögök kavarták emberek s lovak gyötrelmére.

A kocsis mellett gubájába huzódó csöpp embernek le-le kell szállnia a bakról, hogy megtisztogassa a kerekeket s küllőket a rájuk tapadt sártól. Jancsi gyerek, alföldi béresfiu létére, nem sokba veszi a pocsolya örvényeibe való gázolást, noha szinte elmerülne a sárban, ha nem kapaszkodnék a küllőkbe.

Csigalassusággal vánszorgunk előre. Hej, be megirigyeled a kocsid fölött magasan tovarepülő hollók dolgát.

Meg-megakadunk. Szegény párák alig győzik kivonszolni a sok kátyuból kocsinkat, noha Pista most ugyancsak használgatja már az ostornyelet, czifra káromkodással iparkodva nagyobb sulyt kölcsönözni suhogó nógatásainak.

Nem káromkodni, — könnyü nektek azt mondani! De utaznátok csak téli esők s hóviz idején az alföldön, hat-hét óráig kinlódva a sárral telifröcscsentett ülésen, mig kocsitok egyetlen hitvány mérfölddel halad előbbre: s akkor érteni fogjátok azt a kedélyállapotot, melynek kitörő lávája a legsujtásosabb káromkodás .....

Besötétült, hogy a házi komondorok hangos csaholása barátod pusztai rezidenciájának közelségét jelzi.

Nehány percz mulva ott állsz a derék emberek körében. Mily viruló család, mily boldog házias élet a puszta ezen oazisán! Még van régi szabásu magyar élet az országban, csakhogy mentől távolabb kell azt keresned a járt országutaktól.

Hogy vizzel, szappannal, kefével és fésüvel rendbe hoztad külsödet és sárréteggel burkolt hottentottából ismét európaivá varázsoltad magadat: belépsz az elfogadó szobába, mely jöttöd megünnepléseül kis vendégkoszorut egyesit magában.

Rözsekötegek pattognak és sziporkáznak a nagy cserépkályhában, mely barátságos meleggel üdvözli átfázott végtagjaidat. Örömest látsz hozzá a sötétsárgán csillogó aszu megizleléséhez, mely szives házigazdád biztositása szerint jobban süt akármely kemenczénél.

*

Igaza van. Hogy leszürcsöltél belőle egy pohárkával, a vér folyó tüz gyanánt kezd keringeni ereidben.

A férfiak csakhamar politikára forditják a beszélgetés rudját. Fővárosi lakos vagy: következkezéskép táltosnak kell lenned a bel- s külpolitikát illetőleg.

Hogy lesz-e háboru a török s a muszka között? S aztán, ha lesz, vissza fogjuk-e adni a 49-iki kölcsönt a tatárfejü, szappant és fagygyugyertyát delicatesse gyanánt faló oroszoknak?

Mert hej! errefelé nagyon óhajtja a magyarság rendbe hozni a számlát a muszkával. A béresek, kikhez szintén eljutott a keleti események hire, már kijelentették, hogy ők egytől-egyig sutba dobnek kaszát kapát s fölcsapnak honvédnek, mihelyt háboru lesz az oroszszal.

Hát még az öreg Pali, az uraság kertésze, ki huszár „czugfirer" gyanánt harczolta végig a szabadságharczot s hajdanában nem egy „kutyafejü" kozákot küldött az árnyékvilágba, hogy hirmondója legyen ott a magyar huszár bátorságának! Az öregnek szintén viszket már a jobb tenyere a kardmarkolat után. Még helyre legény lóháton. A hatvágást különben megcselekszi, mint a mostani tejfölös száju „dolmányba bujtatott gyerekek". Olyan huszáraltiszt lesz belőle háboru esetén, mint a parancsolat.

Hogy urambátyám — szives házigazdánk legközelebbi szomszédja a pusztán — elvégezte volna hosszas és lelkes mondókáját, mások az egyetemi ifjak konstantinápolyi küldöttségét hozzák szóba.

— Csókolni való fiuk. A magyarság legbensőbb érzelmeit tolmácsolják. Ha már az öregek hallgatnak, hadd adjanak legalább a fiatalok magukról életjelt. Bizony ugy illik, hogy kifejezzük valahogyan hálánkat és rokonszenvünket 1849-diki barátjaink iránt. Hej, ha ott lehetne az ember Stambulban s szemtanuja volna azon lelkesedésnek, melylyel a törökök a küldöttséget üdvözölni fogják. Aztán csakugyan oly pompás-e az Abdul-Kerimnek szánt kard? Hát a küldöttség tagjai? Szemenszedett deli magyar fiuk-e? Mert hát jó volna, ha külsőleg is minél méltóbban képviselnék a magyar fiatalságot. No, a muszkák meg fognak pukkadni méregtől...

S igy tovább a végtelenségig.

Azaz mégsem.

Teritve, tálalva van: asztalhoz, uraim és hölgyeim!

Előbb a malaczpecsenye, aztán a politika.

Borostyáni Nándor.

A „Petőfi-társaság" első gyülése.

Január első napján, mint Petőfi születésnapjának évfordulóján, lépett a nyilvánosság elé a most alakult Petőfi-társaság. E napon d. e. 10 órakor tartotta első gyülését az akadémia disztermében, s ülés alatt szétosztották a „Petőfi-társaság lapjá"-nak első számát is. A terem nagy közönséggel telt meg, jeléül, hogy a főváros érdeklődik az irodalmi mozgalmak iránt.

A társulat tagjai teljes számmal jelentek meg az emelvényen, melyben az elnöki helyen *Jókai* Mór ült, s ő tartotta a megnyitó beszédet. E társaság — ugymond — nem vetélytársa a Kisfaludy-társaságnak; az sem ambiciója, hogy az akadémiával versenyezzen. E czélra roszul választották volna a Petőfi nevét. Azt a nevet, mely semmi czimet maga előtt és után nem türt soha; ki inkább akarta a költőt *semminek* tartani, semhogy elfogadva *valamit*, lemondjon arról az öntudatról, hogy az *minden*.

„Petőfi — igy folytatá Jókai — maga semmi kitüntetést osztó társaságnak tagja nem volt. Előleges felszólitásokra azt felelte, hogy ő semmi meghivást el nem fogad. Azonban a „társulás" eszméje nem volt tőle idegen.

Ő, a ki a nagyok, a magasak irányában oly daemoni büszke volt, azon pályatársai iránt, kiket megszeretett, kikben a tehetséget elismeré, valódi jó barát tudott lenni. Lánglelke felsőbbségének tudata nem vont le semmit a szeretetből és a pályatársi elismerésből. Tudta, hogy az ő gyémántporával az olcsó chalcedonból is lehet művészi camaeát faragni, s akkor az is klenodium lesz.

Egyszer (ezelőtt harminczegy évvel) kilencz pályatársát, a kikkel legjobban rokonszenvezett, felszólitá, hogy alakitsanak vele együtt egy irodalmi társulatot. Ez meg is alakult, a „*tizek társaságának*" czime alatt. S ennek az elnöke volt *Petőfi*.

Czélja ugyanaz volt a tizek társaságának, a mi a most alakult *Petőfi-társaságnak*. *A szépirodalmat, mint életpályát emancziválni és önállásra juttatni.*

E társaság életbe lépett, de nem élt tovább. Az *élet* elitélte azt s ez élet indokai ismeretesek.

A mint e társulat a legelső életjelt adá, rögtön ott álltak előtte a kiadók, a lapszerkesztők, készséggel ajánlkozva mindazt létesiteni, a mit e társaság feladatául kitüzött. S küzdeni tovább egy czélért, mely önkényt helyünkbe jön, annyi lett volna, mint a czélt magunk előtt kergetni.

Az akkori szépirodalmi lapok szerkesztői elvül fogadták el, hogy csak eredeti műveket közöljenek; s egy később keletkezett szépirodalmi lap, mely külföldieskedni akart, rövid időn kénytelen volt a sajtó összes megtámadásai, s a közönség által cserben hagyatás miatt megszünni: pedig elmés és jól szerkesztett lap volt. De közönségünk puritanismusa annyira ment azon időkben, hogy az akkoriban megkezdett külföldi regénytár, daczára kitünő termékeinek, rosz sikert aratott; mig az eredeti művek bizonyos kiadóra s kielégitő anyagi jutalomra számithattak. És igy az akkori szépirodalmi nemzedék a társulás nélkül is szabad kifejlődési tért talált maga előtt.

S még egy kiváló oka volt, mely a szépirodalmi társulás eszméjét *Petőfi* korszakában korán szülötté mutatta be: az akkori *politikai irodalom* csekély mérve.

Csak két irány küzdött egymással: a konzervativ és a szabadelvü; egy egy lapban elfért az egész csatatér. Még másik két lap is volt, a mely számlálta a napokat; de elvet, melyért valaki fölmelegedjék, nem képviselt.

Nehéz is volt a küzdelem; meg *könnyü* is. Nehéz, mert a támadást gátolta a czenzura; de könnyü, mert a védelem csak doktrinákra szoritkozott.

A szabadelvü politikának akkori vezérférfia báró Eötvös József azt mondá: „a mi programmunk mindennap kész s költsetek fel éjfélkor, akkor is megmondjuk: „*parlamenti felelős kormány!*"

S ebben benne volt minden. Parlamenti felelős kormány. Ez volt a part. Az a hirlap, mely e part felé vezetett, volt a hajó s azon mind valamennyien elfértünk, kiknek az volt a kivánságunk, hogy ezen a parton kikössünk. S minthogy ez a hajó sem volt hadi gálya, elég volt rá egy kapitány: a szerkesztő; egy kormányos, a külföldész; egy pilóta, a belföldi rovatkezelő; egy szakács, az ujdondász, a ki egyuttal műbiráló és szinházi tudósitó; meg egy matróz, a ki a sajtóhibákat kisepri. Ha nagy dolog jött, maga az utazótársaság segitett a vezérczikkek vitorláit kifeszitени s vidéki tudósitások evezőivel siettetni a haladást. A munkatársnak is csak minden másodnap volt dolga. Még akkor nem volt ismeretes az önkéntes gályaraboknak azon részvétre méltó osztálya, mely a jelenlegi háromárbóczos hirlapok gőzkatlanát éjjel-nappal fűti. Nem lehetett tehát panaszunk arra, hogy a politikai irodalom a tehetségeket felszivja. Válogathattunk a muzsák között tetszésünk szerint.

De mióta Apollo, a Musagetes, a politikára adta magát, azóta a nyolcz Pierida testvér valamennyi mind Cliót szolgálja, a hirmondót.

És az rögtön bekövetkezett, a mint eljutottunk az elérni szándékolt partig. A mint a parlamenti felelős kormány szárazföldére kiléptünk: az eddig előttünk lebegett czél a hátunk mögött volt, a doktrinák egyetlen hajója kiszállitott bennünket a gyakorlati alkalmazás igéretföldére: ennek aztán annyiféle utja, ösvénye, dülő utja és (fájdalom) vasutja is van, hogy az egy hajó népe a hány utat lát maga előtt, annyifelé indul meg: s minden utnak saját vehikulumra, hirlapra van szüksége: a legsubtilisabb véleményárnyalat, mely társaitól eltér, jogot követel magának, hogy külön organumot alapitson s abban azért az egy szemernyi külön véleményért, mind azt a tenger (homoktenger) napihirt, a mit tizenkét hirlap ugyanazon szavakkal elmondott, elmondja ugyanazon szavakkal tizenharmadszor is: s a hirlapok alakja abrosz: tiz munkatárs foltoz rajta, mig összevarrja. Egész szellemi táborunk benne van az ecclesia ephemeridisansban.

De mind ez nem volna baj; ha olyan nagy nemzet volnánk, melyben mind e szétágazó hirlapirodalom elfér; az esetben a hirlapok sokasága erőnk bizonyitéka volna. Most azonban ez inkább kórjel. S a mit jelez, a baj mind anyagi, mind szellemi tekintetben észrevehető. *Anyagi* baj az, hogy mind a közönség, mind a kiadók a napi sajtó által levén igénybe véve, a hazai szépirodalom iránt mármár a kialvásig hanyatló részvétet tanusitják. Ugyanott, a hol ezreket áldozni van készség hirlapalapitási ösztönből, hiányzik a hajlandóság filléreket adni ki a hazai költészet emelésére. Másik anyagi baj, hogy a nagyszámu politikai hirlap, nem levén eléggé dotálva arra, hogy az eredeti szépirodalom fényüzését megengedje magának, irodalmi olvasmányul a *kül literatura* termékeihez folyamodik."

„Van politikai lapunk — mondá Jókai — de nincs szépliteraturánk. Ez a helyzet az, mely okot ád a Petőfi-társaság életbe léptetésére. Petőfi felébreszthetlen, de az eszme, az irány, melyet ő megállapitott, életben tartandó."

A megnyitó beszéd után *Szász* Gerő szavalta el saját költeményét „Az ideál" czimüt, melyben a földről az ég felé ragadó ideált dicsőité. A hatásosan szavalt költeményt megéljenezték.

Majd *Pulszky* Ferencz foglalt helyet a felolvasó asztalnál, s „Petőfi és a kritika a negyvenes években" czim alatt magyarázta, hogy mi okból volt a kritika olykor heves ellensége Petőfi muzsájának. Ez ok: — ugymond Pulszky — mert a negyvenes években a formai tökély volt az első követelmény — költői nagyságra szert tehetni. Bajza, Vörösmarty, Toldy nem akarták buzditani. Toldy komoly természete nem tudott rokonszenvezni azon iránynyal, melynek Németországban legdicsőbb képviselője Heine, s mely azon kis lépést, mely a nagyszerü és nevetséges közt a franczia példabeszéd szerint létez, pajkosságból igen sokszor megteszi. Bajza pedig, az éles eszü, de száraz kritikus mindig attól félt, hogy ha az itészet Petőfi irányát buzditja, felburjánzik a költőknek egész serege, kik a pongyolaság- és aljasságban fogják az eredetiséget keresni és a betyáros irány, melyhez nemzetünk egy részének némi hajlama van, fel fog kapni irodalmunkban. Az ifju nemzedék nem osztozott eme véleményekben s neki adott igazságot az utókor. Érdekes volt hallgatni, mint irt harmincz év előttPetőfiről Pulszky, a ki elismerte lángeszét, de nem hunyt szemet hibái előtt. Hozzátette most, hogy költeményeinek felét Petőfi ama birálat megjelenése után irta, nemcsak igazolva, hanem túl is szárnyalva a hozzá kötött várakozást. Harmincz év előtt csak egy töredék ismerte el az ő lángeszét, mig ma már neve a világirodalom birtoka lett. E részben a legnagyobb érdem Kertbenyé, ki feladatául tűzte ki, őt a külföldön megismertetni. — E felolvasás igen élénk hatást tett, azonban adataihoz, bármily éles legyen is Pulszky emlékező tehetsége, nem egy szó fér. Hogy Vörösmarty nem akarta volna buzditani Petőfit: annak minden adat ellentmond és Pulszkyn kivül mindenki ugy emlékezik, hogy Vörösmarty nemcsak buzditója, hanem szinte atyai pártfogója volt Petőfinek. Midőn Petőfi föllépett, Vörösmarty hivta fel rendkivüli tehetségére a figyelmet, versei első gyüjteményét ő adatta ki a körrel, s „János vitéz" iránt egész várakozást keltett előre terjesztett jó véleményével. S mind ezt maga Petőfi is hirdeti műveiben s összegyüjtött költeményeit is Vörösmartynak ajánlotta.

Pulszky után *Szabados* János szavalta el szép költeményét, mely legértékesebb mű a felolvasottak között. A szerző szép előadásában meg is tette hatását a közönségre. Szabados költeményét itt közöljük:

Petőfiről.

Fejedelme a magyar költőknek!
Merre alszod csendes álmaid?
Szemfedőt rád vadvirágok szőttek,
Mikből ember keze nem szakit?
S csak a szellő édesen susogva
Jár el hozzád, vár édes dalodra,
S villám lesi felhőterhes éjbe'
Lantodon a mennydörgés beszél-e?

Széttört lanton — mind hiába várják —
Nem szólal meg a tépett ideg,
Vész fojtá el dalaidnak árját,
S elhamvasztá lángoló szived.
Itélet jött, csillagok hullása,
Haza veszte, népek pusztulása!
A szabadság, saslelkednek álma,
Elköltözött, — elmentél utána.

Dicsteljes volt élted jelenése,
Elmulása még dicsőbb vala,
Sírdalod volt ágyuk bömbölése,
Siratód volt a feldult haza.
Kik látták az üstökös esését?
S nagy neved' hogy sirkövedre vésség
Ki mutat rá sirod ajtajára?
Vagy a vihar olvasztott magába?...

M. D. K.

THÖLLER János Károly

1743-46-ban faktor a holicsi gyár-
ban

Csányi 1954. 22. l.

MŰEMLÉKEK ORSZ. BIZOTTSÁGA
356-1908 sz.
Érkezett: június 3.

A m.kir. vallás és köokt. mi
50650 sz.a.kelt, s a bpesti
intézett rendeletének másа.

Utasitom az állampén
ref. templomról a kolozsvári
szeti intézete által készitet
ára fejében 69, azaz hatvankil
Orsz. Bizottsága elnökének hi
számolás kötelezettsége melle
közokt, min, tárcanaplójában

A másolat h

Thöller János Károly

- A holiai fojanszgyár egyik vezetője 1746 tájón

Kiss Ákos: Barokk fojanszművészet Magyarországon. Holics és Tata
Bp. 1966. 53 l. 24 t.
11.o.

703. TÁNYÉR, holicsi fajánsz, szines vi
704. SZENTELTVIZTARTÓ, holicsi fajá
705. TEJESKANNA, holicsi fajánsz, zöld
706. KORSÓ, holicsi fajánsz, szines virá
708. KÉT TÁNYÉR, keménycserép, egyi
709. KUPA, népies fajánsz, ónfedővel. G
710. KORSÓ, népies fajánsz, ónfedővel.
711. KORSÓ, népies magyar mázas cseré
712. SZENTELTVIZTARTÓ, népies máz
713. PATIKAEDÉNY, holicsi fajánsz. X
714. TÁL FEDŐVEL, holicsi fajánsz, szine
715. ANDRÁSSY GYULA MELLSZOBR
716. SÓTARTÓ, cseh keménycserép. XIX
717. KIS VÁZA, Wedgwood.
718. KORSÓ, népies magyar fajánsz.
719. KÖPÜLŐ LEÁNY, fajánsz szobrocska ben festve. Stompfa (?).
M. 11 cm.

Bemélyített jegy. 1829.

rös alapon egy-egy virágszál. Bemélyített jegy. 1829.

LEL, bécsi porcellán, kék és arany diszitéssel. Fedő-
8.

szines diszitéssel.

nes madár és virágfüzér disszel. XVIII. sz.

n, szines madarakkal és virágfüzérekkel. XVIII. sz.

sz.-hoz.

előrészén vágtató kozák. 1820 k.

diszitéssel. 1870 k.

itéssel. XVIII. sz. v.

kék alapon, arany diszitéssel. Sorgenthal-korszak.

cellán. 1845.

triposzalaku, három aranyozott delfin, meggyszinü,
hord. Empire. 1817.

isszel a máz alatt és harcjátékot ábrázoló sokszinü

Thöller János Károly

1743–46-ban a holicsi fayence gyár factora.

Török Holics 132. l.

A holicsi gyár legelső korszakában az ő vezetése alatt működött. A strassburgi és a castelli-i fayence gyárak termékeit utánozta.

1757-ig dolgozott itt.

u.o. 135. l.

Pénzverés technikája az ókorban.

V. 255.

THOLLER *János Károly*, kerámikus. 1743—51-ig a holicsi fajánszgyár faktora volt, jobbára a strassburgi és a castelli-i gyárak termékeit utánozta.

K. g. II. 5331

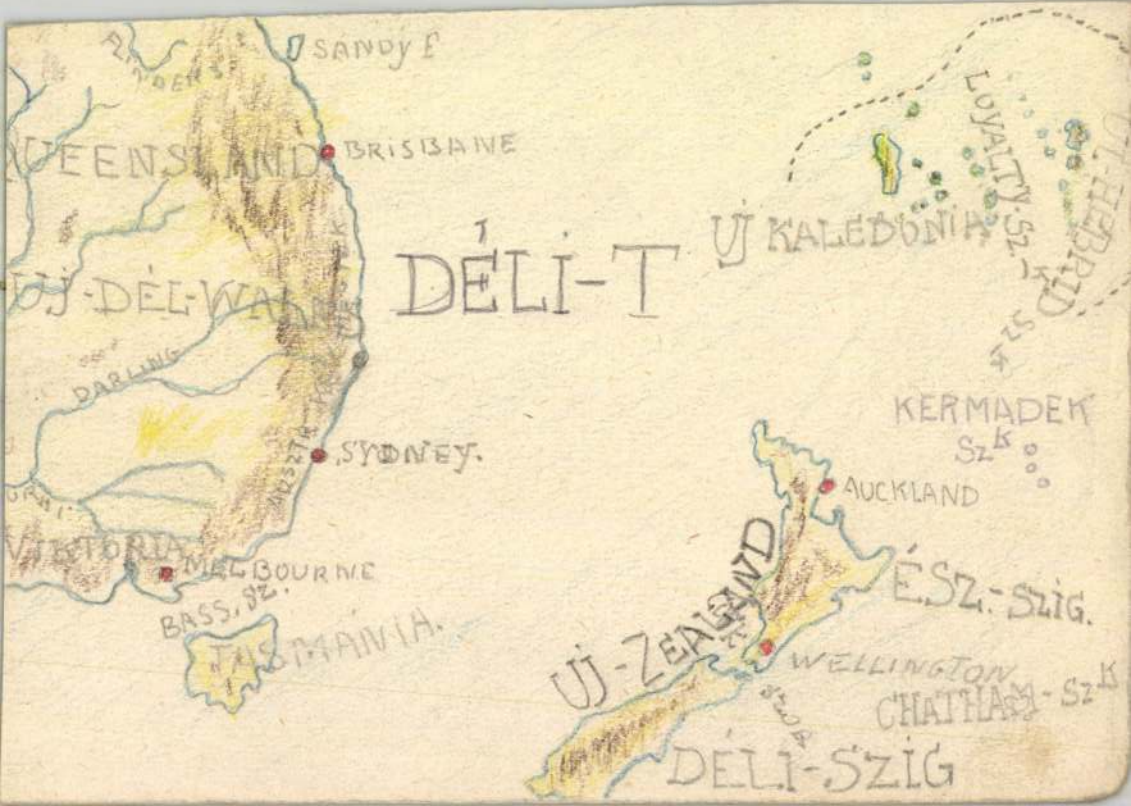
SANDY F
QUEENSLAND
BRISBANE
DÉLI-T
ÚJ KALEDÓNIA
LOYALTY SZ.
ÚJ-DÉL-WALES
DARLING
SYDNEY.
KERMADEK
SZ.K
AUCKLAND
VICTORIA
MELBOURNE
BASS. SZ.
TASMANIA.
ÚJ-ZÉLAND
É.SZ.-SZIG.
WELLINGTON
CHATHAM-SZ.K
DÉLI-SZIG

THURSZKY
~~Thurszky~~ Béla

Borsos László és Thurszky B éla tervezték a nagytétényi kastélymúzeuj helyreállitását, ill. kialakitását

/rövid képes ismertetés/

Magyar Építőművészet, 1972.3.sz.
/építész et és szabadidő/

28.1.

MDK

Thurry - család (könyvkötők)

Egyike azoknak a családoknak, akik generációkon keresztül dí- náltak a díszes debreceni bőr- fa- vagy pergamenkötése- ket.

Székely János: Még egy jubileum. Alföld, Debrecen 1961. 3. sz. 165. l.

Thuri András

MDK

könyvkötő

A debreceni kollégium könyvtárában lévő szépkötésü könyv örökiti meg nevét és munkáját

1760-ból

Ö.J.:37 csodálatosan szép kötésü könyv.
A debreceni könyvkötők remekei.
HUJDUMBIHARI NAPLO . 1957. III. 10.

Thury András

debreceni
könyvkötő
1760

l.

Fitt György

59. l.

Thuri Endre festő

Felanlag a kecskeméti
művésztelepen dolgozik

Cs. K.: Tények, tervek, kiáhítások

Petőfi Népe 1970 XI. 28

Thury Endre.

Bács-Kiskun megye képzőművészeinek
tárlata az Ernst Muzeumban nyílt
meg, ahol 3 alkotása szerepelt.
Thury Endre Kecskeméten telepedett le.

Esti Krónika, 1972. febr. 19. 19.00 /4/ Z.

Thuri Endre

Kétmadár, tűzzom.

XV. Szegedi Nyári Tárlat

MEGHÍVÓ

Szeretettel meghívjuk Önt
és kedves családját

2005. május 6-án, pénteken
17 órakor

a Pázmány Péter Katolikus Egyetem
Stephaneum aulájába.

A kiállítást megnyitja:

Dr. FABINY TIBOR
egyetemi tanár
irodalomtörténész

Közreműködik:

MÓRÉ IRÉN
fuvolaművész

PÁZMÁNY
KONFERENCIA KÖZPONT

MEGKÖZELÍTÉS

Az egyetem 24 km-re fekszik Budapesttől, félúton Esztergom és a főváros között, közvetlenül a 10-es főút mentén. Busszal, autóval és vonattal egyaránt könnyen megközelíthető.

Saját busz- és vasúti megállóval rendelkezik. Vasúton a Nyugati pályaudvarról az Esztergom felé közlekedő szerelvényekkel lehet eljutni az egyetemre.

Az autóbuszok az Árpád híd pesti hídfőjénél lévő végállomás 6-os kocsiállásáról indulnak 30 percenként.

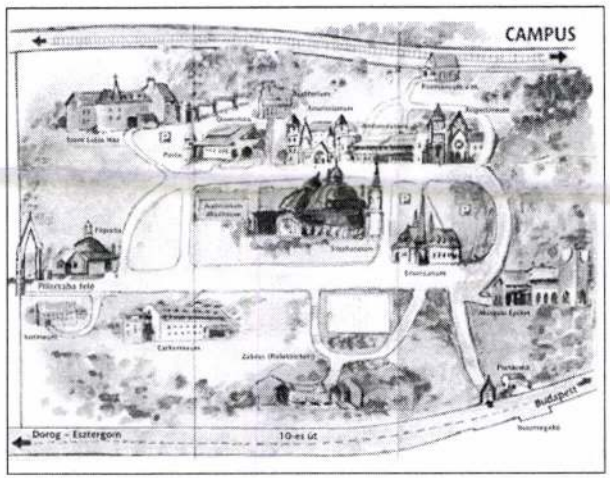

Pázmány Péter Katolikus Egyetem
Piliscsaba, Egyetem utca 1.

Telefon: 06-26/577-033
www.btk.ppke.hu

Információ: Hellner Péter 06-30/606-8357

THURONYI ISTVÁN
festőművész

kiállítása
PILISCSABÁN

A KÁRPÁTOKTÓL A PIRENEUSOKIG

Pázmány Péter Katolikus Egyetem
Stephaneum aula

Megtekinthető:
hétköznapokon május 6–23-ig
8-tól 20 óráig

„A ti világosságotok világítson az embereknek" (Mt. 5, 16)

Az angyaloknak az a küldetésük, hogy bíztassanak, bátorítsanak, erővel töltsék el a lankadókat. Ezt az angyali hivatást tölti be Thuronyi István képeivel, aki magyar származású művész, de alkotói pályája és hite Franciaországban teljesedett ki. Az életművét összefoglaló kiállítás úgy érkezik haza, mint ajándék.

Thuronyi István így vall hivatásáról:

„Közvetítem az Isten világosságát és egyben az igazságot, amely szabaddá tesz, mert Krisztusban a világosság és az igazság egy."

„A keresztény életben mindent a szeretet szabályoz: az erkölcsöt és az esztétikát. A szeretet azt keresi ami szép, hisz a jóságban az igazság világosságában él, befogadja a Szentlelket, aki megvilágítja gondolatainkat, irányítja és megtisztítja tekintetünket, és uralja tetteinket. Ha átadom magamat ennek a szeretetnek, akkor valódi műalkotás születhet a fehér vásznon."

Posztmodern és földhözragadt, kisszerűen realista világunkban, ahol a kétely akar lenni az időszerű és uralkodó szellemi magatartás, valódi Jó Hír, hogy a JÓ az igazi választás, hogy a valósághű ábrázolás magában foglalja az isteni valóság jelenlétének bemutatását itt a földön. Prófétai üzenet ez mindnyájunknak, hogy vállaljuk, hirdessük hitünket, tegyünk tanúságot arról, aki maga az Élet.

Thuronyi István 1921-ben született Tőkésújfalun, a mai Szlovákia területén, nemesi családban. Sokoldalú művészi képzésben részesült, Glatz Oszkár, a család barátja volt első mestere. A Mezőgazdasági Akadémián szerzett oklevelet, majd a Liszt Ferenc Zeneakadémián zeneszerzést tanult két évig. 1944-ben menekülni kényszerült, 1947-ben Franciaországban telepedett le.

Paul Cézanne és a kubizmus festői stílusa, a szerkesztettség, a leegyszerűsített, erőteljes forma, az áttetszőség, semleges színek segítségével alakította ki személyes művészi nyelvét. Technikai fejlődésében az elismert festőművész, Paul Vigroux baráti segítsége vitte előre.

1955-ben feleségül vette Paule de Lescuret aki igazi szellemi és lelki társként ráébresztette arra, hogy tehetsége olyan adomány, mely erkölcsileg is kötelez.

Thuronyi ezt a termékeny korszakát, – melyben évente 70-80 képet festett és állított ki számos francia városban majd Kölnben, – úgy jellemezte, hogy keresztény volt és festő is egyben.

A művészet és keresztény szellemiség szoros egységét a karizmatikus megújulással való találkozás hozta meg. Ettől fogva Thuronyi *„keresztény festőként"* határozza meg önmagát.

1989-ben, három évvel szeretett társa halála után belépett a Chemin Neuf katolikus alapítású testvériségbe, és a Sablonceaux-i apátságban kilenc termékeny alkotói év következett. Ötször volt kiállítása Párizsban. Sikerét képei mondanivalójának tulajdonítja.

2002 tavaszán Franciaországban megjelenik a festői pályáját bemutató album, „A KÁRPÁTOKTÓL A PIRENEUSOKIG" címmel, melyet 200 színes reprodukció illusztrál.

Képeinek visszatérő motívuma a fény, mely mint a kompozíció középpontja, *„az örökkévalóságra nyit ablakot és vonzza a tekintetet."*

Saját bevallása szerint művészi stílusa a kubizmuson kívül Rouault, Léger, Chagall, Turner és a magyar expresszionista festők hatására alakult ki.

Thuronyi István levelében írja:

„De végeredményben nem haszontalan dolog-e hosszasan beszélni a festészetről?"

„Azt hiszem ideje, hogy meghívjalak Fülöpnek Natanaelhoz intézett szavaival: – JÖJJ ÉS LÁSD."

Kiállítások: Marseille, Rodez, Millau, Albi, Castres, Tarbes, Köln, Párizs.

Képei németországi és franciaországi templomokban láthatók, valamint Svájcban, Amerikában, Madagaszkáron is.

Thuri András

debreceni könyvtá-

1760

l.

M. Bibl. Szent

1924. 44. l.

51/1935.

J e g y z ő k

a visegrádi vár ügyébe

12.-én megtartot

Megjelentek : Gerevich

Schulek János, Gentho

Thuri András

debreceni könyvkötő

l.

Romhányi

287 l.

(Irodalom!)

479.
472.

Thuri András

debreceni könyvkötő

l.

Romhányi

XXXIV. tábla.

Thuri András deák

debreceni könyvkötő
1760

ind. Varju Elemér

Debreceni
kötések.
Budapesten, Magyar-
sag. 1924 febr. 24.

SZL

GYÓGY-

Budapest, IV., Mu

Thúri András

debreceni könyvkötő

1760

l.

Romhányi

92. l.

Thuri András

Könyvkötő mester
1760.

Hajdú-Bihari Napló

rgy út 41.), készpénzfizetés ellenében.

. 650-51 Művészettörténeti Dokumentá-

Ebben az esetben a kért könyvet pós-

Acta Cassae Parochorum" egri anyaga,

rök utáni állapotát rögziti.

üvészettörténeti Dokumentációs

Központ

Thurdossini

fatemplom

Épitő Ipar

1909. 146. l.

l.

Alsókomaromyéki

fatemplom

oromzatában

THURÁNSZKY Éva grafikus

Magyar Hirlap, 1992. junius 24. 19.p.

ÖNZÉS ALAK
./

KRÓNIKA

Megszólal a „szobor lánya”

A Gellért-hegyi Szabadság-szobor a felszabadulás szimbólumának magasából a közélet botrányai közé szállt alá. A Búcsú '92 rendezvényen ugyanis Lőrinczi Júlia elképzelései szerint fehér lepellel vonják be, a fővárosi és a XI. kerületi önkormányzat támogatásával. A terv ellen — amely egyébként nem teljesen új, hiszen a Bartók 32 Galériában 1991-ben már megtették vele ugyanezt — többen is tiltakoztak, ízlésre, kegyeletre, fölösleges költekezésre hivatkozva. Most pedig Thuránszky Éva grafikus, a modell lánya szólalt meg. Édesanyjáról mintázta Kisfaludy Stróbl Zsigmond eredetileg Horthy fiának emlékművét. A modell rokkantnyugdíjas lánya felháborodott levelében azt kérdezi, milyen jogon nyúl hozzá valaki egy már kész alkotáshoz. Külföldi újságokban akarja világgá kiáltani ezt az erkölcstelenséget.

1
küldött
1.754
7.920

Thumann, Paul

Festö, München

1855

l.

Bielz Portskat

259.7.

~~Virágok ékszerek~~ VI. 132.

Thumberger Mátyás

csávai fazekas

l.

Ezredéves kiáll

XIII. csop. 17 l.

Teleki Pál gróf X. 191

Thuna Antal, ácsmester (keszthelyi) M. D. K.

1806-ban Prisching József keszthelyi kőművessel a balatonszentgyörgyi téglagyárnál 2 lakásos „cselédhárat" épít, ~~Fet~~ Festetich György megrendelésére.

Mórier Béla – A balatonszentgyörgyi „Csillagvár" építéstörténete.

Műemlékvédelem. IV. év/. 1960.

4.2.12. 83 l.

Thundl Achatz

cromvéro

l.

Huszár körmöci

12. l 13. l.

39. l

13/18 cm. 7. –

W. Krok

Ka

Thundl Ákác

ércmvető

lásd

Cz Sz II. 428 l

..... *műhely.*

lyfőnökség!

..... év ..... hó ____n történő kifize-

..... indokából személyesen meg nem

e ..... számu .....

iztam.

___ évi ..... hó .....

.....

sajátkezü aláirás és munkásszám.

Thundl Achatz

nem éremvéső

l.

Numizm. Köll

1927-28. 122. l.

Thöning S (?) jelzéssel.

„Rómakörnyéki tájak képekben" (4 db)

Vízfestmény 20,5 x 35 cm s. Thöning S. 1841. Róm.

Védett.

Kiliáltási ár: 7000 ft.

BÁV 53.Képaukció Bp.1980.december

Throll Károly

münchenifestő

A Krasznahorkai Andrássy Francisca mauzoleumban a kupola mozaikalakjainak és az oltárképnek kartonját készítette, ugyanúgy tőle valók a mauzoleum belső és külső díszítéséről előforduló szinezések és aranyozások

vód

Sulyovszky István

Andrássy Francisca Mausoleum (Bpest 1904)

Schöning J. A.

Mellig, balra fo
medaillonban, mely me
nyokat, bárdokat s kar
jei vállaira omlana
be van öltözve s nyak
rata a kép alatt a cz
kitott négy sorban:

Herr Herr Ha
Cur-Fürst: Durc
über Dero in Un
agiren

Rézmetszet, méretei

38

Boethius: Trin
berg. J. Ch

Throndsen

Éremkiáll. Kat.

1924. 200. l

~~Bölöni lelet~~ ~~IX, 103~~

MDK

Throndsen

József nádor esküvőjére készült érem, 1815.

Csányi K: Bpesti gyüjtők és művészek érem és plakett kiáll. az Iparmüv. Muz.-ban. 1924.

2oo l.

Thróner Leonárt
ácsmester

l.

Luveszprüspvár

202. l.

MERTEN THUL, textilfestőmester

Az 5.függelékben a lőcsei festők céhlevelét találjuk 1715-ből. Kihirdetve: 1976. febr. 14-én. - A 6. függelék a lőcsei céhhez tartozó mesterek névjegyzékét tartalmazza 1608-tól 1869-ig. - E mesterek egyike volt:
26. - Merten Thul, Neusohl. 151. old

DOMONKOS OTTÓ: Magyarországi festőcéhek I. A textilfestés első nyomai 101. old

ARRABONA, A Xantus János Múz. Évkönyve, 16. Győr, 1974.

Thulden, festő

Pásztortűz, 1927. 12 sz.
285. l.
Szokolay Béla: Belga képzőművészet a
Műcsarnokban.

Thullner József
cikke

l

Technika
1939. 43. l

XVII.	"	1. — [illegible] ll., 1.-85.	"	"	———	" 1893
XVIII.	"	1. — 618. ll., 1.-45.	"	"	———	" 1894
XIX.	"	1. — 482. ll., 1.-45.	"	"	———	" 1895
XXI.	"	1. — 346. ll., 1.-16.	"	"	———	" 1897
XXII.	"	1. — 337. ll., 1.-9.	"	"	———	" 1898
XXIV.	"	1. — 320. ll., 1.-5.	"	"	———	u.o., 1900
XXV.	"	1. — 272. ll., 3.-	"	"	———	u.o. 1901
XXVI.	"	1. — 346. ll., 4.	"	"	———	" . 1902

ACHATZ THUNDL és FÜESSL KRISTÓF, éremvésnökök

I.FERDINÁND ezüst pénzei.SZÉLES GARAS.Elől Madonna jobb
ján a gyermek.FER.D.G.E.IMP.S.A.V.GE.HV.BO.R.és verdejeg
Hátul:cimer korona nélkül.körül:MONETA NOVA ANNOmés év.
Átm: 26+ 27 mm.Súly: 2.6+3 gr.-KÖRMÖCBÁNYA,verdejegy K-
K-B.-162.szám.1561.K-B.Német-római császári cim.Vésnö
kök: Thundl és Füessl. 28.old. Kép. 29.old. Fekete repr

GALÁNTHY BÉLA: A Habsburgok magyar veretei I.I.Fer-
dinánd,-Miksa

A Magyar Érmegyűjtők Kiadványsorozata.-6.sz.
2.csoport. Bp. 1972.

ACHATZ THUNDL és FÜESSL KRISTÓF, vésnövök

I.FERDINÁND ezüst pénzei.SZÉLES GARAS.Elől Madonna,jobb jában a gyermek.FERD.D.G.R.IMP.S.A.V.GE.HV.BO.R.és verd jegy.Hátul:cimer korona nélkül,körül:MONETA NOVA ANNO é és év.Átm: 26+27 mm.Suly: 2.6+3 gr.-160.szám.1559.K-B. 161.szam. 1560. K-B.Német-római császári cim.-Vésnökök: THUNDL és FÜESSl. 27.old.

ZALÁNI BÉLA: A Habsburgok magyar veretei I.I.Ferdinánd,-Miksa

A Magyar Érmegyüjtők Kiadványsorozata.-6.sz. 2.csoport. Bp. 1972.

ACHATZ THUNDL és FÜESSL KRISTÓF, éremvésnökök

I.FERDINÁND ezüst pénzei.GARAS.Elől cimer koronával.Hátúl szembenéző koronás Madonna.Év Madonnás oldalon,körirat ban,verdejegy is ott.Felirat elől:FERD.D.G.E.IM.S.A.V.GE.HV.BO.R.Hátúl:PATRONA HVNGARIE.1559.Átm: 21+24 mm Súly: 1.9+2.57 gr.-KÖRMÖCBÁNYA.Verdejegy K-B.-140.szám 1559.Magy.kir,római császár.-Vésnökök: Thundl és Füessl. 27.old. Kép. 29.old. Fekete repr.

ZALÁNI BÉLA: A Habsburgok magyar veretei-I.-I.Ferdinánd,-Miksa

A Magy.Éremgyüjtők Egyesületének Kiadványa, 6.szám 2.csoport, Bp. 1972.

ACHATZ THUNDL, éremvésnök

I.FERDINAND ezüst pénzei.-CBULUSOK.-Elől cimer,előtte év v.anélkül.A cimer két oldalán,esetleg fölötte v.az é év előtt és utána pont v.ötlevelü rózsa.A cimerpajzsok e egyenesvonaluak v.homorú oldaluak.A Madonna glóriája kör v.elipszis.-Átm: 11.5-12 mm.-Súly: 0.2?-0.35 gr.-KORMOC BÁNYA.Vedejegy: K-B.-28-34 számig.1558-1564-ig.Vésnök THUNDL.17.old.

ZALÁNI BÉLA: A Habsburgok magyar veretei.-I.-I.Ferdinánd, Miksa

Az Éremgyüjtők kiadványsorozata. 6.sz. 2.csoport
Bp. 1972

ACHATZ THUNDL és FÜSSEL KRISTÓF, éremvésnökök

I.FERDINÁND ezüst pénzei.DÉNÁR.Elől: 1558-ban német ró mai császár lett.1559-től a magy.kir.cim helyettesászái ti cimével veret magy,dénart.Körirat:FER.D.G.E.RO.I.S Au.GE.HU.B.R.Hátul: a Madonna körül: PATRONA HUNGARIAE jobbján,ritkán a baljan a gyérmek,jobb-és balról verde jegy.Átm: 15-16 mm.Suly: 0.5-0.6 gr.KÖRMÖCBÁNYA,115.sz. 1560.verdejegy: K-B.császéri cim,év cimer fölött.-116. szam.1560.verdejegy K-F.Körmöci verőtőhiba. Vésnökök: THUNDL és FÜSSEL. 22.old.117.sz.1561.Verdejegy K-B.V.a U.a.

ZALÁNI BÉLA: A Habsburgok magyar veretei.-I.-I.Ferdinánd, Miksa

Az éremgyűjtők kiadványsorozata,-6.sz.-2.csoport Bp. 1972

ACHATZ THUNDL és FÜESSL KRISTÓF, éremvésnökök

--- ---

I.FERDINÁND ezust pénzei.DÉNÁR.Elöl:1558-ban német-római császár lett.1559-től a magy.kir.cim helyett császári cimével veret magy.dénart.Körirat:FER.D.G.E.RO.I.S.AU.GE.HU.B.R.Hátúl:A Madonna körül:PATRONA HUNGARIAE.jobbján, ritkábban baljan a gyermek,jobb-és balról verdejegy.átm 15-16 mm.Súly: 0.5-0.6 gr.-KÖRMÖCBÁNYA,114.sz.-1559.Verdejegy: K-B.-Császári cim,év cimer fölött.21.old. Kép 24.old. Fekete repr.Vésnökök Thundl és Füessl.

ZALÁNI BÉLA: A Habsburgok magyar veretei.-I.-I.Ferdinánd, Miksa

AZ Éremgyüjtők kiadványsorozata,-6.sz.-2.csoport Bp. 1972

ACHATZ THUNDL és FÜESSL KRISTÓF, éremvésnökök

FERDINÁND ezüst pénzei. DÉNÁR. Elől FERDINANDUS DEI GRA
AE REX HUNGARIAE. Középen címer; köriratot, címert kettős
onal, ill. gyöngykör övez. Hátúl: A Madonna körül PATRONA
UNGARIAE, jobbján, ritka bban baljén a gyermek, jobb-és
balról verdejegy. Átm: 15-16 mm. Súly: 0.5-0.6 gr. KÖRMÖC
BÁNYA. 112.1558. Verdejegy: K-B. Magy. kir. címer, Év körirat
ban. -113.1559. U.a. -Vésnökök: THUNDL és Füssl, 21.old

ZALÁNI BÉLA: A Habsburgok magyar veretei. -I. -I. Fer-
dinánd, Miksa

Az éremgyüjtők kiadványsorozata. 6.sz. 2.csoport
Bp. 1972

ACHATZ THUNDL, éremvésnök

I,Ferdonánd részére dolgozó verdék,működési idejük.
KORMOCBANYA, 1527-1664.-Éremvésők:Füssl Kristóf,
1543-1561.-Achatz Thundl,1558-,Lucas Richter,1562.
11.old.

ZALÁNI BÉLA: A Habsburgok magyar veretei I.-I.Ferdi
nánd.Miksa

Az Éremgyüjtők kiadványsorozata 6.sz.2.csoport.
Bp. 1972

ACHATZ THUNDL, és FÜESSL KRISTÓF, éremvésnökök

I.FERDINÁND ezüst pénzei.GARAS.Elől cimer koronával,Hátúl szembenéző Madonna jobbján a gyermek.Év Madonnás oldalon,verdejegy is ott.Felirat elől:FERD.D.G.E.IM.S.A.V.GE.HV.BO.R.Hátúl: PATRONA HVNGARIE.1559.Átm: 21+24 mm.Súly 19+2.57 gr.KÖRMÖCBÁNYA.verdejegy K-B.-140.szám.1559.Magy kir,római császár.Vésnökök:Thundl és Füessl.-27.old. Kép 29.old.

ZALÁNI BÉLA: A Habsburgok magyar veretei-I.-I.Ferdinánd,-Mikes

A Magy.Éremgyüjtők Egyesületének Kiadványa, 6.szám 2.csoport, Bp. 1972.

ACHATZ THUNDL, éremvésnök

I.FERDINÁND ezüst pénzei.SZÉLES GARAS.Elől Madonna jobb ján a gyeemek FER.D.G.E.IMP.S.A.V.GE.HV.BO.R.és verde jegy.-Hátúl:cimer korona nélkül,körül:MONETA NOVA ANNO és év.-Átm:26+27 mm.Súly: 2.6+3 gr.-KÖRMÖCBÁNYA,verde jegy K-B.164.sz.1563.-165.sz.1564.-166.sz.1565.-167 sz. 1566.-K-B. Német-római császári cim.-Vésnök: Thundl. 28.old

ZALÁNI

ZAXM BÉLA: A Habsburgok magyar veretei-I.-I.Ferdinand,-Miksa

A Magy.Éremgyüjtők Egyesületének kiadványa.-6.szám 2,csoport, Bp. 1972

ACHATZ THUNDL és FÜESSL KRISTÓF, éremvésnökök

--- ---

I.FERDINÁND ezüst pénzei.KIS GARAS.ELŐL CIMER KORONÁVAL hátúl szembenéző koronás Madonna jobbján a gyermek.Év Ma Madonnás oldalonverde jegy is.Felirat elől:FERD.D.G.E.I IM.S.A.V.GE.HV.BO.R.Hátúl: PATRONA HVNGARIE, év.Átm:21+ 24 mm.Súly:19+2.57 gr.KÖRMÖCBÁNYA,verdejegy K-B.141.szám 1560.K-B.Magy,kir,római császár.-142.számi561. K-B. Magy kir,római császár.-Vésnökök: Thundl és Füessl. 27.old

ZALÁNI

ZAKK BÉLA: A Habsburgok magyar veretei-1.-1.Ferdinand,-Miksa

A Magy.Eremgyujtók Egyesuletenek Kiadvanya.-6.szam 2,csoport, Bp. 1972

ACHATZ THUNDL, éremvésnök

I.FERDINÁND ezüst pénzei.DÉNÁR.Elől:1558-ban német-római császár lett.1559-től a magy.kir.cim helyett császári ci mével veret magy.dénárt.Körirat:FER.D.G.R.RO.I.S.AU.GE. HU.B.R.Hátúl:A Madonna körül:PATRONA HUNGARIAE,Jobbján,r ritkmán jalján a gyermek,jobb-és balról verdejegy.Átm: 15-16 mm.Súly: 0.5-0.6 gr.KÖRMÖCBÁNYA,124.szám.1565. Fent induló körirat/posthumus veret/.-125.szám.1565.K.B. Lent induk ó körirat/posthumus veret/. 22.old

ZALÁNI BÉLA: A HABSBURGOK magyar veretei-I.-I.Fer dinánd,Miksa

A Magy.Éremgyüjtők Egyesületének Kiadványa, 6.szám, 2 csoport, Bp. 1972

ACHATZ THUNDL és FÜESSL KRISTÓF, éremvésnökök

I.FERDINAND ezüst pénzei.SZÉLES GARAS.Elől a Madonna jobbján a gyeemek.FER.D.G.E.IMP.S.A.V.GE.HV.BO.R. és verdejegy.-Hátul: cimer korona nélkül,körül:MONETA NOVA ANNO és év.-Átm: 26+ 27 mm.Súly: 2 6+3 gr.-KÖRMÖCBÁNYA verdejegy K-B.-163.szám.1562.-K.B.Német-római császári cim.-Vésnökök:Achatz 162.szám.1561.K-B.német-római császári cim.-Vésnökök:Thundl és Füessl. 28.old.Kép. 29.old.

ZALÁNI BÉLA: A Habsburgok magyar veretei-I.-I.Ferdinánd,Miksa

A Magy.Éremgyűjtők Egyesületének Kiadványa,-6.szám 2.csoport, Bp. 1972

ACHATZ THUNDL és FÜESSL KRISTÓF, éremvésnökök

--- ---

I.FERDINÁND ezüst pénzei.DÉNÁR.Elöl:1558-ban német-római császár lett.1559-től a magy.kir.cim helyett császári cimével veret magy.dénárt.Körirat:FER.D.G.E.RO.I.S.AU.GE.HU.B.R.Hátúl:A Madonna körül:PATRONA HUNGARIAE,jobbján, ritkábban balján a gyermek,jobb-és baltól verdejegy.Átm. 15-16 mm.Súly 0.5.0.6 gr.KÖRMÖCBÁNYA,114.sz.1559.verdejegy K-B.Császári cim,év cimer fölött.Vésnökök:Thundl és Füessl.-21.old. Kép. 24.old.

ZALÁNI BÉLA: A Habsburgok magyar veretei-I.-I.Ferdinánd, Miksa

A Magy.Éremgyüjtők Egyesületének Kiadványa,-6.szám 2.csoport, Bp. 1972

ACHATZ THUNDL, éremvésnök

I.FERDINÁND ezüst pénzei.DÉNÁR.Elől:1558-bannémet-római császár lett.1559-től a magy.kir.cim helyett császári cimével veret magy.dénárt.Körirat:FER.D.G.R.HU.I.S.AU.GE GE.HU.B.R.Hátul:A Madonna körül:PATRONA HUNGARIAE,jobb ján,ritkan baljan a gsermek,jobb-és balról verdejegy.Átm 15-16 mm.Súly: 0.5-0.6 gr.KÖRMÖCBÁNYA,120.sz.1563.verde jegy K-B.császári cim,év cimer fölött.-121.1563.lent induló körirat.-122.sz.1564.Császári cim,év cimer fölött 123.sz.1564.K-B.lent induló körirat.Vésnök: Thundl. 22.old

ZALÁNI BÉLA: A Habsburgok magyar veretei-I.-I.Ferdinánd, Miksa

A Magy.Éremgyüjtők Egyesületének Kiadványa,-6.szám, 2.csoport, Bp. 1972

Thunir Munera

36,

R

Thuma Anna

F

Méret!

Lepold: Honnan Szakolcáról

Esztergomi keresztény múzeum

25. Mózes elsülyeszti a fáraó seregét. Flamand, XVII. század. Gyapjú, 334 × 544 cm. Restaurálta Thuma Anna, 1884.

Simor szerezte

~~Szakolcáról, szülőfalujából szerezte Csernoch primás.~~

Dutka 78 l. (repr. 78 l)

Gerevich PA, 258 l.

Simor János... Egyházművészeti Lap V – 1884, 160 l.

A szakolcai gobelin. Egyházművészeti Lap V – 1884, 242 – 243 l.

Simor kapta a szakolcaiaktól.

—

MDK.

Thuri Levente

Kiállitási kritika

Magyar Nemzet 1965 juni.26.lap 4.

Thuri János

Pest 1766–1884

– többen ??

vrod

Kovács Harang

66. l.

nen Schaden erleidet und erwarte auch
ten Aufträge.

Hochachtungsvoll
Otto Lyon

lett c
tus v
tot. A
ráció
sek s
a Ra
chenl

I
gyak
Hiva
tanul
után
gazda
tanul
baron
beli
ségei
áruk
szem

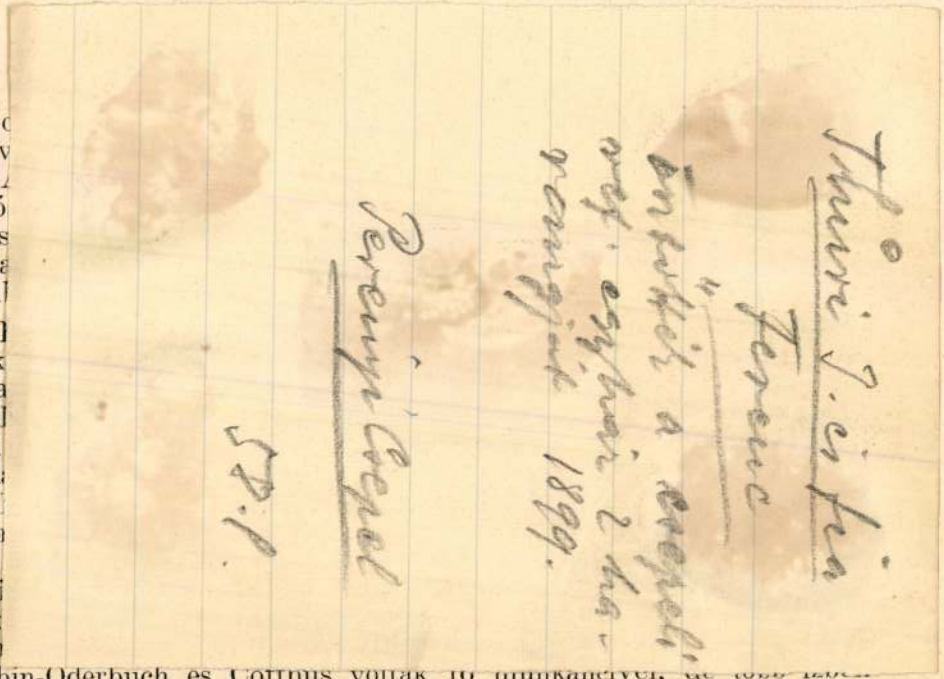

trebbin-Oderbuch és Cottbus voltak 10 munkanélyel, de több ízben tett kirándulásokat az ország különböző részeibe, ahol főleg a szövetkezeti munkát tette tanulmány tárgyává.

elméletét és általában a mai német mezőgazdasági rendszert. Később speciálisan gabonakereskedelemmel foglalkozott, majd a szászországi Hainichenben egy mezőgazdasági vetőmagüzemben dolgozott, míg június és július hónapokban ismét Berlinben kertészeti, főleg konyhakertészeti magvakkal foglalkozott. Augusztus elején Párizsba ment, a világkiállítás megtekintésére, hazatérve pedig a hegyeshalmi külkereskedelmi kirendeltségnél volt alkalma általános képet nyerni a mezőgazdasági exportcikkek ellenőrzéséről.

Kiss Ernő (1915, Budapest, ref.), a Külkereskedelmi Hivatal ösztöndíjas támogatása mellett megkezdte gyakorlati tanulmányait a magszakmában azzal a célkitűzéssel, hogy a megfelelő ismeretek elsajátítása után ezen a téren önállósítsa magát. Tanulmányait Budapesten kezdte a magvizsgáló állomáson, különböző magvizsgáló telepeken, a kivitel terén vezető szerepet vivő cégeknél és szövetkezeteknél. Ezen alapvető áttekintés után tizenegy hónapot töltött Németországban. A szászországi Hainichen városkában Johannes Gompper magkereskedelmi cégnél dolgozott, megismerkedve a cég áruraktárával, hetekig tartózkodott a magtisztító-telepen, ahol gyakorlatilag működött a gépek mellett, elsajátította a laboratóriumi vizsgálat elvégzéséhez szükséges ismereteket, működött a levelezési, számlázási, szállítmányozási osztályokon. Március közepén Berlinbe került a

Thuri Márton

váradi lakatgyártó

mester

1607

Szücs István

Szabad kir. Debrecen

város történelme.

II. K. Debrecen 1871. 638. l.

Thuriet (Türiet) János

Kisorás Pest

1835. mester

Horváth Kentpéter

257. l.

Thuriet János

Kisárás Pest

XIX. sz. közepe

irod.

Pritz

56. l.

Jaschik Álmos: Illusztráció (Wells: Az időgép)

Thuviet ~~[illegible]~~ Károly

kisorás Pest

XIX. sz. Európe

irod

=

Pritz

56. l.

Förstner Dénes: Olvasó asszony

Thuriet Sámuel

Kisórás Pest

XIX. sz. - Kolepe

irod

Pritz

56. l -

Erdei Viktor: Chassideus

CARELUS THURINGER, textilfestomester

Az 5.függelékben a lőcsei festők céhlevelét talaljuk 1715-ből.--A 6.függelék a lőcsei céhhez tartozó mesterek névjegyzékét tartalmazza 1608-tól 1869-ig.
E mesterek egyike volt:
164.-Carelus Thuringer, Comorn, 1764.--152.old

DOMONKOS OTTÓ: Magyarországi festőcéhek I. A textilfestés első nyomai 101.old

ARRABONA, A Xantus János Múz. Évkönyve, 16. Győr, 1974.

Thuringia, Jacobus de

olasz cigler, téglavető

cod

+K+ 78.l

eálliskola igazgatóságától.

sitő.

..... osztályu tanuló a

.....

.....

elégtelen elömenetelt tanusitott.

.....

..... hó .....

osztályfő.

re Szeged.

MDK

Thurinszky,

az elmult korszak népmüvészetének egyik fölgyüjtöje, egyben irója.

/Az Iparm.Isk. tanitványa./

Visky Károly: A magyar népmüvészet irodalma.

A Mügyüjtö. 1928.1.sz. 18-19.l.

Thurinszky Imre

Stul. Budapesten 1886 jan. 22.

Rkath. 6 elemi, gimn.

1911/12. II. ~~Ho~~ első osztálybeli

művésznövendék Ferencz Károlynál.

Csatlovics-Könyvtár szabályai

II. 118.

Érkezett 1904 október 5.

746/905 (Pozsony 1904 október 3)

Berger Katalin pozsonyi régiségkereskedő Helmár Ágost tanár utasítására régiségeket küld be eladás végett. (Elintézve a 759 számmal 1904 X/13)

és a kép alatti leirást köve
wie sie in Battaglie gest
Frantzösische Cavalleria
Vorwachen.

Rm., mér. a vk. 16.7: 28

T. 793.

VS mentén a keresztény csapatok
menekülésre kényszeritettek, a
k, az előtérben pedig a Monte-
álló csapatok felállitását és
ta fölül:

eichnis des grossen Treffens bey

r dem Haupt-Comm. Hrn. Gen. Feld-
Grafen
iirten und Marggrafen von Baden etc.
ter dem Haupt-
ten aus Moldau, Tartar Chams, etc.
charffen 7. stundigen
denen Christlichen Armeen den

n den 1. Augusti, 1664.

Thurinszky Pál

laid

Thorocskay Thurinszky

Pál alatt

MOB Tagok

19 37.

zágos Bizottsága

dvány { száma: 19
kelte: 19
beérkezése: 19

etek száma:

elintézett szám:

száma:

száma:

:

asta:

THURINSZKY PÁL,grafikus

A Néprajzi Muzeum Adattárában,a rajzraktár leltárában számos müvével szerepel.Egyike a legtevékenyebb rajzolóknak.Főleg Bihar megyében,de Erdélyben is, Torockón,a Székelyföldön,Brassó megyében rajzolt épitményeket és sok egyebet is. Ugylátszik hivatásos rajzoló volt. 293.old

CS.SEBESTYÉN KÁROLY: A Néprajzi Muzeum rajzgyüjteménye 287.old

NÉPRAJZI ÉRTESITŐ,Nemzeti Muzeum,Néprajzi Muzeum Évkönyve. XXXVI. 1954. Bpest. 1954

Thurmayer

Kiállít

Bó. U. 932. IX. 4.

Központ-ban (Budapest, XIV. Dózsa Gyö
Megrendelés esetén az összeg MNB 14
ciós Központ számlaszámára utalandó.
tán juttatjuk el T. Cimhez.

Sajtó alatt:

Évkönyvünk 1959-es kötete.

A forráskiadvány-sorozatból "
mely a terület épitészeti állagának a tö

Thurmayer Gyula

festőművész

Téli Tárlat - Műcsarnokban - képével szerepel.

Nemzeti Újság
1934.I.13.

M.D.K.

Thurmayer Sándor festőművész

"Turay Ida propaganda körutja a Thurmayer kiállítás érdekében" riport a művész kiállításáról. A képes riport keretében néhány kép szerepel a tabáni tájakról, valamint egy portré, melyek cimeit nem közli a lap.

Szinház, Bp. 1946. juni 26-juli.2. II. évf. 24. sz. 11. lap

Thurmayer Sándor festőművész

Gyulai Művésztelep IV.őszi kiállitásán képével szerepel

Magyarság 1931.XII.1.

Thurmayer Sándor

Műcsarnok kiállításon
neve szerepelt.

8.ó.u.932.II.21.

Thurmayer Sándor

kollektiv kiállitása megnyilt a Fészek klubban.

(Turay Ida édesapja).

Változatosabb és szélesebb skálája anyagot hozott mint tavaly.

„Egy fiatal leány arcképe"

„Budai részletek" és olasz rajzai képei, stb.

A Fészekben megnyilt....

Hétfői Napló, 931. XI. 2.

Thurzay János

ötvös

1523. Leutberg.

Arch. Ért. 1890. 57 l.

Letisztázva

Thurlay János, ötvös. Magyar származása mellett neve bizonyít. 1523-ban Lemberg-ben működik.

Lepszy L. Magyar ötvösök Lengyelország-ban. Arch. Ért. 1890. 57. l.

Thurmayer Sándor

A Fészekben vasárnap megnyílt Thurmayer Sándor kollektiv kiállitása. Tavaly már láttuk a kitünő festő képeit, amelyek gazdagon diszitették a Fészek nagytermének falait. Thurmayer Sándor, aki különben Turay Idának, a kitünő színésznőnek édesapja, az idén még változatosabb és szélesebb skáláju anyagot hozott. A megnyitás napján, vasárnap, már igen sokan látogatták a termet, ahol különös feltünést keltett „Egy fiatal leány" arcképe, a „Budai részletek" és olasz zsánerképei. A kiállitás mindennap nyitva van.

Hétfői Napló, 1931. XI. 2.

Thurmayer Sándor

Nemz. Ú. 931. XI. 5.

931. XI. 5 NEMZET

az, hogy sokszor tulspekuláltak, egyénieskedésük modoros, lírátlanságuk száraz és egy-egy valódi vagy vélt, alapjában kicsinyes technikai szellemességért elejtik a művészi alkotás igazi célját. A kiállítás kétségtelenül nemcsak érdekes, hanem tanulságos is. A kiállító művészekkel külön-külön e helyen nem foglalkozunk, legfeljebb annyit említünk meg, hogy különösen *Márffy* Ödön, *Bernát* Aurél, *Berény* Róbert, *Cselényi Walleshausen* Zsigmond, *Kmetty* János, *Szobotka* Imre, *Hinz* Gyula és *Lehel* Mária találták el azt a hangot, amely — hogy a zenemüvészet köréből vett hasonlattal éljünk — nemcsak trillázik, hanem dalol.

A *Fészek Klub* helyiségeiben ma nyilt meg *Thurmayer* Sándor gyüjteményes kiállitása. Tájképek, városi részletek, portrék és csendéletek egyképen szerepelnek a gyüjteményben s minden kép keresetlen eszközökkel, egy rezervált művészlélek tartozkodásával szólitja meg a nézőt. Szürke alapból kiinduló, ködös szinfoltok, enyhe tónusok kötetlenségében is biztos rajz és az előadás keresetlensége jellemzik *Thurmayer* Sándort és azt a becsületes művészi törekvést, amely szigoruan itéli meg képességei határait, hogy azt, amit tehetségével tolmácsolni akar, azt valóban ki is tudja fejezni.

(m. v.)

Thurnayer Sándor
gyűjteményes kiállítása nyílt meg.
Tájképek, városi részletek, portrék és csendéletek
szerepelnek keretetlen ezkörökkel.

(m. v.): A Fészek Klub helyiségeiben ....
N. U. 931. XI. 5.

Thurmayer Sándor

931. XI. 5

NEMZET

az, hogy sokszor tulspekuláltak, egyénieskedésük modoros, lirátlanságuk száraz és egy-egy valódi vagy vélt, alapjában kicsinyes technikai szellemességért elejtik a művészi alkotás igazi célját. A kiállítás kétségtelenül nemcsak érdekes, hanem tanulságos is. A kiállító művészekkel külön-külön e helyen nem foglalkozunk, legfeljebb annyit említünk meg, hogy különösen *Márffy* Ödön, *Bernát* Aurél, *Berény* Róbert, *Cselényi Walleshausen* Zsigmond, *Kmetty* János, *Szobotka* Imre, *Hinz* Gyula és *Lehel* Mária találták el azt a hangot, amely — hogy a zenemüvészet köréből vett hasonlattal éljünk — nemcsak trillázik, hanem dalol.

A *Fészek Klub* helyiségeiben ma nyilt meg *Thurmayer* Sándor gyüjteményes kiállitása. Tájképek, városi részletek, portrék és csendéletek egyképen szerepelnek a gyüjteményben s minden kép keresetlen eszközökkel, egy rezervált művészlélek tartozkodásával szólitja meg a nézőt. Szürke alapból kiinduló, kódos szinfoltok, enyhe tónusok kötetlenségében is biztos rajz és az előadás keresetlensége jellemzik *Thurmayer* Sándort és azt a becsületes művészi törekvést, amely szigoruan itéli meg képességei határait, hogy azt, amit tehetségével tolmácsolni akar, azt valóban ki is tudja fejezni.

(m. v.)

N. N. 931. XI. 5.

Thurnmayer

aktja a kiáll. anyagából kiemelkedik.

(egy. t.): Független Művészek kiáll-a (N. Sz.)

8 ó.m. 931. XI. 15.

Thurmayer Sándor

a progresszív irányzatot éppen a csendélet festésen körzörültek ki festői dialektikájukat.

Csendéletek a magy. posztimpresszionnus köréből

N.U. 931. XI. 5.

Thurmayer Sándor

tájképek, városi részletek, portrék és csendéletek szerepelnek – keresetlen eszközök kel. Biztos rajz, sünke alapból kiinduló kédős szinfoltok, stb. jellemzik Th. S.-t.

(M. V.) ? Fiszek Klub. Thurmayer S. gyűjt. kiáll

Nemzeti Ujs. 931. XI. 5.

34. THURNER BERNÁT. *(Bernhardt Thurner, Tuerner).* 1762—1783.

1762. febr. 7-én a czéh együtt lévén, *Bernhardt Tuerner* megkeresi a czéhet, adná fel

Mihalik.
Háromszár ci
M Kat. Ert.
1911. 133. l.

tudomány, a művészet, a nevelés kérdései
nem látja kimerítettnek egy nemzet igazi, tart

Ez a közvélemény már unni kezdi a nai
szavakkal való könnyelmű dobálózást. Érezni
érhető általános műveltség adja meg a vért
a lélekrontás minden hitegetése. Érezni kezdi,
sőt a nemzeti lét szempontjából még a gaz
erkölcsi erő nélkül.

Visszautasíthatja-e az ily közvélemény a
jének azt a gyarapodását, melyet a nemzetne
iskolán kívüli és az iskolai tanítással szerves
nyára nem.

Amit a nemzet közvéleménye mindene
könyvtárpolitika. Mindenesetre visszautasítan
rendelt *mellékczélok* szolgálatában áll. Valamin
nevelő munkát, ha akár radikális, akár reakczi
dik, ép úgy kerülni kell a könyvtári peda
ami a kultura terjesztésének egyetemes érdek
nyításnak a buzdításnak nem szabad az erősz
járszalagján sem csüngeni.

Az erőszakoskodás és gyámkodás keserű
tárpolitika ezekkel tett kísérletet, azoknak

Thurner Bernát

Ötvös 1762–1783

Lásd

Mih. Pors. 133

Thurner Bernát

ötvös 1762

láda

Mich. Pozs. 89

Thurner Bernát, pozsonyi ötvös V. 89

Thurner Bernát, pozsonyi ötvös

V. 133, 134

Thurmayer Sándor

Modern Kiállítás Szervező Bizottsága
nemrégiben a magy. posztimpressz. k érdekes
képsorozatával mutatkozott be új helyiségében
Most csak a csendélet vonul fel a Könyves K.
féle kiállító termekben

Csendéletek a magyar posztimpresszionizmus
köréből.

N. U. 931. XI: 5

Thurmayer Sándor

N. U. 931. XI. 5

N. U. 931. XI. 5.

Csendéletek a magyar posztimpresszionizmus köréből

Thurmayer Sándor kiállítása

A *Modern Kiállitás Szervező Bizottsága* nemrégiben a magyar posztimpresszionisták érdekes képsorozatával mutatkozott be uj helyiségében. A csütörtökön megnyiló második kiállítás is ebben a témakörben mozog, ezuttal azonban csak a *csendélet* vonul fel a Könyves Kálmán-féle kiállitó termekben. A posztimpresszionizmus most sem valamely zárt stilust jelent, hanem inkább történeti megjelölése annak, hogy milyen stilusok alakultak ki az impresszionizmus elvirágzása után. A csendélet különösen alkalmas arra, hogy a progressziv irányzatokat pőre lényegükre vetkőztetve szemléltesse. A csendélet témátlanságánál fogva nagyobb teret enged a problematikának és nem véletlen, hogy a progressziv irányzatok éppen a csendéletfestésen köszörülték ki festői dialektikájukat. Technikai tartalomban, probléma keresésben elmélyültebbek és gazdagabbak ezek a modern csendéletek — ez az erénye az uj stilusoknak — gyengéje viszont

Thurmayer Sándor

Nemzeti Szalon téli kiállításán képével szerepelt.

8.ó.u.932.T.1.

Thurnmayer Sándor

Kiállít

80. II. 932. XII. 18.

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

Milyen kitüntetéseket kapott: . . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

Mikor és hol volt külföldi tanulmányuto

. . . . . .

Thurn gróf

1829

l.

Eperjesy 1929

113. l.

JK. 293

II
599

293. *Batthyány Ádám.* Mellig látható, kissé jobbra fordult, de szembe néz, tojásdad medaillonban. Homlokába lógó haja, szemöldöke, szeme, bajusza és szakálla barna. Atillája és piros bélésű mentéje kék. Az előbbin nyolcz, az utóbbin pedig öt gomb van. Felirata alól: »*Deo favente*« és a kép körül: »*Comes Adamus de Bothian, S. C. Rq(ue) M. Cons: Cam: Conf: Canisae, oppos: Gen: Dapif: R: per: H: Magist: Aō. 1651*«.

Vászon, méretei 18·5 : 14·9 cm. — Át. Képt. 150 (13). — Gróf Csáky László ajándéka 1824.

Thurnai Béláné

festő

XI. Bartók Béla út

53.

MKSz 1947

vitéz Thurnay Béláné.

Műteremkiállításon szerepelt.

M.932.XII.1.

Thurnberg Mária

Thurnberg Mária verseczi festőnő

Muz. és Kvt. Ert. VIII. 196.

Thurnecker, Hans

Jarchas

l.

Csat-Frey Öst. Kunstl.

XXIV k.

61-h

MŰEMLÉKEK ORSZ. BIZOTTSÁGA
VEGYES MŰVEK.
275.

Gitterschranken (Die acht) auf der Empore des Octogons.

4.

1d.

MDK

Turnherr János Bpest.

Turnherr János munkáját, egy szekrény, tölgyfából, faragással és tükörüveg-betétekkel, megvásárolta a Vallás- és közoktatásügyi min. az Iparm. Társ. 1897.évi karácsonyi tárlatán és az Ipműv. Muz.-nak ajándékozta.

Magyar Iparművészet, 1899. 38.1.

MDK

Thurnherr Károly

mübutor-asztalos

mint a "Magyar Otthon" kiállitás kitüntetettje

kapta az iparügyi miniszter ezüst érmét.

Az Iparmüv.Társ.közgyülése.
Ujság. 1941. máj.8.

MDK

Thurnherr Károly és Houba Antal fiai,

elnyerték közösen az ip.ügyi miniszter ezüstérem díját.

Az "Uj magyar otthon" c. kiáll. -MIP.1940.10.sz.

MDK

Thurnherr Károly és Houba Antal fiai,

elnyerték közösen az ip.ügyi miniszter ezüstérem díját.

Az "Uj magyar otthon" c. kiáll. -MIP.1940.10.sz.

Dr. Thuróczy Dezsöné iparmüvész. MDK

4. Terrakotacsipkét tervezett, kivitelezték Dr. Thuróczy Dezsöné halasi csipkemühelyében.

Képek.

Karácsonyi Vásár. - Magyar Iparmüvészet. 1911. 9.l.

Thuróczy Nándor

festő, szül. 1849-ben,
Schmidt tanítványa volt
Münchenben, német és
magyar kiállításokon szerepelt.

Krück II. 631 l.

~~Ártöredék, bronzból VIII. 97~~

MDK

Thuróczy Tibor, VII.o.tan.

Mátyásföldi ált.isk.

19o. Ujjáépités.

Magy. Ifj.Képzömüv. Kiáll. /VIT/ Gyermekrajzok.

Föv. Képtár. 1949 aug.16.-szept.1o. Kat.

Thuróczy Vilmosné

l.

Iparm. isk. cvk

1910-11.

13. tábla

VI.

vül a Címtár tartalmazni fogja s ezért pontosan ki

M. KIR. KÖZPONTI
STATISZTIKAI HIVATAL

400/1932. sz.

T. Cím!

Van szerencsém felkérni, hogy a csatolt ke
Névtárának az 1932. évre kiadandó évfolyama rés
gálni, **az 1932. évi február hó 1-i** állapotnak megfel
alulírott Hivatalnak megküldeni szíveskedjék.

Budapest, 1932. évi január hó

TÁJÉKOZ

a „Magyarország Tiszti Cím- és Névtára" című m
szolgáltatása

I.

A csatolt kefelevonato(ka)t **az 1932. évi fe**
javítani s aláírva és bélyegzővel ellátva az ugyancs
tisztikai Hivatalhoz legkésőbb **1932. évi február hó**

THURNER GOTLIEB, asztalosmester

Thurner Gotlieb soproni asztalosnak 1806-ban "Ein sekreterter"/!/-t irnak elő remekként. E minta tehát a XIX. század elején terjedt el hazánkban. 363.old. 10.jegy

SZABÓLCSI HEDVIG: Bútorrajzok egy kőszegi rajziskolából és egy kőszegi "secretaire"-ről. 357.old

HAVARIA. A Vas megyei Múzeumok Értesítője, 1966-1970. 4.sz. Szombathely, 1972.

THURNER GOTLIEB, aszatlosmester

Soproni asztalos. Remekelőírása, Győr-Sopron m. L. sz. Levéltár, Sopron, Soproni asztaloscéh iratai. "Altes Einsch schreibbuch von Anno 1762". 49-50. old. --368. old. 10. jegy

SZABOLCSI HEDVIG: Bútorrajzok egy kőszegi rajziskolából és egy kőszegi "Secretaire" 257. old

SAVARIA. A Vas Megyei Múzeumok Értesítője, 1966-1970. 4. sz. Szombathely, 1972

Thurner János

nyugtatás

l.

Győr Páris I

74 l.

75 l.

9 10 DEC 19 4

K.D.K

THURNER József Kőfaragó

1757. Esztergom, plébániatemplom számára kapitelek faragása

Aggházy: Barokk szobrászat... Bpn. 1959.

I. 284.

Jörg Thurner, mester

A 15/16.sz.-ban a Funck textilcég könyveiben szerepel Sopronban, valószinüleg, mint adós. "Jörg Thurner" Meister 15?1. 287.old

V. Kovács Sándor: Adatok Sopron osztrák kereskedelmi kapcsolataihoz a késöközépkorban 286.old

Soproni Szemle. Helytört. Folyóirat. ?.évf. 1966 Sopron

M.D.K.

Thurner Thurnay Béla vegyészmérnök

Thurner Béla vegyészmérnök, kamarai tag vitéz Thurnay Bélára változtatta nevét.

Cikk: Névváltoztatások és szakcimkiegészitések.

A Magy. Mérnök- és Epitész-Egylet Közl.LXIV.k. 39-40-sz. 340.o.

Thurnherr

műasztalos

Magyar Iparművészet, 1899

4. sz. 168. o.

különféle.

Thurnerr János

műasztalos

Magyar Iparművészet, 1897/98.

I. sáf. 4. sz. 145.–162. o.

Lyka Károly: A magyar iparművészet korácsonya.

Thurner Károly

müasztalos

Uj Magyar Otthon Kiállitás, 1940. katalogusa

42 lap

Thurner Miklós

l.

Fallenbüchlsgoss

172. l

=

173 l.

1933. évi B.N.V. Iparosudvar
14—18.
pavillon

Kuncze Rezső és Béla kötélgyár
Budapest, III. ker., Filatori-gát 19236.
Telefon: 623—63

FIGYELEM! AZ UNIVERS SPORTKÖTÉL

sokoldalú szabadalom

a turisták, evezősök, cserkészek, weekendezők és kirándulók nélkülözhetetlen szerelvénye.

Thurner Miklós

festő
XVIII-sz

l.

Fallenbüchl Ágostr

104. l.
114. l.

lásd
mig 91, 92, 136, 139,
179. l.

ságától.

2.844/1925 II.

Szföv. Tan.

925 VI. 18. 50 mil

Müller + 1,500

" okt 7 89 mil

7. ~~20 mill~~ + 1.780

M. D. K.

THURNER J.

Az 1899-i oroszországi osztrák-magyar kiállítás szerepel

Vútorok

Magy. or. parmův. ek.

Weinerné: Orosz kapcs. 153.

MDK

Thurnherr Gyula, bútortervező

Karácsonyi ipm. kiáll. Magyar Iparművészet, 1906. 3-4.l.

MDK

Thurnherr J.

butorkészités

Különfélék. Magyar Iparmüvészet, 1899. 169 l.

M.D.K.

Thurnher János asztalos

Ékszerdoboz asztalosmunkája és inkrusztált diszitményi
Tervező: Nádle r Róbert
Veretek ,zománcos szögek: Mlinek Adolf

Győr gyi Kálmán: "z Iparművészet a párisi kiállitáson
A világ iparművészete Párisban . 1900. Szerk. Fittler
Kamill ésGyörgyi Kálmán.
Kiny. o "agyar Iparművészet 1900. évi folyamából 19.1.

M.D.K.

Györgyi Kálmán: Az Iparművészet a párisi világkiállí
son
A világ iparművészete Párisban 1900. Szerk. fittler-

MDK

Thurnher János

Györgyi K.: Az iparmüvészet a párisi kiállitáson. Magyar Iparmüvészet 19oo. 224.l.

MDK

Thurnherr János

A sz.fővárosi polgármesteri szobának iratszekrényét készitette,
Nádler Róbert, tervezte.
Bronzvereteket Vandrák László készitette.
A plaquetteket mintázta Beck.Ö.Fülöp.
Kép a 179.old.-on.

Magyar Iparmüvészet, 1900.

MDK

Thurnherr János asztalos

Ékszerszekrény, tervezte Nádler Róbert tanár. Készitette Thurnherr János asztalos és Mlinek Adolf ötvös a párisi kiállitásra. Kép a M.I. III.évf. VI.mellék.-ben.

Magyar Iparmüvészet 1900. 192.l.

M.D.K.

Thurnherr János asztalos

a szfőv. polgármesteri szoba iratszekrényének készitője.
tervező: Nádler Róbert
plaquettek: Beck ö. Fülöp
bronzmetszetek: Vandrák László
repr.

György Kálmán: Az iparmüvészet a párisi kiállitáson
A világ iparmüvészete Párisban. 1900. Szerk. Fittler Kamill és György Kálmán
Klny. a Magyar Iparmüvészet 1900. évi folyamából 57.l.

Thurnher Janos

l

Fittler-Gyorgyi

A világ iparmü-
vészete Párisban
Bp. 1900 18. l

számlából.

26.738. — K. M. E. Ny.

26.738. — K. M

MDK

Thurnherr János, müasz t.

A Sz.Föv. polgármesteri szobának iratszekrényét készitette Nádler Róbert terve szerint.
Illusztr. 137.l.

A magyar iparmüvészet Párisba n.
MIP. 1900. 179.l.

MDK

Thurnherr János, műasztalos, Bp.

Aranyéremmel tüntették ki a párisi világkiállításon. /Olcsó és diszbutorok./

Cikk: Kitüntetések a parisi világkiállitáson.

Magyar Iparművészet 1900. 356.l.

Thuróczy Vilmosvédr

Halasi csipkék, terverte Tar Antal, kérzitette fenti, repr.

Értimisk 1910/11.

Pityke bronzból III. 142.

MDK.

Thuroczy Zoltán

Kiállitási hir

Békésmegyei Népujság 1967 jan.1.

Thurzy András

ötvös

1720-ban Aszmánnémetiben élt.

Dr. Illésy János: Magyarországi ötvösök 1732-ben. Archi Ért. 1904 évf. 395 l.

A girálti m. kir. adóhivatalhoz

Erk. 1904 ev December 23.

3986 sz.
904

Berzevicy Da-
niclné

24090 Községi nyomda Budapest.

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

Thuróczi Zoltán

ESTI HÍRLAP

1966 JUL 1

kos kiskutyája van!

Óbudán, az Árpád Gimnázium aulájában holnap, július elsején Thuróczy Zoltán festőművész nyitja meg ifjabb Kertész László grafikai kiállítását.

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V. Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

1968 Thurszky Béla

BÉKÉSMEGYEI
NÉPÚJSÁG

1024

Nívódíjak — műemlék-helyreállításért

Az építésügyi miniszter az 1967. évben befejezett műemlék-helyreállítások közül nívódíjban részesítette a nagytétényi Kastélymúzeum helyreállításáért Borsos László és Thurszky Béla építészeket, Venekei Gyula főépítésvezetőt és Márai János technikust. Ugyancsak nívódíjjal tüntette ki a nógrádsápi római katolikus templom helyreállításáért Schönerné Pusztai Ilona építészt, Kozák Éva régészt és Ádi Ferenc festőrestaurátort.

Milana Grujics

el a tavaly százszázalékos teljesit-

Thury András

ötvös

1765 Szatmárnémeti

Kapnagyarországról 30 l.

...s kucsmáját forgó diszíti, haja s
...rzü. Köntöse magas s mentéjé pré-
...kés sorban:

...ore, S. C.

...ndereö sup. Capitaneq'

...etnek 7.2: 5.5 cm.

...er.
...ische Chronica. Zu finden in Nürn-
...Kunsthändlern. 1663.

...8449.

152/93 No 94.

Thury András

ötvös

1720 Katmárnémeti

Kapmagyarorszötvösök 30 l.

lra. Középütt elválasztott hullámo
akála rövid. Kontöse végig be van
prémmel bélelt. Feliratai a kép

Paraminski,
levis Armat. Equitum Colonel."

etnek 7.2:5.5 Gm.

ronica. Zu finden in Nürnberg. Bey
lern 1663.

450.

152/93 N° 95.

MDK

Thuróczy Zoltán

Vályunál, of.

Dolgozó emberek között kiáll. Ernst Muz.
196o. nov.

Thuróczy Zoltán

„Bartók" olaj 60x80 cm

„Chile" olaj 80x60 cm

Promontor Kulturális Napok

XXII. ker. lepszőművének Vállítása Bp. 1976

Thúróczi Zoltán, [ ]

L: Veér Emil

Sz. J. T.: Kulturális napok Dél-Budán

Esti Hírlap, Bp. 1979. ápr. 5.

THURÓCZY ZOLTÁN festő
Budapest, 1935

A Képzőművészeti Főiskolát Jakuba János tanítványaként végezte el. A hatvanas évek óta kiállító művész, munkáival főként csoportos tárlatokon, tematikus kiállításokon jelentkezik. - Képeinek esztétikai minősége napjaink természeti és emberi jelenségeiből táplálkozik; élményeit vonzó festőiséggel, a látottak lényeges vonásaira koncentrálva adja elő.

Művészéletrajzok 197

Thuróczy Zsuzsa

Elhunyt
Thuróczy Zsuzsa

Hosszú betegség után, életének negyvenkettedik évében meghalt Thuróczy Zsuzsa textilművész. Temetése szeptemben huszadikán, pénteken délután fél kettőkor lesz a Farkasréti temetőben — tudatja a Képző- és Iparművészek Szövetsége.

Magyar Nemzet
1985. IX. 17.

Thurszky Béla

és Borsos László készítették a nagytétényi kastélymúzeum helyreállítási tervét.

Deresényi Dezső, Entz Géza, Havassy Pál, Merényi Ferenc: Magyar műemlékvédelem, 1969-70. Budapest, 1972

731

Thurszky Béla

Képítette a nagytétényi kastélymúzeum kerítése tervét.

Deresényi Dezső, Entz Géza, Havassy Pál, Merényi Ferenc: Magyar műemlékvédelem, Budapest, 1972.

730

Thurszky Béla

(1965-69) állitotta helyre a pesti ferences templom kősipakjót.

Benza László, Bernát György, Erdei Ferenc

stb.: Budapest Lexikon, Budapest 1973.

13351

9371

Thuryky Béla és Borsos Lajló

Zárjelbeltek a Nagytétényi Kastélyhoz

a restaurálási terveket

Magyar Műemlékvédelem 1969-70

Akadémiai Kiadó Bp. 1972

73. old.

Thurszky Béla, [ ]

L: Jónossy György

—: Diplomata-lakóhán, Bp. Szentháromság-tér 32-38

Magyar Építőművészet, Bp. 1983 83/1

Thurszky Béla

Borsos László val restaurálta a nagytétényi muzeumot.

Berza László, Bernát György, Erdei Ferenc stb.: Budapest Lexikon, Budapest 1973

13351

1231

Thuróczy Zsuzsa textilmüv

ELHUNYT THURÓCZY ZSUZSA textilművész. Hosszú betegség után, 42 éves korában érte a halál. Temetése péntek délután fél kettőkor lesz a Farkasréti temetőben.

Népszabadság, 1985. IX. 17

Thuróczy Zsuzsanna

— **Thuróczy Zsuzsanna** textilművész hosszú betegség után, életének 43. évében elhunyt. Temetése szeptember 20-án, pénteken 13.30 órakor lesz a Farkasréti temetőben. A Magyar Képző- és Iparművészek Szövetsége.

Nekrológ 1985. IX. 17.

Thurszky Béla

és Borsos László építészt az építésügyi minisztér nivódíjban részesítette a nagytétényi kastélymúzeum helyreállításáért. (1967-ben befejezett munka).

Nivódíjak műemlék helyreállításáért (A nap hírei)

Magyar Hírlap, 1968 július 16. 8. l.

Thurszky Béla M.D.K.

Csemegi József vázlattervébek figyelembevételével a Bartók archivum rekonstrukciójának terve

Müemlékvédelem 1961-1962. Bp. 1966. 64.l.

Thurszky Béla

~~Végez~~ Kínálette a „Runwurm" ház

restaurálási tervét

Kiss Dezső a belső átalakítást

Imrényi Imre: A „Runwurm" ház és

cukrászda helyreállítása

Műemlékvédelem 1962. 3 sz. 15 B. l.

15. 4. l.

Ké

Név: . . . . . .

Születési év: . . . . . Hely: . . . . .

Hol, mikor és kinél tanult: . . . . . .

Önálló kiállításai: . . . . . .

Mely kiállításokon vett részt: . . . . .

Hol jelentek meg kritikák vagy méltatás

Thurszky Béla

mérnök 1950-ben a torony II. emeleti északi falában középkori gerendalyukakat és kis, lőrésszerű ablakokat mért fel

(Kiss u. 37.)

Seitl: Budai Vár 1957. 345. o.

MÜVÉSZETTÖRTÉNETI
DOKUMENTÁCIÓS KÖZPONT
Budapest, XIV. Dózsa György ut 41.

Thurszky Béla

B.L.: Kastélymúzeum helyreállitása, Nagytétény. Épitészek: Bossos László, Thurszky Béla, belsőépitész: Chabafy Ágoston, kerttery: Schrenk Ágnes. - Képes ismertetés, fotók: Heltay László és MTI.

Magyar Épitőmüvészet, 1969. 2.sz. 46-49. l.

Thurszky Béla

és Borsos László restaurálták a nagytétényi múzeumot.

Tóth Endréné: Budapest Enciklopédia, Budapest, 1970.

2021

Thury J. és fia
harangöntő
l.
Rákh György 1896
206-l.

ɔretlen festő.

századból.

nézve áll. Leeresztett jobb
t hegyével a földre szegezve,
bársonyszékre támaszkodik,
lás kalap van nemzeti színű
ɔ vetette. Fürtözött haja és
kék. Mellét nemzeti kokárda
derekán kardkötő szorítja,
arisnyája rövid, czipője kivá-
zöld függöny lóg.

cm. — Lelt. sz. 602. — Értéke
Treith-féle ereklyemúzeumból. —
datokat l. a 62. lapon az 593
április 23-án (107–95). — Átvételi
tudomásul vette az 1896 április
).

229

Thury János és fia

harangöntők

l.

Ezredévesküll.

VIII. 6. coop. 101.

Ethnologia Hungarica, XXII. Budapest, 1937.

321 CHYTIL, KAREL—FRIEDL, ANTONÍN—KONDAKOW, NIKODÉM—SLAVIK, FRANTIŠEK: Kříz zvaný závišův v pokladu Kláštera ve vyšším Brodě v čechách. Praha, 1930. — GENTHON ISTVÁN: Szent László feleségének keresztje. id. m. 48— l.

322 DANKÓ JÓZSEF: Történelmi műirodalmi és okmánytári részletek az esztergomi főegyház kincstárából. Esztergom, 1880. 61—62. l. — BOCK, FRANZ: Der Schalz der Metropolitan-Kirche zu Grau in Ungarn. Wien, 1859.

323 HORÁNYI, ALEXIUS: Sacra Corona Hungariae. Pestini, 1790. — ALTENBURGER GUSZTÁV: Die Heilige ungarische Krone und Krömüngsinsignien. Pest, 1867. — IPOLYI ARNOLD: A magyar Szent Korona és a koronázási jelvények története és műleírása, Budapest, 1885. — CZOBOR BÉLA: A magyar Szent Korona és a koronázási palást. *III. Béla magyar király emlékezete.* id. m. 98— l. — VARJÚ ELEMÉR: A Szent Korona. *Arch. Ért*, 1920/22. 57— l. — FALKE, OTTO VON: A Szent Korona. *Arch. Ért.*, 1929. 125- l. — MORAVCSIK GYULA: A magyar Szent Korona a filológiai és történeti kutatások megvilágításában. *Szent István Emlékkönyv.* id. m. III. 423— l.

Thúry Bagich

György

Otvös

1630-41.

Nagy-ombat.

Mihalik S.

Munz és Kot-Ert

1917. 75. l.

Ványai István

A kassai Szent Erzsébet dóm rövid leírása.

Kassa (1939). Szent Erzsébet-nyomda 8-r., 16 l. Fűzve.

I. 4. p. h. —.20

Thury Benedek

m. vařepito

l.

Takvajzok

II. 73. l.

tése alatt álló intézet növen
telei céljából az idei tanév
vezett kirándulás költségeire
ványozását hozta javaslatba a
ügyi ministeriumban. Tette ez
felvételen kivül fényképi fel
hogy az elkészült rajzokat és
ság Bizottságunknak rendelkez
1922 évi január hó 31-/ rende
Ottó előadó."

Budapest, 1922 évi j

Thury Ferenc

harangöntő

l.

Közlerskiáll

180 l

OLVASD EL ÉS ADD TOVÁBB!

Loholsz, futsz új javak után...

Loholsz, futsz új javak után, kifúj a szél, megázol,
És a meglévő holmidra vajjon, miért nem vigyázol?
Még törekvő emberek is sokszor sárba ragadnak,
Hogy ha ezer dolgod is van, szakíts időt magadnak!
Biztosításod van már rég (jobbat nem is tehetnél),
De manapság **e kis pénzért** mondd, hogy mit is vehetnél?
Ezt az ügyet nem is lehet más oldalról szemelni.
Az értéket nagy sietve jó lesz ma felemelni!!

"Pátria" r.-t. Budapest — 435418

THURY FERENC

Várady J * Dunántúl ref templ 1.

DIÓS GYŐR,

2000

166.o.

vészeti, iparművészeti, néprajzi, régészeti, helytörténeti anyag gyűjtése folyik. A hivatalosan Ferenczy Család Gyűjteménye nevet viselő kiállítás törzsanyagát a Ferenczy Béniné által 1972-73-ban a múzeumnak részben ajándékozott, részben eladott Ferenczy Károly és neje, Fialka Olga, valamint gyermekeik, Ferenczy Valér, Ferenczy Béni, Ferenczy Noémi művei, összesen 1964 darab műalkotás alkotja. 1973-ban nyílt meg az állandó kiállítás Mucsi András és M. Várhelyi Vanda művészettörténészek rendezésében, amit 1990-ben az ikerpár születésének 100. évfordulójára Hámori László belsőépítészeti tervei alapján Mazányi Judit művészettörténész rendezésében felújítottak. A gyűjtemény azóta folyamatosan bővül vásárlásokkal és ajándékozással.

Thury Ferenc

Pozdech utóda

Bpest 1880.

u.a. Bpest 1908

Grád

v Kovács Harang

66.l.

THURY FERENC (harangöntő)

Várady J* Dunántúl ref templ 2

Diósgyőr, 2001.

395.o.

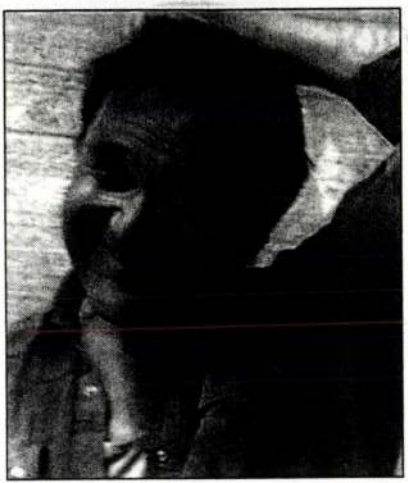

BARTU

◆ 1933. október 2
✉

Pozsonyban és Kas
A prágai Iparmű
(AVU; 1958–61) a
1990–99 között a p
vezetője, 1992-től
szeti Kara Szépmű
A Konkretisták Kl
Nemzetközi Fénysz
1990–1998 között

Válogatott egyéni kiállítások

1973 – Szobrok. Kelet-szlovákiai Galéria, Kassa
1974 – Szobrok. Majerník Galéria, Pozsony
1977 – Plasztika. Kortárs Művészeti Galéria, Varsó, katalógus
Kopernikusz M. Galéria, Toruň
1980 – B. Gy. Miskolci Galéria, Miskolc
1986 – Akciók/Rajzok. Fiatalok galériája, Brno, katalógus
1988 – Rajzok, képek. ČSAV, Prága, katalógus
1989 – Túlélés (environment). ZSVU, Kassa
1991 – Szondák – B. Gy. SNG, Pozsony
1992 – B. Gy. (életműtárlat). Állami Galéria, Besztercebánya
1993 – Öko-szocio installáció. Považská galéria,

THÚRY FERENC (harangöntő)

Várady J * Dunamellék ref templ 1

Gyoma 1993

203.o.

97.02.04 &
knde= kndok

M. D. K.

Thury Ferenc harangöntő

1905 – 1908 között 6 harangja ismeretes

Patay P.: Nógrád megye harangjai. hűvtört. Ért. 1958 (VII.) 2–3 n. 169

Thury Ferenc

és fia harangöntok 1895-ben öntöttek harangot a miskolci volt minorita templom számára.

Deresényi Dezső, Entz Géza, Hlavassy Pál, Merényi Ferenc: Magyar műemlékvédelem 1969-70. Budapest, 1972 3410

Thury Ferenc
harangöntő

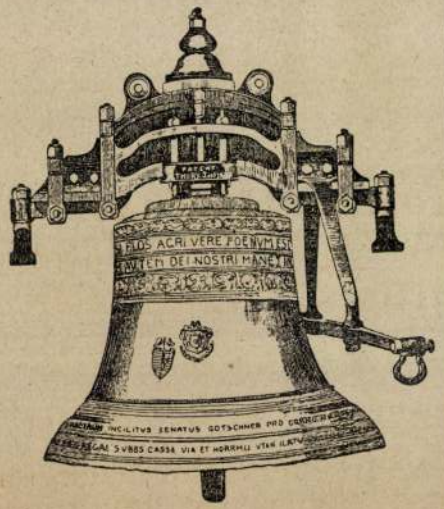

:: POZDECH JÓZSEF UTÓDA ::

THURY FERENC

BUDAPEST, VI., LEHEL-U. 8.

Fuvógyár, harang- és ércöntőde, szabadalmazott harangfelszerelés és nagyszerkovácsság.

Magyar Építőművészet
1907. 11. szám

ECKMAYER PETER VI. Jász-
a 37.
TUS SÁNDOR ÉS FIA VI.,
engery-utca 60.
NS EDE VII., Izabella-utca 43.
CHKA ÉS TÁRSA IX., Rádai-
a 38.
K EDE UTÓDAI V., Váci-
ut 17.
A ERNŐ Rózsa-utca 36.

Z- ÉS BRONZ-MŰVESEK:

DRÁK LÁSZLÓ VIII., Mária-
a 16.

BAFESTŐK ÉS ÁZOLÓK:

ÉDES OTTÓ VII., Elemér-
13.
KNES JENŐ Szondy-utca 56.
ORN ANTAL VII., Dob-u. 20.
I GÉZA VII., Peterdi-utca 36.
Z ADOLF VI. Mozsár-u. 8.
KÁS MÓR VII., Elemér-u. 7.
GITTA IGNÁC VII., Dohány-
34.

ÜVEGFESTŐK:

MAYBÖHM KÁROLY II., Országbiró-u. 33.
WALTHER GIDA VIII., Horánszky utca 13.

VASBETON:

GERSTENBERG EMIL VIII., Csömöri-út 77.
KANN ÖDÖN VI., Aradi-u. 60.
KEMÉNY ÉS TISZA VI., Teréz-körút 50.

VILLANYSZERELŐK:

DIEMER HUGÓ VII., Klauzál-u. 5.
EHRLICH GYULA ÉS TSA VII., Akácfa-u. 57.
FISCHER VILMOS VII., Akácfa-utca 43.
HIRSCHL ÉS TSA VII., Izabella-utca 15.
POLLATSEK MÓR VII., Kertész-utca 41.
STERN SÁNDOR V., Lipót-körút 20.
VILLANYÁRAMMÉRŐKET ELLENŐRZŐ TÁRSASÁG VIII., József-körút 21.

Thúry Gyula
festő

M.D.K

Méltatás.

Skvai Nándor: Cegléd festők kiállítása a Kossuth Muzeumban
Művészet, 1965. április – 46 kep

Thury Gyula
festő

Méltatás

Kaposvári Gyula: Művészetiadatok Szolnok történetétől.
Művészet, 1975.február - 7.oldal

M.D.K.

Thury Gyula

"Ünnepdélután" c. képének repr.-ját bemutatja a lap.

Magyar Salon, Bp. 1885. április 1. III. kötet.

MDK

Thury Gyula

megbizás oltárképe/e.

Budavári Szt.Zsigmond kápolna oltárképei.

Műcsarnok, 11.sz. 1900, márc. 18. 144 l.

M.D.K.

THURY Gyula festő

Magyar zarándoklat Velencében Szent Gellért ereklyéihez 1900. IX. 4.-én

Aradi Történ. 319. l.

MDK

Thury Gyula, festő

31. Szt. Gellért. Of.
319. Olasz temető. "
320. Tengerparti részlet. "

A Szegedi Képzőmův. Egy. műkáll. - Szeged. 1907. III.
Kat: 10.

Thury Gyula, [illegible]

31. Lt. Gellért. Gl.

319. Clara [illegible]. "

320. Fougerpartie [illegible]. "

A Magyar Kapitalist Egy. [illegible] – Szeged. 1907. III.

Rat. 10.

Thury Gyula
Szt.Gellért, olaj

Szegedi Képzőmöv. Egyesület kiáll. 1907. márc.
lo 1.

Thury Gyula
Olasz temető, olaj
Tengerparti részlet, olaj

Szegedi Képzőműv. Egyesület kiáll. 1907. márc.
17 l.

M.D.K.

Thury Gyula

"Magyarországi Szent Erzsébet" c. festményét bemutatja a lap a Képzőművészeti Társulat téli tárlatáról.

Magyar Salon, Bp. 1907. aug. hó. A köteten 25-ös szám szerepel.
27. lap

Thury Gyula

A Nemzetközi téli tárlatról Tövis számol be: "Nemzetköziek és szövetségiek" cimmel. Mint megjegyzi, "a kulisszákat félretólja, hogy megmutassa, mi van mögöttük." A müvészek képeit csak ugy fogadja el a zsüri, "hü tagja a szövetségnek, mindennemü választásnál a szövetség tagjaira szavaz, akkor a nemes testület behunyja szemét, a szentszövetségi mü a falra kerül." A kritika ebben a hangnemben, elkeseredetten birálja, sőt vádolja a zsüri eljárását. A müvészről annyit jegyez meg, hogy müvei nem olyan jók, mint a Perlmutterei, "pedig részt vett a velencei zarándoklaton." A HÉT, Bp. 1908. nov. 22. XIX. év folyam, 47. sz. 761-762. lap.

mdk

Thury Gyula festő művész

műve Gubody Ferenc portréja
1911 ben leplezik le s a közgyűlési
teremben helyezik el

Hunyady Ferenc: Cegléd 1870-től napjainkig
" 1931 21.l

Thury Julius MDK

Italienisches Interieur
September

Wien, Kunstlerhaus 1924. Mai-Juni

Thury Gyula

„Krisztus" c. mise a hűcsarnok

tavani kiállításán báró Forster

Gyula Vaszary díját kapta (aulike)

Reggeli Hírek 1925 VI. 5

Thury Gyula

„Krisztus", mint a
hűnamok tavaszi tárlatán
Forster Gyula báró Vaszary
díjat kapta (emlitve)

Magyarság 1925 VI. 6.

Thury Gyula

a Tavaszi kiállításon kitüntetést é. elismerést nyert „Alföldi tanya" c. művével.

Magyarság
M. 1926. VI. 20.

Thury Jenő M.D.K.

részt. vett a kir. palota belső díszítésében.

Gerő L.: A budai várpalota tört. 1541-ből
napjainkig. Ulny. Bpest Műemlékei Ösl. Bp.
1955, 303.

Thury Gyula.

A Várplébánia egyik altárképét festette, mely Burgundi Szent Zsigmondot ábrázolja, - a templomépítő fejedelmet, - építőmesterei körében. (emlitve.)

Magyarság, 1928. aug. 19.

Thury Gyula

Szent Zsigmond burgundi királyt ábrázoló képe került a budavári szt. Zsigmond kápolna szt. István oltárképe helyébe (k-i fal, középső boltmező) a városrendezési körüli átalakítások után.

96. l.

Thury Gyula

A Szövetség Magyar Festők, Szobrászok, Építészek és Iparművészek Társasága xxxxx egyházművészeti kiállítása - művével szerepel.

Ujság
1929.VI.11.

Thury Gyula

A Szövetség Magyar Festők, Szobrászok, Építészek és Iparművészek Társasága egyházművészeti kiállitása - P é c s e t t - művével szerepel.

Nemzeti Ujság
1929.VI.11.

Thury Gyula

Egyházművészeti kiállitás - A Szövetség Magyar Festő, Szobrászok, Épitészek és Iparművészek Társasága védnöksége alatt - Pécsett - művével szerepel.

Pesti Hirlap
1929.VI.12.

Thury Zsolt

A Szövetség Magyar Festők, Szobrászok, Építészek és Iparművészek Társasága egynázművészeti kiállitása - - *P é c s e t t* - művével szerepel.

Magyarság
1929.VI.11.

Thury Gyula.

A Budapest Székesfőváros Vásárpénztár Halmos Izor-életkép-díját „olasz interieur" c. művének ítelte a bizottság. (említve)

Budapesti Hirlap, 1931. febr. 1.

Thury Gyula.

A Budapest Székesfőváros Vásárpénztára Halmos Izor életkép-díját „olasz interieur" c. műve kapta. (említve.)

Magyarság, 1931. febr. 1.

Thury Gyula.

A Budapest Székesfőrárosi Vásárpénztár Halmos Izor életképdíját „Olasz interrieur" c. művének ítélte oda a bizottság. (említve.)

Nemzeti Ujság, 1931. febr. 1.

Thury Gyula.

Budapest Székesfővárosi Várospusztai Halmos Ivor életképdíjat „Olaj interieur" c. művének ítélte a kiállításon. (emlékbe)

Ujság, 1931. febr. 1.

Thury Gyula.

Budapest Székesfővárosi Vásárpénztár Halmos Izor életképdíját „Olasz interieur" c. művének ítélte oda a bizottság. (említve.)

Pesti Napló, 1931. febr. 1.

M.D.K.

Thury Gyula

Festőművész id.Bagi László portréját megfestette a kecskeméti városháza díszterme számára.

Városok Lapja.1934.XXIX.évf. 23.szám. 646.o.
Hirek.

M.D.K.

Thury Gyula.

Festőművész Gullner Gyuláról festett arc-
képe a kecskeméti városháza dísztermében va

Városok Lapja.1934. XXIX.évf. 23.szám. 646.o.Hirek

M.D.K.

Thury Gyula

Festőművész fraskói diszitik a gyöngyösi szt.Bertalan templomot.

Városok Lapja 1937. XXXII.évf. 11.szám. 339.o.
Gyöngyös.

M.D.K.

Thury Gyula /1866-1932/

624. Koháry István gróf arcképe. Olajf.

Háborus mütárgyveszteség-jegyzékek. I. füzet.
MUMOK. Bp. 1952. 70. l.

MDK

Thury Gyula

Koháry István gr. arcképe, o.

Szépmüv. Muz. háborus veszteségeinek jegyzéke

Bp. 1952.

M.D.K.

Thury Gyula, festő

freskói találhatók a XVIII. szá-
zadban épült minoriták alsóvárosi
templomában

Aba Iván: Budapest - Gyöngyös - Mátra
Bp./1960./, Panoráma, /Magyarország írásban és képben
3.köt./ 109. old.

Thury György

ötvös

1619-ben Debreceni ötvös Janos legenje s 22 éves. Mint ifen hallgatják ki gazdájának Rákoczy Pál ellenni perében május 23án.

Mikulik József. Kassaváros ötvösegének tört. Bpest. 1900. 256. l.

Kron Tarios

Ötvös.

XVIII sz.

Thury György

ötvös

1599-ben Déézsen élt s az
o Hani ötvös cék tagja.

Takab Elek. Kolozsvár tör-
ténete. Bpest. 1888.

II K. 356 l.

THURY György festő

1905: Kupola secco
Kapuvári r. t.

Csebedics József: A Kapuvári egyházi története. Kapuvár, 2001. 44., ill

THURY Gyula festő

boltozáti falképek, 1908

Szt László tpl.

Péter I. László: Nagyvárad római katolikus templomai. Nagyvárad, 1992 56. i. ill

...nóti kar /

...k szamára

„felsőokt. jegyzet"

000.

...et ny. 1970

...gyéb utv. jelezve. Cím-és jelm.

Mellékterk.: fel-kell hinteknj

...it ábrázd Pl. Belgrád

...d melléklap készul

az ábrázolt terület neve a kata-

...gelvén) ha ország

THURY János, textilfestőmester

Az eperjesi céh mesterjegyzéke nem maradt fenn. A levelezés és "Protokol fabriarskeco cechu 1801-64" alapja e jegyzéknek. A 8 eperjesi mester csak elvétve fordul meg benne. E mesterek egyike volt:

11.- Thury János, 1785, Tokaj. 153.old

DOMONKOS OTTÓ: Magyarországi festőcéhek I. A textilfestés első nyomai 101.old

ARRABONA. A Xantus János Múz. Évkönyve, 16. Győr, 1974

THURY JÁNOS (harangöntő)

Várady J * Dunántúl ref templ 2

DIÓSGYŐR, 2001.

409.o.

Zsolna, katalógus
1996 – B. Gy.: Fényforrások. MKKI, Pozsony
B. Gy.-Csudai: Ex aequo. Állami Galéria, Besztercebánya
1997 – Úton (Németh Ilonával). At Home Gallery, Somorja
1998 – (Anti)kommunikáció (Marek Kvetannal). GMB, Pozsony
1999 – TRANS(FORMY. Löffler Béla Múzeum, Kassa katalógus

Válogatott csoportos kiállítások

1968 – Csehszlovákia szobrászata Myslbektől napjainkig. Rodin Múzeum, Párizs
Fiatal képzőművészek nemzetközi biennáléja. DANUBIUS, Pozsony
1969 – Konkretisták Klubja. Galérie umění, Karlovy Vary
1970 – Konkretisták Klubja. Dům pánu z Kunštátu, Brno
1979, 1981 – Megvalósíthatatlan tervezetek. Mexico
1985 – Artistes contemporains Francais et Étrangers. Centre International d´Art Contemporain, Páriz
1986 – Rajz. Pécsi Galéria
Hommage a Kassák. Budapest
1987 – Dialógus IV. Fészek Galéria, Budapest
1988 – 5. Európai Grafikai Biennále. Heidelberg
1989 – Gerulata. Oroszvár
A szobrász és a rajz. SNG, Pozsony
1990 – Művészet és politika. Pozsonyi vár

THÚRY JÁNOS (harangöntő)

Várady J * Dunamellék ref templ 1

Gyoma, 1993

20.0.

lexikon

THÙRY JÀNOS (harangöntő)

Várady J * Dunamellék ref templ 2

Diósgyőr

1994

235.o.

Ungarn gegeben 11.12.98 (dt)

THŰRY János harangöntő

VÁRADY József: Tiszántúl református templomai. I-II.köt. Debrecen [Sajószentpéter] : Dorsodi Református Egyházmegye, 1991 17.p.

1900-ban Bp., önti az álmosdi templom 217 kg. harangot

21.p.-Bagamér - 1893
29.p.- Balmazújváros 1892
32, 67, 75, 81, 107, 133, 143, 156, stb.

Thury László

H .J.: Centrum Áruház, Miskolc. - Építészek: Horváth István, Szabó József, Thury László. Statikus Kulcsár György. - Ismertetés, fotók: Heltay László.

50-53.l.

Magyar Építőművészet, 1971.5.sz.

THURY János és Terenc harangöntő

Bp. 1904

Szilágyi István 1990, 157.p.

-es évek elején megszületett, még
apja, a nagyfejedelem utódaként majd
kodója. Az ősi, keleti utódlási tör-
d nem az elsőszülött, hanem a család
A keresztény nyugaton viszont az
s volt érvényben. Gézát halála után
Öccse, Mihály, aki szintén megke-
t illető dukátus területére vissza-
nem játszott szerepet. A pogánynak
család másik várományosa, de őt Géza
zpontositásával sikeresen félreál-
n 14-15 éves lehetett, amikor Géza
ta az ország nagyjaival.
ése törvényesitette tehát az utód-

Thury László

M.J.: Sportcsarnok, Miskolc. - Építészek: Horváth István, Szabó József, Thury László. Statikusok: Bedő Béla, Albert István. Közmű és térburkolat: Árvai Károly, Kollár Tibor. - Ismertetés, fotók: Heltay László.

Magyar Építőművészet, 1971.5.sz. 44-49.l.

Thury László

Sportcsarnok, Miskolc. /Szabó József, Horváth István, Thury László épitészek./ - Müszaki Tervezés, 1968. 6.sz. 3o.l.

Az 1968. évi magyar művészettörténeti irodalom bibliográfiája. - Művtört.Ért. 1971.2.sz. 149-182. l. 155. l.

Thury László

Miskolc, Városi Sportcsarnok. Építészek Horváth István, SzABÓ József, Thury László. Statikusok Bedő Béla Albert István. - Képes ism.

Magy.ép.ip. 1971. 11-12.sz.

673-678.l.

Thury László

Ózd-városközpont - első házgyári épületek. Építészek: Dósa Károly, Szabó II. József, Thury László, statikus Szabó I. József, mélyépítés: Árvai Károly, kertterv: Issekutz Mária.

Kerepesi Ferenc: Borsod építészetéről.
Magy.épip. 1971.11-12.sz. 617-621.l.

Thury László

Horváth István: Centrum Áruház Miskolcon. Építészek Horváth István, Szabó József, Thury László, statikus Kulcsár György. /képes ismertetés/

magy.ép.ip.1971.11-12.sz.632-636.l.

oktatásügyi Minisztérium.

MŰEMLÉKEK ORSZÁGOS BIZOTTSÁGA
440 1930 szám
Érk.: 1930 év szept. 24. n.

Thury Ilona
textil
1920
Zimnik 1930
89.-

A m. kir. vallás- és közoktatás
ügyszám alatt a keb. számv. VII.
deletének másolata:

Utasitom a sz
. . . . M ö l l e r I. s. t. v. á.
részére /:lakik: Budapest, I. k
1930. aug. 12-én Bpest-Herczegha
utazása alkalmával felmerült uti
állitott és számvevőségem által

Fluory Sámuel és fia Harangöntő, Buda
pest

Pesti Hirlap. 1885. márc. 9. 6

Harangöntés

Thury János és fia

M. D. K.

harangöntők

1885 - 99 között 19 harangjuk ismeretes

Patay P.: Nógrád megye harangjai.
Művtört. Ért. 1958 (VII.) 2-3 n. 169

Thury János és Kosts Imre M. B. K.

harangöntők

1880-81 között 7 harangjukról van tudomás

Patay P.: Nógrád megye harangjai. Művtört. Ért. 1958 (VII.) 2-3 n. 169

Thurzy J. és fia

bronzöntő

Készítette a kispesti

ref. templom harangjait

1895–98-ban.

Lad Pestszent

131, 132-l.

8305 szám.

A Müemlékek orsz. Bizottságának, 923/907 sz. felterjesztésér tudomása és további megfelelő eljárás végett azzal a megjegyzéssel adom ki, hogy felterjesztéséből szi vesen vettem tudomásul, hogy a Bizo ság meggyőződött arról, hogy a munk latok kifogástalan gonddal és körültekintéssel végeztetnek, hogy a felhasznált „válogatott magyar-igeni kőanyag kitünő minőségünek bizonyult" és hogy „javitás szüksége

kissé balra, állva. Jobb kezét csipőjére tesszi
buzogánya van. Fején prémkucsma van
l s kilógó béléssel. Prémes mentét, kacagányt,
nagyar nadrágot visel. Derekát öv szorítja,
ója himes s oldalán kard van. Felirata
an:

FERENCZ GRÓF
1758"
R."

az alak nagysága a forgó nélkül 14.2 c/m.

8402.

Tibor

Árverési Csarnok alkciókat.

36. sz. 1927 febr.

Vegyes

f. 38

2 köt. 4r

Fejérpataky
László

Magyar czimeres emlékek

(Monumenta Hungariae Heraldica)

I. füzet, huszonöt rimes melléklettel

Tibor Ernő

U. 1011

erőd

Nagyvárad. 1913.
dec. 25. (Hogy teremtsünk Nagyváradon művészi életet?)

Thury Tóvf

iparmüvész

Iparmüvészeti Társulat kiállitása - Iparmüvészeti Muzeumban - intarziával szerepel. Kemény fába vési belu legprecizebben mesteri intarziáit.

Magyarság
1929.VI .14.

Thury László –
Kalocsay István – Szegedi Ferenc –
Kerepesi Ferenc

Magyar Televizió Székház tervpályázata 1967.
a terv megvételben részesült.

Magyar Építőművészet 1968. 6.sz.2.1.

Thury A., festő

– Figura c. kerámiája a Stúdió 67
c. kiállításon

Ujvári Béla: Stúdió 67
Magyar Ifjúság, 1967. V. 20.

THURY LÁSZLÓ

ÉPITÉSZ. HORVÁTH ISTVÁNNAL KÖZÖSEN TERVEZTE A MISKOLCI SPORTCSARNOKOT.

PEST MEGYEI HÍRLAP, 1970. OKT. 31.

Thury László

Miskolci Áruház. Építészek Horváth István, Szabó József II., Thury László. Szerkezettervező Kulcsár György. - Ismertetés,képpel.

Miskolci sportcsarnok.Építészek Horváth I, Szabó József II, Thury László.Lefedő szerkezet:Bedő Béla,egyéb stat. szerkezet: Albert István. Ismertetés,képpel.

17.1. 18-19.1.

Magy.Ép.Ip.1971.1.sz.

Thury László

Horváth István, Thury László és Szabó József tervezték a miskolci sportcsarnokot.

/rövid képes ismertetés/

Magyar Építőművészet, 1972.3.sz.
/építész et és szabadidő/

49.1

Thury Levente, keramikus

L: P. Benkő Ilona

Díjkiosztás 8.

Esti Hírlap, Bp. 1978 jún. 14.

Thury Levente

A művész miskolci „Keramia fal" munkájáért, mint az 1976-os év egyik legjobb köztéri munkájáért petalomba részesült.

—: Hírek
Művészet, 1977. december – 48. lap.

Thury

Bokor Vilmos festőművész kiállitása a Derkovits Teremben junius 16.-ig,
Tóth Menyhért festőművész kiállitása a dunaujvárosi Uitz Béla Teremben junius 19.-ig.
Vigh Tamás szobrászmüvész kiállitása a Tihanyi Muzeumban junius 4.-tól tart nyitva.
Borsody, Lőrincz, Pázmándy, Thury kerámikusmüvészek kiállitása a tatai Kuny Domokos Muzeumban junius 29.-ig tekinthető meg, -mint a lap közli a kulturális eseményeket ismertető rovatában.

Élet és Irodalom, Bp. 1977. junius 4.
XXI. évf. 23. sz. 8. lap.

Thury Levente, kerámikus

„Rafinált szín- és formakultúrája érdekes megoldásokkal gazdagíthatja a modern magyar kerámiát."

Szinyei Merse Anna: Fiatal magyar kerámikusok 17-21.

1970. március

VIII/3.

Kritika, Bp.

Thury Levente

Emlékére

A Magyar Képzőművészek
Szövetsége Iparművész
Titkárságának Tájékoztatója 1970. IV. 27. l.

Thury Levente

Emlékére

A Magyar Képzőművészek
Szövetsége Iparművész
Titkárságának Tájékoztatója 1970. IV. 28.

Thury Levente

Kondics Margit művészete rokon az övével és többekével (Kümpost Éva, Szilágyi Masa, Tákány Eszter).

Kiss Rózsa Ilona

Kocsogh Ákos: Müggyűjtő, 1971. I. sz. 24. l.

Thury Levente

Bájosan játékos Mesevára szerepelt a Mai magyar iparművészet c. kiállításon (Iparművészeti Múzeum).

Szilágyi Péter: Mai magyar iparművészet; Ipari Művészet, 1972/6 sz. 16. l.

Thury Levente

Mesenár, mázas kér., 1971. 45x17cm

Mai magyar iparművészet I.
Az Iparművészeti Múzeum kiállítása
1972.

Thury Levente

„Mesevár", mázas kr., 1971., repr.

Mai magyar iparművészet I.
Az Iparművészeti Múzeum kiállítása
1972.

Thúry Levente, kerámikus

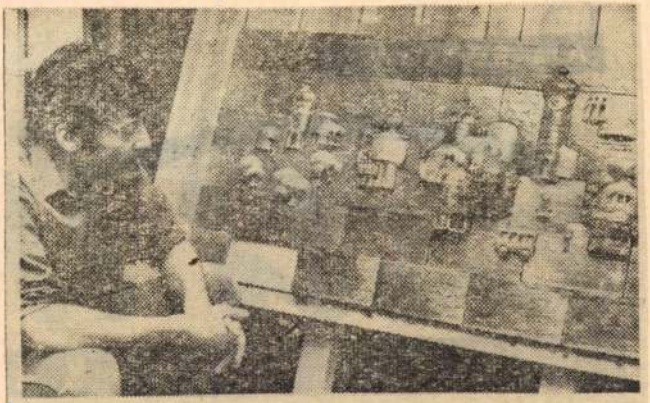

Thúry Levente kerámikus húsz négyzetméteres kerámiafaliképet készít a miskolci gyermekváros óvodájának.

— : (— szöveg — jelenyhep —) 2,

ESTI HIRLAP, Bp. 1976 márc. 16.

Thury Levente, kerámikus

□ THURY LEVENTE keramikusművész kiállítását a Fényes Adolf Teremben (VII., Rákóczi út 30.) ma délután 5 órakor nyitja meg dr. Solymár István, a Nemzeti Galéria főigazgató-helyettese.

2.

— : □ Thury Levente . . —

ESTI HIRLAP, Bp. 1976. ápr. 23

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 387-748, 340-726
1316 MAJ 1

ÉLET ÉS IRODALOM

Thury Levente

1021

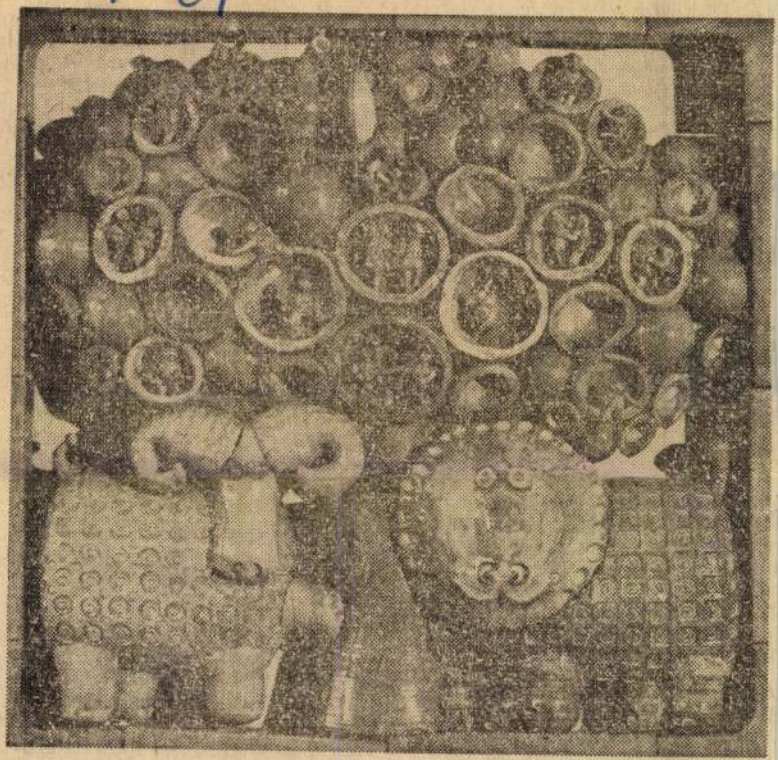

Thury Levente kiállításáról

k

ölni

jától. Felpanaszolja, hogy a ortvezető féltékeny a fiatal emberekre. Valamennyi be- ottjában riválisát látja, véde- e támad, s szentül hiszi, min- ki az állására pályázik. Szün- nül érezteti hatalmát, s nincs láta, övé az utolsó szó.

usz László leírja: „A műszaki ály új, pontos rajzgépet ka- mert a szerkesztők panasz- ak a régi gépek miatt. El kel- dönteni, hogy kié legyen az gép. Csoportvezetőnk a vitát

téged tekint tanítómesterének?

Hidegzuhany.

— Ez így még nem vetődött fel bennem.

Kár, nagy kár.

5.

László, a megyei tanács munkatársa kávét kér, én konyakot kísérővel.

— Hallottad, István bedobta a törölközőt.

— Pedig hajtós gyerek. Egyetlen hibája, hogy magához mér, számításon kívül hagyja a realitásokat. Kétszáz kilométeres tempót diktál munkatársainak is, holott némelyiknek már a nyolcvan is megerőltető. Kidöglik mellette mindenki.

— A tagok sajnálják.

— Egyik sajnálja, másik meg örül, hogy lelépett.

— Tudtommal, egyetlen bűne, hogy nem tűri a lazsálást. Illetőleg van még vétke: túlságosan szókimondó.

László elköszön, én meg telefonálni indulok. Most nyomban felhívom Zs. igazgatót, aki szárnyai alá vette Istvánt. A szám állan-

gászati összeg kisajátítottnak hitt ingatlanuk adóhátraléka. Vagyis az

nek: M. maradhatott. A konyhába, kamrába, pincébe nem engedi

nak új családjával. Ő is elmenne, maga mondta, csak méltányos ösz-

Thury Levente

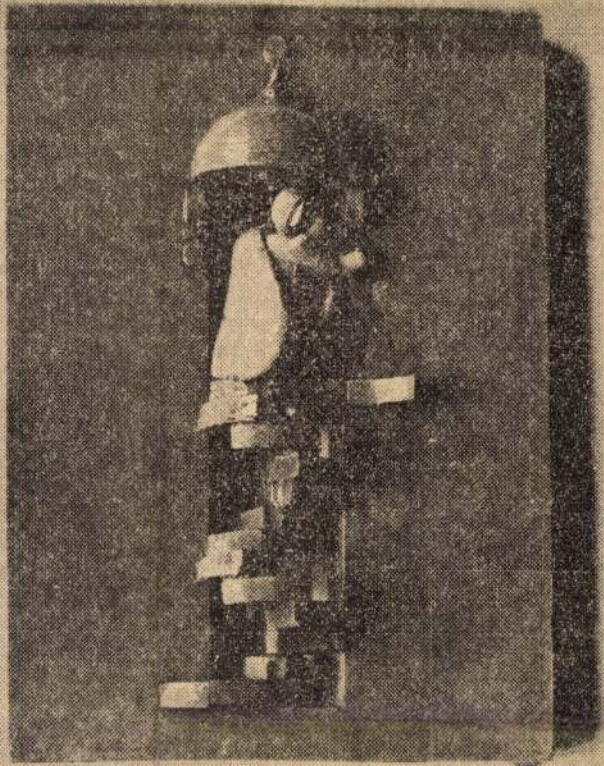

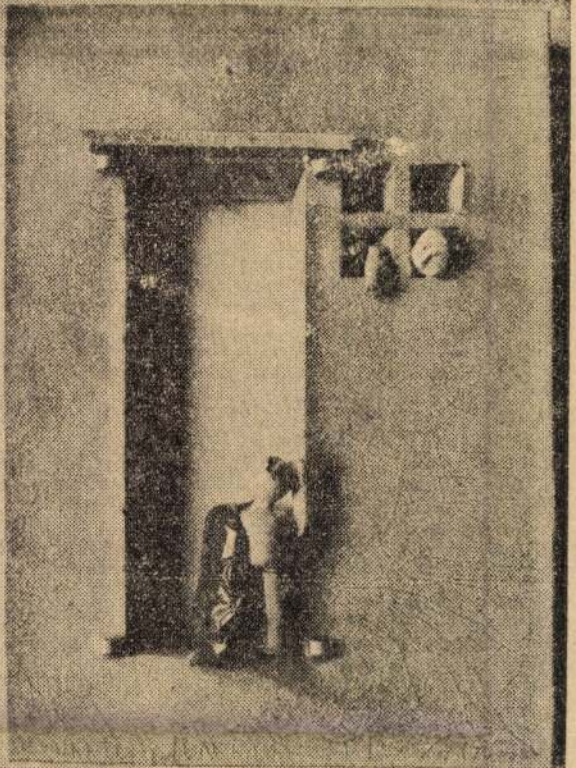

Élet és Irodalom, Thúry Levente kiállításáról: Panel-lakók
Bp. 1977. juli.2. XXI. évf. 27. sz. 16. lap.

a régi pitymallati intermezzo, legalábbis részben, magánakció volt jovából. Egy vállalkozó szellemű

be B. úr. A fürdőszobát egyik bérlője által lezárt ajtó választja el tőle. Azért vizet tud néha szerez-

szeget kíván. Ugyanis lenne hova mennie. M. mindebből semmit sem tud bizonyítani. A kijelentés ugyan-

aztán úgy tettem, mint akit a szükség hajt és kiléptem szobám ajtaján.

A harmadik ajtó:

Könnyen nyílt.

— Gyere! Gyere testvérem és nézd! — ragadta meg karom a lobogó hajú és nemkevésbé lobogó tekintetű ember.

Néztem a fényképeket, de őszintén szólva csak elmosódott vonalakat láttam. A lobogó tekintetű sóváran fürkészte arcomat.

— Hát nem látod?! Hiszen csak a vak nem látja! Nézd meg jobban: a Holdon... A Holdon ott van hazánk térképe. Ugye, már látod?! Az Isten nem tűrte... Nem tűrhette tovább évezredes szenvedéseinket! Égi jel ez, barátom! A Gondviselés ott jelölte ki hazánkat. Hisz ez világos: a Hold a mi jövőnk!

És valóban, mintha... Dehát odafönn nincs levegő.

— Ez az, meg kell tanulnunk levegő nélkül élni! — lihegte közvetlen közelről arcomba a lobogó tekintetű. Ez a legkevesebb, amit megtehetünk a szent ügy érdekében! Én már öt percig vissza tudom tartani... Havonta egy percet fejlődtem. Figyeld!

A negyedik perc végén összeesett. Lelkesülten siettem vissza szobámba. Nem tudtam aludni. Hajnaltájt már két és fél perc körül tartottam, de sehogysem sikerült növelnem a teljesítményt.

Reggel az óriás húzott ki ágyamból. Mesterséges légzést alkalmazott, és bölcsen mosolytunk, mígnem ránkesteledett. Előbb alvást színleltem, aztán úgy tettem, mint akit a szükség hajt és kiléptem a szobám ajtaján.

Az ötödik ajtó:

Könnyen nyílt.

— Hurrá, megjött a megmentőnk! Itt az ember, aki elhárítja fejünk fölül a veszélyt! — kiáltották a Tanács vénei és keblükre öleltek.

— Hát igen, hehe — válaszoltam szerényen.

— Nos, tehát: igen vagy nem? — kérdezték és mohón lesték válaszomat.

— Az attól függ — válaszoltam diplomatikusan. A helyszínen kell meggyőződni...

— Ez a mi emberünk! — kiabálták elismerően és vállukon vittek a veszély szélére. A veszély eközben nőttön nőtt. Már egészen fölibénk tornyosult.

— Nos, tehát: igen vagy nem?

Tudtam: azt kellene felelnem, hogy igen. De ha közben meg nem?... Sőt, biztos, hogy nem! És ha mégis igen?

— Tehát? — sürgettek.

— Igen is, meg nem is — javasoltam.

A vének megütközve néztek rám, aztán mérgesen ledobtak a vállukról, és minden erejüket megfeszítve elhárították a veszélyt. Kemény volt a föld, minden porcikám sajgott a fájdalomtól. Alig bírtam magam ágyamig vonszolni. Ájult álom nehezedett szemeimre.

Reggel az óriás elsősegélyben részesített és bölcsen mosolygott.

csokra: agyadról a sok
Látjátok-e vicsorgó va
Ostor, ige-habzás imm
béke van, nyár van, ti
vagy vázába kerültök
a tévé-azúrral bélelt h
— Én ártatlan — reszl
s elfoszlik hirtelen a n

Nyár van, illene hogy
csak búgjak fehéren, t
e hét emelet vasbeton
Hát persze, hogy nem
sör habzik, folyik az u
kockázatnak elég is en
minek a sebeket fölka
minek akarni,
fényesen hasítani bizo
Bizony, az élet nem ho
a síron a bogarak össz
sürgenek, apró piros v
pirosul a dinnye, mos
együtt vidulnak a vev
rogyásig telve az ubor
De ki látja, hogy roha
Hogy ekkora alázat m

Latinovits Zoltán, gye
nyári ruhádban, a gyö
hozzám, vagy értem, h
te kísértetnek is őrült
Vicsorogd rám a remé
élve is, magadnak sere
mondd, jön a Vízöntő-
fordul még Mohács is,
mind aki elhullt — ke
szállj föl versmondó n

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-776

1977 JUL 2

ÉLET ÉS IRODALOM
Budapest

Thúry Levente

1021

gászati összeg kisajátítottnak hitt ingatlanuk adóbátalléka. Vagyis az

ebből: hala az állandó bejelentőnek: M. maradhatott. A konyhába, kamrába, pincébe nem engedi

M-nél a lányát hagyja hátra, annak új családjával. Ő is elmenne maga mondta, csak méltányos ösz-

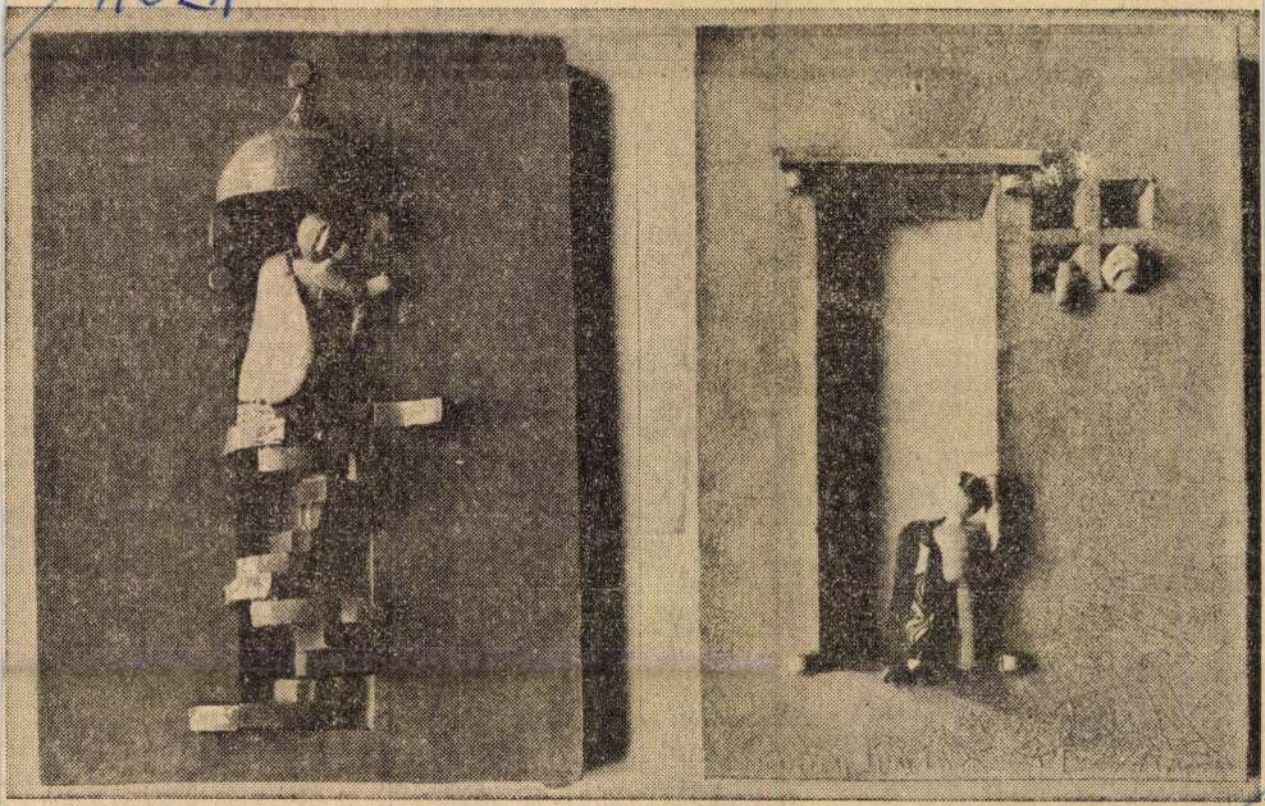

Thúry Levente kiállításáról: Panel-lakók

teledett. Előbb alvást színleltem, aztán úgy tettem, mint akit a szükség hajt és kiléptem szobám ajtaján.

A harmadik ajtó:

Könnyen nyílt.

— Gyere! Gyere testvérem és nézd! — ragadta meg karom a lobogó hajú és nemkevésbé lobogó tekintetű ember.

Néztem a fényképeket, de őszintén szólva csak elmosódott vonalakat láttam. A lobogó tekintetű sóváran fürkészte arcomat.

— Hát nem látod?! Hiszen csak a vak nem látja! Nézd meg jobban: a Holdon... A Holdon ott van hazánk térképe. Ugye, már látod?! Az Isten nem tűrte... Nem tűrhette tovább évezredes szenvedéseinket! Égi jel ez, barátom! A Gondviselés ott jelölte ki hazánkat. Hisz ez világos: a Hold a mi jövőnk!

És valóban, mintha... Dehát odafönn nincs levegő.

— Ez az, meg kell tanulnunk levegő nélkül élni! — lihegte közvetlen közelről arcomba a lobogó tekintetű. Ez a legkevesebb, amit megtehetünk a szent ügy érdekében! Én már öt percig vissza tudom tartani... Havonta egy percet fejlődtem. Figyeld!

A negyedik perc végén összeesett. Lelkesülten siettem vissza szobámba. Nem tudtam aludni. Hajnaltájt már két és fél perc körül tartottam, de sehogysem sikerült növelnem a teljesítményt.

gaim közül. Akadoz
tunk, mígnem r
Előbb alvást színle
úgy tettem, mint ak
hajt és kiléptem a
ján.

Az ötödik ajtó:

Könnyen nyílt.

— Hurrá, megjött
tőnk! Itt az ember,
fejünk fölül a vesz
tozták a Tanács vén
re öleltek.

— Hát igen, hehe — válaszoltam szerényen.

— Nos, tehát: igen vagy nem? — kérdezték és mohón lesték válaszomat.

— Az attól függ — válaszoltam diplomatikusan. A helyszínen kell meggyőződni...

— Ez a mi emberünk! — kiabálták elismerően és vállukon vittek a veszély szélére. A veszély eközben nőttön nőtt. Már egészen fölibénk tornyosult.

— Nos, tehát: igen vagy nem?

Tudtam: azt kellene felelnem, hogy igen. De ha közben meg nem?... Sőt, biztos, hogy nem! És ha mégis igen?

— Tehát? — sürgettek.

— Igen is, meg nem is — javasoltam.

A vének megütközve néztek rám, aztán mérgesen ledobtak a vállukról, és minden erejüket megfeszítve elhárították a veszélyt. Kemény volt a föld, minden porcikám sajgott a fájdalomtól. Alig bírtam magam ágyamig vonszolni. Ájult álom nehe-

e hét emelet vasbetón
Hát persze, hogy nem
sör habzik, folyik az
kockázatnak elég is e
minek a sebeket fölk
minek akarni,
fényesen hasítani biz
Bizony, az élet nem h
a síron a bogarak öss
sürgenek, apró piros
pirosul a dinnye, mos
együtt vidulnak a ve
rogyásig telve az ubo
De ki látja, hogy roh
Hogy ekkora alázat n

Latinovits Zoltán, gy
nyári ruhádban, a gy
hozzám, vagy értem,
te kísértetnek is őrült
Vicsorogd rám a rem
élve is, magadnak ser
mondd, jön a Vízöntő
fordul még Mohács

Thevry Levente

Kiállításán egy most készülő, közvetlen beépítés előtt álló, nagyméretű épületdíszítő kerámia falkompozícióját mutatja be.

-----:Kiállitási naptár.

Művészet,1976.május - 48.oldal.

Thury Levente
keramikus

Első kiállításán érdekes anyaggal lép a nyilvánosság elé Thury Levente. Műveit a Fényes Adolf Teremben mutatja be április 23-án.

-----: Kiállítási naptár.
Művészet, 1976. május - 48. oldal.

Thury Levente keramikusművész

A KIÁLLÍTÁSI INTÉZMÉNYEK
MEGHÍVJA ÖNT

THURY LEVENTE

KERÁMIKUSMŰVÉSZ

KIÁLLÍTÁSÁNAK MEGNYITÁSÁRA

1976. ÁPRILIS 23-ÁN, PÉNTEKEN DÉLUTÁN 5 ÓRAKOR

MEGNYITÓ BESZÉDET MOND:

DR. SOLYMÁR ISTVÁN
A MAGYAR NEMZETI GALÉRIA FŐIGAZGATÓHELYETTESE

FÉNYES ADOLF TEREM
BUDAPEST VII., RÁKÓCZI ÚT 30.

3421 FNYV I.

Thury Levente

Megbízták Thury Leventét, hogy a miskolci Gyermekváros óvodai foglalkoztatója részére plasztikus mázas kerámia faliképet készítsen.

-----:Köztéri munkák.

Művészet, 1976. december - 48.oldal.

MK SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

1976 MÁR 15

Budapester Rundschau

Levente Tury

1021

In den verschiedenen Betrie-

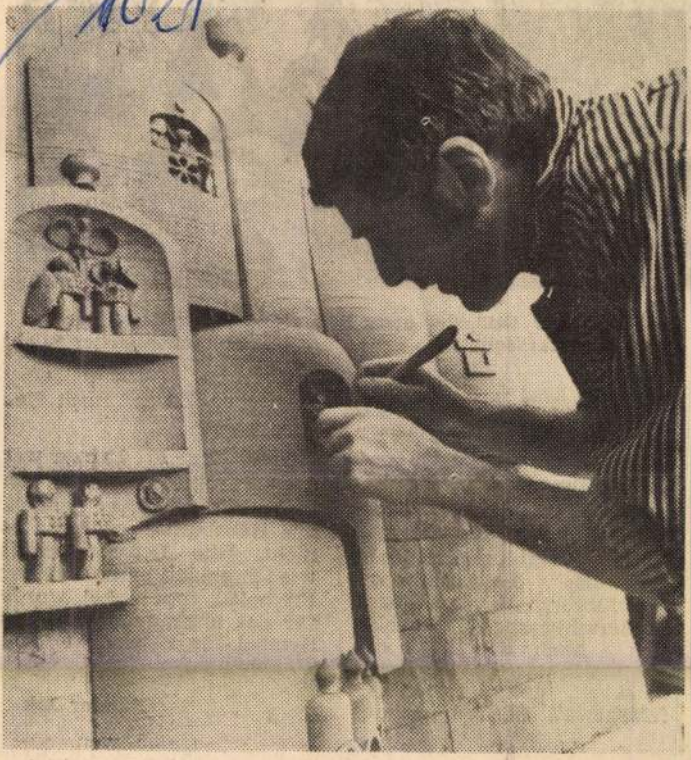

Der Bildhauer Levente Tury fertigt eine 20 m² große Wandplastik für die Kinderstadt in Miskolc

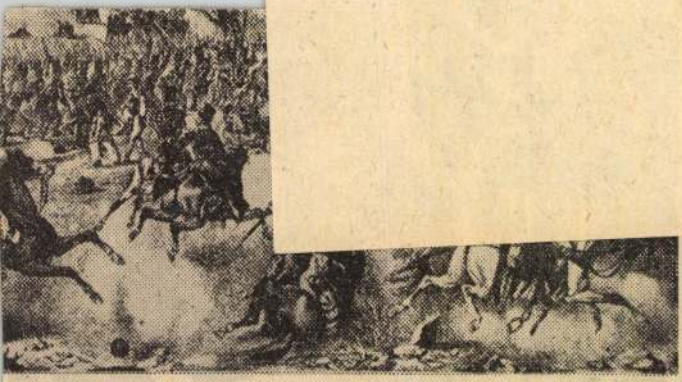

29. September 1848, der erste bedeutende Sieg der jungen gegen die Kaiserlichen **Zeitgenössischer Stich**

im Museum aufbewahrt wird, ist noch davon vorhanden.

Dokumente der Ausstellung: Unabhängigkeitserklärung der ungarischen Nation, Vergeltungsmaßnahmen des österreichischen Heerführers Haynau nach Niederschlagung der Revolution. Auch das Bild des Feldmarschalls Paskievits ist zu sehen, unter dessen Befehlsgewalt die Truppen des russischen Zaren nach Ungarn kamen.

Trotz der Niederlage war der Freiheitskampf von 1848—49 nicht vergeblich. Die Habsburger wagten es nicht, die Leibeigenschaft wieder einzuführen, und der Freiheitskampf selbst wurde für das ungarische Volk das Symbol für Fortschritt und Unabhängigkeit.

Sándor Ják

Tongötter aus der Bronzezeit

Thury Levente, keramikus

● KERAMIÁK. Thury Levente keramikus művész kiállítását ma délután nyitják meg a balatonfüredi centrumban.

—: Keramiák 8.

ESTI HIRLAP, Bp. 1975. júl. 25.

59.

Tenny Levente

Tenny Levente keramikus művész 3 társával Tatán a Kuny Domokos Múzeumban rendezett tárlatot május 29-én.

-----: Kiállítási naptár.
Művészet, 1977. május - 48. oldal.

Thury Levente

A lap bemutatja a müvész egyik müvét kiállitásáról.
Repr.

Fenti képet lásd: Vadas József: "Csip, csip muzsa" c. kritikájának hátlapján.

Élet és Irodalom, Bp. 1976. május 8.
XX. évf. 19. sz. 6. lap.

Thury Levente

975

bek sorakoznak;
megvan a mondat —
rban a könyvek;
lom? „Mi a könnyebb?”
a „Nyisd ki a szád! — Á!”
mely bár sose tárná . . .
örökre bezárna,
e, á-ra.
nás madarak mind,
: van fejadag kint?
pp . . . s hátra se nézek,
a már-csak-idézet;
ézze a tarkóm,
. ha lehajtom
y se, nem egymást,
llök csak, sor-közön,
a z v á s t

Thury Levente: Bábú

BÁLINT B. ANDRÁS RIPORT

HAT

P

Takarítónőnek jelentkezett egy fiatalasszony a vasipari vállalathoz. Örömmel fogadták — kellett az ember. Fölvették hát, és határozatlan időre szóló munkaszerződést kötöttek vele.

Néhány nap múlva — tehát még a próbaidőn belül — kiderült, hogy az asszonyka kéthónapos terhes. Ismét behívatták a munkaügyi osztályra és határozott idejűre változtatták a szerződését: 1975. december 31-ben állapították meg a munkaviszony utolsó napját. A fiatalasszonyt megnyugtatták, hogy ez csak formaság, januártól újabb szerződést kötnek vele, de mikor erre sor került volna, azt mondták, visszajött a régi takarítónő, gépe- [illegible] igényt a

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ

Uj Szó
1976 DEC 18

Thury Levente

Ismert magyar művészek keramikáival díszítették egy miskolci új óvoda belsejét. Felvételünkön: az étterem kerámiafala, Thury Levente művész alkotása.

(Felvétel: ČSTK — MTI)

zlovák expedíció tagja
rdemes sportmester, a
ames Vysoké Tatry tagja.
Stanislav KROPILÁK —
árlabdázó. 1955. június
zületett Kremnicán. N
iák, a Montrealban ha
elyen végzett csehszlová
gatott játékosa volt. A
nternacionál Bratislava
lója.
Dagmar KUZMANOVÁ —
. 1956 szeptember 16-án
etett Handlován. Haj
iák. Az innsbrucki oli

MOSER UTÁN KLAMMER

Amikor néhány nappal ezelőtt azt írtuk: az alpesi síidény legnagyobb meglepetése Annemarie Moser-Pröll visszatérte volt, bizony nem gondoltunk arra, hogy másfél éves kihagyás után első versenyén ilyen átütő sikert arat. De még a szakemberek sem merték volna győzelmét megjósolni. Moser olyan fölényesen utasította maga mögé ellenfeleit, mintha egyetlenegy napot sem hagyott volna ki, állandóan edzésben lett volna. Barátai, ellenségei egyaránt az elismerés hangján nyilatkoztak teljesítményéről.

Cortinában az idény legnehezebb pályája kitűnő technikát, nagy adag bátorságot és jó fizikai felkészültséget igényelt. amerikaiakkal, **Readdel** és **Irwinnel** is.

A verseny részben igazolta az edzéseredményeket. **Klam-**

Thury Levente

1970-ben kérintette a szárhalom-
battai óvoda falképére az állat-
szeregletet szállító hiszvadonyt.

Brestyánszky Ilona: Játszani kell!
Nők Lapja, 1976. aug. 7. – 14 oldal.

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 387-748, 340-726

Tlusty Levente

ÉLET ÉS IRODALOM
1976 MÁJ 8

1021

jára apellál. Ortutay Tamás például olyan falat tervezett, amelyre a gyerekek rajzolhatnak, festhetnek. Az alkotókészség gyertyalángját is táplálni kell.

Különben hiába tanulják meg az *Ég a gyertyá*-t.

M

Horkolva alszunk s törten
vas farakás
körben

Thurzy Levente kiállításáról

Turi Levente, kerámikusművész

1976. V. 2. 10.33. Petőfi V.

Láttuk, hallottuk

– Solymár István Turi Levente kerámikus művész tárlatáról számol be, amely a budapesti Fényes Adolf teremben látható.

– Turi Levente munkáit, műfaji tisztaság jellemzi. RAgaszkodik a korongolt formákhoz, de természetesen nem a régi technológia művöletében, hanem azért, mert kerámiáit nem akarja valami másnak feltüntetni. A minőség ugysem az anyagtechnika, vagy műfaj függvénye. Nem az a kérdés, hogy kararai márvány, vagy égetett agyag hordozza-e az alkotást, hanem, hogy mi valósult meg bennük. Turi Levente számára, a használati tárgy hivatása, és a képalkotás nincs ellentétben. Hamutartóinak nem csak használati értékük van, hanem egyuttal izlésfejlesztő, szépérzést nyujtó funkciójuk,. Nincs ellentmondás a kerámiák játékossága és társadalmi szolgálata között sem. Turi Levente kedvet és örömet talál abban, amit csinál. Igy kedvet és örömet ad tovább a nézőnek. Játékosságát, humor iránti hajlandóságát a kerámia törvényeinek, a mázakkal való nemes szinadásnak olyan ismerete támogatja, amely nem enged felületességet, könnyebb utakra kalandozást. Maradandó, önálló, józamatu művekre serkenti. A kiállitás, a művészi minőség

és a rokonszenves humanitás vonzó erényeit csillogtatja.
Különösen figyelemreméltó a 35 éves kerámikus új falképe, amelyet a miskolci gyermekvárosban állitanak fel végleges helyére. A gyerekek képzeletvilágából merit és ezt ösztönzik, gazdagitja, kitünően komponált nagy szines formáival és játékos apró figuráival.

Thury Levente

Thury Levente keramiái hitűnően
korongolt formák, mónai gruda-
gon ázsialtak. Kerámia falain,
bögrém groteszk humor árad.

Brestyánszky Ilona: Játszani kell!
Nők Lapja, 1976. aug. 7. – 14 oldal.

Thury Levente

Thury Levente 1975-ben hirdette a misholci gyermekvázos falképet. Meseképek, vázábrázolások, mozdonyok, óra tesz mozgalmas e művet.

Brestyánszky Ilona: Játszani kell!
Vöh Lapja, 1976. aug 7 – 14 oldal

Thury Levente

A műnész megoldásai mindig harmonikusak, világa pórtalan, őszinte. Művészete mindenki számára hozzáférhető.

Brestyánszky Ilona: Jábrani kell!
Nők lapja, 1976. aug 7 – 14 oldal

Thury Levente
keramikus

„Mesefa"
„Falikép részlet"
(Miskolci gyermekváros)

} repro

Brestyánszky Ilona: Játszani kell!
Nők Lapja, 1976. aug. 7 – 14 old. dl.

Thury Levente

Funkció nélküli tárgyakat is
készít Tiéry Levente ilyen a „Bokó
nye" a 4 kerekén álló rossz szellem,
groteszk páncélos vitéz alakjában.

Brestyánszky Ilona: „Játszani kell".
Nők Lapja, 1976. aug. 7. – 14 oldal

Thury Levente

Thury Levente 1941-ben született.
Az Iparművészeti Főiskolán 1960-
1965 ig Csekovszky Árpád és Gádor
István tanítványaként.

Bretyánszky Nóra: Játszani kell!
Nők Lapja, 1976. aug. 7. – 14 oldal.

Thury Levente

Thury Levente heraldikus művész
mondanivalójat minden alka-
lommal önmagából, környezetéből,
emlék és élmény aenyagából meríti.

Brestyánszky Ilona: Játszani kell!
Nők Lapja, 1976. aug. 7 – 14 oldal.

Thury Levente
keramikus

„Madár"
„Szájó"
„Váráh"
} repro

Brestyánszky Ilona: Játszani kell!
Nők Lapja, 1976. aug. 7 – 14 oldal.

Thury Levente Keramikusművész
(1941. Bp –

Kiállítása 1976 április 23 – május 16.

– Fényes Adolf Terem –

– Katalógus a könyvtárban –

Thury Levente

Az utóbbi hetekben szinte egymást érték a fővárosban a kerámiatárlatok. A *Csók István Galériában Bod Éva*, a *Műcsarnokban Németh János* állította ki alkotásait. Legújabban pedig a *Fényes Adolf* Teremben *Thury Levente* kerámikusművész egyéni tárlata tekinthető meg.

Magyar Hirlap 1976/1o7/4

Wagner: A sokarcu kerámia

Thury Levente 1

Thury Levente mostani kiállításának tanúsága szerint a két véglet között helyezkedik el. A fiatal művész máris felismerhetően sajátos kerámiaarculatot teremtett, noha alig egy évtizede fejezte be tanulmányait az Iparművészeti Főiskolán. Azóta több csoportkiállításon szerepelt országszerte és a határokon túl. Egyéni tárlatai: *Oroszlány* (1971), *Balatonfüred* (1975). Több hatalmas falképet készített, a *Miskolci Kohászati Alapanyagellátó Vállalat* tulajdonában levő mű kivételével (1969-ből való), kizárólag gyermekek számára. Így a *péti óvoda* falképét említhetjük még 1967-ből, vagy a *mátyásföldi óvodáét* 1972-ből, tavaly pedig a *Miskolci Gyermekváros* falképét készítette el. és végleges elhelyezése előtt most a fővárosi kiállításlátogatók elé tárja.

Magyar Hirlap 1976/1o7.

Thury Levente 2

Bemutatott dísztárgyainak sora bizonyítja, hogy a keramikus tudatosan vállalja az ember közvetlen környezetének (lakásának vagy munkahelyének) emberléptékű berendezését, díszítését. Mindezt rokonszenves szerénységgel, humor- és formaérzékkel teszi. A többnyire szimmetrikusan korongolt bonbonierek, hamutálcák, vázák, virágtartók ritkán maradnak nyers felületűek, mert többnyire egyszínű vagy finoman egymásba olvadó fénymázárnyalatokkal vonja be őket. Elmaradhatatlan s olykor a legvá-

gyogypedagógiai nyvatás mesterei. A középiskolákban tizenötezren, az egyetemeken, főiskolákon majdnem tizenkétezren egyengetik az ifjúság útjait. S ha az óvónők és szakmunkásképzők nevelőinek tízezreit is hozzávesszük: együtt a népes sereg. Tetemes létszám, s éppen ez

Magyar

Wagner: A sokarcu kerámia

Thury Levente 3

Magyar Hirlap 1976/1o7/4

Wagner: A sokarcu kerámia

Tárgyainak egy csoportja elnevezésében is nyíltan bevallja az önként vállalt játékosságot, a gyermekien tiszta derűt, humort. Ezek többnyire már kevésbé szolgálnak gyakorlati célt, csupán azáltal válhatnak közhasznúvá, hogy örömöt árasztva töltenek be egy-egy sarkot a térben. A *Játék*-sorozat egy család tagjainak alapmotívumaira épít — mértani formák keretei között — ötletes változatokat. A *Hajó* vagy a kétrészes *Madáretető* kis ötletességgel még fel is használható ikebanatálként. De már a *Ház* karakterfiguráinak sora, vagy akár a *Madár*, és főleg toronycsoportokkal koronázott, nagyméretű fedeles edények öntörvényű „kisplasztikai egyéniségek". S az eddig felsorolt darabok vagy a saját gyermeke számára készített figurális falidísz is mintha csak előtanulmány volna az utóbbi év nagyméretű, csempetégla alapú faliképéhez, hiszen a valódi, beépített ingaóra és csöngettyű körül mindegyre felfedeztük régi ismeröseinket: a hengertestű emberkék kisebb-nagyobb csoportokba rendezett „cserép-karikatúra" sorozatát.

A Miskolci Gyermekváros falképe rövidesen végleges helyére kerül a kiállításról — gyermekek és felnőttek örömére.

Wagner István

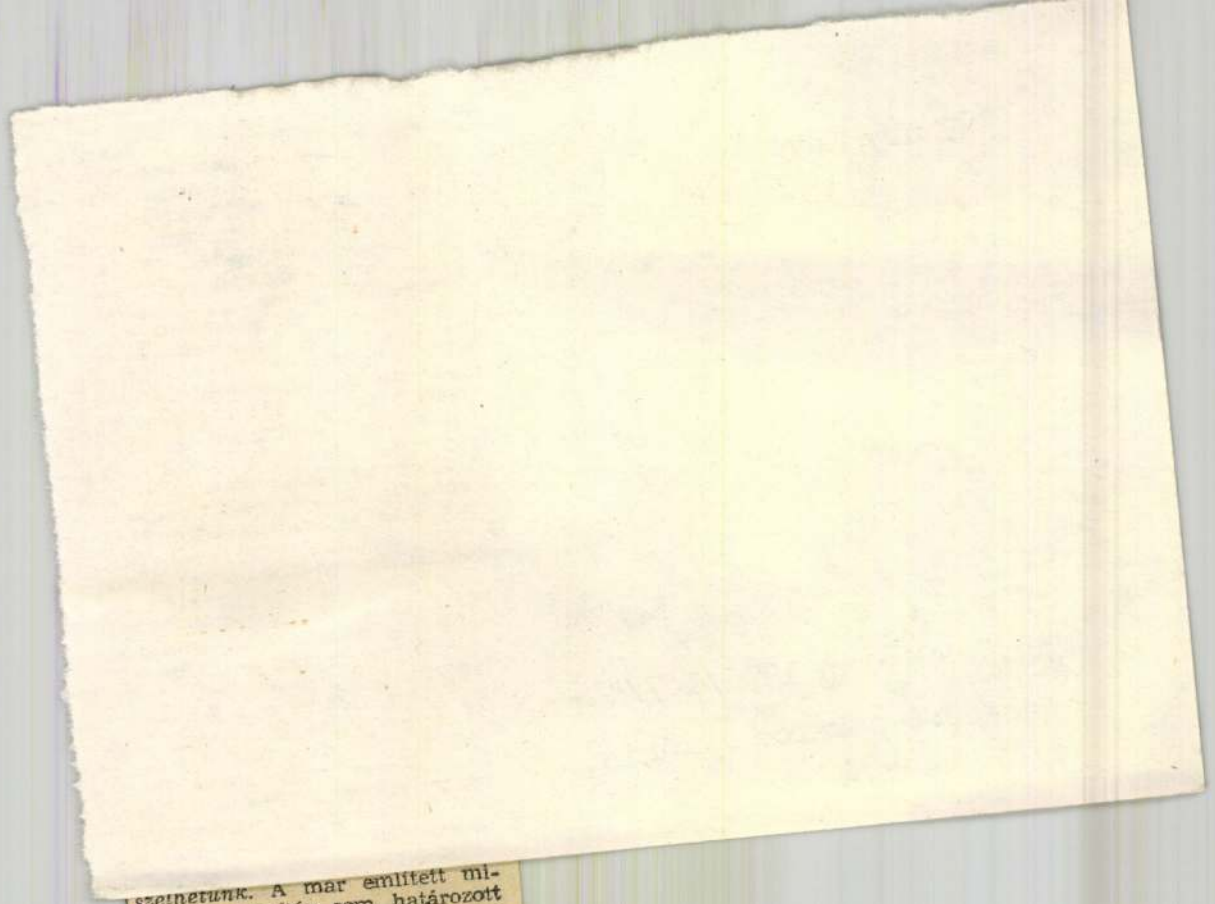

szetnetünk. A már említett miniszteri utasítás sem határozott meg egyértelműen több fontos feladatot. Mégis: az eredményekhez sorolható például, hogy megvalósultak a továbbképzés hosz-

A holland parlam

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 337-748, 340-726
1978 JUL 30
SOMOGYI NÉPLAP

Thury Levente
keramikus
1021

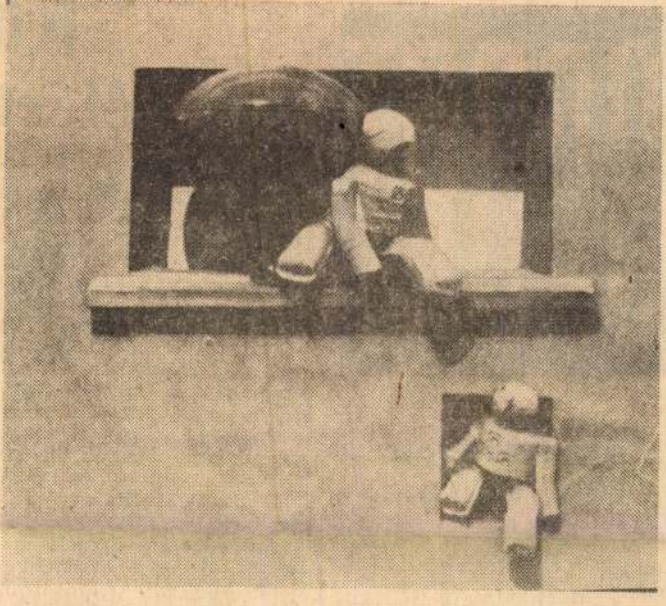

Thury Levente kerámiája.

SPORT

Egy bronzérem a Sabária Kupán

A múlt hét végén Szombathelyen rendezték meg a Sabária Kupa ifjúsági korcsoportos országos szabadfogású birkózó versenyt. A tornán tizen-

Első alkalommal szerepe
külön csoportban a két N
III-as somogyi teniszcsapa
A Balatonboglár a nyuga
»A«, az FMV Vasas a nyuga
»B« csoportban gyűjtögeti
idén a bajnoki pontokat. E
ben a sportágban is javába
tart a nyári szünet. *Harmat*
Frigyessel, a megyei szöve
ség elnökhelyettesével ültün
le beszélgetni a somogyia
tavaszi szerepléséről. Ő »éle
közelben« látja az eseménye
ket, hisz a kaposvári csapa
egyik éljátékosa.

Jó-e a somogyiaknak ez a
»elválás«? Ezt akartuk a
elején tisztázni.

— Kétségtelen, hogy íg

MSZ SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 337-748, 340-726

PETŐFI NÉPE

1978 AUG 17

Thury Levente

Hasznos legyen és szép

Beszélgetés Thury Levente keramikusművésszel

1021

— Az Iparművészeti Főiskoláról kikerülve a magányos keramikusok sorsát vállaltam. Addig is volt egy rossz kemencém a mosókonyhában, de komolyabb munkára alkalmatlannak bizonyult a hőmérsékleti ingadozások miatt. Szerencsém volt mert örököltem egy telket és rögtön el is adtam, hogy az árából jó égetőkemencét építessek. Azokután már valóban csak arra volt szükségem, hogy megkapjam az első komolyabb rendelésem, a péti óvoda kerámiaburkolatának elkészítésére..

— Hol tart ma?

— Tíz—tizenkét éve vagyok a pályán és úgy érzem már sikerült valamit megragadnom, de úgy, hogy minden kerámia darabbal megkínlódom.

— Az egyedi darabok mellett milyen nagyobb munkákat készített?

— Mindig az óvodák kerámiai munkáit bízták rám. Pét után Százhalombattán, Mátyásföldön majd Miskolcon . . .

— S milyen kerámia formák vonzzák leginkább?

— Ezt nem tudom pontosan megmondani. Mindenesetre az a jó számomra, hogy kis szériákat csinálok. Annak van értelme! Mint, amikor egy birkapásztor megfaragja a botját és minden körülmények között ráismer. Így vagyok az én munkadarabjaimmal is. Az is lényeges számomra, hogy játszom a formáimmal. Örömet okoznak. Ezért van, hogy egyik másik kerámia tárgyamtól nem akarok megválni.

— Milyen szerepet tölthet be ma a kerámia?

— Elsősorban a használati funkcióját kell érvényre juttatni, de vele együtt a díszítő funkciója is nélkülözhetetlen. Együtt a kettő! Edényeket, poharakat készíteni, de úgy, hogy közben kielégíteni a kevésbé fontos, talán nem annyira szem előt levő, de a személyiség kialakítását elősegítő játékos követelményeket is.

— Megvásárolják a kerámiáit?

— Bizonyos köröknek, embereknek bizonyára tetszenek az én kerámiáim is. Felháborodást mindenesetre nem okoznak, legfeljebb közönyt.

— Mi a véleménye a saját szakmájáról?

— Az ember gyúrja az anyagot, de azért meg kell kínlódnia az anyaggal, amelybe a keramikus belegyúrja az „eszét" is. Ezzel együtt is van némi háborúskodás ezen a pályán is, de ez bizonyára szükséges. És izgalmas is.

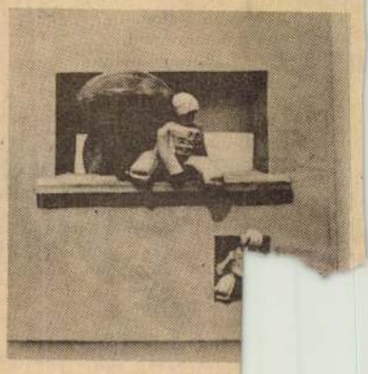

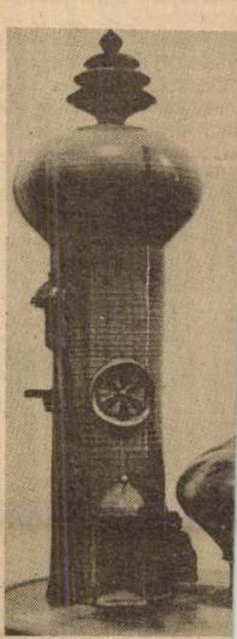

● Thury Levente ke

— Művészet vagy keramikusság?

— Úgy hiszem n
Nem lehet szétválaszt

— Thury Leventén
a munka?

— Részben kínlódá
a játék örömét. Az er
sége a munkahelyét
szik. Máshol keresi r
ját. Egy keramikusna
jobbak a lehetősége
ugyan meg van a
mindig újat kell ki

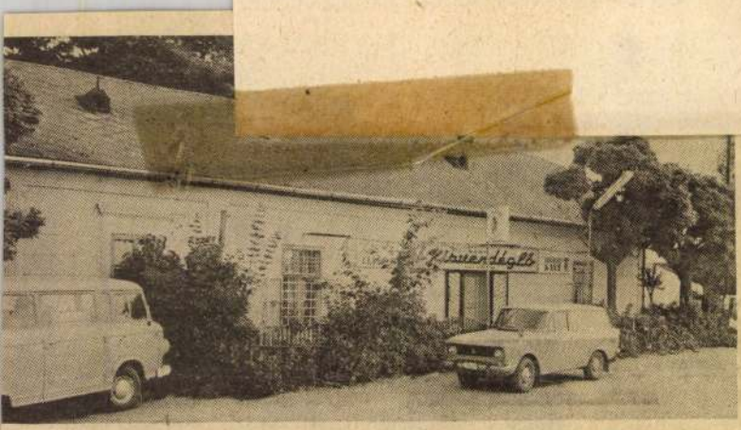

Kunsági pacalpörkölt, babgulyás, jászsági disznótoros és egyéb étel
él héttől este kilenc óráig.

agy gondot fordítunk a ke-
'e is. A közelmúltban 600
tű minden igényt kielégítő
a község központjában, a
mben. Kaphatók: alapvető
golt húsárúk, zöldség- és
lok nagy választékban!

rámiái.

mesterség a

nind a kettő.
ani.
ek mit jelent

st és részben
mberek több-
ől távol jár-
neg a hobbi-
ak úgy tűnik,
i. Egyúttal
büntetése is:
agyalnia.

Sz. B.

Várjuk
és v

La

kívánja eltölteni, várja
Dózsa György úti bar-
ácsadás mellett dolgoz-
lhat, gépeket kölcsönöz-

SAJTÓFIGYELO
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 387-748, 340-726

1926 JUL - 3

ÉLET ÉS IRODALOM

Thury Levente

1021

Thury Levente: Bábú

fiatalasszony a vasipari vállalathoz. Örömmel fogadták — kellett az ember. Fölvették hát, és határozatlan időre szóló munkaszerződést kötöttek vele.

Néhány nap múlva — tehát még a próbaidőn belül — kiderült, hogy az asszonyka kéthónapos terhes. Ismét behívatták a munkaügyi osztályra és határozott idejűre változtatták a szerződését: 1975. december 31-ben állapították meg a munkaviszony utolsó napját. A fiatalasszonyt megnyugtatták, hogy ez csak formaság, januártól újabb szerződést kötnek vele, de mikor erre sor került volna, azt mondták, visszajött a régi takarítónő, gépeket szereztek be, szóval köszönik szépen, de nem tartanak igényt a munkájára. S kezébe nyomták a munkakönyvét.

Az asszonyka — mi egyebet tehetett volna — a vállalati munkaügyi döntőbizottsághoz fordult segítségért, panaszát azonban elutasították, mégpedig azzal az indokkal, hogy a próbaidő lejárta előtt a vállalatnak jogában állt a szerződést módosítani.

Ezután került az ügy a munkaügyi bíróság elé.

★

Nemrég múlt huszonöt éve, hogy az első munkajogi törvény a mun-

THURI LEVENTE

MAGYAR HÍRLAP 2002 III. 13.

Szagos embertorzók – letűnt gondolattákolmányok

Thury Levente kiállítása a Budapest Kiállítóteremben esztétikailag nem éppen lenyűgöző. Sőt. Kifejezetten taszító. Persze nyilván ez is volt a célja a művésznek, amikor a barna egyetlen, méghozzá kifejezetten emberi ürülékre hasonlító árnyalatát választotta torzóinak, totemeket idéző alakjainak színéül. A Szagos mozgó micsodák, tér- és gondolattákolmányok című kiállítás eléggé megdöbbenti a látogatót, aki nem érti, mik ezek az egy kaptafára menő figurák, láb nélkül, kar nélkül, fémszemekkel, anyából készült mellbimbóval, speciális bűzlő anyagokkal (a szagokat Fráter György vegyész „alkotta"), amik néha még mozognak is. Emberi kezdemények vagy végzemények ezek? Az ijesztő alakok fémszálakon lógnak deszkákra erősítve, s minden egyes kompozíció mellett egy szagprodulkáló gépecske van, ami az adott „tákolmányt" egészíti ki illatanyagával. A szagok, ha lehet, még egy lapáttal rátesznek a látottakra. A központi figura például, mely leginkább egy autószerelő férfira hasonlít, tömény izzadságszagot áraszt, a fizikai munka nehézségét illusztrálandó.

... a kommunista-szocialista éra rekvizitumai sorakoznak föl különös elemekből egybetákolt kompozíciókon: egykori magnószalagok, rég letűnt bankók, hengeres szobafestő szerszám egybegyűjtve, középpontban pedig egy fej, melynek agyából vízcsap jön elő.

De az azon túl, hogy a kiállítás nem éppen esztétikai igényeinkre hajaz, még rejtélyes is, hiszen nem igazán derül ki, hogy miről is szól. (Ezt nem a művészére, kizárólag a saját számlámra írom.) De ezt mutatják a megnyitón született vendégkönyvi beírások is: „Csodálatos, de nem értem, csak érzem" vagy egy keramikus tollából származó megjegyzés: „Jó lesz minderről többet tudni." Volt olyan is, aki egy egyszerű „Nahát"-tal fejezte ki megdöbbenését, a „társszerző" Fráter pedig ezt írta be: „Vajon milyen lehet a totemek szaga?" Egy svájci hölgy szerint, aki egyébként tudós, és kifejezetten a kiállításra utazott ide, a tárlat a klónozás negatív hatásáról szól, ilyenek leszünk mindannyian, ilyen egyformák, lélek nélküliek, ha minden tudomány kínálta utat igénybe veszünk. Ő ezt írta a vendégkönyvbe: „This is the end of science. Thank you for making it clear." (Ez a tudomány vége. Köszönjük, hogy rávilágított.)

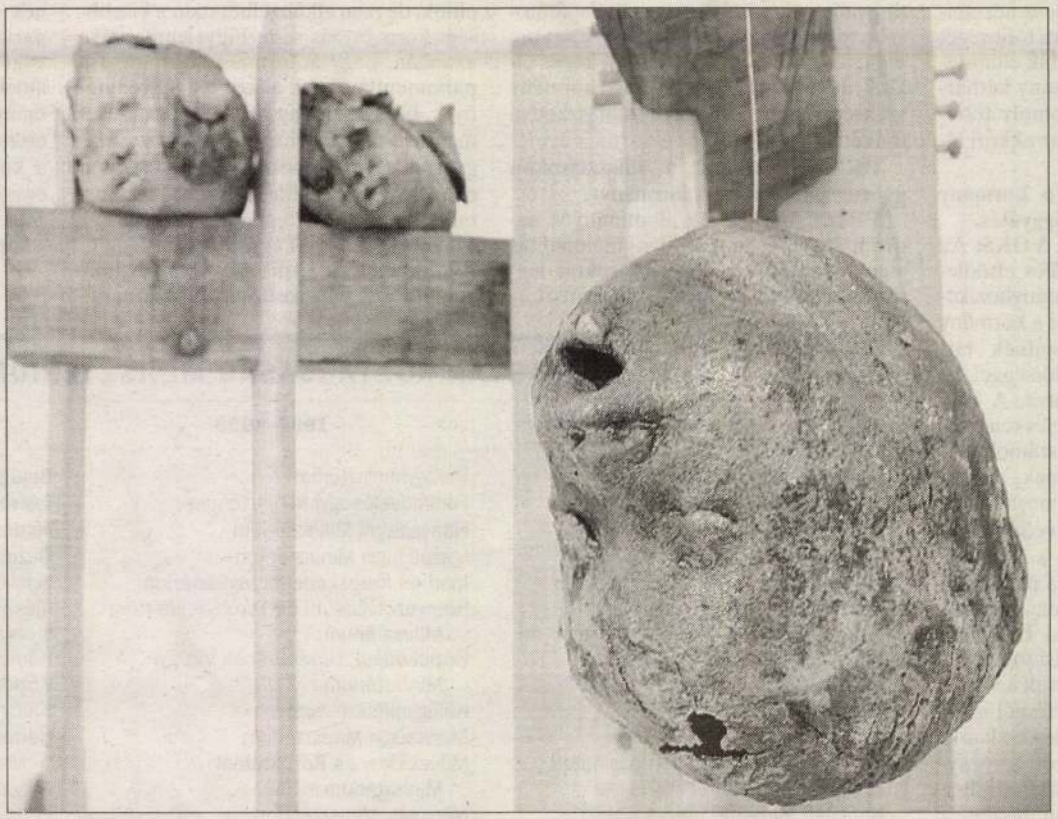

Ilyen és ehhez hasonló fejek „vonzzák" a látogatót Thury Levente kiállításán, mely inkább az értelemre, mint érzékeinkre apellál

Fotó: Hegedűs Márta

A kiállítás élesen elkülönülő része a négyrészes akasztófa-sorozat, ezt legalább értjük: a kommunista-szocialista éra rekvizitumai sorakoznak föl különös elemekből egybetákolt kompozíciókon: egykori magnószalagok, rég letűnt bankók, hengeres szobafestő szerszám egybegyűjtve, középpontban pedig egy fej, melynek agyából vízcsap jön elő. (Tán azzal lehet működésbe hozni...) A tematikus sorozat egyértelműen a kiállítás legjobb része: különféle módokon lóg az ember a bitófán, Ceausescu és a kelet-közép-európai bűnös, romantikusan szocialista környezetben, colstokkal, csupasz adventi koszorúval és cipősámfával. „Szegény rohadt Ceausescu kivégzése után úgy tűnt, hogy Kelet-Közép-Európa közös nyelve a lingua acastoficus." – mondja a kompozíciók melletti kiállításkalauz, mely valamelyest verbalizálja a rejtélyes kompozíciókat, olyannyira, hogy sokszor egész más irányba tereli a látottakat.

Talán paradox, de ezt a verbális részt érzem a legerősebbnek, nemcsak mert hozzátesz és magyaráz, hanem mert önállóan is megállja a helyét. (Kár, hogy nem kevés nyelvi hibát tartalmaz.) Sőt a legtöbbször semmi köze az adott kompozícióhoz, akár ki is cserélhetők bizonyos szövegek, mégis valamiféle támpontot adnak ehhez az értelmezhetetlen látványroncshoz. Például van egy figura, szintén csak felsőtest, aki harcosan kiemelkedik a deszkaháttérből, s már-már megszólal: „Küzdünk a női egyenjogúságért, hogy a 76 éves átlagéletkor helyett nekik is a férfiak 67 éves átlaga jusson."

A dolgok funkciótlansága és értelmetlensége is kifejezést nyer: „Egy kis műanyag lap van a tiszta gyapot ruhákban, ami egy-két óra után sebet csinál a bőrön. Kivágni nem lehet, mert a ruhát összetartó varrás tartja. Az van ráírva öt nyelven, hogy ruha."

A legtöbbet azonban most is Umberto Eco árulja el a tárlatról: „Minél nagyobb felelősséggel viseltetik valaki a világ iránt, annál valószínűbb, hogy semmit sem tud róla.

Kozár Alexandra

sét szolgálják. Orbánhoz eleve a kancellári szerepfelfogás áll közel, párton belü-

„A kormányzati munka a parlamentben csak akkor lehet eredményes, ha a kormány mögött áll a parlamenti többség, így nem véletlen, hogy Magyarországon a rendszerváltást követően nem volt még példa a kisebbségi kormányzásra."

li helyzete rendkívül stabil. Éppen ezért képes volt koncentrálni a hatalmát, s magához vonta a döntés jogát minden fontos kérdésben. A korábbi miniszterelnökök nem tudtak vagy nem is akartak ilyen szerepet játszani. Antall József elsősorban arra törekedett, hogy kialakítsa és működtesse a rendszerváltás után létrejövő új intézményrendszert, konzervatív-liberális közjogi felfogásából következően nem törekedett a parlament ellenőrző funkciójának korlátozására. Horn Gyula mögött a Fidesznél sokkal heterogénebb párt állt, liberális koalíciós partnere is megakadályozta, hogy az Orbán Viktoréhoz hasonló dominanciája legyen a kormányon belül. A szocialista-liberális kormány demokráciafelfogása is sokban különbözött a Fidesz nézeteitől. Míg az utóbbi a parlamenti többségét maximálisan kihasználja a viták eldöntése érdekében, az előző kormány kétharmados többsége ellenére komoly többletjogosítványokat juttatott az akkori ellenzéknek.

BRÚNÓ: Ezek szerint a kormány erősebb lehet, mint az Országgyűlés.

PROF. VOKS: Az Országgyűlés elsődleges a kormányhoz képest, mivel a kormány a parlamentnek tartozik felelősséggel, és nem fordítva. A kormány köteles rendszeresen beszámolni a munkájáról az Országgyűlésnek. A kormány az Országgyűlés által megalkotott törvényeket hajtja végre. Tévedés lenne azonban azt gondolni, hogy a kormány csak egyszerűen végrehajtja a parlament által megalkotott törvényeket. Kettejük viszonyrendszere ennél jóval bonyolultabb. A modern törvényhozási folyamatban ugyanis a kormány nemcsak a végrehajtásnál, hanem az előkészítésnél is kiemelkedő szerepet játszik. Elég csak arra gondolni, hogy ilyen felfokozott törvényalkotás mellett a szakmai előkészítésben is szinte monopolhelyzete van, hiszen az Országgyűlés döntően az egyes szakminisztériumok által előkészített és a kormány által benyújtott törvényjavaslatokat tárgyalja. A parlament egyik legfontosabb feladatát, a hatalom ellenőrzését pedig csak a mindenkori ellenzék képes ellátni, mert a kormánypártok és a kormány szükségszerűen egymásra támaszkodva működik.

Kilenc nappal Antall József halála után, 1993. december 21-én tette le az esküt Boross Péter nök az antalli örökség és a nemzeti megújhodási program folytatójának tekintette magát

BRÚNÓ: Mindig a választásokon győztes párt alakíthat kormányt?

PROF. VOKS: Az alkotmányos hagyományok és a politikai racionalitás alapján általában a választásokon legtöbb mandátumot elnyert párt miniszterelnök-jelöltjét javasolja a köztársasági elnök, de nem elképzelhetetlen a kisebbségi kormányzás sem. Figyelembe véve azonban, hogy a kormányzati munka a parlamentben csak akkor lehet eredményes, ha a kormány mögött áll a parlamenti többség, nem véletlen, hogy Magyarországon a rendszerváltást követően nem volt még példa a kisebbségi kormányzásra. Eddig egyetlen pártnak, az MSZP-nek sikerült egyedül is parlamenti többséget szereznie 1994-ben. A kormánytöbbség biztosítására a kormány-

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG MINISZTÉRIUM

1990–1994	1994–1998
Belügyminisztérium	Belügyminisztérium
Földművelésügyi Minisztérium	Földművelésügyi Minisztérium
Honvédelmi Minisztérium	Honvédelmi Minisztérium
Igazságügyi Minisztérium	Igazságügyi Minisztérium
Ipari és Kereskedelmi Minisztérium	Ipari és Kereskedelmi Minisztérium
Környezetvédelmi Minisztérium	Környezetvédelmi és Területfejlesztési Minisztérium
Közlekedési és Hírközlési Minisztérium	Közlekedési, Hírközlési és Vízügyi Minisztérium
Külügyminisztérium	Külügyminisztérium
Munkaügyi Minisztérium	Munkaügyi Minisztérium
Művelődési és Közoktatási Minisztérium	Művelődési és Közoktatási Minisztérium
Nemzetközi Gazdasági Kapcsolatok Minisztériuma	Népjóléti Minisztérium
Népjóléti Minisztérium	Pénzügyminisztérium
Pénzügyminisztérium	

Thury Levente, kerámikus

Pécs ett megnyílt az V. Orsz. Kerámia Biennálé, melyen szerepelnek a művész művei, áblakba épített formációi (említve)

Szelestey László: A kerámia útvesztése.
Zalai Hírlap, 1948. jún. 25.

Thury Levente
/Bp. 1941-

Müveivel résztvett az V.Országos Kerámia Biennálén - Pécs,1978.

-Katalógus a könyvtárban -

Tenry Levente

Tenry Levente nyerte az Ifjúsági Képzőművészeti Vállalatok különdíját Pécsett az Országos Kerámiai Biennálén.

— Biennale Pécsett.

Új Tükör, 1978. június 25 - 23 lap.

A KIÁLLÍTÁSI INTÉZMÉNYEK
MEGHÍVJA ÖNT

THURY LEVENTE

KERÁMIKUSMŰVÉSZ

KIÁLLÍTÁSÁNAK MEGNYITÁSÁRA

1976. ÁPRILIS 23-ÁN, PÉNTEKEN DÉLUTÁN 5 ÓRAKOR

MEGNYITÓ BESZÉDET MOND:

DR. SOLYMÁR ISTVÁN

A MAGYAR NEMZETI GALÉRIA FŐIGAZGATÓHELYETTESE

FÉNYES ADOLF TEREM

BUDAPEST VII., RÁKÓCZI ÚT 30.

3421 FNYV I.

THIERRY LEVENTE

Thury Levente

A tatai múzeumban volt a
műveinek tárlata.

Wehner Tibor: Visszhangtalanul
Művészet, 1979. május - 36. lap.

Golem avagy egy jajkiáltás

Thury Levente tárlata Óbudán

KIÁLLÍTÁSKRITIKA HELYETT talán filozófiai eszmefuttatást kellene írni *Thury* Levente tárlatának ürügyén arról, hogyan „esztétizálhatjuk el" művészet címén egy ember jajkiáltásait. Mert e tárlat Óbudán, a *Lajos utca 158.* alatt százszor inkább panasz- és hívószó, mint bármi más, de mivel galériában található és spotlámpák világítják meg, feljogosítva érezzük magunkat arra, hogy csak mint művészi produkcióról vegyünk tudomást.

A kiállítás címe: *Golem*. Nyugodtan használhatom a többesszámot, amikor azt mondom; nem sokat tudunk e névről. A szótár jiddisként tartja számon, és azt írja: a középkori prágai zsidó legenda szerint isten nevével életre keltett hatalmas agyagszobor.

A prágai Golem azonban ijesztő és hatalmas volt, ellentétben óbudai társaival, akik mindössze három-négycentiméteresek. A pincegaléria egyik felében golemek tucatjai pózolnak fehér pálcavégekre erősítve, s közöttük nagyítók lógnak kötélen, hogy aprólékosan megszemlélhetők legyenek. Mi ez, ha nem a fájdalmas magány segélykiáltása. Egymástól végzetesen elkülönített figurák, amelyeket lupén át szemlélhet a kíváncsi kívülálló. Fürcsállhatja gnóm pocakjukat, a képlékeny agyagból örök mozdulatlanságba égett mozdulataikat.

AZT ÍRJA Thury könyvecskéjében, hogy eladja, elajándékozza majd gólemjeit, postai csomagokra, zsebekre, kocsik poggyásztartóira bízza agyagteremtményeit, hogy mások is mindenütt találkozhassanak velük. Elgondolkodtató mindenképp, mi visz rá egy embert, egy művészt, aki itt él közöttünk, hogy otthonába elvonulva, parányi agyagfigurákat gyúrjon, s el akarja velük árasztani a világot. Thurytól soha nem volt idegen a kicsinyített emberi forma, de mókás kis emberkéi színes, vidám mázakkal bevonva óvodák, iskolák falait, kertjeit díszítették, színeiket ragyogtatta a nap, csillogott rajtuk a harmat. Mai művei pincébe zártan kuksolva várják, hogy csomagbörtönök mélyén szerteszállíthassák őket. Mit tud hát üzenni velük?

Mert a legenda tovább is van. Amikor a prágai rabbi megrettent golemjétől, és az isten nevét tartalmazó papirost csellel elragadta tőle, egy pillanattal később már csak szerteszóródott agyagdarabok jelezték a hatalmas figura létezését. Az óbudai pincegaléria másik részében, a sokaságukban is magányra kényszerített golemek mellett széttöredezett emberi testrészek agyagburkai láthatók. A becsapott, kijátszott, a maga erejében vakon bízó, furfangtól mentes óriás darabjai ezek?

A művész szólt. A katalógusíró *Attalai* Gábor így végzi mondandóját: „Hagyjuk hát meg eredeti önmagának (a golemet), úgy, ahogy ki-ki elképzeli." A kritikus így képzelte, az ő kötelessége csak ez volt. Nincs más hátra, mint várni a következő kiállításra.

(hajdú)

...gigmerte csupán, majd a szemöldökét fölrántva gyorsan elsiefett. „Mi ez? — sápadt el hirtelen. — Miféle tapintatlanság ez?"

Rökönyödését fokozta az orvos után megjelenő szájmaszkos nővér is, aki türelmetlenkedésére így felelt: „Nézze..." —, de aztán anélkül, hogy tovább folytatta volna, zavart tekintettel visszavonult.

Kínos, hosszú percek teltek el, amíg újra kinyitották az ajtót. Szekeres Bella kimerülten, gyöngyöző homlokkal feküdt a kigördülő hordágyon. Konokul, merev tekintettel nézte a folyosó mennyezetét, és a férfi kérdésére — miután az a kezefejével gyengéden letörölte felesége párás arcáról a szülőszobában kiszenve-

... Második hónapja veszi fel a fizetését úgy, hogy nem képvisel! „Na én! — nézett rá az igazgató. — Ha képviselni kell, képviseljen! Ha nem, maradjon a fenekén! — Különben, önnek igaza van — folytatta némi tűnődés után, olyan hangon, amilyen hangon csak főnök beszélhet a beosztottal —, nekünk voltaképpen nincs is szükségünk képviselőre. Ügyeink rendben mennek, — mutatóujjának bütykével elszántan megkopogtatta íróasztalának politúrozott lapját —, így hát, felmondok önnek!" „Hohó! — lépett e szavak után a jogász az igazgató fényes asztala elé —, ezt így nem lehet. Ez így törvénytelen!" Az igazgató megint koppintott: „Akkor átirányítom más munkaterület-

Thury L e vente

mellette álló, formai rokonát, *Thury Levente* nem csupán dekoratív, hanem egyben praktikus *Edény jégövel* című alkotását

Magyar Hirlap 1980/4/29/6

Wagner: Ipari forma és diszitőmüv szet

Thury Levente, keramikus
szobrász

L: Probstner János

Vadas József: Cserepek

13.

Élet és Irodalom Bp. 1984. máj 4 XXVIII/18

Thúry Levente keramikus

Pogány Gábor: Kerámia, most

Művészet, 1983. február

Thury László kerámikus

Dorrszky Hedvig: Gondok és lehetőségek
a mai magyar kerámiában

Művészet, 1982. szeptember

Thury Levente keramikus

Wehner Tibor: A könnyűlovasság támad és átveszi a hatalmat

Művészet, 1982. szeptember

Thury Levente keramikus

Gyetvai Ágnes: Kerámia a falban

Művészet, 1982. január

Thury Levente

Magyar Nemzet 1976. V. 11

A korongolt formák, a hengerré, gömbbé, golyókká sodort agyag groteszk formavilágát használja fel *Fényes Adolf* terembeni kiállításán

Thury Levente

is. A korongolt edényforma nála többnyire bizánci hagymakupolákká, vagy kettévágott negatív gömbökké alakul. Ezekbe ülteti bele agyaghurkákból gyúrt emberkéit, állatait. Az építmény emeletről emeletre növekszik, a lapokból falak, s gömbökből lombos fa terebélyesedik vagy furcsa madár válik.

Kerámiái egy kicsit idegenkülönös mese hangulatát keltik. De amikor a művész őszintén, keresetlenül játékos és díszítőkedvű, mint például a miskolci gyermekvárosba készült kerámiafal esetében, akkor kiegyensúlyozott, kellemes, derűs munkák kerülnek ki a kezéből.

(f. j.)

THURY LEVENTE

Új MŰVÉSZET

1999/ jún.

23.0.

1194. KISS GÉZA - F

Kedves Lajosom! - Ne haragudj, h
olyan nehéz hónapokat mért ránk
elment. A tavaszi nagy betegsége
mandulakivétellel. Géza fiamnál

Thúry Levente keramikusművész

"gólemgyűjteménye"

→ Orbán Katalin kern.

[Művészet 1985/7/60 o.]

THURY LEVENTE

emlitve mint kiállitó

Fáber András: Vonal.Óbuda Galéria

UJ TÜKÖR 1981/XVIII/38.sz.4.o.

kulcsszám, megnevezés:

havi törv. munkaidőnek me

3. A dijazás számitásánál alapulvett mu

4. A jogviszony tartama:

5. A feladat irányitója:

6. A szerződéshez szükséges előzetes e

A kifizetésre kerülő dijból progressziv
levonásra.

Budapest, 197.....

.....

megbizott

Thury Levente, keramikus

-1966-ban a XII. kerületi társaskázakban keresett műhelynek alkalmas kiadó mosókonyhát. A Diószegi út 60/b-be befogadták Muharos Lajos ötvössel együtt.

Kovács Margit: Művész duó
Magyar Ifjúság, 1968. V. 10. 22. l.

Thury Levente, kerámikus

– az 1968-as októberi pécsi biennáléra egy virágtartót készít

Kovács Margit: Művész duó
Magyar Ifjúság, 1968. v. 10. 22. l.

Thury Kornélia, keramikus

- diplomamunkája a pécsi Nitrogénművek óvodájának falára mintegy csempelap-terv.

Kovács Margit: Művész duó
Magyar Ifjúság, 1968. V. 10. 22. l.

Thury Levente, kerámikus

- munkái: korongolt edények, pasztell-
színű csempék falilépnek, asztallap-
nak.

Kovács Margit: Művész duó
Magyar Ifjúság, 1968. V. 10. 22. l.

Thury Levente, kerámikus

munkái: hasas terrakotta váza - emberi arcot formáz, nagyméretű virág-tartóedény - zománcdíszekkel, falikép kerek, bajszos emberfővel.

Kovács Margit: Művész duó
Magyar Ifjúság, 1968. V. 10. 22. l.

Thury Levente, keramikus

- édesanyja szerette, gyűjtögette a cserepedényeket.

Kovács Margit: Művész duó
Magyar Ifjúság, 1968. V. 10. 22. l.

Thury Levente keramikus

6 db 1-1 négyzetméteres kerámia

domborművet mintázott a szárhalombatai

Gerstenyés úti óvoda számára.

Magyar Nemzet 1969 december 11.

– Napló –

6. old.

MDK

Thury Levente, [ ]

„napszekérharcos kompozíciója izgalmas alkotás"

Székely András: Fiatal művének bemutatkozása 7.

Népszabadság, Bp. 1969. ápr. 23.

Thury Levente

kerámikusművén 3 m²-es kerámia-emlémát készített a Kohászati Alapanyag-ellátó Vállalat miskolci gyóregységének egyik épületére.

Magyar Nemzet 1968. jan. 18. 4. o.

Thury Levente
Kovácsolás

Vékány ívo készült Thury Le-
ventének az Iparművészeti
Főiskola befejezésekor készült
nagy kerti márás korsót.

(Thury Levente műhelyében) (Solymár István)

Művészet, 1970. május – 40 lap

Henry Bennett
Memorials

Please see Henry Bennett
memorial in Pioneer Park
Pioneer Log for Pioneer Park
map with more Info

Henry Bennett Memorial Pioneer Park

Pioneer Park, Alaska - 10 Log

Thiéry Levente
keramikus

Vára
Bóhönye } repro.

Solymár István: Thiéry Levente mikrolyben
Művészet, 1970. május – 40 lap.

Thury Levente
Keramikus

Kerámiából készült a családi használatra „Bőkönye" nevet kapott körplasztikája.

Solymár István: Thury Levente műhelyében
Művészet, 1970. május – 40 lap.

Thury Levente
keramikus

Kerámia dolor
Kerámia falihépek
Szárhalombatta. Dooda és
naphöre Athon

repro

Solymár István: Thury Levente mühelyében
Műrészet, 1970. május – 40 lap

Thuraj Levente
Kerámikus

Kerámia dolce
Kerámia fehérjeje
Szárhalembatta. Dioda is
nagyon ittam

Sokpuszt Attila: Thuraj Levente mikrofjelen
dekoráció, 1970. mapa – 40 lap

MDK

Thury Levente

Figura, ker.

Studió 67. Fiatal képzőm. kiáll. Ernst Muz. 1967.

Thury Levente

△ ***Thury Levente keramikusművész munkáiból nyílt meg kiállítás a kaposvári Somogy Megyei Múzeumban. A művész a korábban az óbudai Budapest Galériában bemutatott munkáiból is számosat kiállít.***

Magyar Nemzet 1987. V. 26.

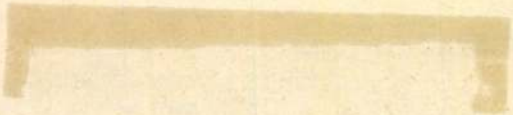

Szombat Szalon

Thury Levente kiállításának utolsó napján
(június 14-én vasárnap 16 órakor)
a Vigadó Galériában a
Szombat
című zsidó kulturális és közösségi folyóirat
könyvpremiert rendez.
Fenyvesi Károly
MIKOR KEREK VOLT A VILÁG
című dokumentumregényét mutatja be a szerző.

Nem véletlen a helyszín, mert a könyvben oly
sokszor emlegetett föld és a Gólem- legendakör
nem esik messze egymástól.
A beszélgetés résztvevői: Fenyvesi Károly,
Thury Levente, Kozma György, Raj Tamás és
Borbás Mária.
Közreműködik: Vallai Péter szinművész.

VIGADÓ GALÉRIA

MEGHÍVÓ

A Vigadó Galéria és az Európa Könyvkiadó
szeretettel és tisztelettel meghívja Önt

THURY LEVENTE
GÓLEM NAPLÓJA

című kiállitásának megnyitására
a Vigadó Galériába
Budapest V. Vigadó tér 2.
A kiállítást megnyitja:
Gerzson Pál
Rendezte:
Attalai Gábor
Megnyitó:
1992.május 21. 5 órakor
Megtekinthető: 1992. május 21-től
junius 14-ig hétfő kivételével 10 és 18 óra
között.

THURY Levente

Mi az, ami Thury Levente és Charles Fenyvesi (Fenyvesi Károly) művészetében rokon? A vérrokonságon kívül összefűzi kettőjüket a közös őseiktől örökölt vonzódás a **föld** iránt. Messze tájról Magyarországra, annak is egy mostoha csücskébe, Szabolcs megyébe került őseik keményen megvetették lábukat a magyar talajon, és termővé varázsolták a konok földet. Virágzó gazdaságot teremtettek és számos nemzedéken át óvó szeretettel ragaszkodtak földjükhöz, míg csak a két háború és a vészkorszak viharai el nem sodorták őket. A megmaradottak szétszóródtak a nagyvilágban - de Charles Fenyvesi Amerikában, marylandi farmján ma is úgy érzi, mintha őseinek szabolcsi földjét gondozná, Thury Levente pedig itthon él és magyar agyagból alkotja műveit.

Charles Fenyvesi

MIKOR KEREK VOLT A VILÁG

című krónikáját, az Európa Könyvkiadó könyvheti újdonságát

1992. junius 7-én, vasárnap délelőtt 10 órától

dedikálja

a Vigadó Galériában (Budapest V. Vigadó tér 2.)

Charles Fenyvesi könyvének borítóját Thury Levente tervezte.

THURY Levente

ATTALAI Gábor: A gólem : Thury Levente kiállitása. = Müvészet, XXV.évf.9.sz. 1984 56 - 58.p.ill.

Bp., Budapest Galéria Lajos u. pince, 1984

THURY Levente

Vadas József

Cserepek

[Probstner János, Thury Levente]

Helikon G.

Budapest Galerie (18.)

Élet és Irodalom, 1984. máj. 4. / 13.

38 Giuseppe Galli da Bibiena: Theatrum sacrum, díszletterv, toll, barna tinta

THURY Levente

E. Nagy Lajos

Thury Levente kerámiái
Tatabánya, Kernstok terem

Új Tükör 1984 júli. 22. XXI. évf. 30. a. 4.

ák Borgó György Csaba művészetének
éséhez egy kiállítás ürügyén

nizmus Bécsben 1870–1930

i Lajos 1911-es aktjai

ogh-centenárium Amszterdamban

n művészet és transzcendencia

kelet-európai festőművészek kiállítása
damban

Riegl: A későrómai iparművészet

ıy Ilona: Gustav Klimt

Lóránd: Utak az avantgárdból

mintha
tványok közszemlén

dődik egy másik táj." 1990
50 cm

THURY Levente

Izrael Állam Nagykövetsége
és
a
Vigadó Galéria
tisztelettel meghívja Önt

KERÁMIA – IZRAEL
kiállítás ünnepélyes megnyitójára
1992 október 27.-én (kedden) 17 órára
a
Vigadó Galériába
(Budapest, V. Vigadó tér 2.)

A kiállítást megnyitja:

David Kraus úr
Izrael Állam nagykövete

Thury Levente
keramikusművész

A kiállítás megtekinthető:
1992 október 22.- november 8.-ig
hétfő kivételével naponta 10-től 18 óráig.

THURY Levente

Izrael Állam Nagykövetsége
és
a
Vigadó Galéria
tisztelettel meghívja Önt

KERÁMIA – IZRAEL
kiállítás ünnepélyes megnyitójára
1992 október 27.-én (kedden) 17 órára
a
Vigadó Galériába
(Budapest, V. Vigadó tér 2.)

A kiállítást megnyitja:

David Kraus úr
Izrael Állam nagykövete

Thury Levente
keramikusművész

A kiállítás megtekinthető:
1992 október 22.- november 8.-ig
hétfő kivételével naponta 10-től 18 óráig.

A könnyűlovasság támad és átveszi a hatalmat

Beszélgetés Thury Levente keramikusművésszel

– 1941-ben születtél, 1961 és 1966 között végezted el az Iparművészeti Főiskolát, Csekovszky Árpád volt a mestered. A főiskola elvégzése óta önálló alkotóművészként dolgozol. Pályádon nincsenek nagy fordulópontok.

– Munkáimmal – használati és díszkerámiákkal, kerámiaplasztikákkal – rendszeresen szerepeltem hazai és külföldi magyar kollektív iparművészeti tárlatokon, a Pécsi Kerámia Biennálékon és néhányszor jelentkeztem önálló kiállítással is. Állami megbízások teljesítése révén néhány épületdíszítő tervem is megvalósult: így Pét és Százhalombatta egy-egy óvodájában, a miskolci gyermekvárosban és ugyancsak Miskolcon a Kohászati Anyagellátó Vállalat kultúrházában, valamint a közelmúltban az új kecskeméti megyei kórházban. Ennyi a leltár.

– Az elmúlt években folyóirataink ban több, keramikusokat megszólaltató interjút olvashattunk. A beszélgetések, vallomások azt sugalmazták, hogy jobbára csak technikai problémák vannak, illetve hogy a technikai megvalósítás kérdése az elsődleges napjaink iparművészetében. A magyar kerámia problémái és eredményei valóban technikai indíttatásokkal magyarázhatók?

– Abból az alaptételből kell kiindulnunk, hogy a kerámia rendkívül gazdag lehetőségeket felkínáló és feltáró ága az iparművészetnek. A kerámia alapanyagainak óriási előnye – ellentétben például a szobrászatban domináns bronzzal vagy kővel –, hogy korlátlanul ötvözhetők más anyagokkal. Az agyagra ráégethető minden, a fém vagy az üveg, de akár meg is sózhatom az alapanyagot, s ha tartalmilag és formailag is indokolt, akkor a beépített-beégetett anyag nem marad meg az applikáció szintjén, hanem szerves összetevővé, egyenrangú kifejezőelemmé alakul. A festők és a szobrászok – optimális esetben – egy szellemi koncepció által vezérelve dolgoznak kipróbált, hagyományos anyagaikkal és anyagmegmunkálási módszereikkel. Mi keramikusok viszont gyakran kényszerülünk ismeretlen területre lépni, azt az éppen adott technikai lehetőséget megragadni, amely a milliárdnyi variáns közül előbukkan és szándékaink szerint megvalósítható, szándékainknak megfelelő. Vagyis meg kell próbálnom az ötletet és a technikát ötvözni. A technikának primátusa van: semmit sem ér az ötlet, bármilyen zseniális is, ha nem tudom kivitelezni, megformálni. És azt sem felejthetjük el, hogy erőteljes befolyásoló tényezőkként funkcionálnak az alkotómunka objektív feltételei: a szervezési anomáliák, a kemenceépítési és -üzemeltetési gondok, az, hogy nincs megfelelő minőségű alapanyag, massza.

1

– Ezeket a problémákat regisztrálja az egyik legutóbb született, három darabból álló alkotásod, amelynek mondandója természetesen tágabb horizontú, mint a gondok számbavétele. A sorozat első darabja a Kemence kerámia nélkül *címet viseli: középpontjába egy égetőkemence szétroncsolódott fémajtaja került, amelyre kis zöld pillangó ereszkedett le. A második, a* Kerámia kemence nélkül *című kompozíción a pillangó egy törött kávéscsésze palástján tűnik fel. S a harmadik, a* Kerámia kemence és kerámia nélkül *című fázis: ez a sorozat első darabjának a fotója, de ezen a másolaton a pillangó nem fotografálva, hanem „élőben" jelenik meg.*

– Ez a sorozat akkor készült, amikor szétégett a kemencém, a pillanatnyi technikai lehetőségek határt szabtak az elképzeléseimnek. Érzésem szerint ez is azt bizonyítja, hogy a technikai és anyaglehetőségek meghatározók, és azt, hogy a nehezebb alkotókörülmények miatt hátrányos helyzetben vagyunk. Ugyanakkor ez előnyt is jelent, inspirál, erőt ad, kísérletezésre ösztönöz. Talán ezért is tudta felvenni a versenyt a magyar kerámia a fejlett technikájú nyugatival: a Faenzából, Vallauris-ból elhozott díjak ezt tanúsítják. E seregszemléken a magyar résztvevők alkotásainak technikai kivitele korántsem volt tökéletes, de a megmunkálás kísérleti állapotát feledtették a kísérletek révén elért, nemzetközi viszonylatban is kimagasló eredmények.

– Az anyag és a technika után ...

– Szeretnék még néhány szót szólni az anyagról. A művészetek képzeletbeli hadrendjében az iparművészetre én a könnyűlovasság szerepkörét osztom. A nehezebb és célirányos, specializált fegyvernemek mellett, bármennyire is kötöttek a hagyományok által, időszakonként átveszik a hatalmat a könnyebb, fürgébb, mozgékonyabb formációk. Úgy tűnik, most ezt a pillanatot, a hatalomátvétel pillanatát

2

éljük: az iparművészetnek mindennel foglalkoznia kell, mindenütt ott kell lennie, és ebben a folyamatban, a totális támadásban nagy szerepet vállalt és vállal a kerámiaművészet, amely gyorsaságát és találékonyságát anyagának köszönheti. Az edénykészítő művesség szerepkörének betöltése mellett már a kezdeti stádiumban az építészethez kapcsolódott – mint tetőcserép, de végső soron kerámia maga a tégla is –, s aztán mint kultikus és dísztárgy, majd mint az épülethez szorosan, szervesen kötődő, funkcionális *és* dekoratív, funkcionális *vagy* dekoratív elem, később mint kiállítási produktum, mint autonóm művészeti kifejezés kapott nyilvánosságot. Könnyen mozgó mesterség, művészet ez; ahol rés, űr támad, ott azonnal megjelenik és aztán egyre nagyobb teret követel magának.

– *Ez veszélyekkel is jár.*

– Nem tudom, veszélynek nevezhetjük-e azt, ha egy feladatot megoldanak, egy igényt kielégítenek egy mesterség, egy művészeti ág művelői. A szabadságérzet hatalmas energiákat szabadít fel. A kerámia megszabadult és könnyen szabadul azoktól a beidegződésektől, amelyekkel például napjaink festészetének és szobrászatának viszonylagos zártságát magyarázhatjuk. Viszonylagos zártságról szóltam, mert megfigyelhető, hogy a festők és a szobrászok is egyre inkább vonzódnak, közelítenek, kezdenek átpártolni a könnyűlovassághoz; manapság a műfajhatárok elmosódásáról beszélni már közhelyszámba megy.

– *Ennek a folyamatnak a legpregnánsabb példája, hogy a funkcionális és a díszkerámia mellett megjelent a kerámiaplasztika mint önálló kifejezés. A kerámiaplasztika, amely már nem használható mint tárgy, és amely túllép azon a célkitűzésen, hogy pusztán dekorációs vagy dekoratív objektum legyen.*

– Igen, mert olyan építményeket, formációkat tudott létrehozni, olyan hatásrendszereket keltett életre, amelyek megteremtésére a szobrászat képtelen volt. A kerámiánál lényeges alkotóelem a szín, illetve a színek változatossága: a szobrászat erről a komponensről csaknem teljesen elfeledkezett. Van egy indukáló tényező is, az, hogy egyre jobban összezsugorodik körülöttünk a természet. A kerámiának azért van mind nagyobb létjogosultsága, mert anyaga természetes, és kifejezése, hatása természeti érzeteket keltő lehet. Úgy szoktam megfogalmazni, hogy az emberi környezet, de maguk az emberi közösségek is „elkockásodtak". Nos ebben a szögletes és merev térben – egyaránt értelmezve a tér merevségét fogalmi és tárgyiasult szinten – a kerámia segítségével az ember újra megtalálhatja a természetet, és nem csupán illuzionisztikus formában. Az a jó kerámia, mai megítélésem szerint, amelyik ennek a feladatnak szellemileg és formailag is eleget tud tenni. A megvalósult és köztulajdonba került monumentális épületdíszítő kerámiák sorát említhetném, amelyek a merev,

3

1 Thury Levente: Mázas samott kerámia fal, 1000 °C, 3x6 m, 1976, Miskolci Gyermekváros (fotó Fábri P.)
2 Thury Levente: Hamutartók, mázas kerámia, 1080 °C, ∅ 16 cm, 1981
3 Thury Levente: Panelházak panelkái XXVI., mázas samott, 1000 °C, 25x25 cm, 1977
4 Thury Levente: Has-tájkép, elégett samott, 1150 °C, 34x64 cm, 1982
(fotók Kollányi Gy.)

előregyártott elemekből létrehozott épületek belső terét vagy homlokzatát és így tágabb környezetét is a természeti alakzatok felidézésével tették, teszik élővé, átélhetőbbé.

– A 60-as évek óta a kerámia honunkban egyre nagyobb szerepet vállal a köztérinek vagy monumentálisnak nevezett művészetben. Vívmányai és eredményei azonban nem csupán a kerámia vívmányai és eredményei, hanem kisugárzó hatásúak.

– Valóban, a 60-as években nyíltak meg a kapuk; egyre több keramikus kapott állami megbízást az állandóság igényével elhelyezésre kerülő mű megalkotására. Szállodák, iskolák, óvodák, kórházak, tömegszervezeti székházak, vagyis a közösségi rendeltetésű épületek belső terében vagy az épületek külső felületéhez kötődve számos monumentális mű valósult meg. A szándék újabb kori művészetünk történetében sem új. Kovács Margit már a 30-as években – természetesen kisebb léptékű kompozíciókkal – lakóházak lépcsőházában, pillérburkolatok, festett, beépített lapok formájában több épületdíszítő kerámiát alkotott, s Gádor István néhány műve e téren is irányt szabó jelentőségű. A 60-as évek áttörése után, a 70-es években már a faltól, az épülettől is elszakadt: gyakori feladattá vált a térben álló monumentális kerámia létrehozása. Érdekes módon a keramikusoknak és a keramikusokat megbízóknak nem okozott olyan nagy dilemmát a figuratív és a nonfiguratív fogalmazás közötti választás, mint a szobrászatban. Az első, köztéri monumentális nonfiguratív műveket a keramikusok produkálták, és így mintegy megnyitották az utat a szobrászok előtt is.

– 1981-ben két figyelemre méltó kiállítást rendeztek a magyar iparművészek Budapesten. A textilesek Objektek, szituációk és ellenpontok lágy anyagokkal, *a keramikusok* Vonal *címmel – amelyen a tíz kiállító művész alkotásai között a tieid is közönség elé kerültek – egy-egy koncepció művekkel való megközelítését, demonstrálását vállalták. Ha nem tévedek, a* Vonal-*kiállításon már nem technikai szempontok, hanem a tartalom, illetve egy fogalomba sűrített gondolati tartalom kifejezésének lehetősége koordinálta az alkotói szándékokat. Ez új jelenségként értékelhető.*

– E kiállítás létrejöttének indítóoka az volt, hogy felismertük: a művekben megtestesülő ötleteink az anyag viselkedési formáinak eredménye. Valóban a technikacentrikusságon szerettünk volna túllépni. A téma, a kiállítás központi gondolata teljesen véletlenül lett a „vonal", és nem is az a lényeges, hogy mi volt a tematika. De végső soron a kiállítás jelentősége sem az volt, hogy egy fogalmat vagy tartalmat kerámiákkal próbáltunk megközelíteni, exponálni, hanem az, hogy a megközelítés hogyanjára, illetve magának a megközelítésnek a fontosságára hívjuk fel a figyelmet. Munkaközben azonban rádöbbentünk, hogy a „vonal" megfogalmazásának számtalan lehetősége van. A tíz kiállító művész közül végül többen a téma közelébe sem érkeztek el. Vagyis visszaérkeztünk a kiállítás és a koncepció előtti kiindulóponthoz: a variánsok végtelensége közül kiválasztott néhány változat ötleteinknek az anyag viselkedési formái által erőteljesen befolyásolt megjelenése csupán.

– Mégis, maradjunk a szándéknál. Kerámiaplasztikáidnak, állami megbízásokra készült műveidnek is alapvető jellemzője a játékosság. Már a pályakezdés időszakában, a hatvanas évek végén készült Böhönye *is egy vidám, bohókás, megmosolyogtató figura, és apró kis emberkék, manócskák tünedeznek fel a „panelházak panelkái"-nak nevezett lapjaid nyílásaiban is.*

– Az alapanyag lágysága és formálhatósága révén a kerámia arra is alkalmas, hogy komolytalan ötleteket valósítsunk meg. Mind a hazai, mind a nemzetközi termésből idézhetnék műveket ezt illusztrálandó. A krómacéllal nem lehet viccelni, a kerámiával lehet. Persze én nem viccelni akarok, de mindenképpen fel szeretném oldani azt a komolyságot, ami itthon is, külföldön is alapvetően jellemzi az iparművészetet. Kerámiáim hangvétele is indokolhatja, hogy az állami megbízásokat jobbára gyermekintézményekben való kivitelezésre kaptam, de az az igazság, hogy magam sem tudom, mi a pontos kapcsolat a két tényező között: azért játékosak a kompozícióim, mert gyermekintézményekbe kerültek, vagy azért kerültek gyermekintézményekbe, mert játékosak? Fontosabb az, hogy a komolyságot oldó, értékálló műveket szerettem volna csinálni, s olyanokat, amelyek egy megismerési pillantáson túl többszöri áttekintést, vizsgálódást is megérdemelnek vagy még inkább: kiprovokálnak maguknak. Ezt a lehetőséget ebben a játékos fantáziavilágban véltem meglelni.

– Terveid?

– Most egy Marcaliba kerülő munkán dolgozom, amely majd egy iskola terelőfalát fogja képezni. A kompozíciónak az épülethez közeledőt irányítania is kell, de a „panelkák" figurái itt is szerepelnek. Egyébként valamilyen konkrét feladat – kisebb vagy nagyobb – mindig adódik, de ha mégsem, akkor kitalálok magamnak megoldandó problémákat. Tavaly véletlenül rájöttem egy nagyon érdekes dologra. Ha korongozok, és közben megállok néhány percre, a kezemen megszárad az agyag. Megszikkad, és tele lesz apró repedésekkel, s így egy hallatlanul izgalmas felület jön létre. Most ennek a felületnek nagyobb formában való létrehozásán dolgozom, és megpróbálok kitalálni hozzá történeteket. Úgy tűnik, a fekvő testburkolatokban megtaláltam a megfelelő történetet; az emberi test torzított formájára emlékeztető héjakon döbbenetes erővel kel életre ez a repedezett felület.

– A testhajlatokban itt is felbukkannak a manócskáid.

– Nélkülük túlságosan tragikus hangvételűek, lehangolóak lennének ezek a kerámiák.

Wehner Tibor

Variációk a kockára

Orosz Mária kerámiái

A kerámiaművészet is megvívta a maga harcát önállóságáért – mint ahogy néhány évvel korábban a textil- és valamivel később az üvegművészet –, létrejött az autonóm kerámia. Ugyanakkor megmaradt annak is, ami az évszázadok folyamán volt: iparművészetnek, alkalmazott művészetnek. Mégis a kerámiának ez a nemrég létrejött, de a művészek körében máris nagy népszerűségnek örvendő ága talán a leginkább figyelemreméltó, hiszen ezen a területen történik a legtöbb új kezdeményezés, születik sok új ötlet. A művészek autonóm, önálló alkotások létrehozásán fáradoznak, keramikus szemmel és keramikus tudással, megszívlelve a képzőművészetnek azt a sokáig mellőzött alapigazságát, hogy a megválasztott célt, a kimondandó gondolatot mindig a neki megfelelő anyagban és formában kell realizálni; ha kell, fémben, ha kell, fában, ha kell, kőben, ha kell, romlandó és mulandó anyagokban – ha kell, kerámiában.

A hetvenes évek közepén a pályára kerülő *Orosz Mária* is ezt az utat – az autonóm kerámiáét – választotta. Azaz pontosabban nagyrészt ezt, hiszen tervez edényeket és építészeti kerámiát, burkolatokat is.

Az ő pályája is, mint sok más gyárba, üzembe kerülő társáé, edénytervezéssel kezdődött. A főiskola után, 1976-ban kezdett el dolgozni a FIM Alföldi Porcelángyárában, Hódmezővásárhelyen. Itthon a 60-as években jelentek meg az első kerámiaszobrok, kisplasztikák. Munkája mellett az ő érdeklődése is feléjük fordult. Lenyűgözte a kifejezés lehetőségeinek a korlátlansága, az anyag képlékenysége, alakíthatósága, melyet ha nem köt a praktikum és a funkcionalizmus szigora, pazar formák létrehozására alkalmas. Persze kiderült az is a munka, a kísérletezés közepette, hogy az anyagon erőszakot elkövetni nem lehet, még az alkotó képzeletének is tiszteletben kell tartania a különböző kerámiafajták fizikai tűrési határait.

Orosz Mária megtalálta azt az alakzatot – a kockát –, melynek metamorfózisa révén beszéltetni tudja az anyagot, a porcelánt, be tudja mutatni valamennyi jellemzőjét, szépségét.

De vajon mik ezek a művészt foglal-

1

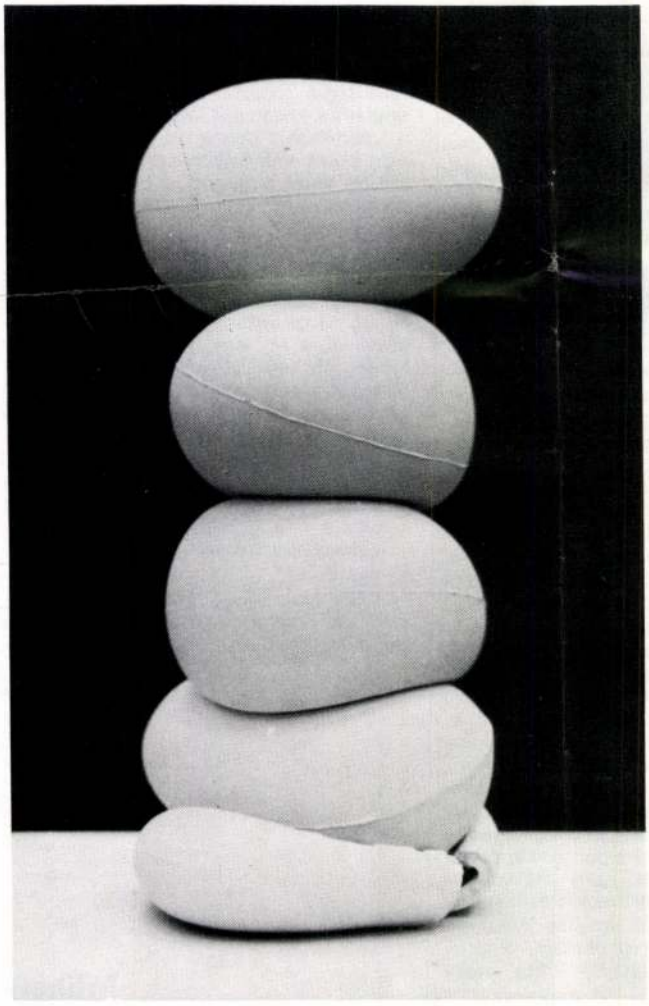

2

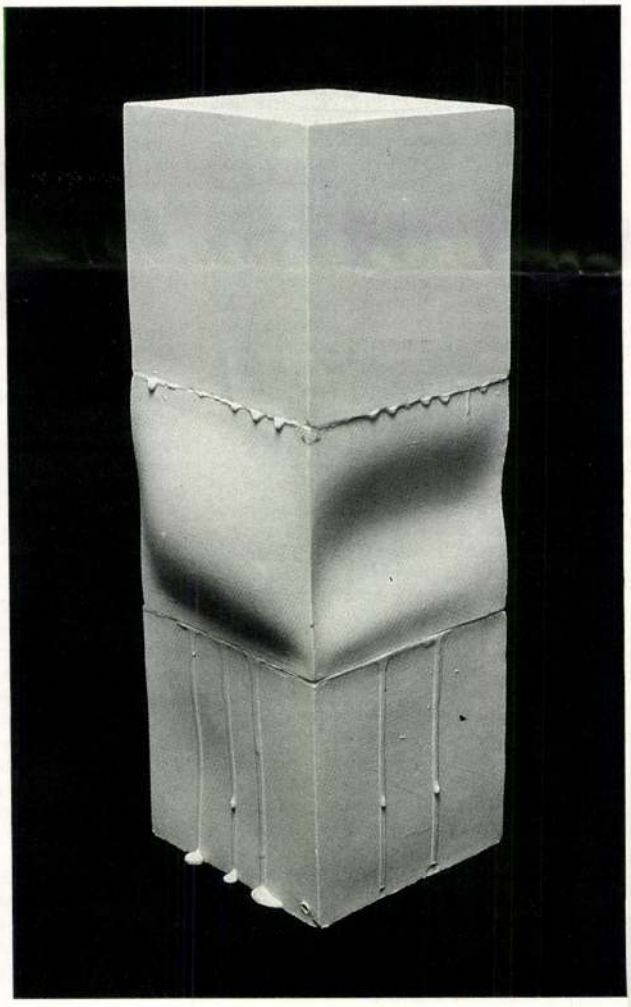

3

4

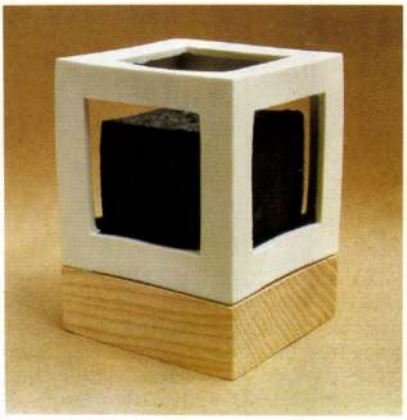

5

koztató problémák? Az alakíthatóság, a deformálás, az összenyomás, a porcelánfajták és más anyagok – például a samott – egymás mellett szerepeltetése, a gyártás különböző fázisaiban levő porcelánnak – a saját súlyától préselődő porcelánpornak, illetve a mázas és mázatlan porcelánnak – együttes bemutatása.

Nézzük meg az említett eljárások felhasználásával készült művek néhány típusát. De még mielőtt ezt megtennénk, szóljunk néhány szót Orosz kedvenc alakzatának, a kockának modern hazai képzőművészetünkben betöltött szerepéről, népszerűségéről. Készült már kocka fémből, textilből, kőből, üvegből és kerámiából. *Attalai Gábor* textilobjektje (1972) egy antikocka, hiszen jellemzői ellentétesek a róla kialakított legtöbb képzetünkkel: a kocka elsősorban kemény, lehet fegyver a barikádon, építőanyag, utcakő... Attalaié ezzel szemben puha, könnyen pusztuló filc, esetleg műbőr, *Gulyás Gyula* gránitkockái szimbólumok: az 1968-as párizsi diákmegmozdulások emlékművei; szétnyíló sarkú fémkockái (1975) pedig, egy folyamat kiteljesedését bemutató sériaművek. *Z. Gách György* bauhausi ihletésű üvegkockái (1972) az üveg fényáteresztő, fénytörő tulajdonságait kihasználó kisplasztikák. Orosz Máriánál – mint ahogy Gulyásnál vagy Attalainál – nem konstruktivista tárgy, forma vagy anyagtanulmány a kocka, nem megkonstruáltsága a fő jellemzője. Sőt Orosznál ennek éppen az ellenkezője a lényeges: a szétfolyó, amorffá váló forma. A képzőművészetben az amorfság alkalmazását vissza lehet vezetni akár Oldenburg szétfolyó, de nem kerámiából készült szobraira, annál is inkább, mert a pop art tárgyszeretete megtermékenyítően hatott az autonóm kerámiára. Viszont Orosz munkáit nem a pop agresszív tárgykultusza, inkább az anyag jellegzetességének a kiemelése jellemzi. A porcelánmassza kiégetése előtt puha, képlékeny, önthető. Ezt a tulajdonságát demonstrálják például *Összehajtott kockái* (1980). Ugyancsak erre a puhaságra, majd a kiégetés utáni törékenységre épül a *Tojások* (1978) című kompozíció is. A tojástorony felső darabja ép, majd egyre jobban összenyomódnak, végül eltörnek az egymásra rakott porcelán gömbök. A formájukban, de színükben és anyagukban is tojást imitáló porcelán golyók egy asszociációs sort inditanak el nézőjükben.

A természeti tárgyra való direkt utalás, az „olyan, mint" – az illuzionizmus – a képzőművészet egyik alapjelensége. A műalkotás természete, hogy mindig csak hasonlít, de soha nem egyezik meg teljesen az ábrázolt dologgal. Gondoljunk csak a reneszánsz perspektíva vagy a valóságot túlíró hiperrealizmus illuzionizmusára. A keramikusok közül főleg *Polgár Ildikó* épít erre porcelán gyümölcseivel, porcelán újságjával és porcelán sütemányeivel. A művész gyakran él tehát a más anyaggal való helyettesítés paradoxonjával, de arra nagyon vigyáz, hogy a „másolat" ne legyen teljesen felcserélhető az eredetivel (mert az már a giccs sajátja), a sütemény és a tojás tehát megmarad porcelánnak.

Orosz Mária műveinek egy másik csoportjában az anyag jellemző tulajdonságainak kiemelésével ér el hatást: bemutatja a mázatlan porcelán matt, bársonyos fehérségét, a máz csillogását, a porcelánpor szivacsosságát, porózusságát. Ezeken az alkotásokon az egymás mellé helyezett matériáknak még jobban kitűnik különbözősége: például ha egy durvább, lyukacsosabb samottkocka együtt szerepel egy porcelán kockával. Ugyancsak erre a hatásra épülnek az impozáns, porcelán lepelbe takart kockák, valamint a kevésbé meggyőző samott-téglára vetett finoman gyűrődő porcelán lapocskák is.

Érdekes térhatást keltenek viszont a belsejükben komponált fehér, illetve színezett üreges kockák. Lényegük, hogy saját súlyától préselődő porcelán port rak a művész a kockakeretbe, így alakít ki eltérő alakzatokat.

Ugyancsak a különböző anyagok ellentétére épít, újból az illuzionizmus fogását alkalmazva, a porcelán „spárgával" átkötött kockája is.

A porcelán kockák ezer arcát látva – mindegyiküket szellemesen formálta meg alkotójuk – felmerül a kérdés, hogy egy eredeti ötletet, melyre méltán kapott 1978-ban Faenzában aranyérmet szerzőjük, meddig lehet variálni. A probléma felvetése azért is fontos lehet, mert egy-egy téma túlragozása más művészek esetében is megfigyelhető. Érdemes tehát elgondolkozniuk ezen. Orosz Máriának éppen úgy, mint *Kecskeméti Sándor*nak, *Orbán Katalin*nak, *Lőrincz Győző*nek. És valószínűleg, ha majd új témát találnak, az is lesz olyan érdekes – hiszen tehetséges keramikusokról van szó –, mint a jelenlegi: a kocka, a kerámia téglácskák, a réteges kerámia kép és a vonal. (Észrevételem nem elmarasztalás, inkább ténymegállapítás, figyelmeztetés.)

Orosz Mária építészeti kerámiával is foglalkozik, és hogy jól, arra elég megemlítenünk legutóbbi munkáját, a szegedi fedett uszoda tartóoszlopának kerámia burkolatát. A kívülről szerény megjelenésű épületnek impozáns belső tere van. A sátorlapot idéző tetőszerkezetet egy hatalmas oszlop tartja középen. Ezt a masszív oszlopot úgy burkolta be a művész, hogy ritmikus bontással könnyedebbé tette, és egyúttal összhangba hozta az uszodabelső jellegét meghatározó csempeburkolatokkal (a megoldott higiéniai kérdésekről nem is beszélve).

A hetvenes évek második felében induló Orosz Mária lassan középgenerációvá érő nemzedékének egyik tehetséges tagja. Művészetének jellemzője az analízis, egy-egy téma kimerítő végigjárása.

Az előző évtizedben, ahogy a textilművészetben, úgy a kerámiaművészetben is létrejöttek az autonóm munkák. Ezek se nem jobbak, se nem többek – csak mások – a hasonló színvonalú és az alkalmazott művészetek körébe sorolható társaiknál. Mindezt azért szükséges hangsúlyozni, mert minden művészeti ágban – az általam tárgyaltban is – folynak viták; vannak a kerámia hagyományos, és vannak az újszerű, autonóm ágának is védelmezői és bírálói. A viták, ha jók, csak eredményekre serkentenek, akadémikussá válnak viszont, ha az egyes irányzatok létét kérdőjelezik meg.

Lóska Lajos

1 Orosz Mária: Tojások, porcelán, 28,5x18 cm, 1978
2 Orosz Mária: Oszloptag, porcelán, 22x9x9 cm, 1978 (fotó Juhász I.)
3 Orosz Mária: Bezártságba bezárt, színezett porcelán, 12x9 cm, 1982
4 Orosz Mária: Kibontakozás, porcelán, porcelán por, 9x12 cm, 1982
5 Orosz Mária: A kocka illúziója kötésben, színezett porcelán, 10x10x10 cm, 1982 (fotó Lelkes L.)

MŰVÉSZET
9 1982
MHSAJTÓFIGYELŐ
1091 BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51.
Telefon: 337-748, 340-726

Rétegek és vonalak

Orbán Katalin és Lőrincz Győző kerámiái

Korunk kerámiaművészetének polarizálódása, a kerámia hagyományos értelmezésének átértékelésére tett kísérletek egy régóta létező tendencia kísérőjelenségei. Az autonóm kerámia megteremtésére irányuló törekvések egy korábban meglevő helyzet visszaállítását tűzték ki célul, természetesen a megváltozott körülmények között megváltozott tartalommal. Az iparművészet, így a kerámia is a megelőző korok és kultúrák többségében más művészeti ágakkal megegyező státust élvezett. A kultikus-szakrális, reprezentatív vagy agitatív, tehát társadalmilag determinált szilárd háttér elvesztése a múlt század eleje-közepe táján az addig megközelítőleg egyenlően értékelt és funkcionalizmusuk révén megegyező rangúnak vélt szépművészet és iparművészet értékelésében jelentős szakadást okozott. A talaját, kötött társadalmi hátterét vesztett festészet és szobrászat individualizálódott, és napjainkra korábban elképzelhetetlen távolságokra került a művészet hagyományos értelmezésétől és normarendszerétől. Az iparművészet azonban nem ment végig ezen az úton. Elsődleges funkcionalizmusát megtartotta, szellemi aurá-

1

tette. A kerámiában napjainkban jelentkező önállósulási és individualizálódási törekvések lényegileg rokonok azokkal, melyek az európai képzőművészetet az említett időszakban jellemezték. (Természetesen ezek a törekvések a kerámiának csak egy részét érintik, hiszen a funkcionális kerámia, valamint a mintegy köztes állapotot képviselő épületdiszítő, térdiszítő kerámiaplasztikák továbbra is a hagyományosan értelmezett alkalmazott művészetek körébe tartoznak.)

A kerámia önállóságáért folyó harc első szakaszát a mélyen beidegződött konvenciók, tartalmi és formai behatároltságok szükségszerűen ironikus, groteszk vagy abszurd hangú megkérdőjelezése jellemezte. A konvencionális fogalmakra való rákérdezést az „olyan, mintha…" típusú műmegoldások, a kerámia és más művészeti ágak, műfajok illuzionisztikus összekapcsolásai indították el. (Terebess Gábor *Öntés* című tanulmánya a Művészet 1981/7. számában a külföldi kerámiaművészetből hoz erre a tendenciára illusztrációkat, utalva arra, hogy a jelenség nálunk is létezik.) A rákérdezésekkel egyidőben kezdődött meg az új tartalom kifejezéséhez szükséges formai-technikai lehetőségek egyéni kutatása is.

Ezeknek az új törekvéseknek képviselői – többek között – *Orbán Katalin* és *Lőrincz Győző* kerámiaművészek. Bár tartalmilag más-más irányban kutatnak, művészetükben közös, hogy a kerámiát olyan sajátos eszközként, kommunikációs lehetőségként alkalmazzák, amely módot ad az elsődleges funkcionalizmus helyett önálló gondolati tartalmak közlésére.

Orbán Katalin művészetének egyik meghatározó eleme az állandó mozgásban, változásban levő valóság viszonyainak több nézőpontból történő megjelenítése. Műveiben egyrészt a kerámiaműfajon belül adottnak vélt formai-tartalmi lehetőségek kizárólagosságát és végességét kérdőjelezi meg; egy tágabb, általánosabb szinten pedig alkotásai az eltérő nézőpontok, megközelítési lehetőségek adta eltérő értelmezési problémákat vetik fel. *Időrétegek – a vonal négyféle értelmezése* és *Kétféle értelmezés (Drapéria, levél, repedezett fal)* című alkotásain a motívumok: a vonal, illetve más (esetleges) tárgyak eltérő technikai-műfaji megjelenítésének lehetőségét vizsgálja: ugyanaz a tárgy hol plasztikusan (térben), hol grafikusan (síkban), hol egyneműen, hol töredezetten jelenik meg. A formai-technikai variációk objektív egymásmellettiségének eszközével utal a többnézőpontúság és

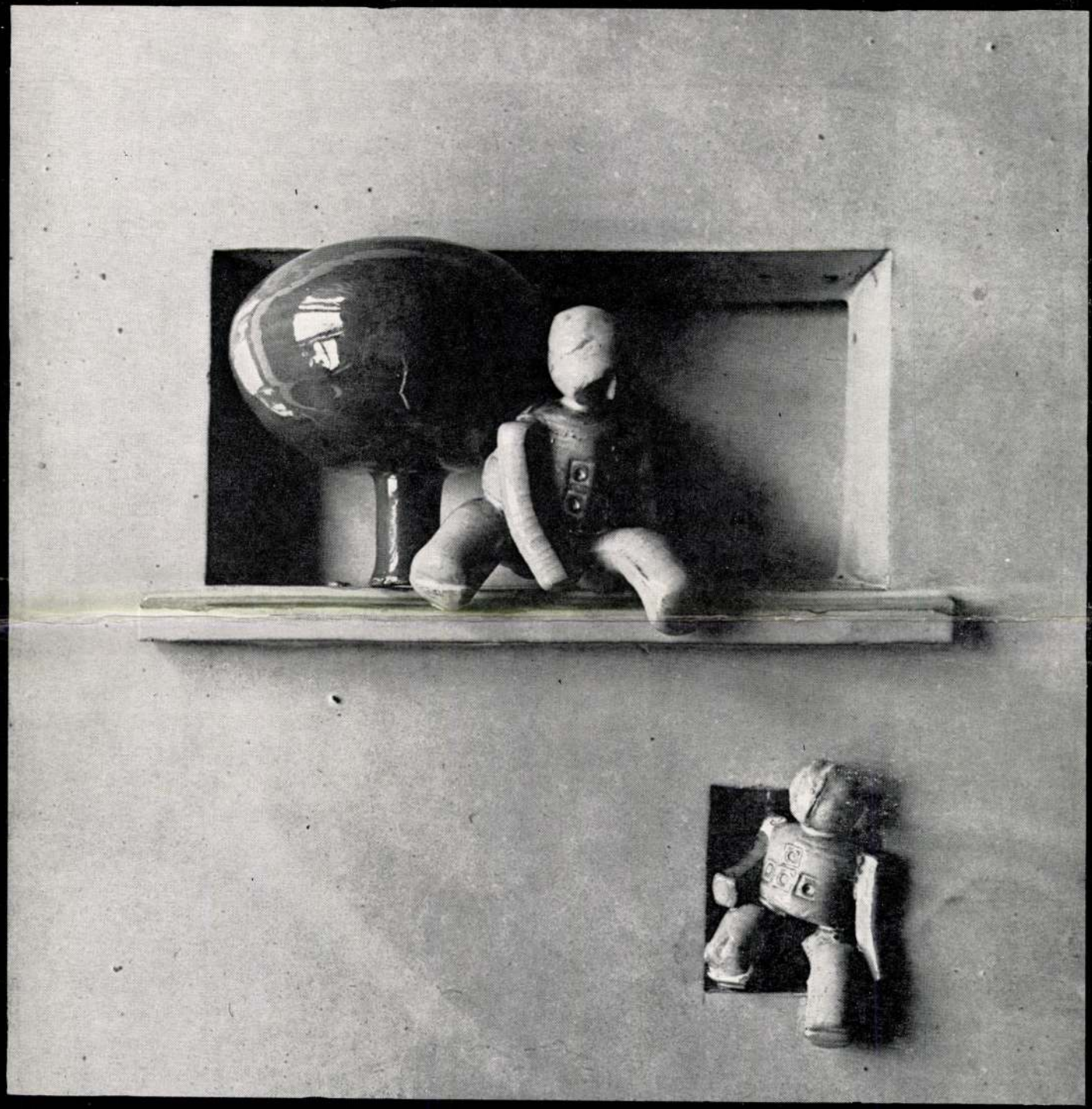

thurylevente thurylevente thu

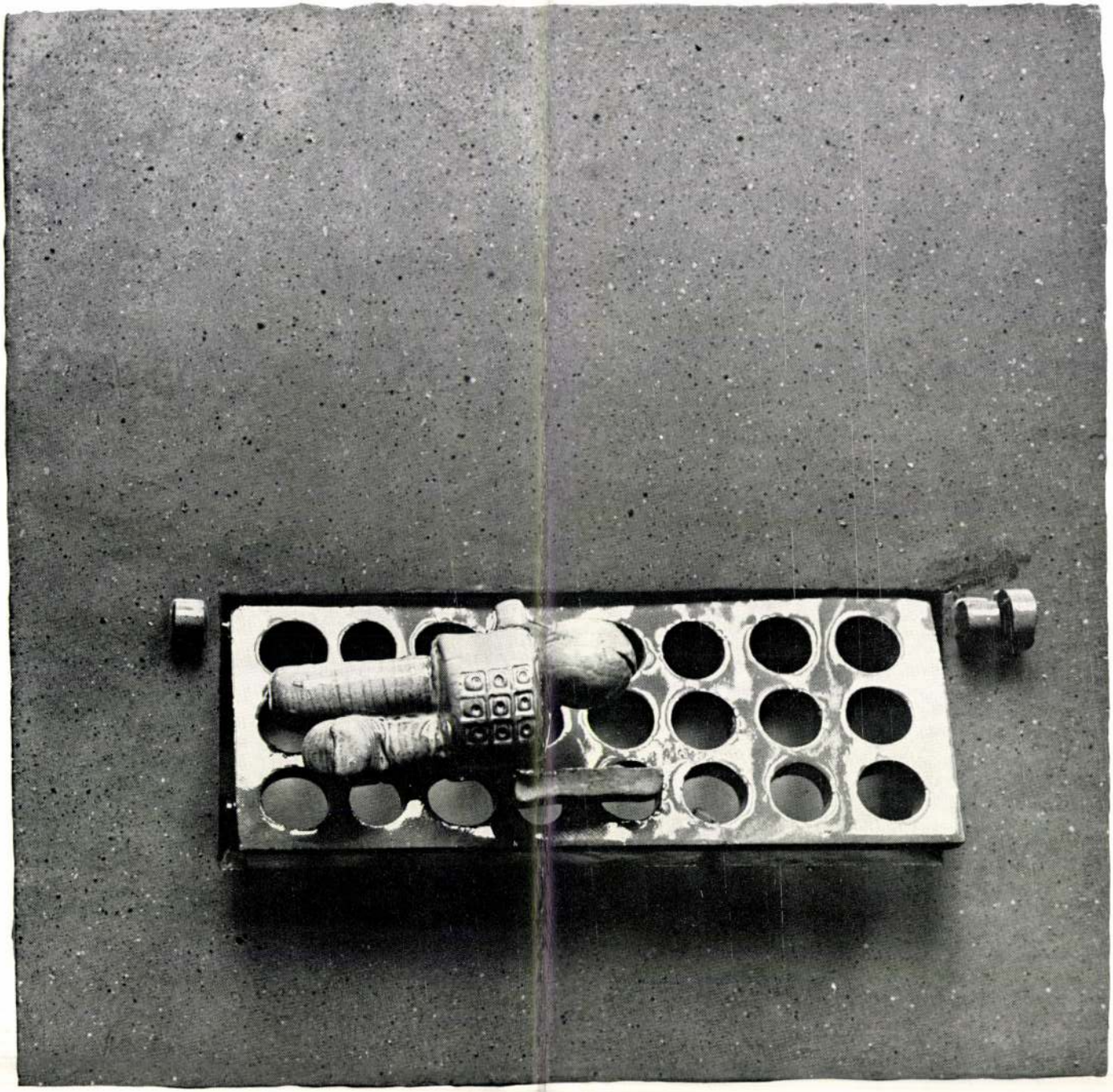

THURY LEVENTE

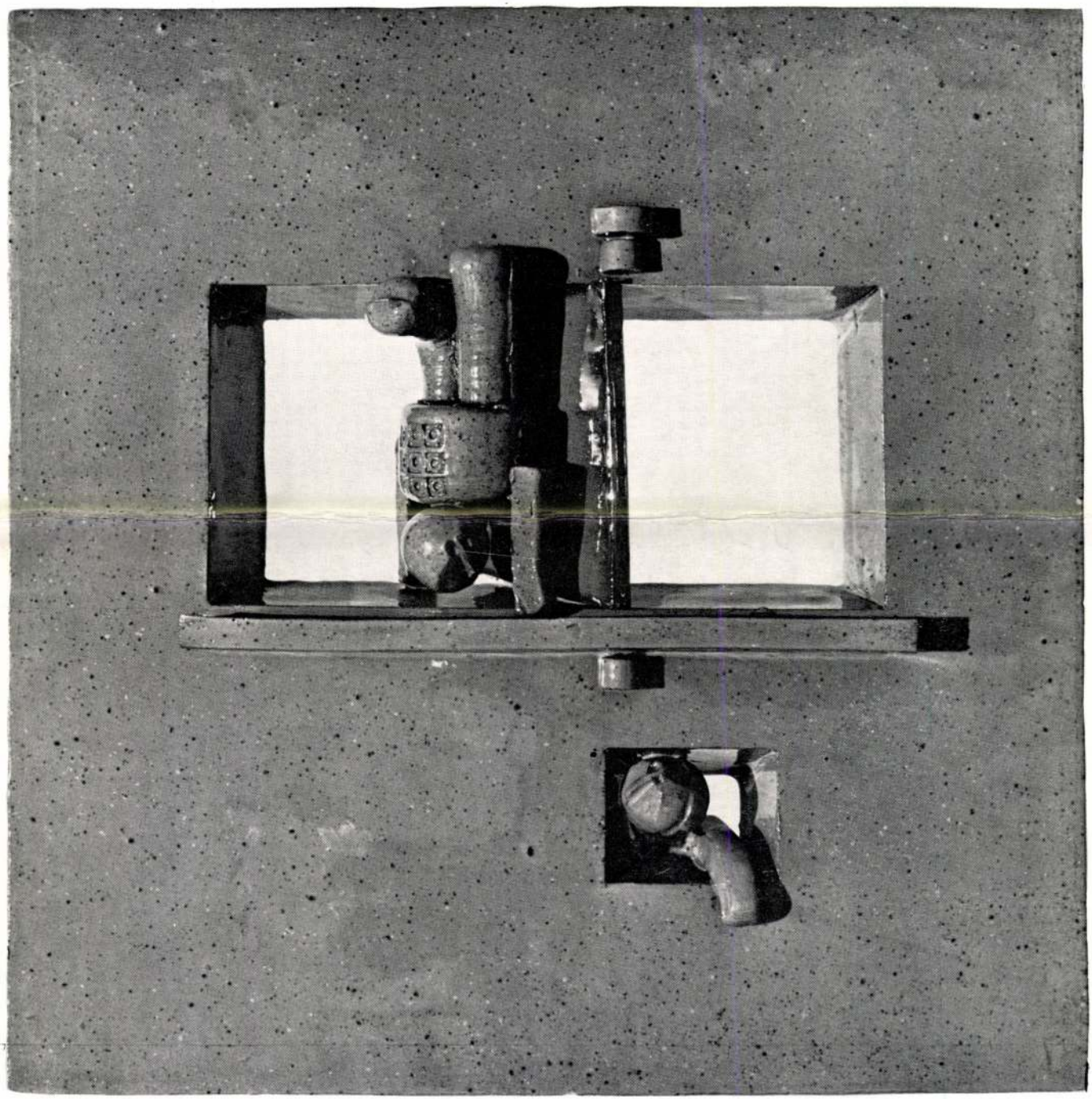

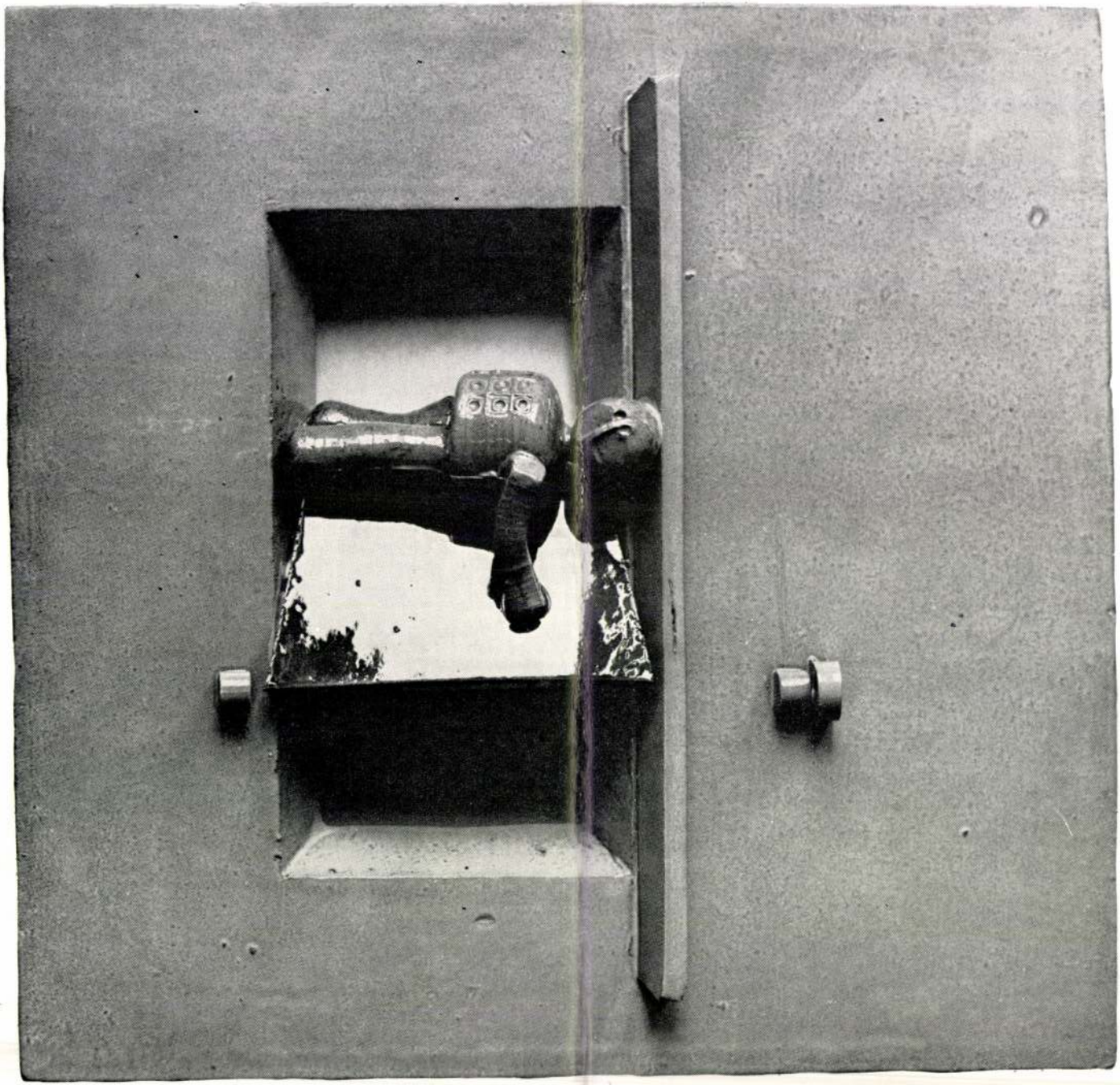

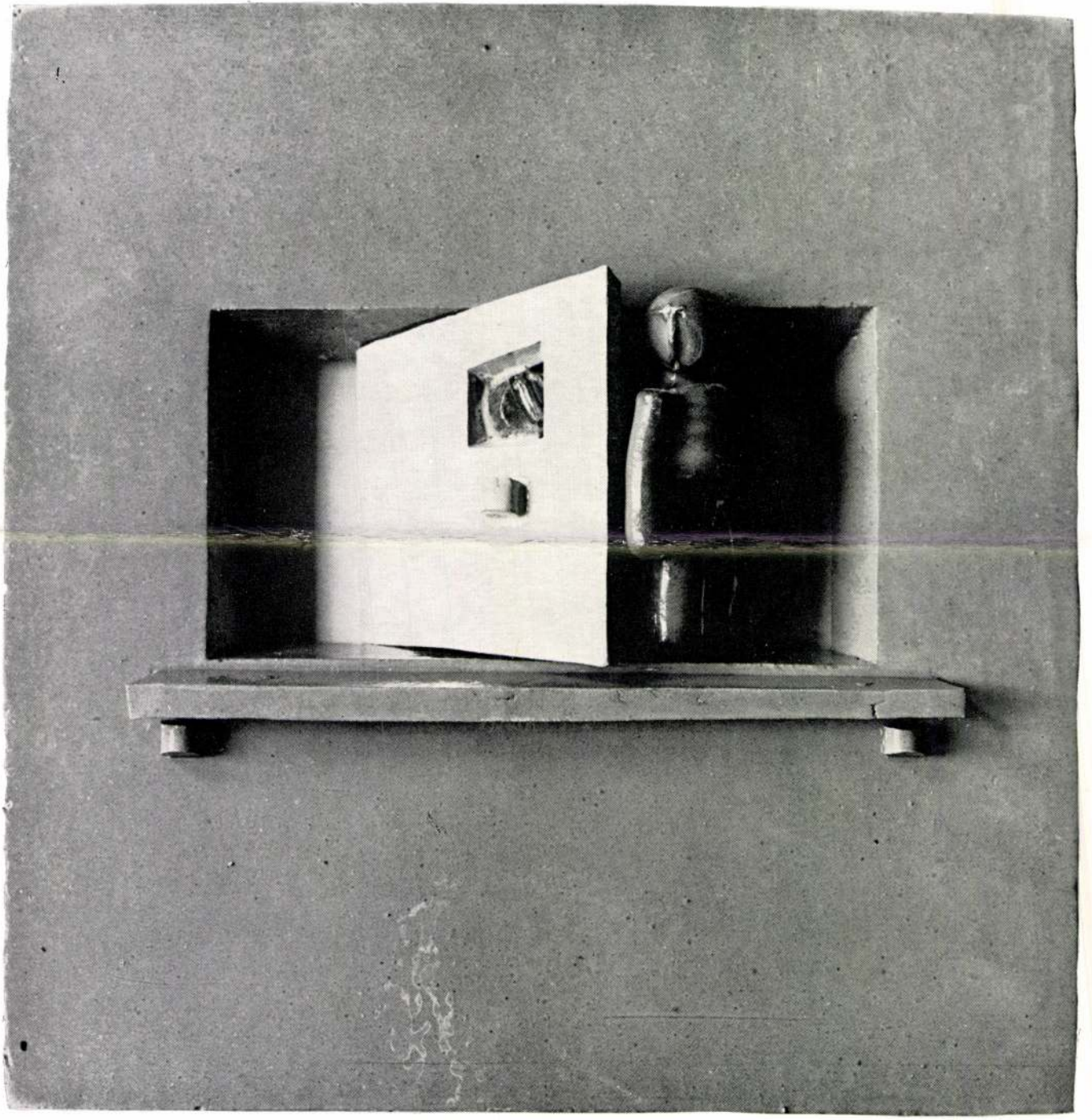

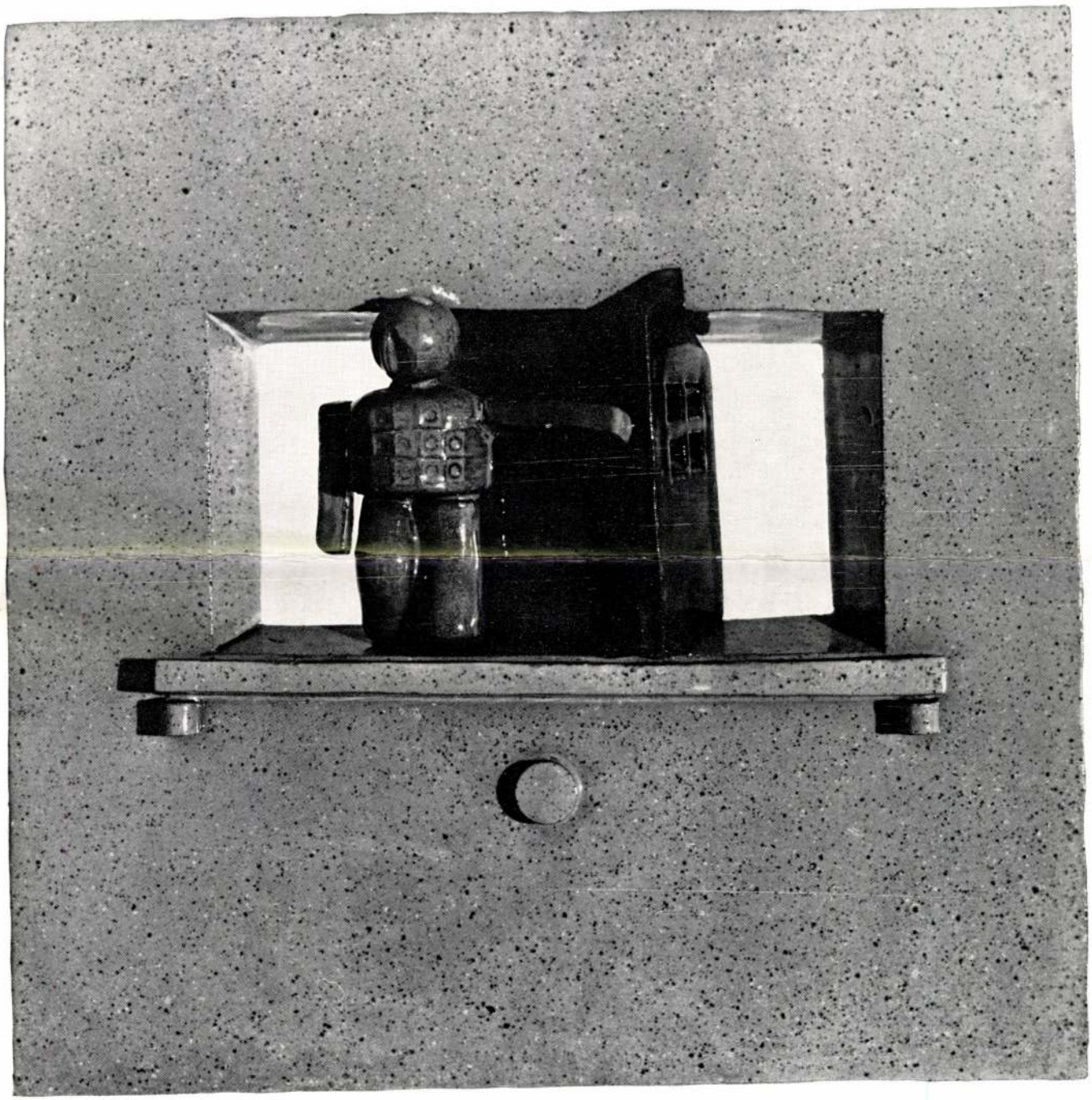

Panelházak panelkái

Thury Levente
kerámikusművész 1977.
Tata, Kuny Domokos Múzeum

Fotó: Szabó–Wahr
Fk.: Biró Endre
MH. – Nyomda Zalaegerszeg

THURY LEVENTE

Új művészet

1997. dec.

25.o.

Leonhard Heckenauer Sculps: Augustæ

THURY Levente keramikus

1984, köztéri plasztika

Hajdúböszörmény utikalauza. Szerk. Tarczy Péter. Hajdúböszörmény, 1993

33.

GARAMNÉMETI

Visitatio Canonica : Az Esztergomi Főegyházmegye Barsi Főesperességének egyházlátogatási jegyzőkönyvei 16 -1674. Vál.bev. Tomisa Ilona. Bp. : MTA Néprajzi Kutató Intézete, 1992
49-51.

THURY Levente

THURY LEVENTE

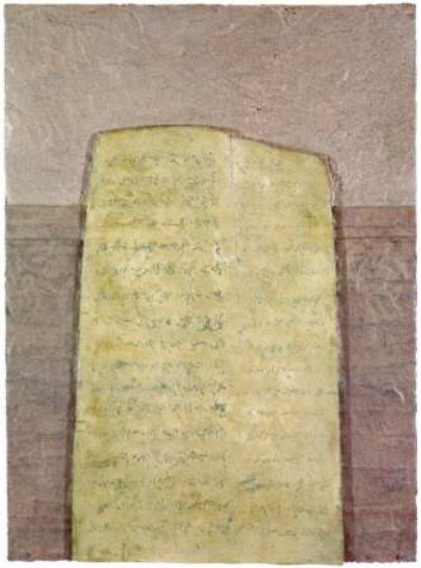

CHARLES RAMSBURG

CHARLES RAMSBURG
festő (Santa Fe, New Mexico)

THURY LEVENTE
gólemkészítő(Budapest, Magyarország)

A kiállítás
1995. november 16-tól
1996 január 14-ig
tart nyitva

MEGHÍVÓ

A Budapest Történeti Múzeum
Fővárosi Képtára
Kiscelli Múzeum
1037 Bp. Kiscelli u.108.

ANYAG–SZELLEM
MATERIAL–SPIRIT

Kiállítás megnyitására

1995. november 16. 17 órakor.

Megnyitja:

Henry Chalfant
(filmrendező, New York)

THURY Levente

Bp.,Vigadó G.,1992

ism. (bán)[BÁN András]: Az agyagember lekivilága. = Népszava, 1992.junius 5. 6. ill.

– szükségesnek tartaná-e ugyanekkor az
zékét is tudni:

☐ igen

☐ nem

5. Ha az Ön cége **könyvkiadó** (vagy importő

– tudná-e garantálni, hogy új könyveinek
koztassa az Új Könyvpiacot:

☐ igen

☐ nem

HA IGEN:

– Hány **(munka)nappal** korábban tudja
hozatali idejét:

– Ugyanekkor meg tudja-e adni azoknak
forgalmazzák az adott könyvet:

☐ igen

☐ nem

– A kiadó munkatársának neve, közvetle
nak megadja:

6. Cége rendelkezik-e számítógéppel:

☐ igen

☐ nem

– ha igen, rendszere: IBM PC vagy:

7. Egyéb javaslata:

THURY Levente

Gervai András: Embalétünk Golem-szimbólumai
[interjú] = M. Hírlap. 1993. márc. 13. V. 11

THURY Levente

SZEGŐ György: A Gólem cserepei. =ÉS 1992. julius 27. 12.p.

Bp.,Vigadó Galéria, Thury Levente Gólem c. kiáll.

mégis sajátos megnyilvánulásába kapcsolódik. A
finom utalásokkal plasztikusan bontakoztatja ki
tünket is.

A tanulmány a megszokott hármas tagolásba
vezet végig újabb kori művészetünkhöz. Tárgyi
forma, de mintha mégis a festészet állana legkö
váltképp kristályos élességgel látja az összefügg
hajszálfinom erecskékre, amelyek keresztül-kasu
lesztő áramlással sodorják tovább az életképes
jellemezhetnők Petrovics könyvét, hogy amit ben
ről mond, az talpraesetten helyes és vitathatatlan
mindig mindent. Azonban a lényeg így is legtöbb
sődik ki a pár soros jellemzésekben, amelyeknek
helyezésének biztonsága.

A szöveget 185 reprodukció követi: méltó csatt
denképpen a legszerencsésebbnek mondható. N
hány kivétel sem Petrovics rovására írható, hane

A tanulmányt *Leffler* Béla[1] fordította svédre, s
gyon szép kiállítású kötethez, s ebben a magyar-
fel és Petrovics Elek múzeumigazgatói működés

DERKOVITS GYULA (1

Az *Ernst Múzeum* nemrég zárult Derkovits em
nyújtott a tavasszal elhunyt fiatal festő életművé
zok és metszetek gazdag változatossága nemcsak

THURY LEVENTE

THURY Levente

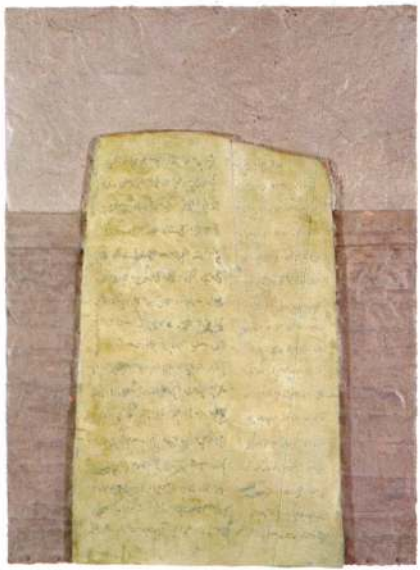

CHARLES RAMSBURG

CHARLES RAMSBURG
festő (Santa Fe, New Mexico)

THURY LEVENTE
gólemkészítő(Budapest, Magyarország)

A kiállítás
1995. november 16-tól
1996 január 14-ig
tart nyitva

MEGHÍVÓ

A Budapest Történeti Múzeum
Fővárosi Képtára
Kiscelli Múzeum
1037 Bp. Kiscelli u.108.

ANYAG–SZELLEM
MATERIAL–SPIRIT

Kiállítás megnyitására

1995. november 16. 17 órakor.

Megnyitja:

Henry Chalfant
(filmrendező, New York)

kerámikus MKT

THURY LEVENTE

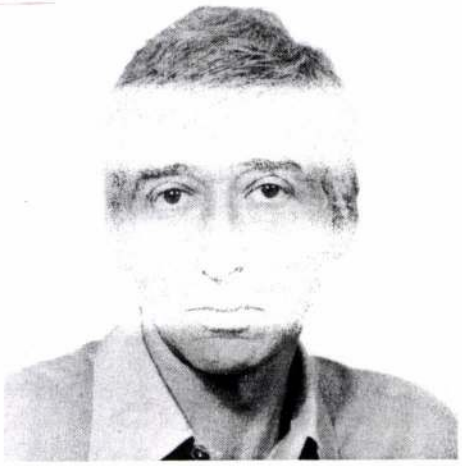

1941 január 26-án született Budapesten.

Egyéni kiállításai:
1971 Oroszlány (Hungary)
1975 Iparművészeti Vállalat Galéria, Balatonfüred (Hungary)
1976 Fényes Adolf Terem, Budapest (Hungary)
1977 Tatai Vár (Hungary)
1977 Hungarian Institute (East Berlin)
1982 Kleine Galerie, Villingen (Germany)
1984 "Golem" House of Budapest Town Council (Hungary)
1984 Kernstock Galéria, Tatabánya (Hungary)
1986 Goldman Fine Arts Gallery, Washington D. C. (USA)
1987 Kaposvári Múzeum (Hungary)
1987 Sotheby's, Budapest (Hungary)
1988 Jewish Community Center of Bensonhurst, New York
1988 Jewish Community Center of Wilkes-Bare Pennsylvania (USA)
1988 Avantgarde Galeria, West Berlin
1989 Judaic Treasures Gallery, Livingston, New Jersey
1990 Sokal Studio, Münnich (Germany)
1990 "The Tree of Life" J. L. Magnes Museum Berkeley, California (USA)
1992 Gólem naplója, Vígadó Galéria, Budapest

1941. 01. 26 Born in Budapest, Hungary.

One man shows:
1971 Oroszlány (Hungary)
1975 Iparművészeti Vállalat Galéria, Balatonfüred (Hungary)
1976 Fényes Adolf Terem, Budapest (Hungary)
1977 Tatai Vár (Hungary)
1977 Hungarian Institute (East Berlin)
1982 Kleine Galerie, Villingen (Germany)
1984 "Golem" House of Budapest Town Council (Hungary)
1984 Kernstock Galéria, Tatabánya (Hungary)
1986 Goldman Fine Arts Gallery, Washington D. C. (USA)
1987 Kaposvári Múzeum (Hungary)
1987 Sotheby's, Budapest (Hungary)
1988 Jewish Community Center of Bensonhurst, New York
1988 Jewish Community Center of Wilkes-Bare Pennsylvania (USA)
1988 Avantgarde Galeria, West Berlin
1989 Judaic Treasures Gallery, Livingston, New Jersey
1990 Sokal Studio, Münnich (Germany)
1990 "The Tree of Life" J. L. Magnes Museum Berkeley, California (USA)
1992 Diary of Golem, Vígadó Galéria, Budapest

az indián ágyékkötője, abból az időből, amikor még nem kovboj volt. Néhány keret, amivel az emlékeit kellene egybetartania.

- Egyperces izék, amikért itt-ott le kellett hajolni az utcákon, főleg lomtalanításkor, ami a Mariahilferstrasséknál sokkal jobban érdekli.

- További izék, amiket az életben tönkretett, elhasznált, egy deszka, amiből kellett valamit csinálni, mert szép volt és mert a szemétkupacban rajta volt Chrudinák Elemér volt szocdem villamoskalauz 1948-as kommunista párttagkönyve.

- Magyar és más, már nem létező országok aprópénzei. Azt tanulta otthon, hogy kenyeret-pénzt Isten ellen való vétek eldobni. Vár egy szimpatikus pénzügyminiszterre, hogy tisztelettel elküldje neki.

- Bricks-re emlékszik, a nagy angliai vonatrablóra, meg a nagy vezérekre, akik az eszme érdekében állítólag szüneteltették néha erkölcseiket.

- Ablakokon át nézett, majd egyedül hagyott tájak, könyvek képei és mondatai, parancsok és kívánságok, amikkel egyetértett, vagy nem értett egyet. Antall József (aki mindig a diákok pártján állt) osztályfőnöki intője, egy elveszett útlevél határátkelések nyomaival, a KISZ tagkönyv, a mi egy muszáj volt a főiskolai felvételi miatt és egy müncheni bankszámlaszám a nevére.

- Nagyanyja (Brigite Bardothoz hasonlított) táskája, fényképei és szemüvege, amivel kilencven éves korában Victor Hugot olvasott és amiben érzi az öregasszony lakásának fokhagyma szagát, amit ostyában szívzűrök ellen evett. Meg az apja három éves kori fényképe: kisfiú szoknyában, amint ez akkor szokott volt.

- Nagynénje kötötte maradékpamut sapkája, ami New Yorkban azonosítja a társadalmon kívüli fekusokkal, nagybátyja jeruzsálemi, vagy Carmel hegyi földje a feje alá a koporsóba, egy kis föld az auschwiczi és a nyirderzsi családi temetőből.

A gólemkészítő továbbá közli, hogy még szándékában áll több gólemet készíteni, amik személyiségének óriási részét kitöltő féltve őrzött emléktárgyhalom elhelyezésére szolgálhatnak, vagy életrekeltőivé válnak.

Majd.

Thury Levente

thury levente gólemkészítő

beismerő vallomást tesz önmagáról

E-G-O-L-E-M

Címmel

a Bálint Zsidó Közösségi Házban
Budapest, VI., Révay u. 16.

Megtekinthető:
május 25-től június 25-ig
naponta, szombat kivételével

Thury Levente

A kiállításon régebben készült gólemek szerepelnek csak, de itt és most rájuk van rakva, ami eddig szemérmesen, a szokásoshoz igazodva a készítőjük fejében és emléktároló zugaiban maradt.

A készítő most - nem tudni miért - lehetőséget látott arra, hogy elrakott emlékeit akármilyen sivatagi szél görgette, gallyakból formálódott boszorkánylabdákba helyezze, és a hozzájuk tartozó gólemekbe rakja és kommentálja.

A gólemkészítő én (magyar, vagy zsidó beszéd) és mi (királyi, sztálini, rákosi többes) helyett ő-nek nevezi magát (mint az írók, hivatalnokok, gyerekek, Torgyán, debilisek) a következő szövegekben.

- Jakov Frank - egy pogromokat csináló zsidó, akitől az a mondás származik, hogy minél rosszabb, annál jobb és Sabbatai C`vi az álmessiás, aki áttért mohamendán hitre - emlékműve.

- A szövegek, amiket eddig szanaszét hallott. Mindegyikre ráismer, de ha kérdezik, nem találja meg elmondóik szerint.

- Anyja köténye, amiben főzött, asztalkendője, amire rakta az ételt, a gyerekbögréje, amiben a tejeskávét kapta, apja svejcisapkája, amivel munkásosztálynak álcázta magát, a Toldi gimnazista egyensapkája, amit csak az iskola kapujánál vett fel,

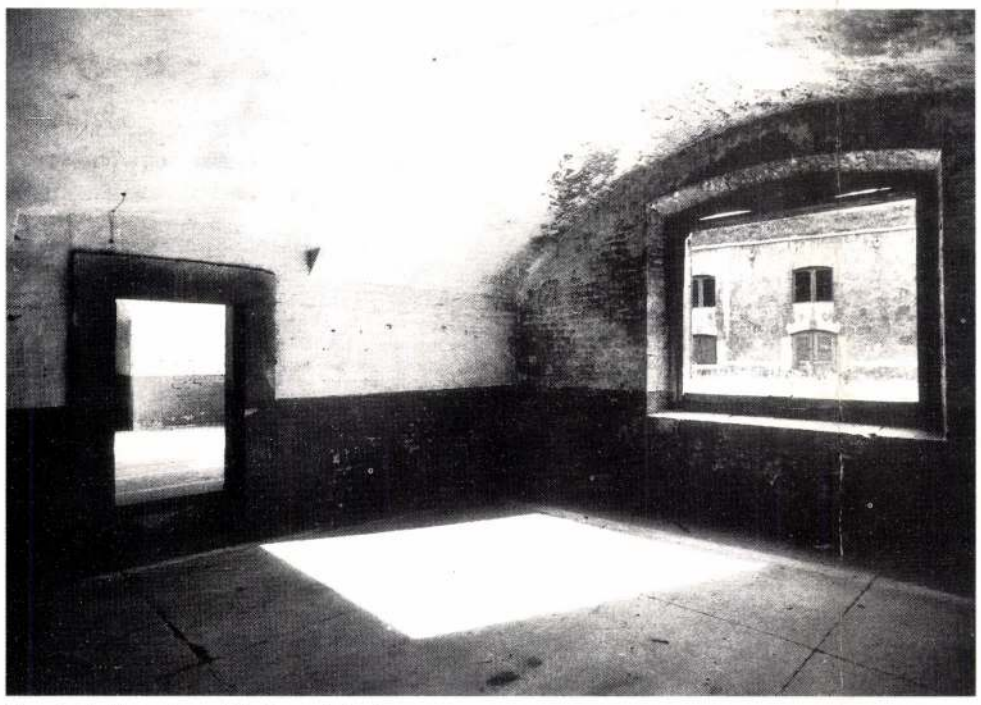

Monostori Erőd, Komárom, fotó: Szamody Zsolt

Thury Levente

Mi lehetne egy erőd?

Ülök itt Budapesten, a lakásban, a hűvös, októberi estében. Az imént menekültem be az utcáról, a sárgásvörös városi ködből.

Van jövő? Lehet jövő nélkül élni? Legalább képzelni kell egy élhető jövőt.

Jó romantikusan hangzik, mi? Idézőjelbe is rakhatnám az előző bekezdést, és egy német-angol-francia nevet írhatnék mellé valami 184...-es évszámmal. És 1848-ban Colomában, Amerikában egy James Wilson Marshall nevű pasi egy folyócskában aranyrögöt talált. A jövőt. Nem a mohó yuppie-k mentek először oda, hanem a megszállott forradalmárok, társadalomjavítók. Az emberi faj és a saját jövőjük felé indultak.

A hatalmas emberfelesleg lecsapolása vagy a '48-as forradalmak oldották meg a múlt század közepének válságát? Vagy mindkettő, vagy még ennél is több dolog együtt. Dickensnél vagy Victor Hugónál pontosan olvashatjuk a feleslegessé vált tömeg rémségeit.

A mai kor füstjét a Caritas-játék vagy a komáromi Monostori Erőd fogja elfújni, vagy mindkettő, sőt több?

A Caritast biztosan ismerik, így a Monostori Erőd meséjét kell most elmondanom. Szigorúan dióhéjban. Ez néhányunk aranyröge. Aztán lássuk, mire használja a történelem.

A Duna gázlójánál épült város a nagyúri pártharcok színtere volt (valódi idézet egy pártállamkori útikönyvből). 1808-tól kezdve, majd teljesen az 1848 és '49-es szabadságharc után építették fel a Habsburgok több erődvárossal együtt (pl. Teresienstadt) a komáromi erődrendszert. Komárom legnagyobb erődjét, a monostorit 1850-1870. között. Nyilvánvalónak látszik a hármas cél: elválasztani a germánt a szlávtól és egyébtől, akár a birodalom közepén, katonailag stabilizálni a '49-es győzelmet, és - szerintem - legfőképpen lekötni a felesleges energiákat, vagyis feladatot adni a tömegeknek.

A Monostori Erőd előtt húsz méterre folyik a Duna, tíz méterrel mögötte húzódik az Isztambul-Párizs vasútvonal, ma hét km-re tőle az M1, az Európa-Moszkva főútvonal. Budapest 90 km, Bécs 130 km, Bratislava 40, Prága 450 km, de Berlin sincs 1000 km-re.

A Monostori Erődnek kb. 260 terme van, ezek területe összesen 22 000 négyzetméter. A belső szabad tér 300 000 négyzetméter, falainak hossza 3,4 km, amelyekben helyenkint egy, máshol két, legalább 4-5 m széles folyosó fut. Az egész erőd alig emelkedik ki a talajszintből, a teteje földdel borított, így fű, gaz és fák növik be. Csodák csodája, belül pedig csontszáraz!

Az erődöt az első világháború után a Magyar Hadsereg használta, majd a második után a Krasznaja Armija lőszerraktárnak. A városiak a Nagy Kivonulásig csak messziről láthatták, mert igencsak őrizték az oroszok. A falak állapota ezért is tökéletes, csak az ajtók és ablakok hiányoznak, meg a padló. Feltehetőleg ezek is a

THURY Levente

hadakkal mentek. A másik két kicsi magyar komáromi erőd sokkal rosszabb állapotban van egyébként, mert zöldségraktárként, kocsmaként és autósmoziként szolgáltak. Hm.

Most az erőd az Állami Vagyonkezelőé, néhány morc őr ügyeli, mert veszélyes hely. Hasonlít is a Stalker Zónához. Nincs aki használni tudná, butikonkint nem felosztható. Néhány világkiállítás-szélhámoson kívül csak az önkormányzatnak és egy-két derék értelmiséginek vannak dédelgetett tervei (hadimúzeum), de pénze senkinek nincs. A helyreállítás 3-3,5 milliárdot igényelne, s aztán a berendezés következik.

Mi persze, néhányan, világmegváltó aranyásók, gondolva, hogy ha mindenki talál aranyat, akkor gazdag lesz a világ, terveket kovácsoltunk, és kapcsolatokat építgettünk.

Szóval Alapítványként működne a rendbe hozott Erőd. Művészeti részlege mint a *queens*i (New York) PS One művésztelep, ahová a fenntartási hányadot fizető országok ösztöndíjasokat küldenének, és a művészeti tanács pedig meghívna fontos embereket. Képző- és iparművészeket, fotóművészeket, film-, színház- és muzsikaművészeket, balett-tánc-, népi- és városi, építész- és íróművészeket. Befogadna az Erőd mindenkit, aki művészeti képzést igényel, aki művészeti tevékenységet kíván folytatni. Amatőrt-profit egyaránt.

Közép-Európa hagyománya a kocsma-kávéház-eszpresszó, a kis lokális csoportok léte. És a terület maga is kis nemzeti kultúrákból tevődik össze. Minthogy kiderült, és még most is derül, hogy a csoportocskák egymással vívott harca nem vezet sehová, megpróbálhatnánk a kis körök együttműködését, mint a posztindusztriális társadalom mintatelepét.

Előfordult már, hogy Közép-Európa adta a világnak a kultúra és életvitel mintáját. (Freud, Kafka – talán megint bejönne a zsuga. Mostanában többfelé nagyobb szeparálódási melldöngetés dívik. Talán ez azt jelenti, hogy a helyzet kezelendő.) Van és lehet az elhatárolódásnak olyan formája is, amely a sajátosságok megnevezése, megtartása és kiművelése eszközével formálná a kapcsolatokat. Ugyanis hogy valami különös, azt csak a többivel összevetve láthatjuk.

Okos művészettörténészek három éve egy konferencián vitát rendeztek a régióról és a regionalizmusról. Nagyszerű és igaz érvek hangzottak el a regionalizmus bezáró régi ideája ellen. Kár, hogy ezek az érvek szintén a lehetetlenné vált világból hozott régi érvek voltak. Nemzetközi sikertörténetek.

Akik próbáljuk szervezni az Erődöt, azt tapasztaltuk, hogy az ilyen-olyan kis nemzetközi sikereinket a némileg-másságnak köszönhetjük, miközben minket sem a hamburger, hanem a helyi specialitás érdekelt. Azonkívül a nagyszerű bulikon, ha elfáradtunk, egyszer csak a lengyel, osztrák, orosz, szlovák, cseh és román kollégáink között találtuk magunkat.

Volna még ezer érvem az átláthatatlan állam ellen, és az utcák, meg az eszpresszó áttekinthető kisközössége, törvényei mellett a nagyváros és a lakótelep kulturális szmogja ellen, és a barátaim valamilyen kultúrával szabályozott harcai mellett.

Volna még ezer történetem arról, hogy az öregek élve el vannak temetve, és az ifjúságnak nem jut hely, csak füst, méreg és szemét. Még új, megváltó ideológia sincs, mint ami a mi ifjúságunknak jutott. De azt már tudjuk Hajek úr után, hogy az sem segítene, csak pusztítana.

Közben az emberiség hömpölyög a maga útján, és talán a sok formálódást segítő mozdulat közül az egyik ez a gyűjtő, tanító példahely lehet.

Mi, többé-kevésbé autonóm, többé-kevésbé kreatív emberek egy speciális módon tudunk kapcsolódni egymáshoz. Ez sokszor a szeretet és utálat keveréke, de működik. Ilyenek még a hobbizók a vasüzletben, a műhelyükben beszélgető-javító kisiparosok, a művészek persze, akik órákat beszélnek egymással a hideg utcasarkon, s tán még a szektások is, amikor belenyugszanak, hogy nem tudják a másikat megtéríteni. Még a külügyérek kellenének, akiknek specializált szakmája a kapcsolat a szomszéddal, de sokszor nem kíváncsiak, csak érdekképviselnek. Ők vehetnék a példát.

A múlt fenyegető emlékein (hadimúzeum) az Erőd humanista választ adhat a szeparációs problémákra, a túlnépesedés elviselésének kérdésére és a személyes identitásválságok tömeges jelentkezésére.

Kérem, ne felejtsék: nem képzeljük, hogy az Erőd egyedül mindent megold. Mint ahogyan a colomai arany is csak egy volt a múlt század nagy változásaiban. A '48-as forradalmak, az erőd-építések, a Deák Ferencek és még sok minden segítette kialakulni azt a létformát, amit talán épp most készülünk elhagyni.

Egy hegedűs a dombtetőn, két beszélgető diplomata odaköszön egy porszívójavítónak, aki a népitáncosnő cipősarkát próbálja helyreállítani. S középen a réten kecskék legelnek a muzeális tankok között. Ez az ajánlatunk.

Mindehhez bőségesen elég a hely a komáromi Monostori Erődben.

THURY Levente rajza

A rendszerváltás vesztesei

Miközben egyre több jele van annak, hogy az átalakulás legfőbb vesztesei a nők, a politika gyakran megfeledkezik róluk. Ez a „feledékenység" talán a társadalombiztosítás reformja kapcsán a legfeltűnőbb. Mert arra nem gondolhatunk, hogy a törvény előkészítői tudatosan akarják fokozni az amúgy is kirívó egyenlőtlenségeket, megbüntetnék a nőket azért, mert tovább élnek vagy egyszerűen nem hajlandók elismerni, hogy a nemzet számára oly értékes gyermekek felnevelése is munkának számít.

A munkaerő-piaci egyenlőtlenségek a társadalombiztosításban újratermelődnek, különösen az olyan rendszerekben, amelyekben a tb-juttatások összege és a korábbi jövedelem nagysága között erős az összefüggés. Magyarországon a férfiak és a nők átlagos keresete között még mindig lényeges a különbség, azonos munkakörökben a női keresetek hátránya több mint tíz százalék. Ez az eltérés hosszú ideje alig változik, sőt, az ún. „üvegplafon"-szindrómával súlyosbítva jelenik meg. A kifejezés arra a helyzetre utal, amikor a nők egyszer csak láthatatlan akadályba ütköznek szakmai előmenetelük során. A munkaerő-piaci hátrány, az alacsonyabb jövedelem kisebb összegű nyugdíjhoz vezet. A nők várhatóan hosszabb élettartama a nyugdíjak értékvesztésével együtt ugyancsak megnöveli annak valószínűségét, hogy a szegénység feminizálódik. Ezt bizonyítják azok az adatok is, amelyek szerint a nyugdíjas és a gyermeküket egyedül nevelő nők száma megnőtt a létminimum alatt élők körében.

Magyarország ma még azon kivételes európai országok közé tartozik, ahol a női munkanélküliség kedvezőbb képet mutat a férfiakénál. Ez nem lesz sokáig így. A közeljövő-

Eretnek sorok az önpusztító piaci viszonyokról

Átmennék hozzá és megverném! – válaszolta hetykén a nyíregyházi fényképészet törékeny, ám csinos tulajdonosnője arra a kérdésemre, hogy mit tenne, ha a szomszédban nyitna egy másik fotográfus, akinek sem adót, sem közterheket nem kellene fizetnie. Ez a beszélgetés jutott eszembe Krajczár Gyula két belső vezércikkének (Ereszd meg! – febr. 19., Útra, hídra, határra – febr. 20.) olvastán, mert az egyébként okos és a magyar sajtó hangnemétől eltérően tárgyilagos írásokból kimaradt pár dolog, noha mindegyik a lényeghez tartozna.

Kezdjük azzal, hogy a magyar mezőgazdaság nem csupán kistermelőkből áll, és tegyük hozzá: az igazi értéket nem a kistermelők, hanem a fejleszteni akaró és a világ élvonalába törekvő vállalkozások adják. E vállalkozások 1995-ben 200 milliárd forintnyi közterhet fizettek be a nagy zsebbe, jóllehet az összes mezőgazdasági termelésnek talán negyedét vagy ötödét képviselik. (Semmiféle statisztika nem megbízható a mezőgazdasági termelésről, némelyiknek az ellenkezője sem igaz.)

A mezőgazdaságban tehát együtt vannak jelen a közterheket – másokhoz hasonlóan: vastagon – fizetők, és a mindenféle közfelelősségtől mentesített kistermelők. A helyzetet bonyolítja, hogy a becslések és a fejlett országok szerkezeti példái alapján e tevékenységből hazánkban legföljebb 300 ezer ember képes megélni, azonban csupán a kistermelői szférában állítólag 1,6 millió ember foglalatoskodik, és próbálja eladni a termékeit, akár áron alul is. A kialakult állapot eredményezi a gyakori piaci káoszt, amely aztán az országnak esetenként százmillióba kerül. Földrengésszerű ármozgások jellemzik a sertés, a burgonya, a vágómarha, a búza, a kukorica forgalmát, a zöldségfélékét azért nem, mert a fogyasztói szférában a zöldségkereskedők következetesen nyomott, a konzerviparosok pedig arcpirítóan alacsony árakon vásárolnak. Így aztán hol uborka nincs elég az exportpiacokra, hol sűrített paradicsom, a meggy ára hol húsz forint, hol meg százhúsz, a minőségi tehéntejben pedig akkora a hiány, hogy a kistermelői tejet is fölvásárolhatják, ami tökéletesen ellenkezik az Európai Unió szabályaival és a fogyasztók elemi egészségügyi érdekeivel.

A változtatásra nem azért van szükség, hogy a szegény ember adót fizessen, hanem azért, hogy komolyan vegye a vállalkozást – mert vállalkozás az, ha olykor kistermelőnek, máskor őstermelőnek hívják is –, teremtsen munkahelyeket, fejlesszen, és tanuljon. No és semmiképp ne adja oda a krumplit az országút szélén hat forintért, mert ennyibe egy társaságnak vagy szövetkezetnek már akkor belekerül, amikor még el sem ültette. A tb-járulékot, adókat fizető, bejegyzett vállalkozást az ilyen csődbe viheti, ezzel képtelen versenyezni, az anarchia pedig lebénítja. A versenyegyenlőség hiánya – mert arról van szó – összességében fokozatos technológiai lepusztulást eredményez.

Ma ez általánosan tapasztalható abban a magyar mezőgazdaságban, amely két évtizede még képes volt világszínvonalon termelni. A legszigorúbb előírásokkal dolgozó és nemrég még példaként szolgáló baromfiágazat technológiája is szétesett, mutatói – elhullás, takarmányfogyasztás, egységre jutó energia, súlygyarapodás – ma már elfogadhatatlanul rosszak. Hát még a többié! Pedig a jövőt csakis maximális korszerűséggel tudjuk megnyerni, a kor színvonalán álló gazdálkodással és átgondolt fejlesztéssel. Az Európai Unió akkor is óriási kihívás számunkra, ha a felvételünk késik vagy még hosszú ideig elmarad, mert a farmereivel kell versenyre kelnünk.

TETTAMANTI BÉLA RAJZA

Kistermelés tulajdonképpen bő két évtizede létezik. A fiskus az idő tájt találta ki a mezőgazdaság számára a bruttó jövedelemadót. Akkor az első reakció – egyébként normális és felkészült emberek reakciója – az volt, hogy a munkaigényesebb termékeket „átdobták" a háztájiba. Aztán országosan fontos irányzattá vált a háztáji fejlesztése, ennek nyomán sok helyütt „kisvállalkozásba" adták a gyümölcsösöket, a zöldségtermesztést, végül az állathizlalást is. Nem fizettek többé munkabért utána, tehát közterheket, adót és tb-járulékot sem kellett leguberálni. Hiába voltak akkoron bevételi határok – legelőször családonként 150 ezer forint –, ami egyszer a kistermelés körébe került, az eltűnt a közterhek látószögéből.

A személyi jövedelemadó bevezetésekor e szféráról elfeledkeztek. Miért tették ezt? A jó ellátást félthették tőle? Valószínűtlen, inkább az intézkedés esetleges hatásától rettentek meg. Később állami politika szintjére emelkedett a kistermelés kedvezményezettsége, szinte korlátlan adómentességet kaptak, olyan termelő is akadt például, aki ötven hektár búzáján kívül – minimálisan négymilliós bevételt jelent – még mást is vetett és kombájnolt. De ő adómentes.

Nehezen megemészthető tény, hogy állítólag 600 ezer ember nem rendelkezik e körben egészségbiztosítással (a számra a statisztika nem esküdne meg), vagyis ingyenes gyógykezelésének árát a többi adófizető állja. Az már valósággal cinikus álláspont, hogy a termelők elfeledkeznek róla: jövedelemadót – rövid időszaktól eltekintve – évszázada fizetniük kellett, ráadásul a bor készítését az állam mindig adó alá vonta. (Talán tíz éve szűnt meg.)

Mindettől függetlenül az őstermelés újólagos szabályozása jogi kontármunka. Nem igazán a bonyolultsága miatt – amúgy a többi bonyolultabb –, és nem is igazán azért, mert a számla nélküli munkát a parlamenttel törvényesítteti. (A bevétel 40 százaléka minden bizonylat nélkül elszámolható – uramisten, de jó lenne másutt is!) Hát akkor mi a baj? Az, hogy kivételez. Most a lakosság megetethető azzal, hogy szegény parasztokat milyen csúnyán megsarcolja az állam, mert az őstermelő valami különlegesség. Nem az. A mezőgazdaság éppolyan vállalkozás, mint a többi, csak másfélék a kockázati tényezők.

Az idén a mezőgazdaság 101 milliárdos támogatási lehetőséggel rendelkezik – szemben a körülbelül kétszeres, vállalkozói (és nem őstermelői!) közteherrel –, kérdés az, mennyit ér ez az összeg. Bizony keveset! Az Európai Unióban 1995-ben egy mezőgazdasági dolgozóra átlagosan 21 ezer dollár közösségi támogatás jutott, vagyis nagyjából 3,5 millió forint. Hatalmas eltérés! Ez azonban nem jelenti azt, hogy – Krajczár Gyula kétértelmű megjegyzésével ellentétben – a jövedelmek után ott ne kellene adót fizetni. Kell.

A közterhektől mentesített termelők vonzották az adófizetés alól menekülni akarókat. Az eredmény a túlzottan felduzzadt eladni kívánó kör, százmilliárdos feketemunka, és a kínálati piac eszeveszett anomáliái. A hazai termelői árak és az unióbeli árak diszkrepanciája miatt a magyar mezőgazdálkodók mintegy 400 milliárd forintos árveszteséget szenvedtek el, körülbelül annyit, mint amennyi a bevételük volt.

Magának a kistermelői rendszernek tehát olyan káros gazdasági hatásai vannak, amelyek életveszélyesek a magyar mezőgazdaság jövőjére nézve, ezért teljes egészében föl kellene számolni, méghozzá mielőbb. A versenyképességet két-három év alatt megteremteni nem lehet, ahhoz huzamosabb időre van szükség, márpedig a mai állapotában a magyar agrárium nem alkalmas sem az unitóagságra, sem az unióbeli gazdálkodókkal szemben való helytállásra.

Kun István
közíró

Mindenki diaszpórában él

„Auschwitz után immár mindenki diaszpórában él." Egy R. B. Kitaj nevű (anyai ágról magyar zsidó származású) amerikai festő eme mondatát választotta kiállítása mottójául a Budapesti Zsidó Múzeum. Az új tárlat tereit telezsúfoló hatalmas mennyiségű kép, szobor, tárgy e rendező elv végtelen liberalizmusáról árulkodik.

Egyik rendezője, Thury Levente szobrász szerint a kiállítás nem a zsidó művészet bemutatása, hanem annak a folyamatnak az érzékeltetése, amelyet mindenki bejár, aki valamilyen módon megéli az asszimiláció és az elkülönülés élményét, aki művészként valamely kisebbség tagjaként alkot. Akár úgy, mint magyarországi zsidó vagy cigány, vagy mint külföldön alkotó magyar. A szobrász úgy tartja, a diaszpóralét egyfajta előfutárság, izgatott állapot, amelyet a kortárs környezet furcsáll, ám évtizedekre rá a társadalom elfogadja, beépül a közösség tudatába.

A diaszpórának ez a metaforikus értelmezése tette lehetővé a múlt századi zsidó életet megörökítő Kaufmann Izidor képeinek, s a ma alkotó Fehér László és Sváby Lajos képeinek egymás mellé helyezését. Thury Levente szerint a kiállítás vizuális párbeszéd azon művészek, alkotók, kultúrák között, akik rengeteg közöset alkottak, s a kor mégsem engedte meg nekik, hogy egymással szót értsenek. Szegő György művészettörténész, a kiállítás másik rendezője azt mondja: be akarták mutatni a múlt századi „asszimilációs robbanás" megjelenését a magyar művészetben, azt az új vizuális nyelvet, amely így alakult ki, s amelyet nemcsak zsidó születésű alkotók használtak.

B. Turán Róbert, a múzeum igazgatója azt mondja, a képek, szobrok szoros egymásmellettisége, zsúfoltsága nem véletlen. A termekben majd ötszáz kiállítási tárgyat mutatnak be. Végül is ilyenek voltak a történelem által elsodort polgári szalonok is, ahol hazai és külföldi klasszikusok, modernek is helyet kaptak. Ezzel a kiállítással a zsidó múzeum ki akar lépni abból a gettólétből, ahová – más egyházi gyűjteményekkel együtt – korábban beszorították. A bemutatott képek, szobrok többsége eddig a raktárakban volt, most – állami segítséggel – hatvan százalékukat restaurálták. A zsidó múzeum nem szokványos módon gyarapítja gyűjteményét. B. Turán igazgató elmondta, adományozásokkal folyamatosan kerülnek képek a hitközség tulajdonában levő gyűjteménybe. Példaként említette, hogy egy idős férfi nemrég adott át neki hatvan Perlrott-grafikát.

A kiállítás csak részben a múzeum tulajdonában lévő műveket mutat be: a képek harminc százalékát más hazai múzeumok, városi és magángyűjtemények adták kölcsön. Thury Levente fontosnak mondta, hogy a műveikkel szereplő festők is részt vettek a válogatásban, így teljesítve ki a művészetdiaszpóra, diaszpóraművészet gondolatot. Fehér László gyűjteményéből származik Cserepes István képe. A történet szerint e magyar festő 1944-ben kirohant műtermében, hogy megvédje zsidó szomszédait a nyilasoktól. Cserepest is a Dunába lőtték.

A kiállítást egy évre tervezték.

M. G.

Szegő György és Thury Levente, a kiállítás két rendezője

ÖsszeFONÓdva

Tavaszi népzenei lemezek és ígéretek

A Tükrös együttes

A Fonó Records vezetői – belátva, hogy pár lemezzel a széllel szemben nem megy – vettek egy mély lélegzetet, és úgy döntöttek, 1997-ben harminc (!) népzenei és kortárs dzsessz CD-t jelentetnek meg. Ettől még egy multinacionális cég is besokallna, különösen e nonprofit műfajban, de jobb így, ezek a művek legalább nem sikkadnak el nyomtalanul. Az első ígéretes csomagot a napokban indították útra, benne két muzsikus (Cserepes Károly, Paizs Miklós) és két zenekar (Bran, Tükrös) legfrissebb munkája, egyenként ötszáz példányban. A további tervek: Dresch Mihály szóló és trió, Szabados György szóló és vonósnégyes, a Makuz zenekar Roscoe Mitchell-lel, Kallós Zoltán, Makám, Kolinda, Vents D'Est, az Ökrös együttes Netivel, valamint perui, bolíviai, kelte-

déke, melynek profilja a kezdetek óta változatlan: a különféle etnikumú – magyar, kelet-európai, balkáni, klezmer, ír és afrikai – folklór, a modern dzsessz, az etno gyökerű kísérleti zene, valamint a kortárs kamarazene bemutatása.

A most megjelent négy lemez négy különböző világ. A legmerészebb a mindennapi zenei környezetünktől legmesszebb rugaszkodó *Paizs Miklósé*, aki önmeghatározása szerint Ideiglenes Sejtközösség, s akinek Lépcsőházban leszek döntő gondolat című munkája csak tapasztalt hallgatóknak ajánlott. Tipikus eseti zene, dallam és ritmus nélkül, belül kavarog, aztán időről időre a felszínre tör. Mindenesetre kellő iróniával, nyitottsággal és óvatossággal közelítsünk hozzá.

is ennek megvalósítására törekszik, egyéntől függő sikerrel.

Az 1993-ban alakult *Bran együttes* nevét az Örök Ifjúság Földjére hajózó királyfitől kölcsönözte. Romantikus és szomorú történet, melyben Bran a tündérek zenéjének emlékezetével bolyong Írország és az Örök Ifjúság Szigetének soha el nem érhető partjai között. A lemezen a zenekar is bolyong, időben és térben egyaránt, az ír nép- és kocsmazenéből, a régebbi korok hárfás hagyományaiból, a bárdok és a filik repertoárjából csemegéznek, meglehetős élvezettel.

A reménykeltő csomag negyedik tagja a tizenegy éves *Tükrös együttes* első önálló anyaga. Halmos Attila és társai elsősorban saját gyűjtésű, főként szatmári és mezőségi parasztzenét

THURY Levente Veraniolus

Ferenczy Noémi-díj 1993

SOLEM TOALETT JELEK

THURY LEVENTE

A VIGADÓ GALÉRIÁJÁBAN
(BUDAPEST V., VIGADÓ TÉR 2.)

MECNYITTA

SZECSŐ GYÖRGY
ÉPÍTÉSZ, MŰVÉSZETI ÍRÓ

1999. NOVEMBER 11-ÉN 5 ÓRAKOR

CD BEMUTATÓ

A KIÁLLÍTÁS NYITVA
1999. NOVEMBER 11-TŐL 1999. NOVEMBER 28-IG
10-18 ÓRÁIG

A kiállítás létrejöttét támogatták:
Magyar Alkotóművészek Országos Egyesülete
Magyar Alkotóművészeti Közalapítvány
Művészeti és Szabadművelődési Alapítvány
Nemzeti Kulturális Alapprogram
Magyar Zsidó Örökség Közalapítvány

THURY LEVENTE

TÜKÖRBEN OLVASANDÓ

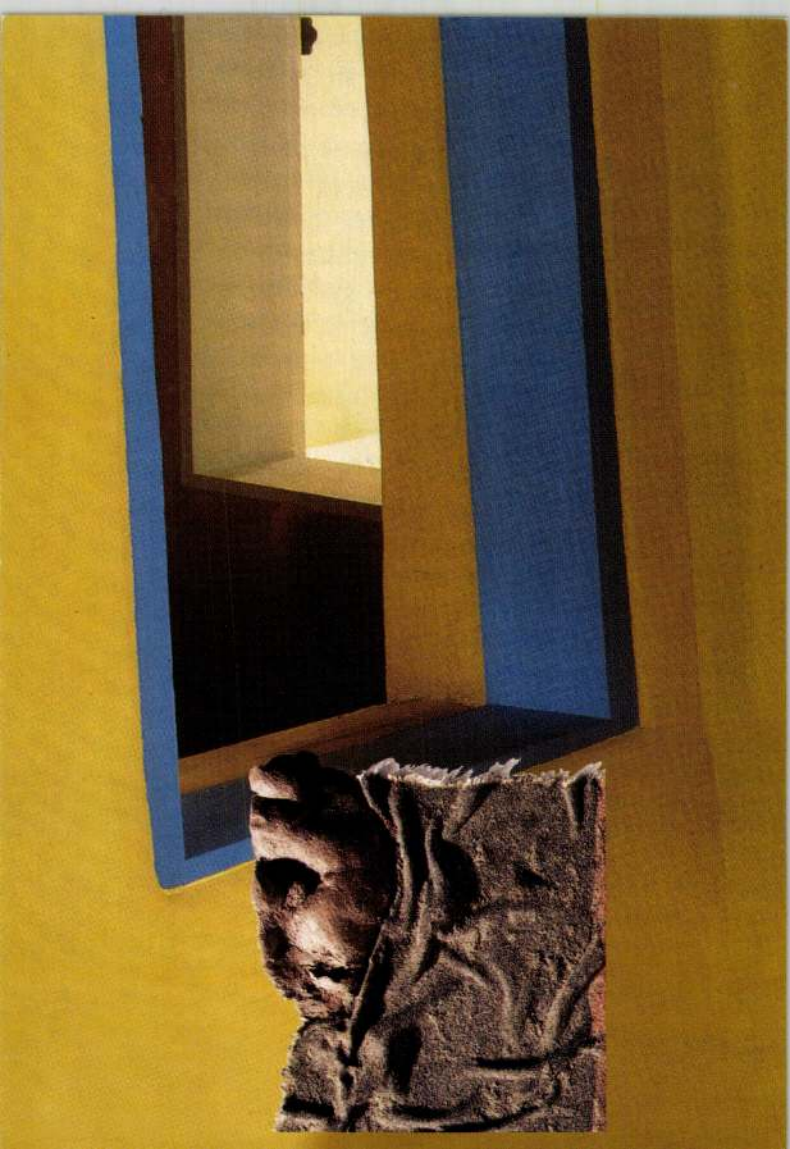

Gólem

Thury Levente kiállítása

Valamitől, valamin át, valamiig. Például „az ideától a koleszterinen át a szénhidrátig". Vagy az „Istentől az énen át a szolgáig". Előbbi a kiállítás alcímében áll, utóbbit a kétszemélyes záróbulin hallom. A vernisszázson torokénekes küzdött a kifejezéssel. Thury munkásságát majd két évtizede követve azt tapasztalom, hogy ő nem küzd az idea kifejezésével. Talán a szénhidráttal sem. Élvezi a formál(ód)ás véletlenszerű elemeinek befolyását. Kontrollálja munkálkodó önmagát, az igaz, de nem direkt csatolja vissza alkotói tapasztalatait. Vár. Kitölti közben az időt. Szövegel. De a váró-performanszának képcímei nem szervesülnek a műben, nem követ el erőszakot teremtményein. Ő a laissez-faire kommunikáció híve, és ekként nyúl a plasztikához is. Nem szereti a faragó, nyomorgató metódusokat. Azért is tetszett meg neki anno éppen az agyag, mert additív technológiájában a teremtés gesztusát ismerte föl, akár Löw rabbi a Gólemben. Ott, Rudolf Prágájában már gondoltak a lombikbébire is. Thury évek óta lombikszerű formára „fújja" szobrainak kerámiahéját.

Legutóbb vegyszereket fújt a kiállítótérbe (Budapest Galéria), izzadságszagot például. Megtornáztatta mobil képeinek figuráit. Élvezte a labilis egyensúlyi helyzeteket, a zsinór nyúlását, a motorok csúszását. Új tárlatán két „faragott képe" mobil. Az egyikhez Umberto Eco bölcsességét mellékeli, amíg a muscleman szoborkar erőlködik a világ jobbításán. A másik beletörődő figura, le-lehorgasztja fejét, feltehetően a képcédulán olvasható szociográfiai statisztika pesszimizmusát hallva. Talán így kódolta a teremtője. A szövegek elolvasása, megértése nem tölti ki a mobil mozdulatára váró néző idejét. Türelmetlen feszültség keletkezik. A néző társszereplője lesz e különleges performansznak.

A két, fotelkarfákkal kalodába szorított, illetve a hangszerkeretszerű szégyenoszlopra

Thury Levente: Gólem

kötött szenvedélyalak mozdulatlan, de a klasszikus szobrászat kompozíciós elvei szerint beléjük látjuk a heroikus erőfeszítést. À la Laokoón-csoport. Mindkét műcsoport egyszerre figuratív és nagyméretű, de mégsem trendszerű. Mert erős vektoraival, üres mezőivel konstruktív hagyományokból építkezik, mert műfaji tradíciókat vállal: fa- és kerámiafelületek, bútorkötések aprólékosan iparműves megmunkálásával él. Mégis jellemzően innovatív, a „már láttam" kizárásával, erős függetlenséget közvetít. Szabadságot a kurátori-, kritikai-, közönség- stb. elvárásoktól. Thury Levente egy időutazásból ide záródott avantgárd.

Lenne. Ha mindaz, amit eddig elmondtam, nem csupán a tárlat fele volna. De a falakon van egy másik szobor- / „faragott kép"-csoport, teljesen művészettörténeti előzmények nélkül. Hacsak a Bauhaus-balett figuráit nem számítom ide, de azok élő táncosok voltak. Négy fali táncos feszül, felfújt hassal és püffedő izmokkal,. Az eltorzult agyagfejekkel együtt minden egyben volna, hogy groteszknek lássuk a figurákat. De méltóságteljesek. (Thury Levente egy balettet mesél: áldott állapotú asszonyok új egyensúlyi helyzete ihlette a mozdulatokat. „Termékeny pillanat" — írta a Laokoón-csoport kapcsán Lessing.) És ez itt és most, még mindig működik. Tehát minden táncos lombikszerűen hasas, ha tetszik, várandós. Ráadásul a figurák luxusméteráru-kirakatbabaszerűen adjusztáltak, soha nem látott, keleti, talán velencei (Lessing és Shakespeare) mesébe illő kelmékbe burkoltak. A „szép" anyagoknak van esése, hozzák a test karakterét, könnyedek és súlyosak egyszerre, mint Zeffirellinél vagy: ... — a kipontozott helyre egy tetszés szerinti divatcézár márkává lett neve olvasandó. És a textil lüszteres fényt kölcsönöz a püffedő kerámiafejeknek, à la Zsolnay. A trendy portálos GAG Galéria előtt elhaladó zavarba jön, divatszalont lát-e.

Mindez így együtt hallatlanul friss. Nem elég pontos ez a jelző, mert időbe vetett. Thury produkciója pedig időtől és egyéb kötöttségektől szabad. Sőt, megkockáztatom: felszabadult.

SZEGŐ GYÖRGY

(GAG Galéria, 2003. IX. 9—27.)

2003/M

THURY Levante

Thierry Levente

Új Mív 2003. 12. p. 39.

2003. 10. 03.	USA/Miami	J. Howes
2003. 08. 12.	USA/Miami	J. Howes
2003. 08. 12.	USA/Miami	Ch. Chiao
2003. 06. 26.	USA/Miami	J. Cruz McCabe
2003. 04. 28.	Germany/Soest	I.A.E. Theile-Och

Thury Mária

Fényvisszyári murásnő i képe (eml.)

szerepel a Rodnóti Klub nov. 7-i

kiállításán

N. N.: Ünnepi kiáll. a Rodnóti

Klubban

Magyar Nemzet 1968 XI. 6

Thury Mária

mint az üveg művésze.

Gergely György: „Az üveg művé-
szetéről.

Magyar Nemzet, 1967. XI. 26. 14. o.

Tisztelt Frankeresztség!

Thury Mária

Szerepel a nemzetközi képzőművészeti biennálén Nürnbergben

Zalai Hírlap 1969 IV. 20.

Thury Mária

40 m²-es mozaikja a szekszárdi Babits Művelődési Házban - kerül (ami)

F.R: Új szobrok Budapest és a vidék számára

Magyar Nemzet 1976 VII. 7 4 old

MDK

Thury Mária

férjével, Udvardy Györggyel a brüsszeli világkiállításra, a könnyűipari bemutatóterem számára alumíniumra festett, 150 négyzetméteres freskót tervez. A freskó Budapest egy napjának történetét ábrázolja.

Képzőművészetünk a brüsszeli világkiállításon.

Magyar Ifjúság, Bp. 1958. 4. sz. [1. l.]

MDK

Thury Mária

Tűnődés c. rajza repr.

(Forrás)

Magyar Ifjúság, Bp. 1958. 5. sz. [6. l.]

THURY Mária

Tanulmány, szénrajz, (repr.)

Orvos az üzemben
Este
A békére
} festmények

Péter Imre: Kiállítások, Thury M. a Fenyes A. teremben

Művelt Nép, 1955. II. évf. 22. sz. május 29, 3. l.

Thury Mária

(h.gy.): Elkészült Thury Mária új gobelinje – Magyar Nemzet, 1967. márc. 24.

Az 1967. évi magyar művészettörténeti irodalom bibliográfiája / Művtört. Ért. 1970. 1.sz. 68-107. l./ 85. l.

Thury Mária
festő –

M.D.K

„Gólika" c. festményét
„mutatta be a táriation.

Bertalan: Negyedszázad képekben szobrokban
Vasvépe, 1969. szept. 28.

Thury Mária

új moraityán a kiskőrösi
kiskörelő körpontot diszíti

Magyar Nemzet 1968. jún. 29. 4.o.

Thury Mária, [ ]

MDK

Szerepel a nürnbergi konstrukti-
vista biennálén.

— : Nagy Vasarely-Kiállítás Kénül 2.

ESTI HIRLAP, Bp. 1969. aug. 8.

Thury Mária

THURY MÁRIA textil-, gobelin- és zománcműveiből nyílt kiállítás Berlinben, a Magyar Kultúra Házában. A tárlat a fővárosban két hétig tart nyitva, majd az NDK más városaiban mutatják be.

Magyar Hirlap 1977/65/1o

Thury Mária

A Csók István Galériában
Thury Mária festőművész
kiállítása október 28-án
nyílt meg.

------:Kiállítási naptár.
Művészet, 1976.november - 48.oldal.

Thury Mária
festő

Thury Mária a rendeltetési helynek megfelelően gyógynövényeket ábrázoló modern mellemű gobelint szőtt a Kőbányai Gyógyszer Gyár részére

Dutka Mária: Thury Mária új munkája
Nők Lapja, 1970. július – 29 oldal.

Thury Mária

festő.

Thury Mária most tervehet sajnos
a szekszárdi Babits Mihály Kultúr-
ház nagytermet díszítő falkép szá-
mára.

Dutka Mária: Thury Mária új munkái.
Nők Lapja, 1970. julius - 29 szám

Thury Mária

40 m²-es mozaikja a szekszárdi Babits Művelődési Házba kerül

F. R: Új szobrok Budapest és a vidék számára

Magyar Nemzet 1970 VII. 7

1971. VI. 18. TV. 18.35 /11/ ár

Kompozició

Thuri Mária

És kedves nézőink, szintén hagyományra hivatkozunk, hisz már az év elejének a múlt esztendőben is megígértük, hogy azokat a műveket is igyekszünk bemutatni, amelyekkel nem mindig sikerült találkozni, tehát nem kiállításokról, hanem az úgynevezett beruházásos munkákról, nyilvános munkákról is adunk információt, beszámolót.
Ez alkalommal Thuri Mária festőművész mozaikját szeretnénk Önöknek bemutatni.
Thuri Mária mozaikját a szekszárdi Babits Mihály Művelődési Ház részére készítette.
A televíziónézők az épülettel már találkoztak, az épületet Tillai Attila tervezte, egy televíziós adás során, az épület bemutatására sor került.
Ezért viszont nem szándékozunk az egész épületet bemutatni, hanem elsősorban, azt a képzőművészeti alkotást, amely az épület funkcionális megfelelését és megjelenését emeli.
De először én szeretném megkérdezni, Thuri Máriától, hogy nehéz volt ez a feladat, nehéz volt ?

1971. VI. 10. TV. 10.35 /11/ Kr

Szeretnénk

Az kedves adózónk, mutatók ugyanúgyra kiratkozunk, hiszen már az
év elejének a múlt esztendőben is megígértük, hogy azzal a
mütevet is igyekszünk bemutatni, amelyekkel nem mindig sikerült tald
kozni, tehát ezen kiállításokról, hanem az ügyszeretet barátságos
csakkról, nyilvános csakkról is adunk információt, beszámolót.
Ha alkalmasnak Thuri Mária jelentőségére szeretnénk
Szükséges bemutatni.
Thuri Mária szeretjük a szekszárdi Szabó Mihály Nüvelődési
Kön részére készítette.
A televiziónézők az épülettel már találkoztak, az épületet
Tillai Attila tervezte, egy televizión adás során, az épület
bemutatására sor került.
Ezért viszont nem szépdékoztak az egész épületet bemutatni,
hanem elsőszorban, azt a képzőművészeti alkotást, amely az épület
funkcionális megfelelését és megjelenését emeli.
De előzőr és szeretném megmérkezni, Thuri Sándról, hogy
nehéz volt az a feladat, mehéz volt ?

- Nem volt könnyü feladatx, bár nagyonx szép feladat volt, bár Szinnai Elemér a tervezőépitészx egy olyan falat bocsátott a képzőművészek rendelkezésére, mely kevés van az országban. Egy erre tervezett, kifejezetten mozaikfalat.
Amelyiknek megfelelő tere van, léptéke, és erre nagyon jó volt dolgozni, mindamellett, hogy nem volt könnyü feladatx.
- Azt, hogy a mozaikrakás az nem könnyü feladat, azt hiszem, már egy korábbi adásunkban már megismerhették kedves nézőink, de most nézzük a lent készitett filmet, az elkészitett mozaikról is, képet tudunk álkotni.
A kompozició, amint láthatták, és amint végigmutatta a kamera hármas egységre tagolódik, középen a napkoronggal és a szőlőfürtöt tartó női alakkal a tájegységgel való kötődést láthatták kedves nézőink, ott pedig kétoldalt a művészetek allegorikus alakjai jelentkeztek.
Természetes ez a kompozició, hiszen, mint ahogy xnk a művésznő beszélgetésünk során megfogalmazta, a Béke és a művészetek kapcsolatát kivánta megfogalmazni, ezen a kompozición és hát ehhez talán jobb összefüggést még keresve sem találhatott volna.
Engedje meg, hogy én most még tovább is beszéljek maga helyett, és megintcsak és ismételten visszatérőn ajánlatomat fejezem ki,hogy nem tudjuk ezt szinben mutatni, csak fekete-fehérben, hiszen a kompozicionális értékek mellett, egyik legnagyobb értéke ennek a mozaiknak, éppen a szinvilága, a szinskálája.

Az, hogy szürke és vörös szinre épült föl ez ~~xxxx~~ tulajdonképpen ez a két szin dominál, a mozaikon, és mégis annyira eleven, a annyira vibráló, és annyira élő az egyes részleteket azt kinagyitva is láthatják a kedves nézők, az egésznek az egysége, de talán ez, az anyagból is következik, nem ?

- Biztosan, nagyon szép anyaggal dolgoztam, velencei mozaikkal, aminek hallatlan nagy szinskálája van és mindamellett, hogy ilyen visszaszorított szinskálát alkalmaztam, mégis legalább százféle szinárnyalatot használtam, ami mindamellett nem hat ~~xxx~~ tarkának.

- Biztos, hogy nem, én láttam személyesen, ha a mü bemutatása és értekelésex mellett maradunk szeretnék annyit mondani, hogy illetve megint csak közölni szeretnék, egyébként ez a müvelődési ház külső megjelenési képe, hogy fizikailag is elég nagy munka ~~xxxxxxxxxxxx~~ ez, vállal még hasonló munkát ?

- Igen, én szeretem a mozaikot, ez most már a második amit magam rakok ki, nagyon élveztem.

- Hát akkor a Kompozició munkatársai nevében kivánjuk, hogy minél hamarabb találkozzon egy feladattal és nagyon szépen köszönöm, hogy eljött a Studióba és segitett a mozaik bemutatásá ban.

1971. VI. 18. TV. 18.35 /11/ Ár

<u>Kompozició</u>

És végezetül, kedves nézőink, filmhireket szeretnénk Önöknek bemutatni, külföldről kapott filmeket és munkatársaink által

Thury Mária
festő

A művésznő vért pett
a tárlaton, ahol bemutat-
ta a „Figurák vitrűsa"
cimű művet.

Bereczky Lóránd: Országos Zománcművészeti Biennale.
MŰVÉSZET, 1973. december - 36. oldal

Thuri Mária

Aradi Nóra Uj művészet - uj társadalom c. kulturpolitikai cikkében említve.

Kortárs 1970/4 579. old.

Thursy Mária
festő

Thursy Mária nem régen készítette
el a Kőbányai Gyógyszergyár tanács-
ható termé számára modern szellemű
gobelinjét

Dutka Mária: Thursy Mária ny munkai
Nőt Lapja, 1970. julius - 29 szám

Thury Mária
festő -

Soholdalú művész Thury Mária.
Fest, mozaikképet vak, gobelinchet
tervez.

Dutha Mária: Thury Mária új munkája
Wöh Lapja, 1970. julius - 29 szám.

Thury Mária

Thury Mária festőművész kiállítása a Csók István Galériában nyílt meg.

------:Kiállítási naptár.

Művészet, 1976. október - 48.oldal.

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

NÉPÚJSÁG TOLNA MEGYE

1971 FEB 25

1021 Thúry Mária

Thúry Mária munka közben

A Babits Mihály megyei művelődési központ murális alkotásainak elkészítésére Thúry Mária Munkácsy-díjas festőművész kapott megbízatást. Thúry Máriát, és a készülő művet lapunk 1970. augusztus 30-i számában mutattuk be olvasóinknak. Ekkor nyilatkozott úgy a festőművésznő, hogy szeretné, ha 1971. április 4-én megtarthatnánk Szekszárdon műve avatási ünnepségét.

Thúry Mária jól haladt munkájával, s a napokban már a helyszínen dolgozik segítőtársaival. Képeinken azt mutatjuk be, amikor a foyert díszítő 20,80x1,88 méteres moziaklapokat rakják fel. E mozaiklapon két oldalt a művészeteket megjelenítő alakok, középső részén pedig a munka, a béke, a termékenység és az élet szimbóluma látható.

Foto: Gottvald Károly.

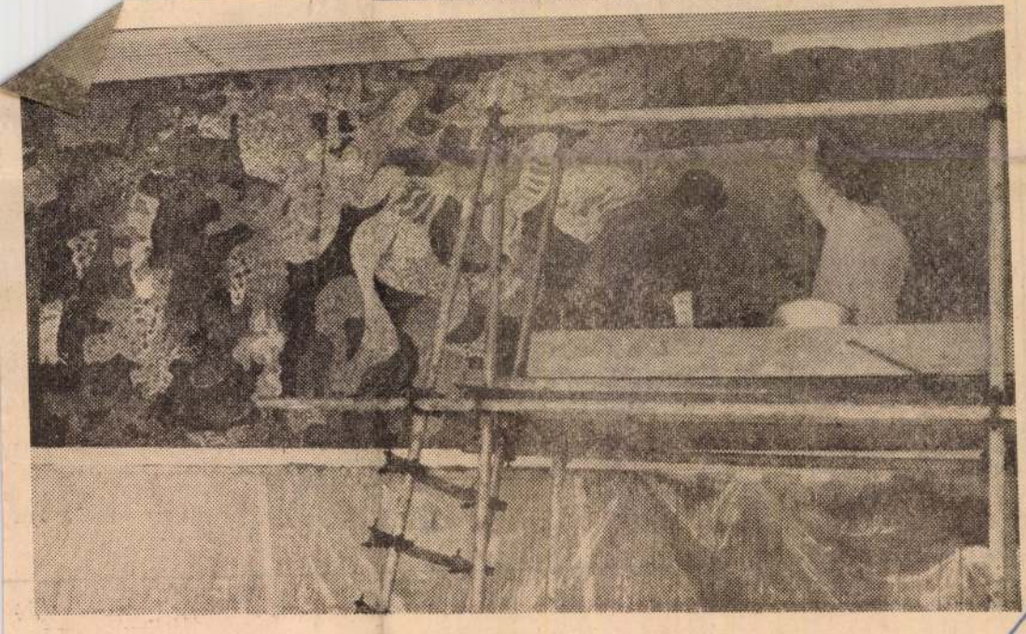

helyer
baráto
— A
kockál
lapot.
drágal
ban r
hatás
te vé
kissé
aki r
szólt

— Nyertél! Bartolomeo ...
egykori maffiafőnök, Don Calogero Vizzini villalbai főjegyzője. Többször indult ellene eljárás gyilkosság gyanúja miatt, de 194 -ban eltűnt Szicíliából, a drága. A Giuliano-ügybe belegabalyodott palermoi rendőrhatóság ezután azt hitte, hogy Matranga barátunk külföldre távozott. Párizs szerint pedig 1950-ben egy kábítószer-ügylet gyanúja miatt állapították meg személyazonosságát... Feltehetően szoros üzleti kapcsolatban áll a te pikk királyoddal, Salvatore, azaz Charles, azaz közismert alvilági nevén Lucky, vagy mázlis Lucianoval...

— Ezek szerint a hölgyek nem a szeretői és a fickó nem egy Casanova, hanem a lánykák, Maria Bellonihoz hasonlóan, futárszolgálatot teljesítenek és Távol- és Közel-Keletről Berti úrnak szállítják a kábítószereket.

— Pontosan, — bólintott Luigi. — Ugyanis Belloni kisasszony mellé még egy portrét te-

lt.
lórá
rizsi
És
burgi
repü
án
azok
ren
lő-Á
török
oni,
z, ho
mar hón
kel együ
pülőtéri
rült rend
Interpol
tos nevé
bízottjaiv
pelt a h
megzava

Jannot
sát, hogy
milanoi
leg egyi
szállja r
a kapott
Antonio
lanoban,
a városb

Koppenhágai képek

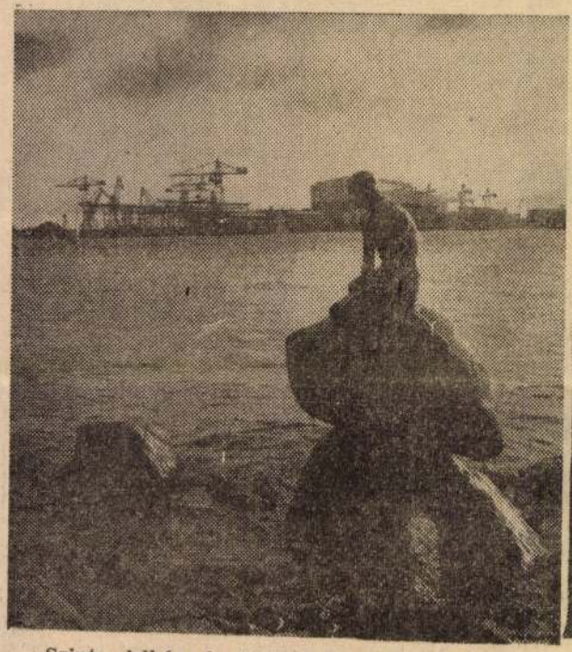

Szinte jelkép és örök fotótéma a „Mermaid", a koppenhágai szirén, amelyet néhány esztendővel ezelőtt megcsonkítottak, fejét levágták. A szobrot azóta helyreállították.

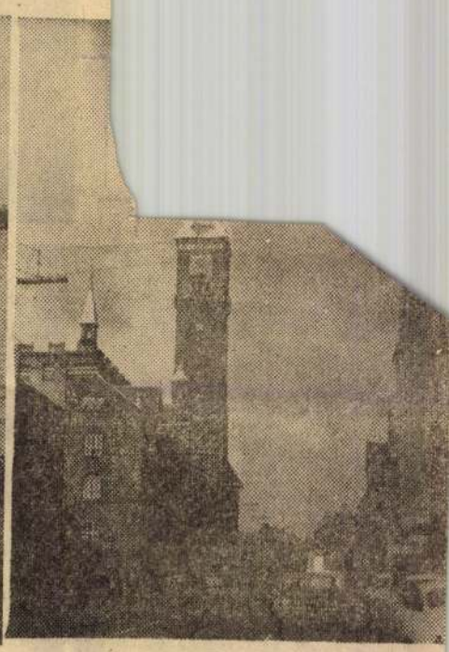

A Radhuset, a városháza vörös téglás lete a kerékpárosok városának (minden dik embernek van kerékpárja) egyik n tessége. Az épület belsejében őrzik a Jan által szerkesztett Világórát.

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 387-748, 340-726

Mária Thury

DAILY NEWS
1976 NOV 2

1021

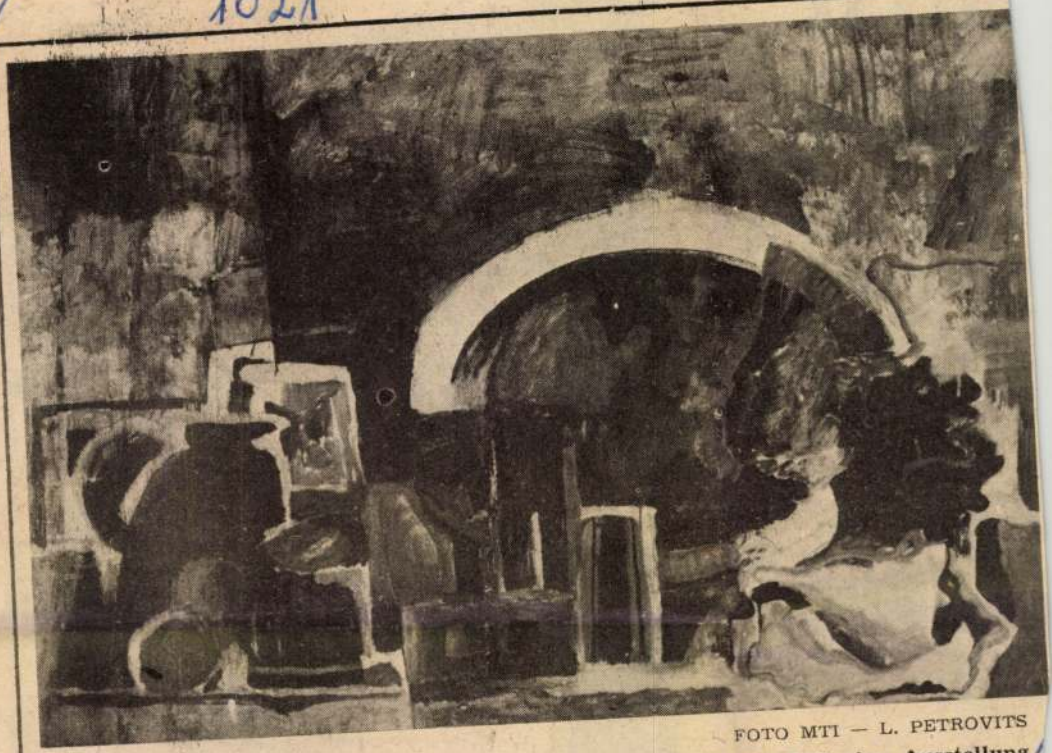

FOTO MTI — L. PETROVITS

In der Budapester István Csók-Galerie (Váci utca) findet zur Zeit eine Ausstellung der Malerin Munkácsy-Preisträger Mária Thury statt. Hier eine Thury-Komposition unter dem Titel „Stilleben — Selbstbildnis".

EITETE
GRAMM

le Zusammenarbeit

Dr. Herbert Weiz. DDR-Außenminister ist auch weiterhin Oskar Fischer, Außenhandelsminister Horst Sölle, Minister für Nationale Verteidigung Armeegeneral Heinz Hoffmann.

SED-Politbüromitglied Günter Mittag, der bisher Erster Stellvertretender Ministerpräsident war, wurde Sekretär des ZK der SED, Werner Krolikowski, da er das Amt eines ersten Stellvertreters des Ministerpräsidenten übernahm, von seiner Funktion als ZK-Sekretär entbunden.

INTERFOTO MTI/UPI

Der Streik von 8000 Angestellten der städtischen Autobus-

renz der

spanischen Hauptstadt am

Thury Mária, festő

— THURY MÁRIA textil, gobelin és zománc műveiből nyílt kiállítás csütörtökön Berlinben, a Magyar Kultúra Házában.

8.o.

—: Hí

Népszabadság, Bp. 1977. márc. 18.

Thury Mária festőművész

A Helikon Galériában Klimó Károly festőművész kiállitása november 7.-ig,
a Studió Galériában Nuridsány Zoltán grafikáiból rendezett kiállitás november 6.-ig tekinthető meg.
A Csók István Galériában Thury Mária október 28.-án, /Nagy Előd festőművész/
a szekszárdi Szinyei Merse Teremben/szintén október 28.-án nyitja meg kiállitását, mint a lap tudósit a kulturális eseményeket ismertető rovatában.

Élet és Irodalom, Bp. 1976. okt. 23.
XX. évf. 43. sz. 8. lap.

Tímár Mária

Megbízást kapott a művésznő, hogy a székesfehérvári Magyar Tanácstanácstermét ólmozott üvegablakkal díszítse.

— Körtéri munkák.
Művészet, 1980. november – 47. lap.

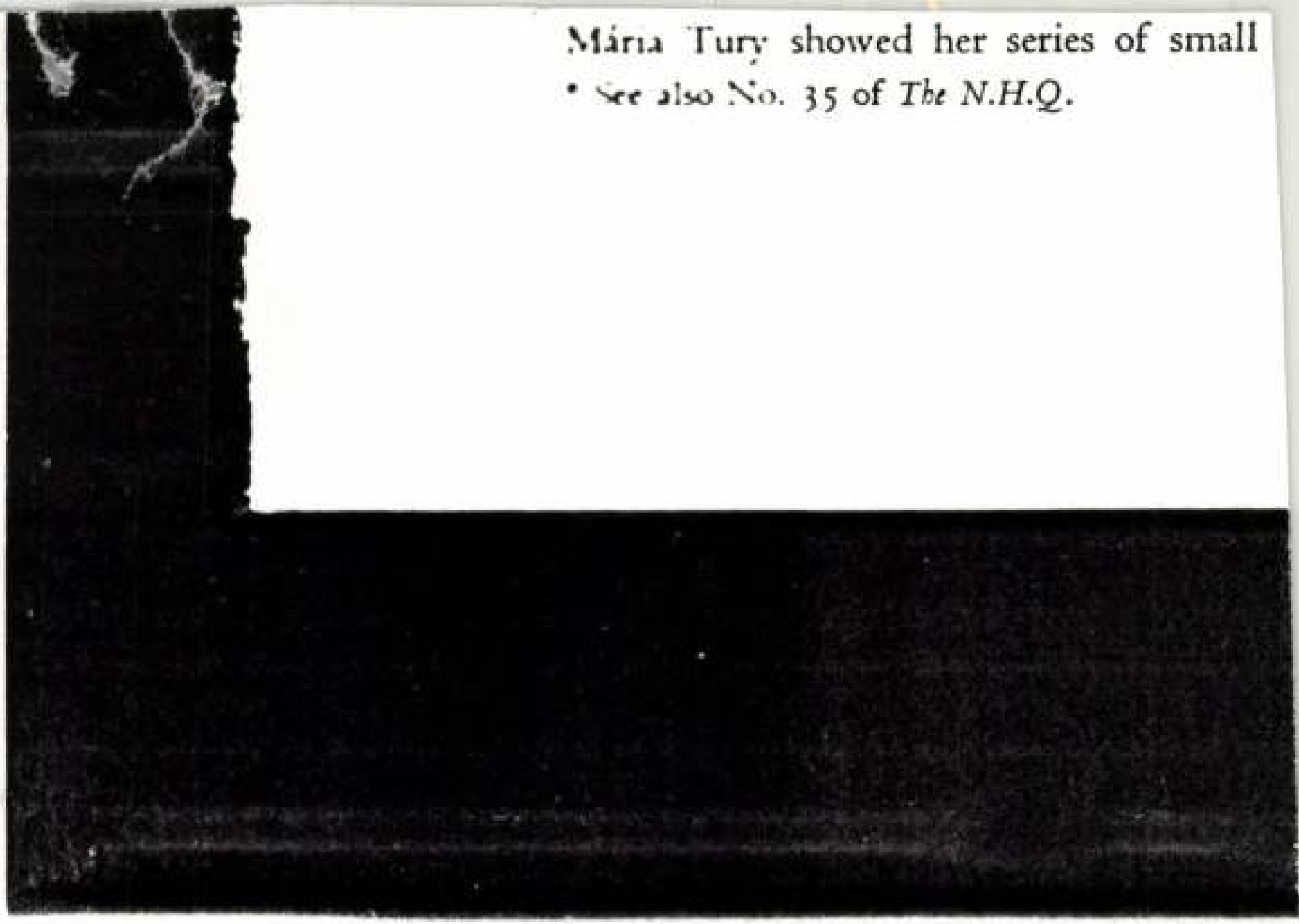

Mária Tury showed her series of small

• See also No. 35 of *The N.H.Q.*

enamels in the Helikon Gallery as well. Her first show was in 1955. At that time she followed the loose style of the Post-Impressionists. The structural elements, i.e. a decorative adaptation of structural elements, became more and more prevalent in her pictures. Her real genre is figurative-decorative art, halfway between the fine arts and applied arts. Her gobelins, glass-windows, mosaics and ceramic walls have enjoyed considerable success earlier and several of them decorate public buildings. Her small enamels combine picturesque colours with decorative elements. Her figures are schematized signs halfway between the pure plastic sign and the imitative form.

Mária Tury had started as a painter and combined her art later with elements of the applied arts; Gabriella Hajnal had always looked for the possibility of merging the two. She designs—or rather paints—gobelins and tapestries. Despite this her gobelins are not woven pictures but rather painting-like tapestries. Noémi Ferenczy,* was her Hungarian forerunner**. She had remained within the limits determined by woven materials, but at the same time put a richer meaning into her work than is customary in merely ornamental and decorative work. Noémi Ferenczy had created her own individual homogeneous style—the themes and style of

* See No. 9 of *The N.H.Q.*

** On Noémi Ferenczy see Éva Kovács's article in No. 9 of *The N.H.Q.*

THURY Mária

UHQ 51(1973)

Németh Laj-

A 19. század végi állapotokat tükrözi a déli és a dunai homlokzat, valamint a tetőzet. Megtartották azokat a részleteket – hátsó lépcsőház, udvari folyosó maradványai, boltozatok és árkádok – amelyek építészettörténeti szempontból értéket képviselnek. Ezen felül megfelelő helyet szándékoztak biztosítani kortárs képzőművészeti alkotásoknak. Ugyancsak fontos cél volt a helyreállításkor lefedett belső udvarban kialakult reprezentatív tér, a mai

ÖRÖKSÉG GALÉRIA

közösségi, kiállítási célú használatának lehetővé tétele. Ezen a helyen az intézmény értékes nyilvános gyűjteményei, köztük kiemeltem a hivatalhoz tartozó Magyar Építészeti Múzeum kiállításai váltják egymást. Az épület helyreállított középkori pincéinek egyikében kamara-kiállításoknak is helyet adó **PINCE-GALÉRIA** található.

A földszinten a bejárat felől árkádívek díszítik a falakat. Az „udvar motívumok" zárt térbe történő bemutatásából adódott, hogy a negyedik oldalfalat a teremhez méltó képzőművészeti alkotás, **Domanovszky Endre** – a 20. századi magyar festészet jeles művésze – tervezte mozaik díszíti. A mozaik kövei, matt és fényes szemcséi változatos színcsoportokba rendeződve festői módon idézik építészetünk korszakait, az azokat jellemző műemlékeket – így a mozaik tematikusan kapcsolódik az épülethez. A melegebb és hidegebb színekből formálódó ívek hol a gótikát, hol a barokk mozgalmasságot, hol a jáki templom főkapuját idézik.

A palota első emelete volt egykor a reprezentatív szint, ahogy ma is az. A részletek igényes megoldása: a fehér márvány burkolat, a tömör, mahagóni színű ajtók, a vörösrézből és üvegből formált mellvédek is jelzik az első emelet fontosságát, díszítik a közönséget is fogadó tereket. A kétkarú széles lépcső főfalát **Tury Mária** nagyméretű gobelinje díszíti. A téma – a műemlékvédelem – itt is az épület rendeltetéséhez kötődik. Ezt az esztergomi rózsaablak, a gótikus ívek, az ülőfülkék, a barokk toronysisak, a díszes bélletes templomkapu megjelenítésével oldotta meg a művész. A dunai szárny előtti kertből gyönyörű kilátás nyílik a pesti oldalra, középen az Országház épületével. A zöld pázsiton áll **Zákány Eszter** és **Orosz János** pirogránit kertplasztikája, a „Bimbó"-t ábrázoló kerámia. Az épület belső udvarát **Mészáros Dezső** szobrászművész bronz szökőkútja díszíti.

A székház déli homlokzatán látható Henszlmann Imrének, a magyarországi műemlékvédelem egyik alapítójának bronz emléktáblája, **Schaár Erzsébet** munkája.

A jogelőd intézmények – a Műemlékek Ideiglenes Bizottsága (**MIB**/1872), majd a Műemlékek Országos Bizottsága (**MOB**/1881), az Országos Műemléki Felügyelőség (**OMF**/1957), az Országos Műemlékvédelmi Hivatal (**OMvH**/1992) ideje alatt létrehozott, illetve folyamatosan gyarapított nyilvános gyűjtemények közül a **Könyv- és kéziratt**ár, valamint a **Fényképtár** a földszinten helyezkednek el, a **Terv- és dokumentáció gyűjtemény** a második emeleten.

Az épületnek a fenti ismertetés alapjául is szolgáló részletes leírása megtalálható:
Dercsényi Balázs: Barokk Palota a Várban. Képzőművészeti Alap Kiadóvállalata, Budapest, 1976.

A Kulturális Örökségvédelmi Hivatal működésével, hivatalos ügyekkel kapcsolatos felvilágosításért forduljon az épület bejáratánál található központi Ügyfélszolgálati Irodához, illetve a Regionális Irodákhoz

Szerkesztette: dr. Fejérdy Tamás
Fénykép: KÖH Fényképtár, archív
Felelős kiadó: **dr. Varga Kálmán** elnök
Készült: 10.000 példányban

© KULTURÁLIS ÖRÖKSÉGVÉDELMI HIVATAL
WWW.KOH.HU

KULTURÁLIS ÖRÖKSÉGVÉDELMI HIVATAL

BUDAPEST, I. KERÜLET, TÁNCSICS MIHÁLY UTCA 1. H-1014 TEL: +36 (1) 225-48-00

A BUDAI VÁRNEGYED

legegységesebb utcája a **Táncsics utca**, házai szinte kivétel nélkül a 18. század második felében és a 19. században kapták mai külsejüket. Néhány középkori részlet és egy közelmúltban épült modern ház kivételével apró barokk házak és nagyobb paloták váltják egymást. A Bécsi kapu tér felől érkezők e díszes házsor között juthatnak a Várnegyed központjába.
Ebbe az utcaképbe illeszkedik az 1. számú ház,

a

Kulturális Örökségvédelmi Hivatal
székháza, egy helyreállított

BAROKK PALOTA

Ez a védett épület Budapest leglátogatottabb műemléki és idegenforgalmi területének, az 1987 óta az UNESCO Világörökség Jegyzékén is szereplő budai vár-negyednek a szívében fekszik, néhány lépésre a Mátyás-templomtól. A hangulatos Táncsics utca első épülete így részese a Hess András téri együttesnek is. Szomszédságában, a domonkos szerzetesek XIII–XIV. századi kolostorának romjain és az egykori jezsuita rendház 18. századi falai között épült fel a Hilton-szálló. A székház dunai homlokzata a budai Várhegy Pestről látható képének lényeges eleme.
A területen álló két középkori lakóház Buda 1686-os, töröktől való visszafoglalásakor elpusztult. Helyükre a 18. század közepén egyetlen „U" alaprajzú barokk épületet emeltek, amelyet a 18. század végén alakítottak át zárt udvarossá, ekkor kapta késő barokk utcai homlokzatát is. A II. világháborúban az épület tetőzete, második emelete elpusztult, födémei, boltozatai beszakadtak. 1966-ban kezdődött a romok felmérése, a helyreállítás tervezése.
A kor szellemének megfelelően az új rendeltetést szolgáló helyreállításkor „modern" szerkezeteket alkalmaztak, törekedve a korszerű, de a műemléki környezethez illeszkedő megoldásokra. Az építészeti-műemléki helyreállítás tervezői **Havassy Pál** és **Erdei Ferenc** építészek voltak. A helyreállítás célul tűzte ki a késő barokk homlokzat, a külső megjelenés (városképileg is fontos) hiteles rekonstrukcióját.
A Táncsics utcai „palotahomlokzat"-ot így vissza lehetett állítani, amely mögött jól funkcionáló, új belső terek és térkapcsolatok jöttek létre.

Thury Sarolta

iparmüvész

l.

Müvészi Ipar

1906-91. l.

R. T. BUDAPEST, VIII., RÁKOCZI-ÚT 9.

53 nap ROY

49 nap O

28 nap Á

25 nap B

Karácsonytól H

Januártól ELIT

Közel félév
előtt kerül
a magya
legnagyob

METRO-GOL

Thurzay Gabor

terveit ismerteti példaként

Sz.Buzás Ildikó: Mint lakótelepek létesítése.
Hegy.ép.ip. 1972. 2-3. sz. 97-102.l.

MDK

Thurzó Elek, körmöczi és polyomi kamaragróf az 1521-ben a Thurzók kezére jutott lőcsei ház miatt perbe került Krompholcz ép. mesterrel. (Mint vakértők: Amman Pál, Bruckner Gergely, Ambrus kőmiocs.)

MNÉE Körl. 1904, 38k. II. fűz. 43. l.
Kemény Lajos: Kassai ép. mesterek.

Thurzó I. Elek

† 1543

epitáfiuma

Lőcsén, repr

Vas. Egy. 1880

5. l.

amorosa di Ady consiste nel fatto che il poeta, essenzialmente mistico, non sa arrestarsi davanti alla sensazione immediata dell'amore, ma intuisce sempre anche ciò che essa nasconde. L'amore, come lo sente Ady, è uno dei problemi più assillanti, più misteriosi e più dolorosi della vita. Più violentemente si accendono in lui la brama amorosa e la sensualità, e più autamente intuisce la grande tragedia che l'amore, questa necessità indomabile, rappresenta per l'uomo. Ady crea la mitologia del «Bacio» per spiegare l'origine e il processo di tutta la vita: «In una sacra notte, immensa e lontana, un selvaggio amplesso concepì la Vita. L'amplesso dura eterno e freme nel bacio. Terra di baci è la terra. L'idea nasce nel bacio, perfino le minime cellule del nostro cervello si scambiano baci di fuoco». L'uomo è spinto, chiamato alla vita dal bacio; ma non solo dal bacio terreno, bensì dal «grande bacio cosmico», che «scocca, fremente di generarci». La triste esistenza terrena, questa «dolorosa fermata», questa «valle d'armi», è il doloroso ricordo di un eterno bacio interrotto. In ogni bacio che dà o riceve, l'uomo sente il messaggio del «bacio cosmico eterno». Il mondo

Thurzó II. Elek

† 1597

sírcmléke Lőcsén

repr.

Vas. Ujs. 1880 5. l.

distruttivo pericoloso, ed anche dopo la sua morte lo accusarono di aver contribuito anche lui allo sfacelo dell'Ungheria storica. Oggi l'atmosfera si è calmata e si sono chiariti i giudizi: anche i conservatori riconoscono in lui il tragico profeta e non negano il significato positivo della sua attività politica.

La profetica chiaroveggenza di Ady abbraccia il destino di tutta l'umanità odierna, confermando ancora una volta che il genio è universale, e non può rimanere al di quà dei limiti imposti da considerazioni di razza e nazionali. Col suo istinto profetico Ady presentì la guerra mondiale e le sue conseguenze dannose, che non potevano risparmiare gli universali valori della cultura umana: «Il mio corpo è uno strumento delicato che con diabolica sensibilità segna in antecipo gli orrori del tempo che incombe», scrive nella poesia «Io sono predestinato». E nei suoi ultimi due grandi volumi: «*In capo ai morti*» (A halottak élén) e «*Le ultime navi*» (Az utolsó hajók), questo profeta più nazionale della piccola razza magiara ha quasi più parole per l'umanità sofferente, che per la propria gente.

Il tema costante nella poesia di Ady, dal primo all'ultimo

THURZÓ Ilona XVII. sz.

1857

34. márc. 4. Mátray könyvtári őr átad a régiség osztály számára egy Horváth István gyűjteményében talált tizenhetedik századbeli Thurzó Ilonától való üvegfestményt
Szerzemény

Művtört Ért. 1990 1-2 132.

Plievier, Theodor : Stalingrad : Roman
München : Kurt Desch
1952

417 (M)
Polasky, Janet L. : Revolution in Brus
Acad. roy. de Belgique. Mém. de
Bruxelles : Palais des Académis
1985

418 (M)
Polster, Georg : Politischhe Studenten
Würzburger Burschenschaft im ...
Darstellungen und Quellen : 13
Heidelberg : C. Winter
1989

419 (M)
Pospielovsky, D V : Soviet antireligio
History of Soviet atheism in the
Houndmills : McMillan
1988

THURZÓ István építész

Varga Judit: Meglátni és megnevelni
[benélgetés Thurzó István építésszel] =
Lakás Kulkarn, XIX. évf. 2. sz. 1984 3–5. pall

Weltliteratur als auch in der Kunstgeschichte bekannt ist (vgl.
nund, Andy Warhol und Joseph Beuys, David Bowie und Brian
ıs Verhältnis dieser beiden Künstler zueinander war bei weitem
. Untersucht man ihre Tätigkeit aus dem Gesichtspunkt ihrer
lacht – was tatsächlich unser ausgesprochenes Ziel ist – so
nzung noch weitere Namen angeführt werden, und zwar in
s Szentjóby, der zusammen mit Erdély das erste Happening in
ete und ein naher Freund von Hajas war und sich Mitte der 70er
sah, das Land zu verlassen. (Bei ihm fand man im Laufe einer
ıg das als „subversiv" eingestufte Manuskript von György
Szelényi. Die Behörden boten allen dreien die Möglichkeit der

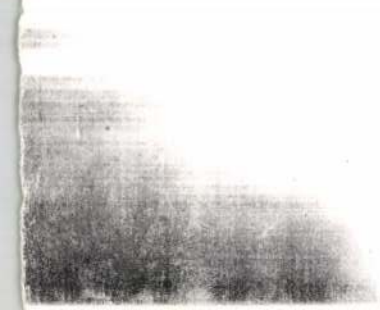

Thurzó János

+ 1508

Sirenlekei Löcsén Ilpr

Vas. Ujs. 1880

5 C

novità che nelle sfumature (e infatti la sfumatura stessa è un modo di «formare») ; il criterio della novità, dell'originalità, del valore del artista è : se ha saputo creare nuove forme.

Ady, come artista della forma, è un fenomeno solitario nella poesia ungherese, ed occupa un posto eccezionale anche nella letteratura universale.

Ho accennato nell'introduzione di questo saggio che la poesia di Ady apparì sin da bel principio, essenzialmente *diversa* da quella dei suoi contemporanei.

La prima innovazione di forma nella poesia di Ady consiste nella trasformazione del parlar poetico. Il linguaggio è un organismo vivo, che si evolve continuamente : elimina gli elementi sciupati e ne accoglie di nuovi. Ady ebbe il coraggio di introdurre nel suo stile poetico il linguaggio parlato del primo decennio del sec. XX, accogliendo anche una parte dell'*argot* della metropoli. Osò usare parole e frasi giudicate fino allora dall'opinione pubblica come volgari, e non degne di figurare nel linguaggio poetico. Egli poteva ben farlo, perché padrone assoluto della lingua, non minac-

~~Építőművészet~~

Thurzó László

cikke:

Thurzó László: Kaposvár igazgatási központjának terv-
pályázata, ~~szerk~~ 1970. - Magyar Építőművészet, 1970.
5.sz. 2-8.l.

Thurzó László [építész]

MDK

Kaposvár városrendezési terveiről nyilatkozik.

Fenyik Flóra: a siető Kaposvár és a jövő?

7

ESTI HIRLAP, Bp. 1968. ápr. 30.

magyar királyi államvasutak.

T. Műhelyfő

Miután keresményemnek 191..... év...

tésénél.....

jelenhetek, keresményemnek átvételére .....

nevü munkástársamat szóbelileg megbiztam.

Kelt ....., 191..... évi

.....

tanu.

.....

Thynus Maurer

Kassa 1487

ivod: Mih. Erzsébet 42. l.

öszehasonlitásul

Arch. Ért. 1893. 67. l

Thymus mauver.

Előfordul a kassavárosi adó-
tajtoronban 1487-ben.

Ifj. Kemény Lajos: A kassai sz.
Erzsébet egyházi történetéhez. Arch
Ért. XIII. k. Ujf. 1893. 67 l.

329 Rv

Thurzó Sándor

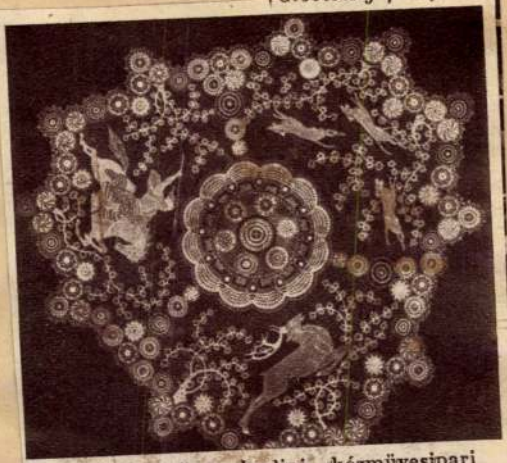

„Makói csipke" a berlini kézmüvesipari kiállitáson. Tervezte és készitette: Thurzó Sándor áll. tanitó

Uj Magyarság képes melléklete 1938. június 9.

Thurzó Szaniszló

+ 1625

siremlékt Lőcsén repr

Vas. Ujs. 1880 5 l

politiche dell'Ady, scopersero molti elementi riprovevoli anche in quelle amorose, e gridaromo allo scandalo. La critica scendeva in campo, arcigna e austera, armata di argomenti estetici e morali. Una stridula cacofonia di note digradanti dalla più accesa indignazione agli scherni ed alle beffe più feroci, scrosciò stridula e petulante contro il poeta giudicato immorale, senza gusto e perverso, che corrompeva la gioventù. Egli intanto, colorando di nuova tinte il sentimento umano più universale, saliva le eccelse cime dello spirito.

Nell'espressione poetica Ady è uno dei più grandi artisti della letteratura mondiale. Egli domina perfettamente il fantastico e sensuale strumento della ricca, millenaria lingua ungherese, e se ne serve da maestro. Egli si dice «signore di vergini impressioni, di magnifiche parole, di nuove abbaglianti visioni»; «la parola è l'oppio» col quale «egli sugge antichi misteri pagani». «Il mio cuore è un fiore, una immensa campanula; la mia forza: le delicate vibrazioni del mio cuore», dice in una poesia di un suo volume. Dotato di tale sensibilità e di tanta suscettibilità, egli divenne quasi il sismografo spirituale di tutta la grande comunità

Thurzó Szaniszló

olmützi püspök

1499-ben Olmütz első nyomdáját állítja fel.

Fraknói Károly: Hazánk könyvnyomtatói
Grafikai Szemle 1893 évf 10 f. 169 l.

Thurzó Vara

Emléklapok vajai báró
Vay Miklós életéből
Bpp. 1899. 77 l.

Thusz Antalné, népi iparművész – kézimunkában.

Megnyílt szept. 21.-én a II. országos közlekedési amatőr-népi iparművészeti kiállítás, a Mahart Műv.-i Házában. – Egyéni kézimunkában második díjat kapott Thusz Antalné, zoborvidéki tarsolya és Bátoriné Gém Eszter furtai fehér hímzése.

Volán Hírlap, 1974. szept. 24.

THÜLL, Johann Georg l. TILL

Thümling L.

acélmetsző

Rohbock rajza után
készült metszetei az alabbi
műben

Roh Hunf. III.

Kolozsvár, Nemzeti Mu-
zeum.

A fejéregyházi kastély és
park Erdélyben

Thür József, szabómester

Az 1872-es soproni naptárban szerepel a sztrájk idején. 34.old

László Ernő: A soproni szabóegének sztrajkja 1872-ben. 29.old.

Soproni Szemle, Helytört Folyóirat. XIX. XXXX 1959. Sopron

MDK

Thürckh=Törck=Dörckh Vitus katonai mérnök

résztvett Buda ujjáépitésében 1686 után

Schoen Arnold:Buda épitőmestereiről töredékek, vázlatok I.Kik épitették ujjá Budát az 1686.évi romokból? Művért 1957.VI.évf.4.sz.300.l.

Thüringer Tibor

A Képzőművészeti Kivitelező Vállalat
három szocialista brigádjának mun-
kásaival beszélgetett a művész.

Szigeti Zsuzsa: „Már messzéről folismerjük".
Művészet, 1975. szeptember - 26 oldal

Thürmer Rezsőné

és Jakab Zoltán tervezték a XXII. Nagytétény Bartók Béla úti lakótelep épületeit.

Berza László, Bernát György, Erdei Ferenc stb.: Budapest Lexikon, Budapest 1973. 13351

8241

THÜRSCHÜTZ, Michael, ötvösmester Pozsony-ban

M. Thierschütz, gewesene bürgerl. Goldschmied, 20 éves fia meghalt (1768, 52. vzám, 4 l)

—

M. T. bürgerl. Goldschmied † 70 éves korában, Pozsony, 1768 máj. 18. (1768, 42. vzám, 4 l)

(Mihalik J. Nuz és Kt. Ért, 1911, 133 l)

Preßburger Zeitung
(Genthon)

Thwkwthy Marton

acs

l.

7 25 l.

Paul Wilhelm

4545. Keller-Reutlingen

Sz. Reutlingenben 18

Az alkonyat.

Dombos vidéken ~~van ab~~ Szemb
út halad a háttért képező
nek két ablaka van kivil
Keller-Reutlingen, 1908 a

Vászon, mér. 31:53.9
300 K.-- Grof Andrássy Déne
/621-913/.-- A Magyar Nemz.
~~Átvétetett 1913 április 23-á~~
1914 márczius 30-án /245-914

Thwkwthy Martinus faber lignarius

1528–29. Brassó

27. l.

Bal Hel 121. l.

Quellen zur Geschichte der Stadt Kronstadt. II. k. Kronstadt 1889.

70, 83, 128, 130-3, 135-6., 138-42. l.

T.

EUROPA

film-, könyv-, lapterjesztő és könyvkiadó rt.

Budapest, V.,

Rothermere-utca 12. III. 2.

Thurkovthy Márton

lignifaber

Brassó XVI. sz.

l. Baloghfatornyok

26. l.

a jegyzetben is.

Özv. Fabiny Béláné sz. jószási Purgly I
tudatják mind a maguk, mind az elhunyt testvére
rokonság nevében, hogy a legjobb férj, szerető g

nemes Fa

a volt cs. és kir. 8. h

életének 69., boldog házasságának 23. évében, fo

M.D.K.

Thwry (Tury) János, miskolci kálykás

1552-ben egy kálykát rak az egri várban.

Heves megye műemlékei I. írta Voit Pál,
Magyarország műemléki topográfiája VII.köt.
Szerk.: Dercsényi Dezső.
Bp. 1969. Akadémiai Kiadó, 412. old.

Thomis peinzvere
Muncer – en Thomis
dy

79

R

Munerer — en Thionis
dy

R

56 l

Thijes

paizomich

l

RIII

746.759.l

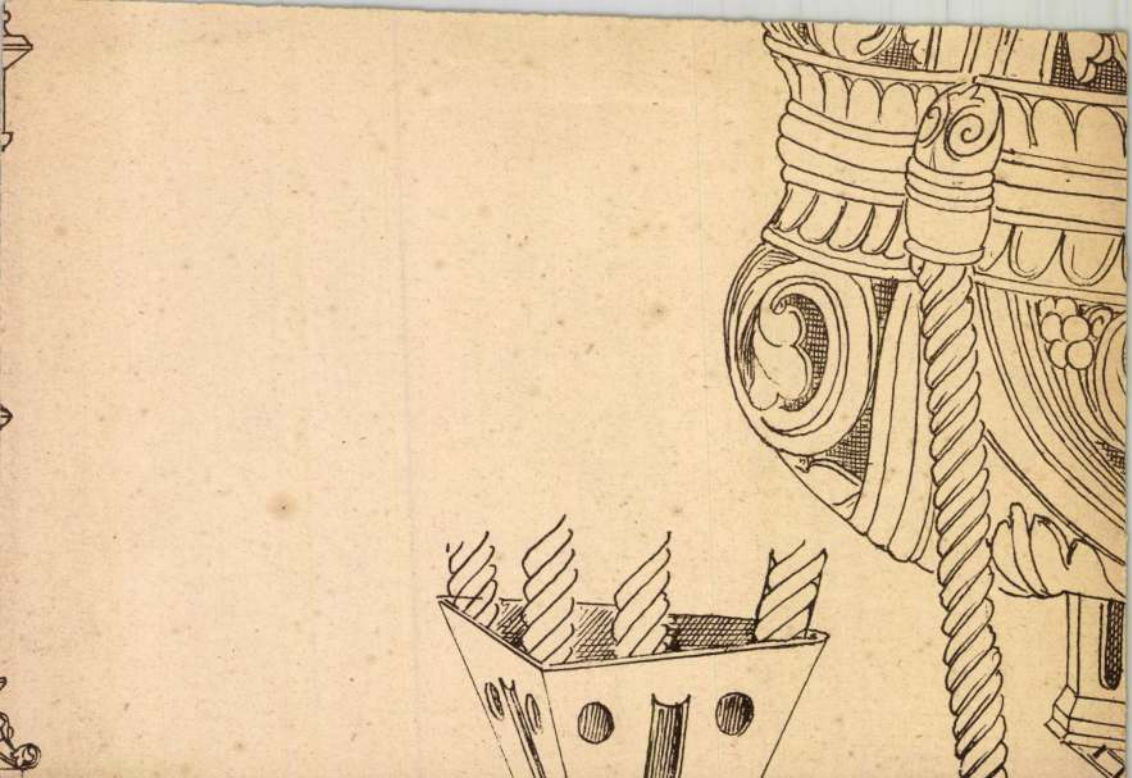

THYLL ADAM, Valaszto

Emlitve: 1634. Pénzverőházi kifizezések: "Valaztok... Adam Thÿll Magr. sit 36 f." -1640. Felsőbányai utcai háza után 25 d adót fizet. 28. old.

SZÁSZ PÁL: Adatok a nagybányai pénzverő alkalmazottairól 1530-1660 25. old.

NUMIZMATIKAI KÖZLÖNY, LVI-LVII. évf. 1957-1958 Akad. Kiadó. Bpest. 1958.

JOH: LENHARDT THYMAYR, pékinas

1754-ben Mária Terézia zaszlót adott a soproni pék-céhnek. Ünnepen a zaszlót kék sapkában és fehér leibliben az inasoknak kellett vinniök. A ruhát a céh adta nekik, de egyizben 50 magyar forintot kellett fizetniök érte.
Joh: Lenhardt Thymayr gebürtig von würz Burg csak 25 forintot fizetett. 167. old. 42. jegyz

DOMONKOS OTTÓ: A soproni pékház és a pékek XVI-XIX. századi céhemlékei 143. old.

ARRABONA, A Győri Xantus János Muzeum Évkönyve, 17. sz. Győr, 1975.

mdk

Thynus Maurer kőművesmester

1487-ben emlitik a források

Mihalik S. A kassai Szent-Erzsébet templom
Bp. 1912

42. L

Thyr György

cs. kir. Kapitány, a véghelyi épitészeti igazgatóság aligazgatója

Hol? Zágrab v. Károlyvár?

Nevtország 1845. 293. l.

Vasárnap **15** Henrik hv.		**Protestáns** Henrik **Görög** Quirik **Izraelita** Ab 3
Hétfő **16** Karm. B.-A.		**Protestáns** Valter **Görög** Atenog **Izraelita** Ab 4
Kedd **17** Elek hv.		**Protestáns** Elek **Görög** Marina **Izraelita** Ab 5
Szerda **18**		**Protestáns** Frigyes

MATHIAS THYRAN, kőfaragó, kümüves

Lékán nem tudjuk, hogy Vince mester épitésirányitó munkakörén kivül maga is faragott-e követ. Antal és András mesterek azonban minden bizonnyal. Kőfaragásról Sárváron szó van, sőt a többnyire olasz kőmüveseket összel egy ujabb lapicidával megerősitik/Mathias Thyran/. 226.old. 130.jegy

TÓTH MELINDA: A Sarvari vár épitéstörténete 193.old

SAVARIA. A Vas megyei Muzeumok értesitője, 1966-1970. 4.sz. Szombathely, 197x

MATHIAS THYRAN, építőmester

Ugy látszik,az 1552-es évnek csak második felében dolgozott Sárváron a nyilván Tirano-ból való és ugyancsak jól fizetett Mathias Thyran.224.old. 118.jegy. Okt.5.,17.és nov.2-án szerepel.Tallérban fizetik,okt. 17-én egy havi járandósága 10 tallér és egy kubulus liszt. 118.jegy.

TOTH MELINDA: A sarvari vár építéstörténete 193.old

SAVARIA. A Vas megyei Muzeumok Értesitője, 1966-1970. 4.sz. Szombathely, 1972

Thyran Mathie mester

dolgozott a Sárvár-i várkastélyon

1550 után.

H. Takács Marianna: Magyarországi

udvarházak és kastélyok, Budapest,

1970.

1481

M.D.K.

Petrus de Thyran

1553 elején Joannes Antonius de Valtelina Kőmüves mester segéde.

Détshy Mihály:Munkások és mesterek az egrivár épitkezésein 1493 és 1596 között.I.közl.177.o.

Az Egri Múz.Évkönyve.I.Eger,1963

Thyran, Petrus de kőmüves M.D.K.

1153-ban a vár ostrom alatti megrongálódásainak helyreállitásán dolgozik

Pétshy Mihály: Munkádok és mesterek az egri vár épitékezésein 177.1.

Az Egri Muzeum Évkönyve I. 1963.

M.D.K.

Petrus de Thyran

Az 1551-ben emlitett kőmüves hazája ~~Tiranox~~ Tirano.

Détshy Mihály:MUnkások és mesterek az egri vár épitkezésein 1493 és 1596 között.I.közl.181.o.

Az egri Müz.Évkönyve.I.Eger,1963

M.D.K.

Thyran, Pietro da, olasz kőművesmester

1553-tól kezdve dolgozik az egri várban Valtelina mester mellett.

Heves megye müemlékei I. irta Voit Pál,
Magyarország müemléki topográfiája VII.köt.
Szerk.: Dercsényi Dezső.
Bp. 1969. Akadémiai Kiadó, 412 old.

M.D.K.

Sylvester de Thyran

1553-ban Joannes Antonius de Valtelina kőműves mester palléra.

Détshy Mihály: Munkások és mesterek az egri vár épitkezésein 1493 és 1596 között. I. közl. 177. o.

Az Egri Múz. Évkönyve. I. Eger, 1963

M.D.K.

Sylvester de Phyran

Az 1551-ben említett kőműves hazája Pirano.

Bótshy Mihály: Munkások és mesterek az egri vár építkezésein 1493 és 1596 között. I. közl. 181.o.

Az Egri Múz. Évkönyve. I. Eger, 1963

M.D.K.

Thyran, Silvestro da, olasz pallé

1553. elején kezdi meg a munkát az egri várban Valtelina mester mellett.

Heves megye müemlékei I. irta Voit Pál,
Magyarország müemléki topográfiája VII.köt.
Szerk.: Dercsényi Dezső.
Bp. 1969. Akadémiai Kiadó, 412. old.

Thyran, Sylvester de kőműves M.D.K.

1553-ban az ostrom alatti megrongálódások helyreállításán dolgozik

Détshy Mihály: Munkások és mesterek az egri vár építkezésein 1593 és 1596 között 177.l.
Az Egri Muzeum Évkönyve I. 1963.

M.D.K.

Joannes Thyrano

Az 1551-ben említett kőmüves hazája Tirano.

Détshy Mihály:Munkások és mesterek az egri vár épitkezésein 1493 és 1596 között.I.közl.184.o.

Az Egri Múz.Évkönyve.I.Eger,1963.

Thyrano /Tirano/ , Joannes de M.D.K.

Johann Maria Speoacas olasz mesterrel dolgozot

1550-1552 között

Détshy Mihály: Munkások és mesterek az egri vár

építkezésein 1493- és 596 között 175.1.

Az Egri Muzeum Évkönyve I. 1963.

M.D.K.

Thomas de Thyrano,/Tirano/

Olasz kőmüves 1551-ben,már csak 6-12 ember dolgozik.

Détshy Mihaly:Munkások és mesterek az egri vár épitkezésein.I.közl.175.o.

Az Egri Múz.Evkönyve.I.Eger,1963

M.D.K.

Thomas de Thyrano

Az 1551-ben emlitett kőmüves hazája Tirano.

Détshy Mihály: Munkások és mesterek az egri vár épitkezésein 1493 és 1596 között. I. közl. 181.o.

Az Egri Múz. Évkönyve. I. Eger, 1963

hyrano / tirano/ , Thomas de M.D.K.

Joannes aria pecacasa olasz mesterrel dolgozott 1550-52 között

Détshy Mihály: Munkások és mesterek az egri vár épkezésein 1493 és 1596 között 175.1.

Az Egri Museum Évkönyve I. 1963.

M.D.K.

Joannes de Thyrano /Tirano/

Olasz kőmüves 1551-ben, már csak 6-12 ember dolgozik.

Détshy Mihály: Munkások és mesterek az egri vár épitkezésein. I. közl. 175. o.

Az Egri Múz. Évkönyve. I. Eger, 1963

M.D.K.

Thyrano (Tirano), Thomas é Johannes olasz kőművesek.

1551-ben dolgoznak az ceri várban.

Heves megye műemlékei I. írta Voit Pál,
Magyarország műemléki topográfiája VII.köt.
Szerk.: Dercsényi Dezső.
Bp. 1969. Akadémiai Kiadó, 412. old.

Tiba vára

Ung vm.
felszabadult

Dienes Adorján

Regélő romok

Rozsnyó, 1940.

60. l.

ták általánossá válása, és ennek nyomán a döntési folyamatok átláthatósága, kiszámíthatósága, racionalitása és számonkérhetősége. A második viszont a demokratikus keretek díszítménnyé válását, az oligarchikus, a tekintélyelvű, a hisztérikus és a passzív beállítottságok eluralkodását foglalja magában. Az elsőt szoktuk demokráciának nevezni, a másodikat pedig oligarchiának.

Nyilván nem az alapértékek néven nevezésén múlik pusztán az, hogy melyik változat válik meghatározóvá életünkben, de ne becsüljük le az alapértékek néven nevezésének jelentőségét sem. Ebben pedig annál jobb segítséget nem is kaphatnánk, mint amit gondolkodásmódjával, magatartásával, kérdéseivel és válaszaival, életművével Bibó István hagyott ránk.

I.
Szabadság és nemzet

A szabadság mindenekelőtt az önkormányzat, az önmeghatározás, az önrendelkezés kategóriáival értelmezhető. Alanya az egyes ember, aki fizikai esendősége miatt közösségben él és — ha gyakorolhatja önrendelkezését — az élmények feldolgozása és a feladatok megoldása által összekovácsolt modern, politikai intenciójú közösség, a demokratikus nemzet tagja. Az egyén szabadsága csak a közösségi önkormányzatra vonatkoztatva érvényesülhet. Ahol ez még archaikus, a kiváltságrendszeren alapuló kis körökre (azaz antik városállami, faluközösségi, arisztokratikus, illetve középkori nemzeti keretekre) sem szorítkozhat, ott zsarnokság van. A szabadság eredeti ellenpárja a zsarnokság, a nemzeté pedig a birodalom. A zsarnokságok időtlen körforgása határozta meg az emberiség életét; az volt a szabály, s az önkormányzat a kivétel.

A szabadságok kis köreiből formálódott ki a modern szabadság

fejleszteni. Nem elegendő a törvényhozó, a végrehajtó és az igazságszolgáltató hatalmat elválasztanunk egymástól, hanem lehetetlenné kell tennünk a hatalomkoncentráció új, nem közvetlenül politikai formáinak a kiépítését, így elsősorban az információ monopolizálását kell megakadályoznunk. Ez pedig nem csupán a liberális demokrácia érvényes vívmányainak az alkalmazását jelenti, hanem azt az állandó készenlétet, amelynek eredményeként az egyes emberek nem hagyják, hogy kiszolgáltatott helyzetbe kerüljenek. Feltételezi tehát (ma így mondanánk:) a civiltársadalom állandó, a hatalommal szembeni éberségét.

A liberális demokrácia érvényes vívmánya mindenekelőtt a népszuverenitás elve, amely a demokratikus alkotmányosságot, a népszuverenitás legitimitását, a parlamenten alapuló alkotmányosságot, a néptől függő végrehajtó hatalmat, a törvény előtti egyenlőséget s a „nép" fogalmának kisajátítását megakadályozó jogok rendszerét foglalja magában. Ez a rendszer garantálja az ellenzék létezését és működését, az emberi jogokat (az élethez, a szabadsághoz, valamint a tulajdonhoz való jogot, továbbá a sajtó- és gyülekezési jogot), a bírói függetlenséget, a közigazgatási bíráskodás elválasztását a végrehajtó hatalomtól, s mindezek együtt egy megbonthatatlan rendszert alkotnak, amelynek egyes elemei éppúgy visszavonhatatlanok, ahogy egésze sem kérdőjelezhető meg. Rugalmas továbbfejlesztése viszont nélkülözhetetlen és demokratikus egyének és közösségek létét és működését feltételezi. A modern liberális demokrácia ellenpárja ugyanis immár nem csak a hagyományos, Isten kegyelméből való rend, s nem is csupán a konzervatív tekintélyelvűség, hanem a modern zsarnokságok és az újabb és újabb hatalomkoncentrációs törekvések.

A liberális demokrácia maga is korrekciót igényel, hiszen torzuló-

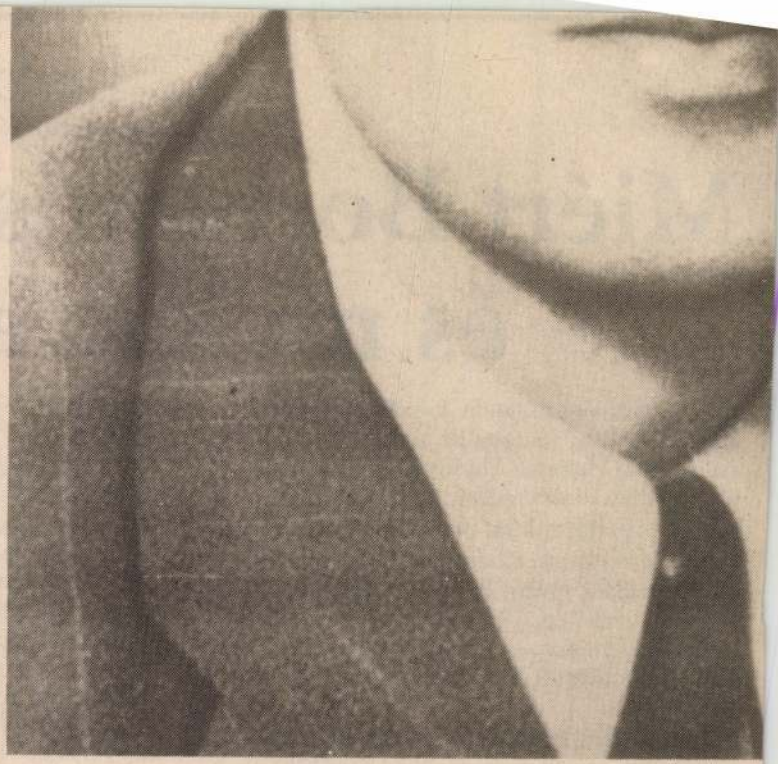

Bibó István

vatív tekintélyelvűség még jelenlévő tehertételével él együtt, másrészt szembe kell hogy nézzen az újabb és újabb hatalomkoncentráló törekvésekkel, azokkal, amelyek oligarchikus tendenciák megtestesítői. S a zsarnokság modern formái számára hivatkozási alap és támadási pont ezek léte a liberális demokráciákban.

A szabadság eszméje a politika világában a liberális demokrácia maradandó vívmányaiban testesül meg. Forrása az az alapvető emberi igény, hogy félelemtől mentesen s alkotó módon élhessünk. Az ember ugyanis az egyetlen lény, aki tudja, hogy meg fog halni, és képes arra, hogy képzelt tárgyakkal vegye körül magát, hogy elfelejtse a halálfélelmet. Ez viszont olyan áltevékenységekhez vezet, amelyek sokkal több szenvedést és félelmet gerjesztenek, s oda vezetnek, hogy úgy próbálunk megmenekülni saját halandóságunk tudatától és attól, hogy azt tudomásul vegyük, hogy mást, másokat, a

kentse az emberi világ félelemmennyiségét. A belső szabadság kialakításában a vallás, a külső szabadság kialakításában a politika van segítségére. Az a politika, amelyet erkölcsi megítélésnek kell alávetnie.

Látjuk tehát, hogy Bibó István szabadságfelfogását a belső szabadság, az aktív szeretet keresztény tétele alapozta meg. Erre épült a keresztény, liberális, kantiánus s a hangsúlyozottan antimachiavelliánus erkölcstan. A szabadság politikai fogalma magában foglalta (ahogy a francia forradalmat hozzá hasonlóan értelmező Hannah Arendt „felszabadulás" és „szabadság" distinkciója is) az abszolutizmus-ellenes hagyományos liberális hatalommegosztó garanciarendszer korszerűsítésének igényét, a republikánus citoyen-ethoszt (ugyancsak Arendt forradalomértelmezésével mutatva a párhuzamot), a népszuverenitás demokratikus elvét és annak liberális demokrata korrekcióját, vala-

THYSSEN-BORNEMISZA gyűjt
M. Hiba 1992. nov 7

Londoni levél

Miért Bornemisza, miért gazdag és mi lesz a képekkel?

A Guardian hasábjain Jonathan Kandell „mélyriportban" mutatja be a milliomos műgyűjtő Hans Heinrich Thyssen-Bornemisza bárót, ismerteti élettörténetét, elmondja miként alakult ki párját ritkító, csodálatos műgyűjteménye és hogyan kerül ez most, nem mindennapi szerződés révén, Spnyolországba. Mint Kandell megjegyzi: „Azóta nem cserélt hazát ekkora műkincstömeg, amióta Napóleon győztes csatáiból megtért Párizsba a gazdag hadizsákmánnyal."

A báró magyarságáról eddig nagyjából-egészéből csak annyit tudtam, hogy ez főként a fokhagymával bedörgölt zsíroskenyér iránti olthatatlan vonzalmában mutatkozik meg, bár igazságtalan lenne nem megemlíteni, hogy szponzorált magyarországi segélyprogramokat. De Hollandia szülötte, Svájci állampolgár, és adózási okokból Monte Carlóban bejegyzett rezidens. Újabban főként Spanyolországban időzik. A Thyssen családfa három nemzedékkel ezelőtt kezdett érdekessé válni: August nagypapa a Rajna mellékén volt élelmes és szorgalmas paraszt, aki drótgyárat alapított, majd ebből acél- és fegyverüzem-óriást épített ki. Hét gyermeke volt. A legidősebb, Fritz, Hitler egyik legkorábbi követője és barátja, az 1923-as sörpincepuccs finanszírozója. Bár a nácikkal a háború alatt szakított, olyannyira, hogy koncentrációs táborba került, korábbi bűneiért a szövetségesek még néhány évre bebörtönözték. Kiszabadulása után Argentínába emigrált, ott halt meg 1951-ben.

A náci nagybácsihoz Thyssen-Bornemisza bárónak édeskevés köze van. Az ő édesapja 1905-ben fiatalon Magyarországra települt, és Budapesten elvett feleségül egy Bornemisza bароneszt. Mivel az apósnak fia nem volt, örökbe fogadta a német vőt, hogy a báróság reá szálljon. A riport szerint Hans Heinrich tudja, hogy mit jelent a neve, és jellemzőbbnek tartaná, ha „Víznemiszának" hívnák a családot.

Magyarországról idővel Hollandiába költözött a megbárósodott Thyssen, és amikor a vén August halálakor, 1924-ben örökölte a vagyon ráeső részét, bankár lett. Keresete nagy részét műkincsek vásárlására költötte. 1932-ben vette meg a 18. századi, hatalmas tóparti villát Luganóban, oda szállíttatta a több száz festményt. A Villa Favorita kezdetben magánmúzeum volt, a pazar mestermunkákat csak a család élvezte, néha meghívott barátok, és külön engedéllyel ritkán bebocsátást nyertek művészettörténészek is. A második világháború után az idősebb báró végleg Svájcba költözött, Hans Heinrich ott nevelkedett fel a festői villában, csupa milliós érték között. Az 1970-es évek elején a gyűjtemény végre megnyílt a nagyközönség előtt, s mikor én ott jártam, a teremőrök mind kivándorolt erdélyi magyarok voltak, tanáremberek, jogászok.

Báró Thyssen vagyonát nem tépázta meg a két világháború vagy a gazdasági krach, a húszas évektől folyamatosan bővítette a gyűjteményt nagy értékű műtárgyakkal. Amikor egyszer megszorult, Spencer őrgróf, a jelenlegi walesi hercegné, azaz Diána nagyapja, eladta Thyssen Bornemiszának Holbein híres portréját VIII. Henrikről. Vásárolt a báró anyagi nehézségekkel küzdő európai arisztokratáktól éppúgy, mint a tőzsde összeomlása miatt megrendült vagyonú amerikai milliomosoktól. Mire 1947-ben meghalt, több mint 400 festmény volt a villában.

Hans Heinrich örökölte édesapja gyűjtőszenvedélyét. Ő egészítette ki a kollekciót francia, spanyol és olasz mestermunkákkal, majd a hatvanas évektől kezdődően modernekre is rállt. „Az apám azt mondta, hogy amit a 17. század után festettek, az szemét" — nyilatkozta a riporternek. Ám az apai tanács ez esetben lepergett, és megkezdődött a gyűjtemény huszadik századi részének kialakítása, német expresszionistákkal, majd impresszionistákkal, orosz avantgarde-istákkal, kubistákkal, futuristákkal, modern amerikaiakkal. A báró — a cikk szerint — elég eklektikusan vásárol, például vagy úgy, hogy hétfőn vesz egy absztrakt Jackson Pollock-festményt, kedden meg egy ötszáz éves elefántcsont-faragványt. Anyagi erőit négy válópere sem rendítette meg érdemlegesen.

A jelenlegi Thyssen-Bornemisza báróné spanyol, és ennek része lehet abban, hogy a csodás gyűjtemény, hosszas huzavona után, Madridba kerül. Margaret Thatcher sokat kedveskedett a bárónak, hogy Londonba csábítsa a műkincseket, de hiába. Talán végül financiális szempontból mégsem olyan nagy veszteség ez, mert Thyssen-Bornemiszának különös kikötései vannak. A gyűjteménytől nem válik meg. A spanyolok által kiválogatott 830 mesterművet tíz évre kikölcsönzi, kiállítja a spanyol kormány által rendbehozott Villahermosa palotában, amely csupán pár percnyire van a Prado Múzeumtól. A többi kincs egy 14. századi kolostor épületébe kerül, Barcelonába. Mindezért a báró évente ötmillió dollár járadékban részesül.

Ennek a megoldásnak nem mindenki örül, spanyol szakértők buzgón bírálják az egyezséget, a sajtó egy része pedig gonoszul támadja (például „operettbáró"-nak csúfolja) Thyssen-Bornemiszát. Bizonyos spanyol körök terjeszteni kezdték, hogy anyagilag megszorulva ki akarja zsákmányolni Spanyolországot. Ezeket az utóbbi állításokat a báró amúgy „magyarosan" cáfolta. „Méghogy nekem nincs pénzem?" — fortyant fel, és gyorsan kiírt egy csekket egy 21 millió dolláros Constable festményre meg egy 24 millió dolláros Gauguinre.

Bizonyos, hogy a gyűjtemény végül örök időre Spanyolországban marad, és a Bornemisza név így immár egy madridi múzeum bejárata felett ragyog.

SÁRKÖZI MÁTYÁS

Tibád András

1815. Bethlenfalva

Bal Hel

60,132.l.

l.

Huszka J. A székely-
här Bp 1895.

TIBAI István asztalos

VARGA Gyula: Adatok a debreceni asztalos céh és a népi butor történetéhez.=A Debreceni Déri Muzeum Évkönyve 1988 (1990) 134.

MDK

Tibai János

a debreceni asztaloscéh bejegyzett mestere 1780-1800 évek között.

Sternegg Mária: /Id/Iróalmáriumok Debrecenből. Ip.műv.Muz. Évk. III.-IV; 35-48.l.

45.l. 15. jegyz.

HANS TIBELI, textilfestőmester

Az 5.függelékben a lőcsei festők céhlevelét találjuk 1715-ből. Kihirdetve: 1716.febr.14-én.-A 6.függelékben 1608-tól 1869-ig a lőcsei céhhez tartozó metszek vannak a névjegyzékben.-E mesterek egyike volt:
9.- Hans Tibeli, Kirchdrauff. 151.old

DOMONKOS OTTÓ: Magyarországi festőcéhek I. A textilfestés első nyomai 101.old

ARRABONA, A Xantus János Múz. Évkönyve, 16. Győr, 1974.

HANSS TIBELI, textilfestőmester

Az 5.függelékben a lőcsei festők céhlevelét talaljuk 1715-ből.--A 6.függelék a lőcsei céhhez tartozó mesterek névjegyzékét tartalmazza 1608-tól 1869-ig.
E mesterek egyike volt:
80.- Hanss Tibeli, Kirchdrauff. 151.old

DOMONKOS OTTÓ: Magyarországi festőcéhek I. A textilfestés első nyomai 101.old

ARRABONA, A Xantus János Múz.Évkönyve, 16. Győr, 1974.

MATTHIAS TIBELI, textilfestomester

Az 5.függelékben a lőcsei festők néhlevelét talaljuk 1715-ből.--A 6.függelék a lőcsei céhhez tartozó mesterek névjegyzékét tartalmazza 1608-tól 1869-ig.
A mesterek egyike volt:
150.- Matthias Tibeli: Kirchdrauff. 152.old

DOMONKOS OTTÓ: Magyarországi festőcéhek I. A textilfestés első nyomai 101.old.

ARRABONA, A Xantus János Múz. Évkönyve, 16. Győr, 1974.

HANSS TIBELY, textilfestőmester

A 6.függelék a lőcsei céhhez tartozó mesterek névjegyzékét tartalmazza 1608-tól 1869-ig.--E mesterek egyike volt:

48.- Hanss Tibely, Kirchdrauff. 151.old

DOMONKOS OTTÓ: Magyarországi festőcéhek I. A textilfestés első nyomai 101.old

ARRABONA, A Xantus János Múz. Évkönyve, 16. Győr, 1974.

TIBELLY, Johann, pozsonyi avztalos

J. T. Tischler, 7 éves fia meghalt. (1834, 47 ll)

—

J. Tipelly, Tischlergesell, 16 éves fia meghalt.
(1840, 345 l)

Preßburger Zeitung
(Genthon)

TIBELLY, Johann, pozsonyi asztalos

J.T.,Tischler,
7 éves fia megh. [1834, 471 l.]

J.Tipelly, Tischlergesell,
16 éves fia megh. [1840, 345 l.]

Pr.Z.

Tiba Ildikó, textiltervező-iparművész

a Csepeli Galériában megnyílt a tizenegyedik képzőművészeti kiállítás. —

Tiba Ildikó falirzőnyegei a vörös különböző-színű árnyalatában szerepel. (említve).

Esti Magazin.

1981. II. 3. Kossuth 18.30 (Sz. Lné)

TIBA János építőmester

VÁRADY József: Tiszántúl református templomai. I-II. köt. Debrecen [Sajószentpéter] : Borsodi Református Egyházmegye, 1991
32.p.

Báránd, 1772-ben szószéket épit 1983-ban lebontják

Tiba vára

(Tibava)

Ung vm.

csak szöveg van

Janota III

185-189. l.

RÈSE

OCTOBRE 1921.

it aide-serrurier, et, grâce à une
a sculpture à Vienne, d'abord chez
xposition nationale millénaire de
onument de la reine Maria-Thérèse.
de ce genre, fut inaugurée en mai
usz remporta le prix au concours
nie actuelle) de la statue du roi

Táblakép. Gyóni Géza portréja,
Tibai Pakács

Pesti Hirlap. 1932. jun. 29. 13

Gyóni Géza arcképének
leleplezése

Tibai Takács János festő

Pesti Hirlap. 1932. jun. 29.13

Gyóni Géza arcképének
leleplezése

Tibai Takáts János

U. 4118

Szeged-alsóvárosi áll. iskola
vándorkk. VI. 225

Tibai Takács János

festő

l.

Bpvrzt pály 1941

MDK

Tibai Takács János

Kilátás a Hegedüs villából

A pesti Dunapart

Budapesti akvarell hangulat

Bpvizipály 1941. Főv.Képtár. Házi példány

12 l.

MDK

Tibai Takáts József

Tabáni részlet, vf.

Árverési Csarnok aukció Írt. 1934. szept. 58.1.

Tibelle, francia rajzoló készitette
Olaszország térképét Napoleon rendelé-
sére.-

Magy. Hirmondó. 1802. okt. 22. 22. szak. 33. sz

527. l.

Szalay Endre festő (1854–?)

Pesti Hirlap. 1888. VII. jún. 5. 40.

Művészeti hírek a vidékről

Tibay András

Szerepelni fog műve a dec. 15.-én nyíló pásztói Lovász József Művelődési Központ amatőr képzőművészeti stúdió tagjainak kiállításán.

Nógrád, 1974. dec. 13.

MK SAJTÓFIGYELŐ
MAHIR
1091 BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 337-748, 340-726

Tibay László

VAS NÉPE
1980 JUL 26

1021

Tibay László most fejezte be Szombathelyen a középiskolát, de máris bontogatja szárnyait a rajzolásban. Monda című filcrajzát közöljük.

Vállalati ol

(Lakatos Ferenc karikatúrája)

MDK

K.E.: A Szepesség ujabbkori festői és szobrászai.
Szepesi müvészek. N. Szalon 1937. márc.

TIBÉLY KÁROLY:

59. Igló égése (1849), olajfestmény, vitéz Lupkovits Miklós tulajdona.
60. Vashámor, olajfestmény, Kommer Lászlóné tulajdona.
61. Breznói Prihradny Ernő arcképe, olajfestm., Kommer Lászlóné tulajdona.
62. Lomniczai Kissevich-Horváth Ede arcképe (1853), olajfestmény, dr. Horváth László tulajdona.

Tibély Károly festő

. Nemzeti Szalon 1937. május.
Szepesi művészek.

Pénztáros:	**LUKÁCH LAJOS** sztőv. tisztviselő.
Ellenőr:	**LIPTER REZSŐ.**
Könyvtáros:	**FARKAS JÓZSEF** ny. szfőv. igazgató.
Háznagy:	**HAYDE IRÉN** szfőv. iskolanővér.
Számvizsgálók:	**HILLEBRAND FERENC,** a Pénzintézeti Központ főrevizora,
	Dr. GÖMÖRY SÁNDOR, okl. vegyészmérnök, tanársegéd,
	Dr. WESZTER BÉLA, számvevőszéki osztálytanácsos.

A Jótékonysági Osztály elnöke: **NÉMETHY KÁLMÁNNÉ,** Tébe igazgató neje.

Az Irodalmi és Művészeti Szakosztály elnöke: **Dr. MOHR GYŐZŐ** középiskolai tanár.

TIBÉLY *Károly*, festő az 1840—60-as években Felső-Magyarországon és Szebenben. 1844—56. tájképeket (Kárpátaljai tájkép, A lomnici hegy csúcsa) állított ki a Pesti Műegyletben Halastó a szepesi Kárpátokban c képét 1863. fametszetben közölte a Vasárnapi Ujság.

Γ vül 1813 febr. 13

Kirchdrauf (Szepesség

b. Rimaszombatban halt el. Szamos arcképet is festett.

E. G II 533 l

Tibély.

század közepén.

anatban tünteti fel, midőn
te lévő házcsoport áll lán-
észe a tüzet oltja, a tér
jobbról a lovasság, mely-
c van segédtisztjeivel, sora-

48·3 cm. — Lelt. sz. 630. —
. Kreith-féle ereklyemúzeum-
ozó adatokat l. a 62. lapon
895 április 23-án (107–95). —
átvételt tudomásul vette az
t (159–96).
ajdona volt.

630.

Működött a XIX.

Igló pusztulása.

A tűzvészt abban a pill
már a templom és a körülöt
gokban, a honvédség egy 1
közepén tüzérség vonul fel s
nek bal szárnyán a parancsnol
kozik csatarendbe.

Lemezpapir, méretei 37·3 :
Értéke 30 K. — Vétetett a gr
ból. — A megszerzésére vonatk
az 593 lelt. sznál. — Átvétetett
Átvételi jegyzék XXX. — Az
1896 április 8-iki 14895 sz. leira

Jegyzet. Guyon Richard tul

Tibély, Károly

Maler, geb. zu Kirchdrauf (Szepesség) 16 Feber 1813, in Iglo und Kirchdrauf tätig. Bekannt sind seine Bilder von der Feuersbrünsten 1849 in Iglo und 1856 in Kirchdrauf. Auch stimmungsvolle Landschaften sind von ihm bekannt. Angeblich sehr verkommen in Rimaszombat gestorben.

11 archepe felrorolva

Lásd 15. l.

Kösz E. Zips 29. l.

gitimizmus lánglelkű apostola: Griger M
királyság megváltó eszméjének. És fe
nyugalmat, békét, becsületes demokráci

Ezért fordulok barátaimhoz, hive
lakozzanak hatalmas, lelkes táborunkh
igaz ügyet, harcoltam a főváros autonom
sok ezer embertársamon, joggal kérhe
harcolni az elnyomatás veszedelme ellen

És kérek mindenkit, akit közös esz
nek semmit, amig igazolt emberei
Griger Miklós és az én nevem s

Budapest, 1935 március havában,

Márkus-nyomda. Budapest, V., Bank-utca 5. (Felelős vezető: Márkus Géza)
Felelős kiadó: Berecz Vilmos.

Tibély

festő

Perállbőrtképes

71.488.l

Tibély Károly

festő

szül. 1813 febr. 16.
Szepesváralján
† 1870 Rimaszombatban
Tátrai tájképeket
(egy a Kassai múzeum-
ban) és arcképeket
festett.

Toman 693. l.

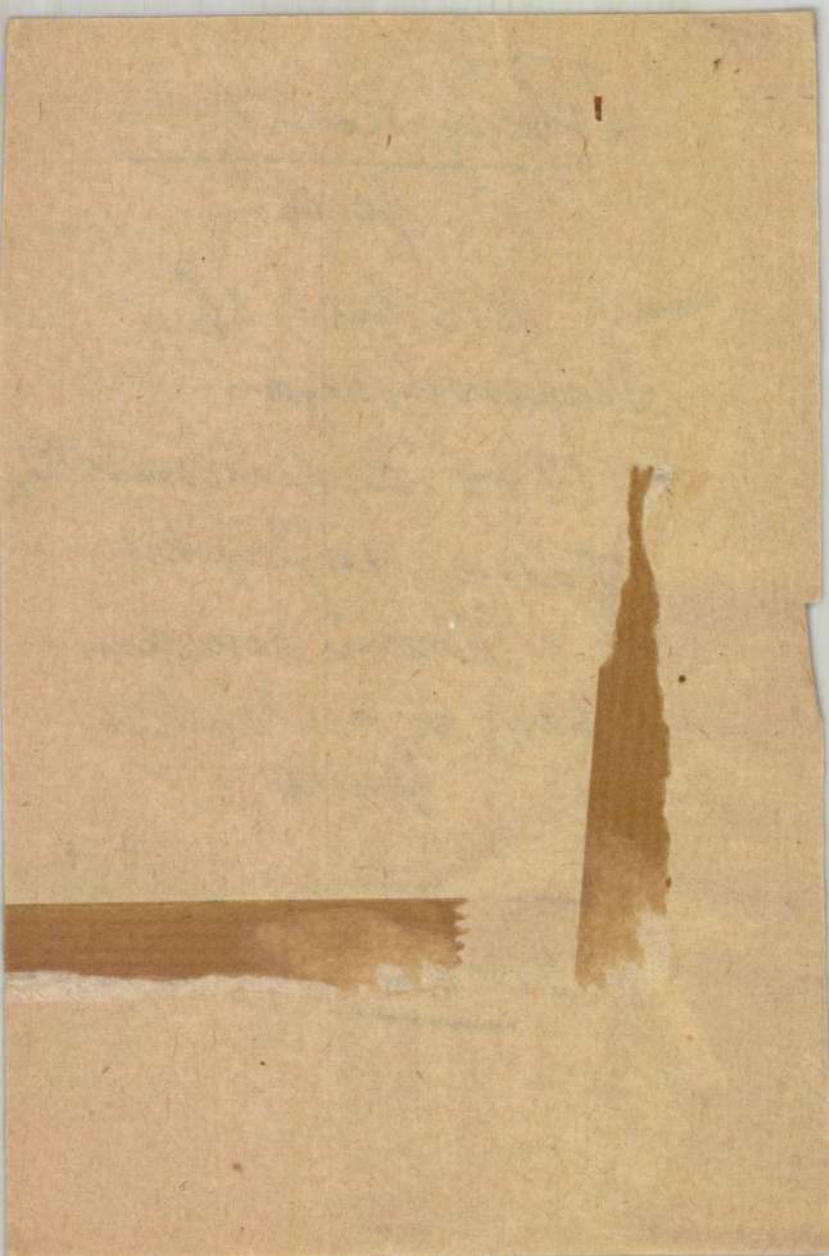

Tibely Károly

festő Késmárk

1850

cvod

~

Kapuinvéstörélet

34. l

limum usatissimum

Pen

Tibély Károly

Tibély Zsigmond arch.
ca 1850
Lavotta Árpádné
tulajd. Szepesváralja

Inul

Tibély K.

Jestő

Halasztó a szepesi kárszá tokban. Tibély K. olyfest neje utai fa. repr.

Vas Ujs 1863. 449

l

Tibély K

A Halastó a szepesi
Kárpátokban c. képe
repr.
Vas. Ujs. 1863. 449 l.

Tibély Károly

Prihradny gyermekek
arcképe, 60 x 75 cm
1848.
Bethlenfalvy Béla dr
tulajd. Bethlenfalva
Inul

Tibély

l.

Lykanomzromantika
87, 207, 212. l.

Hajnal Pál
UJVIDÉK
Horthy Miklós sugár út 17

Tek.

„Europa"

„Film-Könyv-Lapterjesztő R. T.

Budapest.

V. Visegrádi-utca 3

Tibely Károly

Jestö

Szebenben

Nüegyl. 1856. máj - jún

Tibely Károly Szebenben

1856 máj.-jun. kiáll.: Lomniczi
nagy csúcsa, olajf., 160 frt.

Kis szeben?
felső nagyszeben
Semmi vetre sem
Nagyszeben!

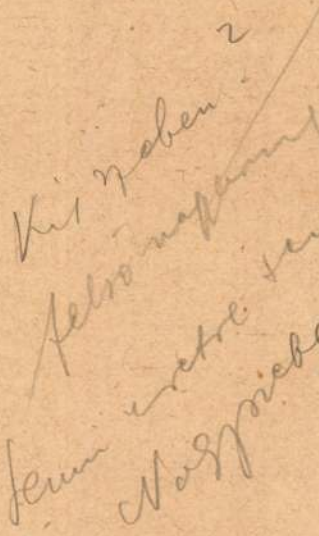

Geffels, rajzoló és rézmetsző III. 33.

Tibélyi Karoly

(hof mics)

1844. mücsylet:

Karpát allyai tájlép

oleyf

L.

Igló égése

A templom és a körülötte lévő házak, melyeket a honvédség egy része olt, lángokban állnak; a tér közepén a tüzérség vonul fel s jobbra a lovasság állt csatarendbe, a melynek bal szárnyán a parancsnok van segédtisztjeivel.

Olajfestés, cartonra, méretei 37.3 : 48.3 c/m
Festette: Tibély 1849-ben.
Az 1848-diki erehlyemuzeumból. 107/95. № XXX.

TIBELY Károly festő

1850

83. Ugyanaz hasonló tárgyban ír Tibely Károly úrnak Késmárkra

arcképét és életrajzát kéri

Művtört Ért. 1990 1-2 128.

SZERZ

munkavégzésre irányuló egy

mely létrejött egyrészről a MTA Művészettörté

megbízó, másrészről

név (leánykori név is):

születési hely, év, hó, nap:

személyi száma:

anyja neve:

állandó lakcíme:

főállású munkaadó neve, címe:

törzsszáma:

mint megbízott között az alábbi feltételekkel:

1. Az elvégzendő feladat részletesen:

m. D. K.

~~Czanczik József, festő 1780-1857~~

Tibelly Károly agost, festő. Czanczik ben, itványa.
Született 1813-ban Sepesváraljám, apja Tibelly András kereskedő, anyja Fest anna Dorottya. Meghalt 1870 körül.
Életével és művészetével Zechenter-Laskomerský foglalkozik emlékiratcikben.

anna Petrová - Plesková: K Počiatkům Realizmu v Slovenskom maliarstve. Bratislava, 1961. 74. old.

 M. D. K.

~~Czanczik~~ ~~József~~, ~~festő~~. ~~1780-1857~~

Tihelly Károly agost, festő. Czanczik tanítványa.
Művetlyde különe embernek irja le.
1834 körül számos tatrai látképet
fest, Lomnici csúcs 1834, ótatra füred
Javorina. Igló látképe 1849-ből; arc-
képeket is festett főleg rekonaicól.
Kolbenhayer Ede és felesége arcképe 1847 vá
96-97. Kép Tabga.

Anna Petrová-Plesková: K Počiatkům
Realizmu v Slovenskom maliarstve.
Bratislava, 1961. 74-75. old.

 M. D. K.

Czanczik Józef, festő 1780–1857

Tibolly Károly agost, festő Czanczik tanítványa.

Test Pál Lepesvaraljai kereskedő és felesége arcképe 1850? 98–99. Kép tábla.

Tibolly Zsigmond kereskedő és feleségének arcképe 1852-ből? 100–101. Kép tábla. Érdekes csoport képén a játszó Prihradni gyerekekel ábrázolja, kertben 1848, 104. Kép tabla

Anna Petrová-Plasková: K Počiatkům Realizmu v Slovenskom maliárstvo. Bratislava, 1961. 75. old.

M. D. K.

~~Czanczik József, festő. 1780–1857.~~

Tibolly Károly agost, festő Czanczik tanítványa.

Kiállít a pesti „Műegyletben" 1844 és 1856-ban, az akkoribán alakúló Magyar Nemzeti Museum igazgatója felkéri Czanczikkal együtt, hogy, öncseképét és életrajzi adatait küldje be.

Anna Petrová-Plesková: K Počiatkům Realizmu v Slovenskom Maliarstve. Bratislava 1961. 76. old.

 1n. D. K.

Tibelly Károly, festő. 1813 után - 1870

arcképeket és főleg tátrai és tátra környéki tájképeket fest. Czanczik tanítványa.

Anna Petrová-Plesková: Slovenské výtvarné umenie obdobia národného obrodenia. Bratislava, 1966.

24. old

Tibély Károly festö.

Katol.Szemle.1937.I.230-32.l.

Vasárnapi Ujság X.
1863. XII.13.- 449.l. Zakariás

Halastó a szepesi Kárpátokban. Tibély K. olajfestménye után fametszet.

Tibély Károly festő

Szerepel a szepesi művészek
Kiállításán a Nemzeti
Szalon Gau (emlitve)

Cij Nemzedék 1937 III. 12

TIBERIU BALÁZS festő, képművész.

A szürkeségből a szivárvány felé

Erdélyi festő kiállítása a 7 Arts Galériában

● **Simon E.**

Tiberiu Balázs az őt ismerők szerint azokhoz hasonlatos, akik folyton-folyvást a napok porába tekintenek, gondterhelt lelkéből fakadó művészete mégis olyan, mint a szivárvány. Erős, tiszta színekkel vászonra visz rügyező fákat, pompás virágokat és hamvas gyümölcsöket, dallamokat és merengéseket. Az örökkévalóságon átsütő üstökösöket nemes egyszerűséggel, spontán módon festi meg, mély benyomást keltve szelíd, ámde határozott vonalaival.

A fekete kontúrok a szobrászlétből eredeztethetők: Balázs Tibor a méltán nagy hírű dévai képzőművészeti líceumban szerzett diplomát szobrászatból. A most 38 éves képzőművész már 11 esztendős korában művészi pályára lépett. Tehetsége a vajdahunyadi rajziskolában megmutatkozott, s szülőhazájában eleddig 46 közös és hat egyéni tárlaton szerepelt. A tavalyi önálló kiállításán már új színskálával jelent meg, a festményei világosabb tónusúak, kromatikus harmóniát tükröznek, mintegy letörölve a mindenre rátelepedő szürkeséget.

Vajdahunyad — a művész dél-erdélyi szülőhelye Szombathely testvérvárosa — ugyanis iparváros. Gyárkéményei ontják a füstöt, „jótékony" homályba burkolva épületet s embert egyaránt. Az itt élő lakosságnak alig tíz százaléka magyar nemzetiségű. Nekik nem is oly rég száz kilométert is kellett utazniuk alkalmanként, ha magyar nyelvű tévéadást kívántak látni.

Fotó: Benkő Sándor

A vajdahunyadi Képzőművészeti Kör tagja, a szürkeséget szivárványszínekre cserélő, nemzeti díjas Tiberiu Balázs Szombathelyre is eljutott: kiállítása május 22-éig megtekinthető a 7 Arts Galériában, a Báthori utca 6. szám alatt.

1997. máj. 9. Vas Népe

szerelőt, 1 fő ívhegesztőt és lángvágót. Bérezés: szövetkezet bérszabályzata szerint. Jelentkezés: a szövetkezet személyzeti és munkaügyi vezetőjénél. Tel.: 95/420-384. Cím: Sághegyalja Szövetkezet, Celldömölk, Sági út 216. (245875/1K)

Gyakorlott faipari szakembert keresünk, Kőszeg környéki munkahelyre, középvezetői beosztásba. 94/359-186, 30/567-113. (245876/1H)

Gyakorlott felszolgálót és kézilányt felveszünk. Hotel Piroska Bük. Tel.: 94/358-770.

Ételbárba fiatal lányt felveszünk. Érdeklődni: 94/339-835-ös telefonon. (245979/1K)

Bedolgozó varrónőt keresünk zsákanyag varrására. Érdeklődni: 94/333-765, 8-16 óráig. (245980/1K)

LINDE GÁZ MAGYARORSZÁG RT.
személyügyi iroda 9653 Répcelak Pf. 1
(248159/1H)

PLATI HUNGARY KFT. keres
25-35 év közötti
angolul és/vagy olaszul beszélő
gépész végzettségű dolgozót.
Jelentkezni a helyszínen.
Szhely, Sárdi-ér u. 9. alatt lehet.
Fizetés megegyezés szerint.

SÁRVÁR ÁFÉSZ TMK-RÉSZLEGE felvételt hirdet általános szerelői munkakörbe, 40 éves korig. Gépjármű-vezetői jogosítvány és gyakorlat szükséges! Bér megegyezés szerint. Jelentkezni: Németh Tibor ügyintézőnél. Tel.: 95/321-330.

A CPC Magyarország Rt.,
a KNORR és
keres termékek gyártója és forgalmazója

leti képviselőt

keres,
endéglátó-ipari termékei értékesítésére
s és Zala megye területére.

zonyítvány
em és/vagy vendéglátás területén szerzett gyakorlat
10 éves életkor
es vezetői jogosítvány
akorlat és angolnyelv-tudás előnyt jelent.

nknak három hónap után gépkocsit biztosítunk.
etrajz benyújtásával lehet, a hirdetés megjelenését követő egy héten belül.

CPC Magyarország Rt.
2040 Budaörs, Pf. 77.

Csemege
Julius Meinl

A CSEMEGE-Julius Meinl Ipari és Kereskedelmi Rt. felvesz a 256. sz. ABC áruházába

- **eladót és**
- **pénztárost**

Jelentkezni lehet személyesen **Szalai Endre** boltvezetőnél:
Bűkk, Fürdőtelep
Telefon: **358-040**

Inform Stúdió

Assisi, Tiberio d'

Szent Erzsébet képe
(Assisi, S. Maria
degli Angeli)

Repr.

Banfi - Ricordi

1. tabla -

Tiberio d'Assisi -
nak črva -

T.

EUROPA

film-, könyv-, lapterjesztő és könyvkiadó rt.

Budapest, V.,

Visegrádi-utca 36.

67) Cod. lat. 432 = a W. 1,8: S. Thomas In librum I Sententiarum; miniato da Attavante.

68) Cod. lat. 1472 = a X. 1,10: Strabonis Geographia; a c. 1ro lo stemma di Mattia.

Fógel, in « Bibliotheca Corvina », pp. 72-73.

Moggio

Abbazia.

Cappella di S. Elisabetta d'Ungheria. — Da un inventario che fu compilato verso il 1250 per ordine dell'Abate Vecellone veniamo a conoscere avere l'Abate Jacopo (1230-42) fatto costruire la cappella di S. Elisabetta, che volle fosse ornata di dipinti e dorature.

Antonio Battistella, L'Abbazia di Moggio (Udine 1930), p. 38, pp. 117-22 recano l'Inventario sopracitato; Mihalik, in « Misc. Franc. », v. c., p. 85.

Montefalco

Chiesa di S. Fortunato.

Affresco con S. Elisabetta d'Ungheria. — Nella Cappella di S. Francesco o delle Rose, il settimo e l'ultimo riquadro reca le immagini di S. Elisabetta e di S. Chiara. Opera di Tiberio d'Assisi, con la data del 1512.

Guardabassi, Indice-guida, p. 123; Bertarelli, Italia Centrale, v. III, p. 492.

Palazzo Scorzoni già Senili.

Affresco con lo stemma e l'elogio di Mattia Corvino re d'Ungheria. — Nella Sala detta di Mattia Corvino il fregio reca lo stemma dello stesso re, il corvo con in becco l'anello d'oro, dipinto entro un tondo, nonchè i due distici posti l'uno di fronte all'altro sulle pareti più lunghe:

MACTHIAS VMBRIS DEDIT ISTA SENILIBVS ARMA
PANNONIAE QVONDAM REX CELEBRATVS HVMO

EX HIS VIVENDVM ISTIS INSIGNIBVS ILLI
SI QVIS CONCINNE VIVERE VELLE CVPIT.

Questi versi fanno cenno alla famiglia dei Senili, alla quale apparteneva il palazzo fatto decorare del fregio in parola probabilmente da Pier Gentile Senili, nunzio apostolico di Sisto IV presso la Corte ungherese. Si ha il diploma del 1478 con cui Mattia Corvino creò cavaliere Pier Gentile, unitamente al fratello Mariotto, suo agente diplomatico presso la Corte pontificia, decorandoli del proprio stemma che volle fosse aggiunto all'arma dei Senili.

Nella seduta del 24 aprile 1922 della Società Archeologica Ungherese di Budapest, Tiberio Gerevich lesse una comunicazione, dal titolo « Tájékoztató a montefalcói Korvin Mátyás freskókról » (Schiarimenti sugli affreschi di Montefalco con-

cernenti Mattia Corvino), che però non è stata finora pubblicata. Quindi, recentemente, lo stesso Gerevich (in « Corvina », v. V, p. 118) si limitò a ricordare « il palazzo Gentile (!) di Montefalco, dove — com'egli riferisce — tutta una sala attesta, con i suoi affreschi, la gloria del sovrano ungherese ». Nel frattempo, notizie più precise ci furono offerte da studiosi italiani, come il Bertarelli (Umbria, p. 200) e soprattutto Pietro Pambuffetti, La Sala di Mattia Corvino, in « Montefalco », an. I (Foligno 1937), pp. 5-7, che però sfuggirono all'attenzione degli studiosi ungheresi. Fatto sta che, tratta in errore dal titolo della sopracennata cocunicazione del Gerevich, la pubblica opinione ungherese (cfr. « Pesti Hirlap » del 25 agosto 1925) continua a credere, come crede pure Jolanda Balogh (in « Mátyás Emlékkönyv », v. I, p. 485, nota 2), che « gli affreschi di Montefalco » ritrassero Mattia Corvino.

Monte Oliveto Maggiore

Abbazia.

Dipinto raffigurante l'occupazione di Lippa per opera di Giorgio Martinuzzi vescovo di Varadino. — Eseguito a tempera, il dipinto, che fa bella mostra nell'atrio della Biblioteca, rappresenta — al dire del Perini — « una gran battaglia ov'è un'infinità di figure con grandissima varietà di teste, d'attitudini e di mosse, con gran fuoco e con un tutto insieme che appaga ». Il Brogi ne dà il titolo: «Assalto della città di Lippa dato dal cardinale Martinuzzi ».

Vi è inoltre una lunga iscrizione, illustrante la vita del cardinale Giorgio Martinuzzi che, nel 1551, prese possesso della città di Lippa.

GEORGIUS MARTINUSIUS CROATA LIBERIS PROGENITORIBUS ORIUNDUS, OLIVETANORUM COLONIIS A SIGISMUNDO CAESARE IN PANNONIAM DUCTIS, BUDAE IN INSIGNI MONASTERIO S. PAULI EREMITAE, ALBUM CUCULLUM INDUIT, MONACHUS PROBATISSIMUS. SIC AULICORUM AC MILITUM OMNI VIRTUTE ADHUC EXCELLUIT, UT TANTUM IN HOMINE ELOGIUM FIDEM CUNCTORUM SUPERET HISTORICAM. PRIMUM A IOANNE SEPUSIO HUNGARORUM REGE, CUIUS MAGNOS CONATUS EGREGIA STRENUITATE PRUDENTIA AC FIDE ADIUVERAT, REGNI THESAURIS PRAEPOSITUS REGIAEQUE SOBOLIS TUTOR INSTITUTUS. DEINDE A FERDINANDO AUSTRIACO REGE ROMANORUM, APUD QUEM MAGNI SEMPER EST HABITUS, PROPUGNANDAE TRANSILVANIAE VAIVODA ELECTUS FUIT. EIUS EXTREMUM CERTE FORTITUDINIS AC SINGULARIS PIETATIS MONUMENTUM EDITUM DUM LIPPAM URBEM TOTIUS PROVINCIAE MUNITISSIMAM SOLYMANO TURCARUM TYRAMNO DEDITAM, VI RECEPIT AC NOMINI CHRISTIANO RESTITUIT. VIR NATUS AD RES AGENDAS ET QUIDEM MAXIMUS, SUMMIS INSUPER ECCLESIAE MUNERIBUS AC DIGNITATIBUS AUCTUS. VARADINI EPISCOPATUM, STRIGONII ARCHIEPISCO-

MDK

Tiberi-Takáts I.,festö

Zegzugos utca. Jelezve. Vizfestm.

v. Ernst Muzeum VI.művészeti aukció. Kiáll. 1947.
Kat. 29.1. okt.12-19.

Tibély Károly

Szabó Júlia: A XIX. n. festeszete Mo-n.
Bp. 1985,

18, 138 (88-as kép)

Tibélly Károly

A nagyszalóki csúcs
a Tátrában c. Élye
56 x 74·5
1850 – 60.
Korsch J. tanító
tulajd. Kérmárk

Iml

Tibély Károly

Fest Pál kereskedő arcképe, ca 1850.

Fest Viktor örökösei-nek tulajd. Szeged-városa.

Jml.

Tibély Károly

Pesti

Kolbenhayer Edéné

Lám Julia arcképe

1847.

Kolbenhayer Vilma

tulajd. Késmárk

Jul

Kolbenhayer Ede

arcképe 1847

40 × 30.

m. a. tulajd.

U. 04

TIBI

As

Szombathelyen született.	**1963**	Born in Szombathely.
A pécsi Janus Pannonius egyetemen Keserü Ilona növendéke.	**1983-1984**	Ilona Keserü's pupil in the Janus Pannonius University, Pécs.
Diplomázott a Képzőművészeti Főiskola festő szakán. Mestere Sváby Lajos volt.	**1988**	Graduated in painting at the Academy of Arts. His master was Lajos Sváby.
A Képzőművészeti Főiskola mesterképzős növendéke.	**1988-1990**	Master trainer stdent in the Academy of Art.
Szombathelyen a Derkovits Művészeti Szabadiskola tanára.	**1990-1992**	Teacher of the Derkovits Free School in Szombathely.

EGYÉNI KIÁLLÍTÁSOK		**SOLO EXHIBITIONS**
Szombathely, Médium Galéria (Stekovits Gáspárral)	**1993**	Szombathely, Medium Gallery (wit Gáspár Stekovics)

CSOPORTOS KIÁLLÍTÁSOK		**COLLECTIVE EXHIBITIONS**
Berlin, Uránia - 9 Nyugat-Magyarországi Művész	**1990**	Berlin, Urania - 9 West-Hungarian Artists
Szombathely, Médium Galéria - "Türttiltott"	**1991**	Szombathely, Medium Gallery - "Tolerated-Forbidden"
Fontanafredda	**1991**	Fontanafredda
Szombathely, Médium Galéria - "Az idegen szép"	**1992**	Szombathely, Medium Gallery - "Alien is beautiful"
Kőszeg, Lovagterem - Nyugat-Magyarországi Művészek	**1992**	Kőszeg, Chamber of Knights - West-Hungarian Artists

Geboren in Szombathely.	**1963**	Nato a Szombathely.
Studierte er an der Janus Pannonius Universität in Pécs, sein Meister war Ilona Keserü.	**1983-1984**	Studente di Keserü Ilona all'Università Janus Pannonius di Pécs.
Erwarb er sein Diplom an der Hochschule für bildende Künste als Maler, sein Meister war Lajos Sváby.	**1988**	Diplomato nell'Istituto delle belle arti. Il suo maestro era Sváby Lajos.
Er war Student der meisterbildung an der Hochschule für Bildende Künste.	**1988-1990**	Stuidente dei maestri dell'Istituto delle belle arti.
Er war Lehrer der Derkovits-Freischule für Künste in Szombathely.	**1990-1992**	Professore della scuola libera d'arte di Szombathely.

EINZELAUSSTELLUNGEN		**ESPOZIZIONI PERSONALI**
Szombathely, Medium-Galerie (mit Gáspár Stekovics)	**1993**	Szombathely, Galleria Medium (con Stekovits Gáspár)

GRUPPENAUSSTELLUNGEN		**ESPOZIZIONI DI GRUPPO**
Berlin, Urania - 9 Künstler von West-ungarn	**1990**	Berlino, Uránia - 9 artisti ungheresi
Szombathely, Medium-Galerie - "Geduldetverboten"	**1991**	Szombathely, Galleria Medium - "Tollerato proibito"
Fontanafredda	**1991**	Fontanafredda
Szombathely, Medium-Galerie - "Der Fremde ist schön"	**1992**	Szombathely, Galleria Medium - "Il bello strano"
Kőszeg, Rittersaal - Künstler von West-Ungarn	**1992**	Kőszeg, Sala delle cerimonie - Gli artisti del Transdanubio

GENEZIS III.
1992. 89 X 128 CM OLAJ, VÁSZON, APLIKÁCIÓ

GENEZIS III.
1992. 89 X 128 CM OIL, CANVAS, APPLICATION

GENEZIS III.
1992. 89 X 128 CM ÖL, LEINWAND, APPLIKATION

GENEZIS III.
1992. 89 X 128 CM OLIO, TELA, APLICAZIONE

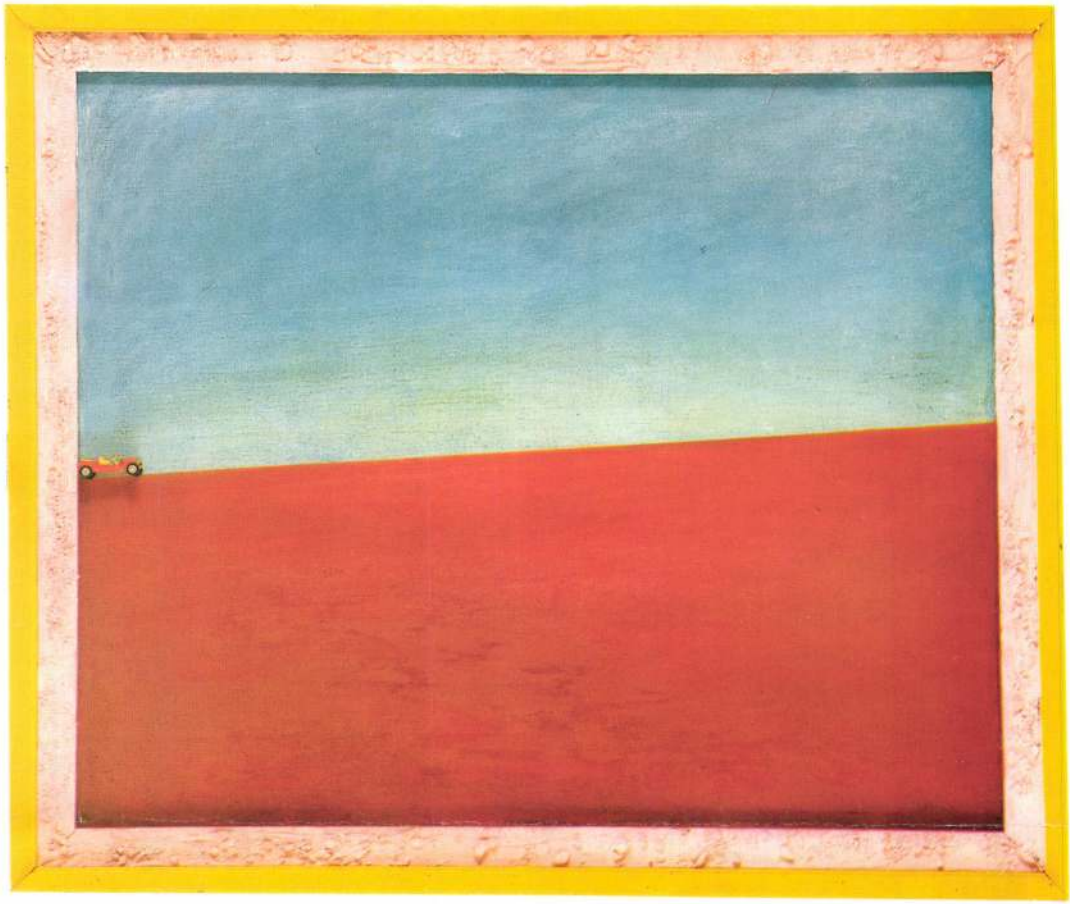

NAGY UTAZÁS
1992. 105 X 124 CM OLAJ, VÁSZON, APPLIKÁCIÓ

GREAT TRIP
1992. 105 X 124 CM OIL, CANVAS, APPLICATION

GROßE REISE
1992. 105 X 124 CM ÖL, LEINWAND, APPLIKATION

GRANDE VIAGGIO
1992. 105 X 124 CM OLIO, TELA, APLICAZIONE

A KROKODIL, AZ ELEFÁNT, A KISKUTYA ÉS PIRI NÉNE
1992. 60 X 60 CM VÁSZON, VEGXES TECNHIKA

THE CROCODILE, THE ELEPHANT, THE PUPPY AND AUNT PIRI
1992. 60 X 60 CM CANVAS, MIXED TECHNIQUE

DAS KROKODIL, DER ELEFANT, DER KLEINE HUND UND TANTE PIRI
1992. 60 X 60 CM LEINWAND, MISCHTECHNIK

IL CROCCODILLO, L'ELEFANTE, IL GIOVANE CANE E LA ZIA PIRI
1992. 60 X 60 CM TELA, TECNICA MISTA

Tibiesch Ilona

Nemzeti Szalon téli tárlatán
krétarajzával szerepelt.

M.932:T.1.

KAPOSFÜREDI GALÉRIA

ÉS SZOBORPARK

TISZTELETTEL MEGHÍVJA
ÖNT ÉS CSALÁDJÁT

TIBOL LÁSZLÓ

FESTŐMŰVÉSZ

KIÁLLÍTÁSÁNAK MEGNYITÓJÁRA
1999. ÁPRILIS 18-ÁN VASÁRNAP 17.^{00} ÓRÁRA

A KIÁLLÍTÁST MEGNYITJA:

KERTÉSZ SÁNDOR FESTŐMŰVÉSZ

KÖZREMŰKÖDIK:

DAXNER VERONIKA

A KIÁLLÍTÁS MEGTEKINTHETŐ 1999. MÁJUS 10-IG.
NYITVA: HÉTFŐ KIVÉTELÉVEL NAPONTA: 14-20 ÓRÁIG

A KIÁLLÍTÁS TÁMOGATÓI:

NEMZETI KULTURÁLIS ALAP KÉPZŐMŰVÉSZETI KOLLÉGIUMA
KAPOSVÁR MEGYEI JOGÚ VÁROS KÖZGYŰLÉSÉNEK OKTATÁSI,
TUDOMÁNYOS ÉS KULTURÁLIS BIZOTTSÁGA
KAPOSFÜREDI RÉSZÖNKORMÁNYZAT
OTOLECZ KFT.
MORGOS ZOLTÁN VÁLLALKOZÓ
KISKÖVI RENÁTA SHELL HUNGARY RT.
DR KLAUZ LÁSZLÓ ÜGYVÉD
BOROSTYÁN VENDÉGHÁZ
KARG AUTÓ KFT.
OPEL MOLNÁR AUTÓSZALON
KAMPF ÉS TÁRSA KFT.
BAROSS SZŐNYEGÁRUHÁZ
J & J KERESKEDELMI ÉS SZOLGÁLTATÓ KFT.
TÓTH ÉS TÁRSA AUTÓSZALON
ARCHIÓN ÉPÍTÉSZIRODA

KAPOSVÁR - KAPOSFÜRED, KISKÖZI U. 63. TEL.: 82 / 315-670.

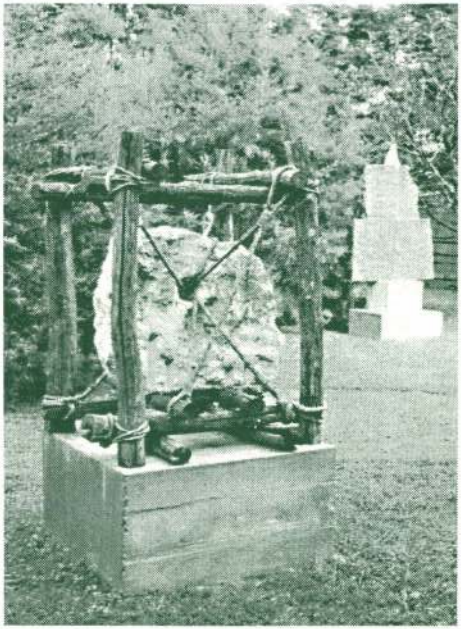

Skulpturenpark in Kaposfüred – Kaposfüredi szoborpark

Sinkovits Péter
főszerkesztő úr

Budapest
Új Művészet Szerkesztősége
Bajcsy u. 10.

1054

Tibol László

Nagybajomban él
Kerepel az alábbi tárlaton
Kaposváron

N. N.: Pedagógus festők kiállítása

Somogyi Néplap 1969 VI. 20.

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

SOMOGYI NÉPLAP

Tibol László

1973 FEB 4 -

1021

TIBOL LÁSZLÓ: Csősz. (Fametszet)
(A Balázs János Képzőművészeti Kör tagjainak munkáiból.)

Tóth Máté Miklós

Te ezen vihogsz?

A csődület közepén vertek egy embert. Az ember, akit vertek, vékony volt, amolyan horpadtmellű hivatalnok, szemüveges és talán ötvenéves lehetett. Az ember, aki verte, akkora volt, mint Cassius Clay, a nehézsúlyú ökölvívás exvilágbajnoka, de izmai talán még a néger bajnokén is túltettek. Fakóra mosott kék trikóing fedte szőrös mellkasát és a felső karján tetovált halálfej. Vastag nyakán, homlokán izzadságcseppek gyöngyöztek, ami — tekintettel a kánikulára meg a fizikai erőkifejtésre — egyáltalán nem volt meglepő.

A horpadtmellű szürke nyúlszőrkalapja már laposra nyomva tanyázott a földön, és a szemüvegét is képtelen volt megmenteni. Egy közepes erősségű pofon lesodorta, a következményhez nem szükséges nagyobb fantázia, hiszen az izomember szandálos lába cserepekké roppantotta. Nem is cserepekké, üvegporrá!

A horpadtmellű már vérzett, orrán, száján, fülén. Az izomember csak izzadt, lihegett, meg néha károgott. Utált ugyanis kánikulában verekedni, és ezt többször ki is fejtette a csődületnek, hogy leginkább ezért haragszik ar-

még én is kigú
kifogok egy jó
az, csak behem

Az izomember ekkor felemelte a horpadtmellűt. Nem szeretett hajlongani. Reumás volt a dereka és ha hajlongott, akkor fájt. Márpedig ha valaki a földön fekszik, és azt pofozni akarja, sajnos, le kell odáig hajolni. A rúgás pedig helytelen dolog a szandálra való tekintettel. Ki tudja, mikor lophat új szandált?

Nem volt tehát más megoldás, fel kellett emelnie a horpadtmellűt. Igen ám, de a horpadtmellű sehogy sem akart megállni, csak csuklott össze, mint a collstok. Mérges lett. Ezt a pofátlanságot! Arra vár talán ez a nyikhaj, hogy tartsa is, pofozza is, nahát, ez mindennek a teteje!

nak, és mar kapa
bében pénz után, gondolta, most az egyszer vesz egyet, de amikor a közelébe ért, látta, hogy bizony nem borítékos sorsjegyet osztogatnak. Egészen más az, amit itt osztogatnak, bár első pillanatra nem látta, ki az, akinek osztogatják. Azt hitte, a nagyhajúnak, csak amikor a csődület széléig ért, látta meg azt az emberre emlékeztető valamit, a nagyhajú karjaiban.

Megdöbbent. Darázs először mindig megdöbbent, mielőtt ütött volna, mert alapjában véve soha sem szeretett verekedni. Annak idején az ökölvívást is azért hagy-

És ráadásul ebben a büdös ta abba, mert sajnálta min-

Tibal László

a kaposvári Balázs János Képzőművészeti Kör az elektronacsoportban rendezett kiállításán metszetei szerepeltek.

Somogyi Néplap, Kaposvár, 19.11. jún. 6.

SAJTÓFIGYELŐ
MAHIR MAGYAR HÍRLAP
LEVÉLREKLÁM
1091 BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51.
Telefon: 337-748, 340-726

SOMOGYI NÉPLAP
1984. MÁJ 18

Tibol László, festő-grafikusművész rajztanár

1021

Egy rajztanár képei

Nagybajomban rendeztek *Tibol László* festő képeiből kiállítást. A falu szülöttének tárlatára szóló meghívón ez áll: rajztanár.

— Ez a szakmám, rajzot tanítok itt az általános iskolában, emellett ellátom IX. Somogy szakfelügyeletét is. Szívesen csinálom: azok közé a szerencsés emberek közé tartozom, akiknek az a foglalkozásuk, ami a kedvtelésük.

— Nyáron az amatőrképzőművész-táborban találkoztunk. Év közben milyen a kapcsolat a megye műkedvelő alkotóival?

— Elég hézagos: sok amatőr dolgozik rendszeresen Somogyban, de a találkozásra, az eszmecserére, a továbbképzésre kevés a lehetőségük. Nagyatádon például jól működik a stúdió, s ott két-három havonta összejönnek a környék amatőrei, képeket hoznak, véleményt cserélnek. Ide is elkelne azonban egy szakember, aki segíti a munkát. Arról nem is beszélve, hogy a megye más területein is szükség volna ilyen területi műhelyközpontokra.

— Ez nemcsak a megyében gond.

— Országosan is hasonló a helyzet. A Népművelési Intézet mégis kimutatta: ebben a megyében sokkal több az egyénileg, rendszeres útmutatás nélkül dolgozó amatőr, mint a valamelyik szakkör tagjaként tevékenykedő.

— Mégis jó eredményeket érnek el.

— A Siófokon rendezett tárlaton a kiállított munkáknak majdnem a fele (hatvanból huszonhat kép) jutott tovább az országos bemutatóra.

Itt, Nagybajomban a tanács nagytermének falán akvarellek, olajfestmények, tusrajzok sorakoznak: Tibol László munkái.

— Az is rajztanári mivoltomból következik, hogy a tusrajzot, a pasztellt, az akvarellt, az olajat és a linómetszetet egyaránt kedvelem. A témának megfelelően választom meg a technikát. A tájképeket például többnyire akvarellel festem: ez akkor sikerül jól, ha a látvány értelmezése, átgondolása után fél óra alatt elkészül a kép.

A kiállítás anyagának zömét 1983 nyara óta festette. Az utóbbi időben az útkeresés jellemzi képeit. Oldottabb, lágyabb a kifejezésmódja; az emberi viszonylatokat, az ember és a táj kapcsolatát ábrázolja.

— Néhány képén viszont megtörik a felület.

— Tartalmi oka van ennek: a *Cigányok* című képemen például a függőleges léc két világot választ el egymástól. Baloldalt az öregek nyomorúságos putrija, megtört arca, vele szemben pedig a fiatal, az eddigi nyomasztó életformából kiszabadulni vágyó lány áll a középpontban. A *Múló idő* című képemen az alájátszott — azaz érdessé tett — felület ugyancsak a kifejezés új lehetősége: a dűledező házikó, a megfáradt öregasszony ábrája plasztikusabb lesz általa.

— Minden kép konkrét élményből táplálkozik?

— Valamilyen tapasztalás mindig van a képek mögött. Ez nem a valóság szolgaian hű ábrázolását jelenti: a személyeket sok vázlatrajz után festem meg, a tájból is sok meditáció után emelem ki a számomra lényegeset, a jelentést hordozó elemeket. A konkrét élményt előbb átengedem magamon, érlelem, s amikor már letisztult bennem, akkor fogalmazom képpé.

Tersztyánszky Krisztina

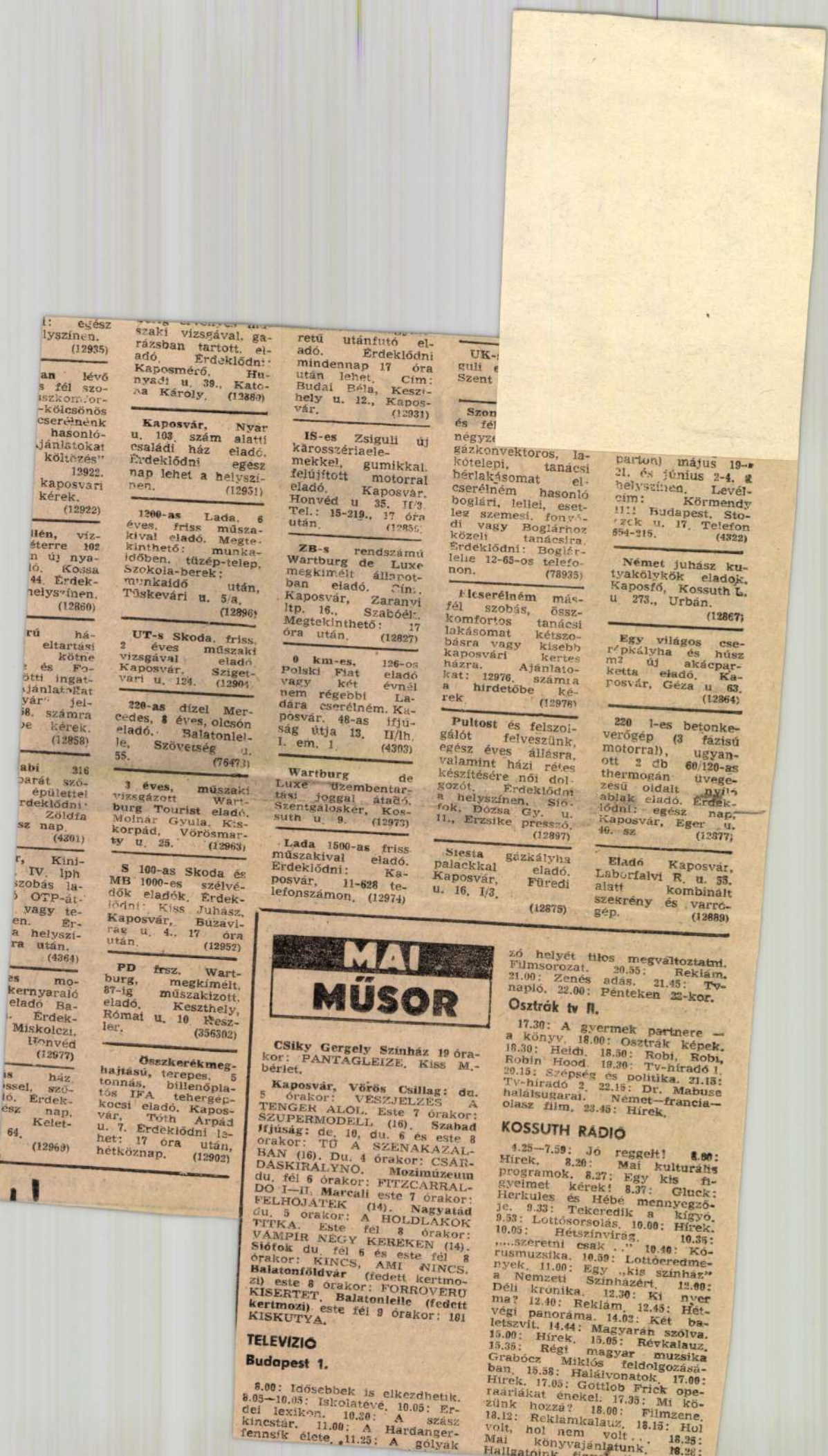

i: egész
lyszínen.
(12935)

an lévő
s fél szo-
szkomfor-
-kölcsönös
cserélnénk
hasonló-
ajánlatokat
költözés"
12922.
kaposvári
kérek.
(12922)

llén, víz-
éterre 102
n új nya-
ló. Kossa
44. Érdek-
helyszínen.
(12860)

rú há-
eltartási
kötne
: és Fo-
ötti ingat-
ajánlatokat
vár" jel-
58. számra
be kérek.
(12858)

abi 316
barát szó-
épülettel
rdeklődni:
Zöldfa
sz nap.
(4301)

r, Kini-
, IV. lph
szobás la-
ó OTP-át-
vagy te-
en. Ér-
a helyszí-
ra után.
(4364)

es mo-
kernyaraló
eladó Ba-
. Érdek-
Miskolczi,
Honvéd
(12977)

is ház
ssel, szó-
ló. Érdek-
ész nap.
Kelet-
64.
(12969)

szaki vizsgával, garázsban tartott. eladó. Érdeklődni: Kaposméró, Hunyadi u. 39., Katona Károly. (12880)

Kaposvár, Nyár u. 103. szám alatti családi ház eladó. Érdeklődni egész nap lehet a helyszínen. (12951)

1200-as Lada, 6 éves, friss műszakival eladó. Megtekinthető: munkaidőben, tüzép-telep, Szokola-berek; munkaidő után, Tüskevári u. 5/a. (12896)

UT-s Skoda, friss, 2 éves műszaki vizsgával eladó Kaposvár, Szigetvári u. 124. (12904)

220-as dízel Mercedes, 8 éves, olcsón eladó. Balatonlelle, Szövetség u. 55. (76473)

3 éves, műszaki vizsgázott Wartburg Tourist eladó. Molnár Gyula, Kiskorpád, Vörösmarty u. 25. (12963)

S 100-as Skoda és MB 1000-es szélvédők eladók. Érdeklődni: Kiss Juhász, Kaposvár, Búzavirág u. 4., 17 óra után. (12952)

PD frsz. Wartburg, megkímélt, 87-ig műszakizott, eladó. Keszthely, Római u. 10. Veszler. (356302)

Összkerékmeghajtású, terepes, 5 tonnás, billenőplatós IFA tehergépkocsi eladó. Kaposvár, Tóth Árpád u. 7. Érdeklődni lehet: 17 óra után, hétköznap. (12902)

retű utánfutó eladó. Érdeklődni mindennap 17 óra után lehet. Cím: Budai Béla, Keszthely u. 12., Kaposvár. (12931)

IS-es Zsiguli új károsszériaelemekkel, gumikkal, felújított motorral eladó. Kaposvár, Honvéd u. 35. II/3. Tel.: 15-219., 17 óra után. (12856)

ZB-s rendszámú Wartburg de Luxe megkímélt állapotban eladó. Cím: Kaposvár, Zaranyi ltp. 16., Szabóék. Megtekinthető: 17 óra után. (12827)

0 km-es, 126-os Polski Fiat eladó vagy két évnél nem régebbi Ladára cserélném. Kaposvár, 48-as ifjúság útja 13. II/lh. I. em. 1. (4303)

Wartburg de Luxe üzembentartási joggal átadó. Szentgáloskér, Kossuth u. 9. (12973)

Lada 1500-as friss műszakival eladó. Érdeklődni: Kaposvár, 11-628 telefonszámon. (12974)

UK-
guli
Szent

Szon
és fél
négyz
gázkonvektoros, lakótelepi, tanácsi bérlakásomat elcserélném hasonló boglári, lellei, esetleg szemesi, fonyódi vagy Boglárhoz közeli tanácsira. Érdeklődni: Boglárlelle 12-65-ös telefonon. (78935)

Elcserélném másfél szobás, összkomfortos tanácsi lakásomat kétszobásra vagy kisebb kaposvári kertes házra. Ajánlatokat: 12976. számra a hirdetőbe kérek. (12976)

Pultost és felszolgálót felveszünk, egész éves állásra, valamint házi rétes készítésére női dolgozót. Érdeklődni a helyszínen, Siófok, Dózsa Gy. u. 11., Erzsike presszó. (12897)

Siesta gázkályha palackkal eladó. Kaposvár, Füredi u. 16. I/3. (12875)

parton) május 19–21. és június 2–4. a helyszínen. Levélcím: Körmendy Istvánné Budapest, Stoczek u. 17. Telefon 654-215. (4322)

Német juhász kutyakölykök eladók. Kaposfő, Kossuth L. u. 273., Urbán. (12867)

Egy világos cserépkályha és húsz m² új akácparketta eladó. Kaposvár, Géza u. 63. (12864)

220 l-es betonkeverőgép (3 fázisú motorral), ugyanott 2 db 60/120-as thermogán üvegezésű oldalt nyíló ablak eladó. Érdeklődni: egész nap, Kaposvár, Eger u. 46. sz. (12877)

Eladó Kaposvár, Laborfalvi R. u. 55. alatt kombinált szekrény és varrógép. (12889)

MAI MŰSOR

CSiky Gergely Színház 19 órakor: PANTAGLEIZE. Kiss M.-bérlet.

Kaposvár, Vörös Csillag: du. 5 órakor: VÉSZJELZÉS A TENGER ALÓL. Este 7 órakor: SZUPERMODELL (16). **Szabad ifjúság:** de. 10, du. 6 és este 8 órakor: TŰ A SZENAKAZALBAN (16). Du. 4 órakor: CSARDÁSKIRÁLYNŐ. **Mozimúzeum** du. fél 6 órakor: FITZCARRALDO I—II. **Marcali** este 7 órakor: FELHŐJÁTÉK (14). **Nagyatád** du. 5 órakor: A HOLDLAKÓK TITKA. Este fél 8 órakor: VÁMPÍR NÉGY KERÉKEN (14). **Siófok** du. fél 6 és este fél 8 órakor: KINCS, AMI NINCS. **Balatonföldvár** (fedett kertmozi) este 8 órakor: FORRÓVÉRŰ KISERTET. **Balatonlelle (fedett kertmozi)** este fél 9 órakor: 101 KISKUTYA.

TELEVÍZIÓ

Budapest 1.

8.00: Idősebbek is elkezdhetik. 8.05—10.05: Iskolatévé. 10.05: Erdei lexikon. 10.30: A szász kincstár. 11.00: A Hardangerfennsík élete. 11.25: A gólyák

zó helyét tilos megváltoztatni. Filmsorozat. 20.55: Reklám. 21.00: Zenés adás. 21.45: Tv-napló. 22.00: Pénteken 22-kor.

Osztrák tv II.

17.30: A gyermek partnere — a könyv. 18.00: Osztrák képek. 18.30: Heidi. 18.50: Robi, Robi, Robin Hood. 19.30: Tv-híradó I. 20.15: Szépség és politika. 21.15: Tv-híradó 2. 22.15: Dr. Mabuse halálsugarai. Német—francia—olasz film. 23.45: Hírek.

KOSSUTH RÁDIÓ

5.25—7.59: Jó reggelt! 8.00: Hírek. 8.20: Mai kulturális programok. 8.27: Egy kis figyelmet kérek! 8.37: Gluck: Herkules és Hébé mennyegzője. 9.33: Tekeredik a kígyó. 9.53: Lottósorsolás. 10.00: Hírek. 10.05: Hétszínvirág. 10.35: „...szeretni csak..." 10.40: Kórusmuzsika. 10.59: Lottóeredmények. 11.00: Egy „kis színház" a Nemzeti Színházért. 12.00: Déli krónika. 12.30: Ki nyer ma? 12.40: Reklám. 12.45: Hétvégi panoráma. 14.02: Két balettszvit. 14.44: Magyarán szólva. 15.00: Hírek. 15.05: Révkalauz. 15.35: Régi magyar muzsika Grabócz Miklós feldolgozásában. 15.58: Halálvonatok. 16.00: Hírek. 17.05: Gottlob Frick operáriákat énekel. 17.35: Mi közünk hozzá? 18.00: Filmzene. 18.12: Reklamkalauz. 18.15: Hol volt, hol nem volt... 18.35: Mai könyvajánlatunk. 18.28:

Tibol László, pedagógus grafikus

A megyei művelődésügyi osztály és a pedagógusok szakszervezete tanévnyitó megyei tárlatként megyei kiállítást rendezett a Somogyban élő pedagógus festők alkotásaiból, a megyei könyvtárban. –

Tibol László elsősorban grafikáival évdemes az elismerésre.

H.B.: Pedagógus képzőművészek tárlata.
Somogyi Néplap, 1980. jún. 18.

TIBOL László festő

Kiállítása volt:

Mohácson, a Kossuth filmszínház galériájában júniustól *Kertész Sándor* és *Tibol László* festményei.

Jelenkor, 1985. 7-8.sz. hátsó - belső borítón közölve

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 337-748, 340-726

SOMOGYI NÉPLAP

1979 FEB 18

Tibol László, grafikus

1021

Cigányok. Tibol László metszete.
(A dél-dunántúli amatőrtárlat anyagából.)

Sipszóra vá

„Célunk a bajnokság"

negbírált szakoszkenység. Féléves alapján dolgozunk, záműztük a kamget. Értékeltük az ést, sőt a rövid tazülést is, amelyet nk meg. Ez megamennyiünket. Az gyobb részét ter- a csapat megerőte ki. Bizony, nem lal kellett még a apokban is szemneretes, hogy egyik unk, a középpá- Gyula, kénytelen égi állapota miatt a labdarúgást. Ág- elkezdte az edsérülése azonban annyit, hogy szárá. Az is könyhogy végleg nélkell. Duschák Fehérváron sélyosan, az eddigi

Ezt már elmondták előttem. Elégedett vagyok a fiúk hozzáállásával, alig hagytak ki edzéseket, s ennek eredményeként igazán jó erőben várjuk a mai indulást. Egyébként erről győzött meg bennünket az előkészületi mérkőzéseken mutatott játék is.

A csapatkialakítással kevés »gondom« akadt, lényegében már az ősszel sok nyitott kérdésre választ kaphattunk. Ahol mégis kérdőjelek voltak, azok »megoldódtak« az utóbbi napokban. Gondolok itt Horváth és Csorba bevonulására, Duschák és Czabula sérülésére. Ezek után nincs kérdőjel a kezdő csapatban. Málics a kapus, tartalékja ősszel visszatért saját nevelésű Molnár Zsolt. A hátvédnégyes: Deákvári, Gulyás, Petrók, Németh. A középpályán Kanyar, Bódis és Zentai élvezi a bizalmat, míg a támadósorban Mu-

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

Tibol László, grafikusművész

PEDAGÓGUSOK LAPJA

1980 AUG 22

1021

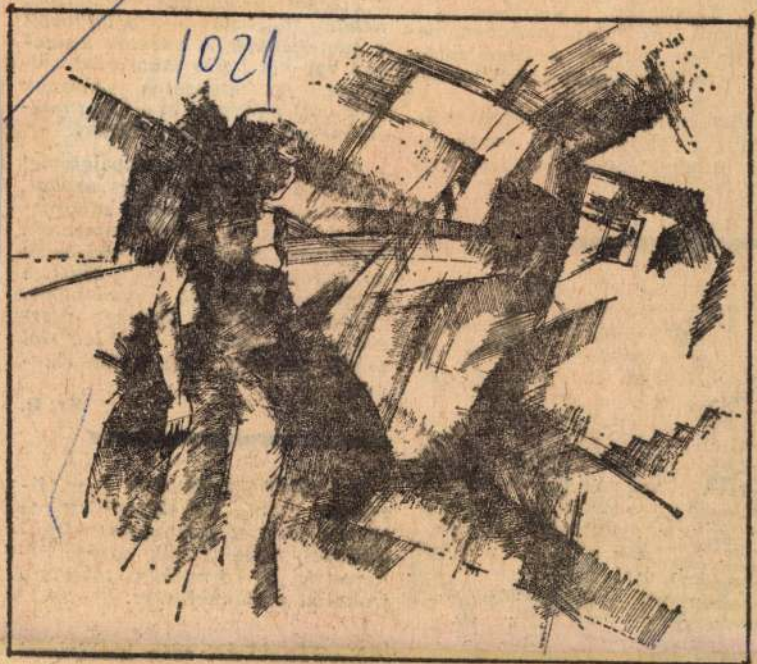

Tibol László: Fényjáték

ogusait, oktatá
eit. Záporoztak
álaszok, és tul
jezetlen marad
ert mindig aka
).
Úgy váltak e
ogy a félbesz
ét mindenképpe
ák.

Kiss Attila: Üdülőtelep

Nagy szó, hogy végre elkészült az úgynevezett „esőház", ahová a gyerekek rossz idő esetén behúzódhattak. Uszoda építését is tervezik, amely, ha minden jól megy, néhány éven belül elkészül.

Sz. D.

A FEHÉRGYARMATI 1. sz. általános iskola nevelőtestülete az elmúlt tanévet hangulatos kirándulással zárta. Útjuk során felkeresték a környéken található irodalmi emlékhelyeket.

NAGYKÁTÁN szép kiállítással mutatkozott be július 1—14. között Orosz István salgótarjáni pedagógus festőművész.

Tibold László festőművész

egyik litüntetettje a Somogy Megyei Tanács augustus 20-a tiszteletére rendezett ünnepségnek (Alkotói díj)

A Somogy krónikája

Somogy, 1987. 6. sz. (A hátsó-belső ~~[illegible]~~ borítón)

Tibold
Festette a Tátrát.
Tud.Gyüjt.1836.IX.98.lap

Tibold

Csaplár

66

Bajér
Max. Joseph 1760

Av. n.v., mut előbbi

Rev. Kreuzás bajér. unicorpajos kitvereslamial.
Lenn: 17 - bv.

Átm 40.5 m/m Súly: 27.7 gr

MDK

Tibold Jolán

Erdő mélyén, akv.

Erdő szélén

Akv. és paszt. kiáll. N. Szal. 1932. máj.
13 l.

y o l c z . . . . . P

mu kiadási csekkszámla terhére

szeptember hó 10 -én. A

mér Lajos s.k. miniszteri tanácsos.

os másolat hiteléül:

Zakó Sihál

szteri iroda s. tiszt.

Tibold Sarolta

textil

1922-24

Zimisk 1930

89.l

megküldöm.

Budapest, 1930 szeptember hó 10-én.

A miniszter rendeletéből:

Dr. Tihamér Lajos s.k.

miniszteri tanácsos.

A kiadvány hiteléül:

Szabó Ilkó

miniszteri iroda s. tiszt. h.

A MAGYAR KIR. VALLÁS- ÉS KÖZOKTATÁSÜGYI MINISTERIUM
Bizonszeti ügyosztálya.

Tibolt

Képkiállítás Nagykanizsán.
Morvay Gyula

Zala, Zalaegerszeg
1956. jun. 15.

Tibolt Jolán

Erdőrészlet, vizf.

Miccarnok 1931 őszi tárlat

Tibolt Jolán MDK

Önarckép, vizf.

Mücsarnok 1932 tavaszi kiállitás

MDK

Tibolt Jolán

Erdőrészlet, vf.

Képzm. Társ. 1931. őszi kiáll. kat. 41 l.

MDK

Tibolt Jolán, festö

Vértesalja. Aquarell.

Nemzeti Szalon.-Téli tárlat. 1932.dec. K at.

Tibolt Jolán

l. Szabad Művészet

1948. 3 sz. 127. l.

című könyv összeállításához szükséges adatok
ltatása iránt.

I.

állapot szerint — lehetőleg **jelekkel** a kefe-
ondosan és olvashatóan ki kell javítani s aláírva
időpontig a Központi Statisztikai Hivatalhoz

Statisztikai Hivatalhoz kellő időben be nem érkez-
i címtári adatokat közölni. A felelősség a hibás
nak eleget nem tett hatóságot terheli.
és előneveknek okmány alapján való helyes

a kettős családi név pedig kötőjellel (-) irandó.
őispánok adatainak feltüntetésénél gondosan
ugalmazottak"-e, vagy csak a „volt" megjelö-

lő elvált asszonyok nevét a polgári életben
ehát: Kovács Józsefné és nem: Kovácsné Fehér
. Az asszonyok leánynevének feltüntetése nem

énő változások mindenkor a Tiszti Cím-
., Keleti Károly-utca 5—7.) **közlendők**, mely
gja venni.
lő (áthúzás nélkül), ha az adatok külön

II.

gyénre nézve a következőkre és következő sor-

(a „vitéz" megelőzi a nemesi előnevet), veze-
., stb.).

MDK

Tibolt Jolán

2-5. Akt, vf.

Képzőm.Főisk.ifjusági kiáll. Ernst Muz.1924.

4. 1.

MDK

Tibolt Jolán

Etus hugom, of.

Képzőm.Főisk.ifjusági kiáll. Ernst Mus.1924.

4. l.

MDK

Tibolt Jolán

Portré, of.

Képzőm.Főisk. ifjusági kiáll. Ernst.Mus. 1924.
4. l.

MDK

Tibolt Jolán

Háromfa fa, vf.

Képzőm.Főisk.ifj.kiáll. Ernst.Muz. 1924.

4. 1.

MDK

Tibolt Jolán

Fasor, vf.

Képzőm.Főisk.ifj.kiáll. Ernst.Muz. 1924.

4. l.

MDK

Tibolt Jolán

Tájkép, vf.

Tájkép, "

Képzőm.Főisk. ifjuságí kiáll. Ernst.Muz.1924.

5. 1.

MDK

Tibolt Jolán

Ica, vf.

Képzőm.Főisk. ifjusági kiáll. Ernst.Muz.1924.

5. 1.

MDK

Tibolt Jolán, festö

Baránsky L.László,tanár növendéke.

Kék üveg.		Vizf.
Leányfej.	24.1.	"
Öreg ember.	24.1.	"
Akt.	24.1.	"

Az OMKK Tőisk.Növ.Kunk.kiáll. 1923 márc.18-25. Kat. 23.l
Ernst Múz. és 24.old.

Tibolt Jolán MDK

1925-ben ösztöndijat kapott

Képzőm.Főisk.Évk. 1921-22, 22-23, 23-24, 24-25.
Bp. 1926.

Táblakép – Száner[illegible]k – Tibor

Revue de Hongrie

1911. IV. a. VII. 1. 707–708. l.

Tavassi tárlat a Műcsarnokban.

Tibor Albert festö.

Művészet.1907.341/43.l.

TIBOLD M. ÁGNES Észak-Magyar. 1998. IX. 25.

Lélekutak. Tibold M. Ágnes (USA) akvarelljeiből Lélekutak címmel nyílt kiállítás tegnap a Miskolci Bölcsész Egyesület Kont u. 8. szám alatti galériájában. A tárlatot – amely kapcsolódik az egyesület által rendezett Magyar Őskutatás III. Nemzetközi Fórumához – Pap Gábor művészettörténész, magyarságkutató (balra) ajánlotta az érdeklődők figyelmébe. Fotó: Farkas M.

ban 2242 a magyar anyanyelvű, mellettük 2 német anyanyelvű és 1 tót anyanyelvű élt Tardon.

● **Vallás:** Vallási megoszlásuk is homogén 1930-ban: 2143 fő római katolikus, 56 fő református, 1 fő evangelista, 27 fő zsidó és 90 fő egyéb vallású, nagyrészt baptista.

● **Életkor:** Életkor szerinti megoszlásuk alapján legtöbben (374 fő) a 20-29 évesek voltak.

● **Iskolázottság:** Írt és olvasott Tardon 1776 lélek, 6 évesnél idősebb analfabéta pedig 261 volt.

● **Megélhetés:** A falubeliek nagyrészt a földből éltek, a 4 kerékgyártó, 2 kovács, 2 asztalos és egy csizmadia is inkább a földhöz tartozott.

● **Étkezés:** A táplálkozásban nagyrészt csak a hazai termésnek van szerepe, jórészt a határban termett zabnak, babnak, burgonyának, lencsének és töknek.

● **Az iskola:** „Tardon egy iskola van öt tanerővel, hat osztállyal, három tanteremmel és egy lehetetlenül piszkos mellékhelyiséggel, mint a magyar falvakban általában."

● **A hagyomány:** „Kötők szélének pirossa, ágyterítőül és szemfedőül egyként szolgáló terítők hímzett szegélye, ékes cserepek és változatos népdalok: ennyi, ami a régi paraszti világból maradt."

akartak tudni a
mondatok, és sza
hos szaggal meg
éhes, nyomorgó
megfáradt, de mé
másokról szólnak

Vegyes é

– Huszonháro
amikor az író
ban, igaz én ne
le személyesen,
hogy hallgatja
mondja Galamb
már nyolcvanh
possa. Akkor, é
könyvet, és há
sokakban vegy
keltett az írás,
néven vették a
gondolták, hogy
nyilatkoztak, é
mi olyan szegé
azok voltunk –
igaz szó volt ab
magam is hatév
tem, tizenháro
már egyedül s

Tibolddarôc

(Borsod vm)

Majtheny-kúria

198. l.

Zádor-Rados

Templom 192. l

u. o.

Miközben másnap ezek kijavításával foglalkoztak a császáriak, a török előbb Lotharingiai Károly oldalán körülbelül 200 emberrel, majd hamarosan a brandenburgiak ellen sokkal erősebb csapatokkal kitört a várból s miután cselből majdnem a falakig visszahúzódott, fokozott dühvel vetette magát újból a keresztényekre. »I Talpazi, cioè gl'Ungheresi a piedi[41]) avanzarono contro i Turchi, ma presto piegando cagianarono qualche confusione tra nostri.« Végül megérkezett a tartalék, mire a törökök tüzérségüktől fedezve, visszavonultak. Az ágyútűz csodálatosképen nem tett kárt »a persone di qualità«, csupán Starhemberg főhadsegédének vitte el egy golyó mindkét lábát »come un rasoio«. Közemberekben azonban mintegy 40 halott és sebesült volt a veszteségünk, aminek elviselését csak az könnyítette meg, hogy az ellenség még nagyobb károkat szenvedett: »Una salus miseris socios habere penantes«.[42])

Július 26-a Amerighi szerint a másnapra elhatározott roham előkészületeivel telt el. A minden oldalról megindítandó támadás célja volt »prendere posto nelle rondelle e muraglie, da che dipendeva l'avanzamento per l'espugnatione della piazza.«[43])

A 27-i események egészén természetesen nem képes áttekinteni, de a leglényegesebb mozzanatokról tudomása van s amit maga is átélt, mint a török aknák által okozott borzalmakat, élénk színekkel írja le.

Tibolddaróci Fáy-
kastély (Borsodom)

kepe repr.

Évk Déri. 1935. 134. C.

3.

4.

Tibolt Jolán

Akt, vizv.

" "

" "

" "

O.M.Kir.Képzőmüv. Főisk. kiáll. 1924 4 l.

۲۵۲۱

Tibolt Jolán
Három fa, vizf.

O.M.Kir.Képzőmüv.Főisk. kiáll. 1924. 4 l.

Tibolt Jolán
Etus hugom, olaj

O.M.Kir.Képzőmüv.Főisk. kiáll. 1924. 4 l.

Tibolt Jolán
Portré, olaj

O.M.Kir.Képzőmüv.Főisk. kiáll. 1924. 4 l.

Tibolt Jolán
Fasor, vizf.

O.M.Kir.Képzőmüv.Főisk. kiáll. 1924. 4 l.

Tibolt Jolán
Tájkép, vizf.
" "

O.M.Kir.Képzőmiv.Főisk. kiáll. 1924. 5 l.

Tibolt Jolán
Ica, vízf.

O.M.Képzőműv. Főisk. kiáll. 1924. 5 l.

Tibolt Jolán
Önarckép

Tavaszi Tárlat. Műcsarnok, 1932. április 13 l.

311. kép. *8. Psalterium. XVI. sz. 2k.a i.*

116

Tibor Albert
festő –

A független művészek 23-ik kiállításán szerepel.

Lendvai Károly. Párisi levél. Művészet. 1907. 342 l.

26
Kath. János és Pál vt.
Prot. János, Pál

CSÜTÖRT.
27
Kath. László kir.
Prot. László

PÉNTEK
28
Kath. Irenaeus
Prot. Arszlán

SZOMBAT
29
Kath. Péter és Pál
Prot. Péter és Pál

Ir. 21. S. Behalotheka. 2. P.

Tibolt Tolan

Festő Műcsarnok
1931. őszi tárl. XIII. 396.
1932. tav. tárl - 182

Tibolt Jolán

festő

Műcs. kiáll. 1931 tól

Pipics 17. l.

Tibolt Jolán

1919/20 – 1920–/26 I.

Ferkèpzomfoiskèvk

140. 1.

Szent Gotthard.

A középtérben a keresztény
a Rábán át, a háttérben Der Tü
pedig a keresztény csapatok el
nokaik megnevezésével. Felirat

Abriss des hartentreffens, so
Armeen undern Haupt Comando
cuculi, mit und neben des R
Margg. zu Baaden Fürstl: Gen.
Hohenlohe auch der Frantz H
Fuellard und dem Erbfeind d
unweit S. Gotthard an der Raab
denen Christ: Waf: nach 7 s
liehen hat.

Rm., mér. a vk. 26.3: 35.1

Tibolt Jolán

Tanulmányfej, virf.

Nemzeti Szalon
téli kiáll. 1932 jan

itt-ott balta kanyarodó,
előtérben, az uton, kerek-nyomok
hátterben kopasz fák tűnnek fel.
ól jobbra: „PÖRGE GERGELY. 899."

ivészeti kiállítás tárgymutatója N° 149.
-én a 88927 sz. leirattal. Ara 30 frt.
tott a miskolczi Muzeumnak. (639/99)
ajstr. 3. (394/900)
t 1900. IV. 8-án (186/900), az elszámolást
6882 szosz. leirat (236/900).
l vette az 1900. VIII. 31-diki 56964 sz. lei-

Vid. Muz.

Tibold Jolán

212	Erdő mélyén	aquarell	200.—
213	Erdő szélén		150.—

Nemzeti Szalon
[Akv past kiáll. 1932 máj-jun]

V.

-10 1909.

feléből.

id. Cursiv

lrafordult, de szembenéz. ⊥ Oldalt el-
ke, bajusza és körszakálla szőke, sze-
~~át tartja.~~ Mellét a vitézségi jelvény
dig nemzeti szinű szalagot vetett at. Öl-
zsinórzott sötét zöld atilla. A hát-
nyugvó oszlop, balról az ehhez csatla-

i 23.7:18.3 cm. -- Vétetett 1909. febru-
ytól 50 K-ért (193-909).

⊥ Bal kezével kardját tartja.

7

Tibolt Jolán
126 Fölkelés után 200.—

Nemzeti Szalon

Tavaszi Szalon
1932

410

147.

1905.

zképe.

van ábrázolva

rczélben ~~látható~~. Haját kontyba tü-
zeme barna. Kivágott uj nélküli ruhá-
a ékköves. Jelzése alól jobbra: Lotz K.
7 cm.
-iki 20578 sz. leirattal 5000 K-án

TIBOLT JOLÁN

156. Móri tájkép, vizfestmény mgt.
157. Balatoni táj, vizfestmény mgt.

Nemzeti Szalon

1944. jan-febr
téli tárl.

A Bertinelli gyüjteményből.
Restaurálta Nikássy Lajos 1933.
Maszlaghy II., 53. szám. (Ismeretlen.) — Berti Toesca 956. l. (Lemosás előtt látta. Masolino-követő?)

BISSOLO, FRANCESCO (velencei festő, 1470 körül—1554.)

Szent Katalin eljegyzése, Sz Ágoston és Sz Jeromos (68. kép)

Fa, tempera és olaj, 53×82 cm.
A Bertinelli gyüjteményből.
Rényi: 14. l. (Palma Vecchio). — Z.: Az esztergomi érseki képtár leírása. Új Magyar Sion, XVI., 1885., 759. l. — Maszlaghy II., 68. szám (Palma Vecchio). — Gerevich PA, 238. l. (Bissolo.) — Berti Toesca 957. l. (Képe 955. l.) (Bonifazio követője.)

BOCCATI, GIOVANNI (perugiai festő, 1420 körül—1480 körül)

Kálvária (69. kép)

Fa, tempera, 75×49 cm.
Z.: Az esztergomi érseki képtár leírása. Új Magyar Sion, XVI., 1885., 676—677. l. — Maszlaghy II., 88. szám. (Piero della Francesca.) — Gerevich PA, 236. l. (Lombard iskola. A ruhán, pajzson és zászlón a Visconti ak skorpiója, tehát 1450 előtt.) — Rónay, Maria: Die Schätze des Christlichen Museums in Esztergom. A Műgyüjtő, V., 1931., 6. l. — Berti Toesca 948. l. (Képe 949. l.) (Boccati.) — Esztergom, MM, IX., 1933., 61. l. — Delogu, 184. l. (Boccati.)

Tibor Ernő

U. 846

Az Ujság. 1913. szept. 30. (T. koppenhágai kiállítása.)

1912. Svédországban és Norvégiában rendezett volt kiállítást. 1913-ban Koppenhágába kapott meghivást, hol most nyilt meg nagyobb kiállítása. A dán sajtó nagy szimpátiával fogadta. T. legközelebb Leipzigban, majd Drezdában rendez kiállítást.

ezteri tanácsos.

Az elszámolás 1939. évi június hó 15. napjáig felterjesztendő és amennyiben pénzmaradvány mutatkozik, azt a 127.690. számú állami bevételi csekkszámla javára a m.kir.postatakarékpénztárba be kell fizetni.

Budapest, 1939. április hó 21.-én.

A miniszter rendeletéből:

dr. lovag Ybl Ervin s.k.

miniszteri tanácsos.

A kiadvány hiteléül:

miniszteri irodatiszt.

Tibor Ernő, festő

M.D.K.

nevét emeliti a nagváradi festők körök Tebéry, de állandóan némi gúnnyal. Civil foglalkozása szerint postatiszt volt, de festő-magatartásával, később Tebéry olaszországi tanulmányutján, amikor kérés, nélkül csatlakozok hozzá, sok grotesk és részben bosszantó, részben mulatságos helyzetbe hozta. Egy képét Firenzében 20 liráért megvásárolta.

Beszélgetés Tebéry Gézával

Irodalmi Muzeum, Szerk.: Dr.Lakatos László,
I.Emlékezések, Sajtó alá rend.: Vezér Erzsébet,
Muzeumok Rozaüzeme, Bp.1967. 136 old.

65., 71-75. old.

M.D.K.

Tibor Ernő, festő

, nevét később még egyszer említi Tabéry azzal a megjegyzéssel, hogy „... szép sikereket ért el Párizsban s Ady portréját is Párizsban festette meg ..."

Beszélgetés Tabéry Gézával

Irodalmi Muzeum, Szerk.: Dr.Lakatos László
I.Emlékezések, Sajtó alá rend.: Vezér Erzsébet,
Muzeumok Rotaüzeme, Bp.1967. 136 old.

77. old.

M.D.K.

Tibor Ernő, festő

„jól konstruált tömegjelenetet" ábrázoló képét emliti meg szerző a Művészház zsúrimentes kiállitásának „szenzáció nélküli" anyagából.

Bölöni György: Képek között, Bp. 1967. 356. old.

/a cikk megj.: „Világ" 1912. máj. 26./

M.D.K.

Tibor Ernőfestő

Nagy Mihály portréja. Fekete repr. 109.o.

Scheiber Sándor, Zsoldos Jenő: Ady Endre levelei Nagy mihályhoz. 107.o.

A Petőfi Irod. Múz. Évkönyve. 1960-61. Képzőmüv. Alap Kiadóváll. 1961. Bp.

M.D.K.

Nippl-Rónai József, festő

MDK

Tibor Ernő

Huzella Ödön/Nagyvárad/.: Az erdélyi képzőművészet tiz éve. Képzőművészet 1929. 2o. sz. 126.l.

Tibor Ernő, festő

87.) A Magy. Tanácsköztársaság ürején készült műve: „Felvonulás május 1-én". Papír, olaj, ~~[illegible]~~, tempera. ~~[illegible]~~ 2 cm 69 x 89 cm Sz. 58.559. 140 old.

Gerelyes Ede: A Legújabbkori Történeti Múzeum tanácsköztársasági gyüjteménye. 131.o.

Legújabbkori Tört.Múz.Évkönyve.II.évf.1960.Bpest,1961.
Franklin Nyomda.Bp.

o.450 K-t levonva a 85.264 K-ból, marad az 1924. évre: *24.814 K.*

4.814 K-t az 1916

nyvtár *időközben el*

ból való költelésére

Orsz. Tanács, a

tehát új közművel

1925-ik évtől kez

vezzünk **a)** alterna

ésre áll: *85.264 K*

ől fordítandó:

z A—T helyeken l

3000 K... ... ...

19 könyvtár ván

levonva a 85.264

ől **U** helyen állítha

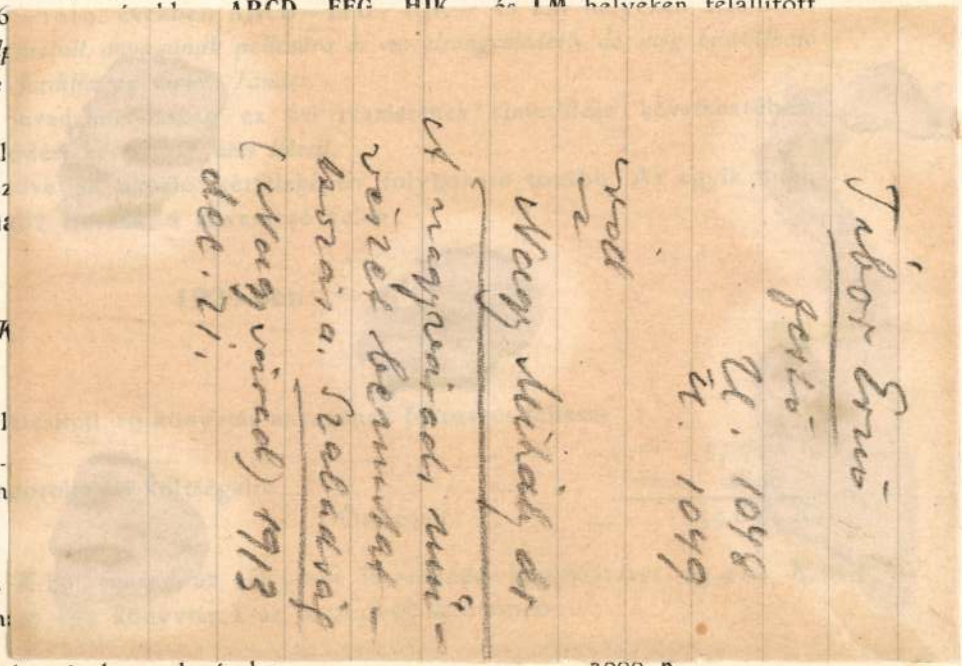

α) Könyvállványokra és berendezésekre ... ... 3000 K

β) Szállításra ... ... 300 «

E 15.860 K-ból évenként létesíthető volna például:

Egy	2000 K-s	könyvtár	---	2000 K értékben.
Két	1000 «	«	---	2000 « «
Tíz	500 «	«	---	5000 « «
Kilencz	400 «	«	---	3600 « «
Két	300 «	«	---	600 « «

vagyis összesen 24 könyvtár 13.200 K értékben, megjegyezvén, hogy e 13.200 K
10%-os könyvkereskedői kedvezmény igénybevételével, tényleg csupán 12.000 K lenne

A könyvszekrények árai a következőleg alakulnak:

2	darab	könyvszekrény	a	2000	koronás	könyvtárhoz ...	à 160·— K
2	«	«	az	1000	«	könyvtárakhoz ...	« 160·— «
10	«	«	«	500	«	« ---	« 105·20 «
9	«	«	a	400	«	« ---	« 105·20 «
2	«	«	«	300	«	« ---	« 105·20 «

Összesen --- --- ---

Marad szállítási költségekre --- --- ---

E tervezet szerint tehát az Országos Tanács jelenlegi költségvetése keretéb
leforgása alatt a 22 közművelődési könyvtár létesítése mellett még 228 népkö
fölállíthatna.

Nevezetesen:

12	2.000 K-s	könyvtárt	---	24.000 K értékben
24	1.000 «	«	---	24.000 « «

TIBOR Ernő fotó

OMIKE 1909-1944 JB3

Tibor

Pálinkás, Stróbl Zs., Gyenes Lajos, Vadász Miklós, Jávor Pál, Frecskay Endre, Bednár János, Benjámin, Márton Ferenc, Littkei, Kasnya Béla, Kató, Kádár Béla, Lechner, Zádor István, Tichy, Schütz J. művészek nevét sorolja föl Tövis: "Balatoni és egyéb képek" cimmel a Nemzeti Szalon őszi tárlatáról. Élesen birálja a Szalon vezetőségét és művészeti politikáját, mely a hatalomra jutottak üzleti érdekeit védi. A tehetséges, modern, fiatal művészeket pedig kihasználja, s az itt felsoroltak művei közé csempészik be eladásra szánt giccseiket, a magukat festőknek nevező kisiparosok,-állapitja meg a kritika.
A HÉT, Bp. 1908. szept. 27. XIX. évf.
39. sz. 631. lap.

Tibor Ernő, festő

Szép sikereket ért el Párizsban. Ady portréját is ott festette 77. old

Tabéry Géza Irodalmi légkör 60. old

Irodalmi Múzeum I. Emlékezések. - Szerk: Dr. Lakatos László. - Gyüjt. és Összeáll. az a Petőfi Irod. Múz. dokumentációs csoportja. Bpest. 1967

TIBOR Ernő

M.D.K.

1920-ban Nagybányán dolgozott

Réti: Nagybánya.... Bp. 1954. 334.l.

MDK

Tibor Ernő

Processzió

Munkácsy céh 5.kiáll. Ernst Muz. 138.kiáll.
1933. márc.

11 l.

Tibor Ernő, festő

Nagyváradon, a holnaposok törzsasztala a Bémer-téren az Emke kávéházban volt. Tibor is törzsvendége volt. Postatiszt volt. 65.old

Tabéry Géza Irodalm légkör 60.old

Irodalmi Múzeum I. Emlékezések. -Szerk: Dr. Lakatos László. -Gyüjt. és Összeáll. a Petőfi Irod. Múz. dokumentációs csoportja. Bpest, 1967

MDK

Tibor Ernő

Kapálók. Olajfm. Mgt.

KMT 1910/11. téli kiáll. 46.l.

Tibor Ernő

U. 1237

Tibor Ernő

U. 1256.

Tibor Ernö

U. 927

Tibor Ernő

u. 1288.

MDK

Tibor Ernö, festöm.

874. Erdöszéle napsütésben. Olf. 28x35 J.l.b.

Árv. Csarn. 1932. 1.rk.sz. 38.l.

61. n. márc.

Tibor Ernő

U. 1256

Bácskai Hirlap

1914. febr. 15. (Ti-
kiállítása a Ka-
szinóban.)

Szabadkai koll.
kiállítása-
ról-

884 szám.
1914.

A müemlék
tekintet

„Magya
mü III ik köret
tuk minden
tudjuk, hogy
küldte-e azt
mü III ik kör
Azon tisztel
czimedhez k

Tibor Ernö

U. 1237

koll. kiáll. habad-
kán 60
rép.

irod

Gyóni Géza:

T. képei közt.
Bácskai Hirlap

1914. febr. 26.

MDK

Tibor Ernő

Fekete tenger partján

Munkácsy céh 5.kiáll. Ernst Muz. 138.kiáll.

1933. márc. 11 l.

Tibor Ernő
festő U. 927

Nagyvárad, 1913.
nov. 15. (T. sikerei.)

A párizsi Julien-akadémián, Olaszországban és Skandináviában végezte tanulmányait. Hatvan képpel vett részt a szilé-ziai művészegylet 1913. évi tárlatán. A magyar népéletből merített szingazdag képei tetszettek legjobban. Impressionista. Zöld dinnyék, Vásárban, Cirkusz előtt, Legelőn és Miserre c. képeit emeli ki a helyi kritika

Műemlékek Orsz. Bizottságának 1938/39. évi javadalmából 2000 P-t kegyeskedett engedélyezni.

Tisztelettel kérem, hogy ezt az összeget elszámolás kötelezettsége mellett dr. Lux Kálmán műszaki tanácsos kereiher (IX. Högyes Endre u. 10. sz) kiutalványozni méltóztassék.

Budapest, 1939 febr. 9

[illegible]

[illegible]
1939. II. 11.

Tábor Ernő

u. 1409.

1914. máj. kon. kiáll.
Debrecenben.
Eddig Stockholm, Göteborg, Kristiánia, Bergen, Koppenhága, Boroszló, Lipcse, Drezda, Budapest és Szabadkán rendezett kiállításokat.

Debreceni Független Ujság. 1914. máj. 5.
(T. képei.)

Tibor Ernö

Gyermekek. of
Chioggiai erkely
Olasz utca

Szeged 1917

ri napló 3701 és 3702 tételei
rgyak mily leltári naplótétel
a vonatkozó leltári naplókivonat
ide be nem mutattatott.
em tehát Méltóságodat, hogy a hi-
etve beterjesztése iránt intézked-

ius hó 15-én.
gató megbízásából:

szv.főtanácsos
csoportvezető

TIBOR Ernő *43, 44, 45, 46, 61, 66*
Nagyvárad, 1885. február 28.–Dachau, 1945. április 20.
Mintarajzisk., Julian Akadémia (Párizs), festő

Banner Erdély

Tibor Ernő és Hajos Károly kiállítása
Marosvásárhelyen 1924-ben.

Pásztortűz, 1924. X. évf. I. fele
76-79. l.

Tövisi Géza: Kulturalis szemle

Tibor Ernő, festő

Pásztortúz, 1922. VIII. ierf. I. r.
476. l.
Kulturkrónika.

Tibor Ernő festőművész

Pásztortűz, 1921. II. k.

709. l.

Krónika

Tibor Ernő

festő

Revue de Hongrie

1910. III. a. V. f. 684. l.

Tibor E. kiállítása a Művészházban.

Tibor (Ernő?)
festő

Revue de Hongrie

1910. III. a. VI. f. 684–686. l.

Téli Tárlat.

Tibor (Ernő?)

festő

XX. sz.

Revue de Hongrie

1910. III. ann. V. t. 777-782. l.

Nagy Tavassi Tárlat (Műcsarnok).

Festészet (1900–1919) – Önálló Táblakép.

Tibor (Ernő?)

Revue de Hongrie

1910. III. ann. V. t. 777–782. l.

Nagy Tarossi Tárlat (Műcsarnok).

Tibor Ernő festő

Magyar Müvészet 1925.365.o.
Kiállitások.

Tibor Ernő, festő

Pásztortűz, 1924. X. évf. I. fele
76-79. l.

Tövisi Géza: Kulturalis nemule

Tibor (Ernő)
festő

Revue de Hongrie

1911. IV. a. VII. I. 707–708. l.
Tavaszi Tárlat a Műcsarnokban.

Tibor Ernő festő

Népszava XXXVIII.évf.1910.
ápr.1. 77 sz. 5 lap.

A Műcsarnok tavaszi tárlata.

Kiállitások.

Népszava, LXXVIII.évf.1ylo.okt.y.
240.sz.5.l.

Müvészház.
/Tibor Ernő gyüjteményes kiállitása/ A.

Müvészház.

Népszava XXXVIII.évf.1910 okt. 9.
240 sz. 5 lap.

Tibor Ernő gyüjteményes kiállitása.

Egyesületek. XX.sz.

Müvészház.

Népszava, XXXVIII.évf.1910.okt.9.
240.sz.5.l.

Müvészház.
/Tibor Ernő gyüjteményes kiállitása/ X.

Tibor Ernő festő.

Népszava,XXXVIII.évf.1910.okt.9.
240.sz.5.l.

Müvészház.
/Tibor Ernő gyüjteményes kiállitása/ X .

Tibor Ernő festő.

Népszava,XXXVIII.évf.1910.okt.9.
240.sz.5.1.

Művészház.
/Tibor Ernő gyüjteményes kiállitása/ X .

Tibor Ernő festő

Népszava XXXVIII.évf.1910 okt.9.240 sz. 5 lap.

Tibor Ernő gyüjteményes kiállítása.

Tibor Ernő kiáll.Nagyvárad 1925.okt.
Athenaeum kiáll.csarnok.

Magyar Müvészet 1925.365.o.
Kiállitások.

Tibor "Ernő" kiállítása — Művészház — Bp.
1910.

Revue de Hongrie

1910. III. a. VI. t. 684. l.
Tibor "Ernő" kiállítása a Művészházban.

Tibor Ernő

írod
3

Nagyvárad. 1913.
márc. 30. (Tibor Ernő-
nél.)

U. 534.

Stockholmi és krisztiá-
niai koll. kiáll- ad inter-
jut. Kilátás a stockholmi
Grand Hotelből c. képét hoz-
ta haza. Két hónap óta itt-
hon van. Falusi gyermeket
oltani viszuek, olvasó nő,
Antik órás csendélet kép,
és több vázlat, amit haza-
térte óta festett. A vásári
körhinta c. genre képén dol-
gozik jelenleg.

VISEGRÁD

Várrom

Visegrád. VV 1856, 40 l.

Tibor Ernő

Ady Endre arcképe
festőtől (1908 előtt)
említve

Gyulyás Magyar írók

I. k. 171. l.

Tibor Ernő
festő

Nagyvárad. 1942. dec. 29
(A Balogh-Macalik-Tibor
képkiállítás.)

Tibor Ernő, az impresszionizmus nemzetközi nevü mestere töretlen erejü parcsztéletképeivel két nagy telszést („Őszi táj", „Szántás"). Forró színeivel s ecsetjének nem csökkenő lendületével jeleníti meg a bihari magyar táj embereit és levegőjét; mindig müvészi élményt jelentenek tengerparti képei is („Ton hajók, „Tengerparton"), ahol a színek és reflexek vibrációival a nagy franciák, mint Sisley, méltó követője. Müvészi jelentősége mellett nem csekély várostörténeti értékük a Mussolini-térről, vagy a Szent László-hid környékéről festett nagy vásznai, amelyek a sajátos váradi levegőt és életet minden fényképnél hivebben érzékeltetik; e képeknek közgyüjteményekben volna a helye.

A kiállítást, amely a Rákóczi-úti volt Reményi-féle sorsjegyiroda helyiségében tekinthető meg s még néhány napig nyitva marad, a legmelegebben ajánljuk Nagyvárad müértő és mübarát közönségének különös figyelmébe.

dr. b. l.

Mary

TIBOR ERNŐ
2002. ősz

200

200 ▪ TIBOR ERNŐ (1885–1945)

Csendélet

70 × 99 cm
Olaj, karton
Jelezve balra lent: Tibor Ernő

Kikiáltási ár: 350 000 Ft

201 ▪ PERLROTT CSABA VILMOS (1880–1955)

Kilátás műteremablakból a Notre-Dame-ra

73 × 55 cm
Olaj, vászon
Jelezve jobbra lent: Perlrott Csaba

Kikiáltási ár: 1 800 000 Ft

199

199 ▪ XVII. SZÁZADI FLAMAND FESTŐ

Találkozás

124 x 123,5 cm
Olaj, vászon
Jn.
Hátoldalon századfordulós kiállítási címkék: az 1914-es velencei kiállítás (1133. sz.), valamint az Ernst Múzeum kiállítási címkéje és a párizsi Michel Et Kimbel szállítási raglapja.
PROVENIENCIA: Egykor Perlmutter Izsák tulajdona

Kikiáltási ár: 5 000 000 Ft

Invitare.

Hală de expoziţie

„ATHENEUM"

(Iosefin, Palatul Whitehouse)

Vă invită cu onoare la

Expoziţia de picturi

aranjată din lucrurile pictorului

Ernest Tibor

Expoziţie va fi deschisă la 18 Octomvrie a. c. a. m. ora 11.

Intrarea grătuită!

Tibor Ernő

Temesvár

Meghivó.

Az

„ATHENEUM"

kiállitási csarnoka (Józsefváros, Whitehouse-palota) tisztelettel meghivja

Tibor Ernő

festőmüvész gyüjteményes

képkiállitásának

ünnepélyes megnyitására.

A kiállitás október hó 18-án délelőtt 11 órakor nyilik meg.

Belépődij nincs!

IMPRIM

P.

Ernst Muzeum

Budapest.

Nagymező utca 8.

HELICON, TIMIŞOARA. 22802

Tibor Ernő.

A Müvészház 1910 -ben gyüjteményes kiállitásá
rendezi.

Bende J:

A Képzőmüvészeti egyesuletek törrténete,kézirat.

MDK

Tibor Ernő és Hajós Károly

Marosvásárhelyen tartottak kiállitást

Tövisi G: Kulturális szemle. Pásztortüz 1924. X. évf. I.fele 76-79 l.

Tibor Ernő MDK

A Tanácsköztársaság idején készült alkotások

"Felvonulás május 1-én" Pap. olaj.

GERELYES EDE: A LEGUJABBKORI TÖRTÉNETI MUZEUM
TANÁCSKÖZTÁRSASÁGI GYÜJTEMÉNYE.
LEGUJABBKORI TÖRTÉNETI MUZEUM ÉVKÖNYVE II. Bp. 1961. 131-178. l.
140. l.

MDK

Tibor Ernő
Processzió

Ernst Muz. 138. kiáll. Munkácsy Céh V. kiáll.
1933. márc. 11 l.

MDK

Tibor Ernő

Fekete tenger partján

Ernst Muz. 138. kiáll. Munkácsy Céh V. kiáll.
1933. márc. 11 1.

karekat. Also része triposzos.
vergoldet, auf einer Kugel ru
förmig. Louis XIV. Stil, An

1069. PSYCHE-SZOBOR, öntött b
— Psyche, Bronzefigur, knie

1070. TINTATARTÓ LÁDIKA, ar
Kupfer vergoldet, mit Gravi

1071. KOVÁS VADÁSZPUSKA, a
Német, XVII. sz. — Jagdgewe
XVII. Jh.

1072. TINTATARTÓ, részben arar
karos gyertyatartóval. 1830
kniendem Ägypter, auf desse

1073. KEREK TÁLKA, festett zc
boritja. Linioges, XVI. sz. -

1074. LÁDIKA, kovácsolt vas, mé
mit Masswerk und Schloss.

1075. FÜSTÖLŐ, öntött bronz, tal
Räuchergefäss, Bronze, kelcl

Thieme Beckert

nyozva. Osztrák, XVIII. sz. — Wandbaldachin, II. Jh.

réz. Osztrák, XVIII. sz. — Zwei Prunkvasen, aus reich, XVIII. Jh.

iszitéssel. XIX. sz. — Wandkartusche, Bronze, mit

üveg, neobarokk disszel, levehető tállal. 1850 k. — Glas, mit neobarockem Dekor. Um 1850.

dozó bacchansjelenetet ábrázol. Olasz, XIX. sz. — nisch, XIX. Jh.

es testtel. Angol, 1850 k. — Teekanne mit Deckel,

0—60. — Teekanne, Zinn. Englisch, 1850—60.

atban és csavaros füles ónkupakkal. Cseh, XVII. sz. ssung, mit Schraubendeckel. Böhmisch, XVII. Jh.

gy borda és egy szegletes fül. XVI. sz. e. — Mörser,

tt alakokkal, rajta Mária és Szent József. XVIII. sz. ren, Maria und der heilige Joseph. XVIII. Jh.

Tibor Ernő
festő
Nagyvárad
1929

Sulyfoltr
XVI. l.

elégitse..... ki; s a nevezett adós.....t egyutta
minden más jogorvoslat kizárásával, csakis elle
nem kell indokolni, és hogy ha az ellentmondást
nap alatt elő nem terjeszti....., az ezen határi
elrendelését és foganatositását meg nem akadályo

A követelt .....

a hitelező késznek nyilatkozott .....

.....

elfogadni, s az adós ezen pénzösszeg fizetése ál
vonatkozó kötelezettségének.

A fizetési meghagyás iránti kérelemtől

..... fr 64 fill kr rovatott le ~~a napl~~óra il

Kelt Brest 1904-ik

A

XVII. csoport.
3. rakt. szám.

Fizetési megh

Tibor Ernő

festő Nagyvárad

1933. nemz. képzőm. tiáll.

613

Tibor Ernő

l.

Művészeti hetek. –
Kolozsvár 1942

39. l

Tibor Ernő

Processzió c. kép

repr.

Képzőművészet

1933. 115. l.

NADLER RÓBERT.

Tibor Ernő

festő

Ujvidék.

896. l.

Tibor Ernő

Koll. kiállítása Pesti Művészházban 100 művé ből -

Kézdi Kovács László:

Tibor Ernő kiállítása. Pesti Hirlap. 1910. okt. 9.

U. 443. 1.

9

al.

ubenézve I Mária

ezevel) öleben,

a ~~térdein~~ fekvő gyermek Jézust ~~[illegible]~~

kinálja. I öltözete: fehér palást és

Jézus ~~[illegible]~~ jobbját kinyújtotta, ~~[illegible]~~ teljesen mezteleu.

~~[illegible]~~ méretei 65: 46 cm.

én L. Resiminitől 1500 lirán (669 frt.)

II. 17-én. (279/94.)

l. a 12620/95. és a 22919/95 min. számot.

I. és Lotz K. a vételhez hozzájárultak.

Tibor Ernő

ivod

Huzella Ödön:

Tibor, Balogh, Farkas.
Nagyváradi Napló

1913. máj. 3.

U. 585.

~~Koll. Erdőtisztaról~~
3 nagyváradi
nőnvész ismertetése

MDK

Tibor Ernő

...Szabadka város...képgyűjteménye. Délvidéki Magyarság, Szabadka, 1943. dec. 24.

MDK

Kossuth L. Kollégium kiáll. Bp. 1948. mű.

MDK

Tibor Ernő

Szerb megszállás alatt... Magyar Szó, 1943. dec. 31
4 l.

MK

Mesterek a Főiskolán. Föv. Közl. XLVII. kiáll. 1950. ápr.

MDK

Tibor Ernő

A Képzőművészet erdélyi száma. Képzőművészet 1932. 48. sz. 72.l.

MDK

Tibor Ernő, festő

Tárlatok. Képzőművészet, 1933. 59.sz. 88.l.

MDK

1.) Tibor Ernö, festöm.

az erdélyi,piktorokmegyik legmarkánsabb egyénisége Tibor E.
Nagybányáról indult el, Legerösebben foglalkoztatják a szinek.

"A mi piacunk." Nagyvárad. Repr. 109.l.

Erdélyi Müvészek. II.sorozat. Tibor Ernö es temesvári müvészek.

Kepzömüveszet.1932. 109-112 .l.

2/. Tiber Ernö, festőm. MDK

Legutóbb Svédországban voltak nagy sikerei. Nálunk képei helyet kaptak a Bp. Szfv. gyüjteményében.

Önarckép./Nagyvarad/. Repr. 110.l.
A Hid. /Nagyvárad/. Repr. 111.l.

Erdélyi Művészek. II.sorozat. Tiber Ernö és temesvári művészek.

Képzömüvészet.1932. 109-112 .l.

MDK

3/. Tibor Ernő, festőm.

Kilátás a műtermemből. /Nagyvárad/. Repr. 112.1

Halvásár./Nagyvárad/. Repr. 112.1

Erdélyi művészek. II.sorozat. Tibor Ernő és temesvári művészek.

Képzőművészet.1932. 109-112 .l.

Tibor Ernő

Jessö

Mell. Kiáll. a Mú-
vészházban

1910. Okt

Katalogusa Könyv-
tárában

szeti Muzeum csarnokában rendezett
egyház még sohasem látott és a szak-
dényeik és liturgikus felszerelését
ötvösművészeti alkotások teszik. Az
ce és korabarokk urasztali pohara-
tvös remekek legértékesebb darabjai
. A gótikus magyar kegyszereken fili grán-
magyar középkor legjellemzőbb nemzeti
itás egyik jelentős remeke a miskolci
ebből származó hollyagos serlegek.
ki Kecskeméti Péter dísztá-
e nagynevű mesterének ezen alkotása
művészet egyik remeke.
g XVII. századi kegytárgyakat álli-
n nők elrablását trébelt műben jo-
ötvösség egyik legnagyobbszabású al-
ázó egy másik a XVII. század első
eteinél fogva is a magyar díszkupák

tén a magyar iparművészet gazdag re-
roskancsója mellett legjelentékenyebb
származó keresztelőkészlet a prédi-
gában is teljesen unikum. A kiállítás
z idáig művészeti szempontból számba
kus és renaissance, valamint a kora-
hozta napfényre.
nél több urasztalkendő, melyek so-

Tibor Ernő

A Müvészet c. rovat -sign. nélkül közölt- kritikája a legnagyobb elismeréssel méltatja a müvész tehetségét, aki "egy Pissarrora emlékeztető, merész mozgás- és szinproblémát olyan bravúrral oldott meg, ami egyszerre kiemeli eddigi ismeretlenségéből."
"A Nemzeti Szalon kiállitásá"-n szerepelnek müvei.

A HÉT, Bp. 1909. május 30. XX. évf.
22. sz. 370. lap.

M.D.K.

Tibor Ernő

Nagyváradi festőművész, akinek a bukaresti Mozarteumban rendezett kollektiv kiállitásával igen komoly sikere volt. "Breton halászélet" c. festményét megvásárolta a román állam.
A müvész fényképét közli a lap.

Szinházi Élet. Bp. 1929. febr. 17-23. XIX. évf. 8. sz. 75. lap.

Tibor Ernő

Stockholmban koll.

kiállítást rendezett.
Meghívták egy Amerikában rendezendő koll.
kiállításra:

Nagyváradi Napló

1912. okt. 16. (Tibor Ernő Amerikában. A stockholmi kiállítás sikerel.)

U. 450.

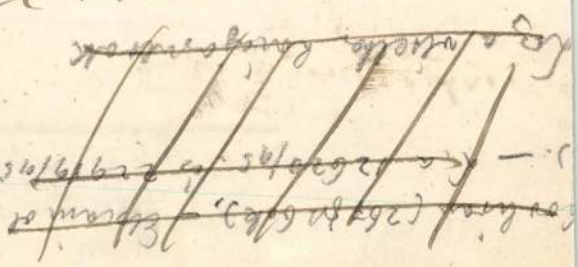

Lombard iskola a XV. századból:

Éneklő angyalok:

fénysugarakat szór
A felhőnönülő

a balról röpülő és ~~[illegible]~~ a
~~könyvet alól fogva~~ ~~köngöből~~ én
gyal pedig segédkezik. ~~Fö~~ nekik
nak egész ~~[illegible]~~ serege va
körül. ~~s testök sugara~~

Tempera fára,
Ára 267 frt

Ltha:

19

600 l.
44.6

TIBOR ERNŐ (Nagyvárad): KILÁTÁS A MŰTERMEMBŐL

TIBOR ERNŐ (Nagyvárad): HALVÁSÁR

mintahogy a ronggyal átkötött tűzifadarabot a kis lányka mindjárt egy élő, édes babának veszi, szinte tisztán belső élményben foglalkozva vele.

De más a műalkotás érzéki eleme, melyet már az Isten sem ugrott át, mikor — részletesen elfoglalkozva vele — agyagból formálta testünket, saját képére és hasonlatosságára. Összetett, gazdagon differenciált állvánnyá tette a testet, az ugyancsak differenciált lélek számára. A puhánytest nem differenciált; nem is lehet az ő alaktalan, szinte „expressionista" foltjaival lelket kifejezni. Legfeljebb, ha a kifejezéstelen kifejezés művészetét valljuk.

Mindakét tételünket igazolja *a helyesen felfogott műtörténet* is, mely adatokkal s nem a dolgok kiszámíthatatlan folyására ráerőltetett egyszerűsítő elméletekkel dolgozik.

1. A kifejezésnek szerényebb, szinte csak jellel működő formáját látjuk általában a primitíveknél, aztán a középkori figurálisták túlnyomó részénél s végül a „modern" primitívbe-züllöknél. E primitívbe-züllést kénytelenek is már újabban szégyenletesen visszavonni úgy művelőik (pl. Vlaminck) mint elméleti méltatóik, kik nem restellték gyáván lesüllyeszteni a műkritikát és műtörténetet a dekadenciához. (Érdekes még, hogy a primitívbezüllés legelőkelőbbjei, a surreálisták, a „valófölöttiek", megvetik s elvetik az emberi test csodaszép építményét, mert hát az *valóságos;* s mégis *valóságos* ákombákomokra, testünknél sokkalta megvetnivalóbb valamikre, szembebökő üres durvaságokra — helyezik rá az abszolutot!)

2. A kifejezésnek gazdag, műalkotással dolgozó formáját látjuk az ókori, főleg a görög és római művészetben s a renaissance-szal az újkoriban. De már a pogány görög szobor sem marad pusztán test, ugyancsak hordoz lelki tartalmat, mely gyönyörűen átvilágít rajta s még szebbé teszi. A keresztény tartalom, a középkori figurális pangás után, tovább él s még gazdagítja a renaissance-ot, mely viszont a keresztény érzés és eszme hordozójául görögös tökéletességre fejleszti az érzéki elemet. Giottotól Leonardóig tart e kifejlesztés.*) Leonardótól Székely

*) már t. i. a festészetben.

Bertalanig (oh én össze merem e két nevet hozni!) már nem annyira haladásról beszélhetünk, mint az egyenlő rangú géniek változatos soráról.

Amit Giotto a középkori pangó figurális után adott, azt így jellemezhetnők: *rosszabb* után *jobbat.* Amit pedig a modern primitívbe-züllők Leonardo-Székely négyszázados korszaka után „hoztak", az: a *jobb* után a *rosszabb.* E teljesen kétféle hozás közt analogiát látni tudománytalanság, s az új „hozást" a régivel igazolni perfid dolog. A *rosszabb* a *jobb* után — *fölösleges forradalom,* ezzel a legkevésbé békülhet meg egy okos államhatalom is, sőt kötelessége a jóirányúakat támogatni küzdelmükben a betegség vagy szédelgés ellen. Ha azt mondják, kevesen vagyunk, kegyelmezzünk meg a rablógyilkosoknak is, — jó, kegyelmezzünk: de miért csináljunk éppen bírókat vagy püspököket a rablógyilkosokból?!

De mi lesz így az újat-keresés, a „keresés" szent elvével? Tessék azon Leonardónak erejével s komoly módszerével keresni, aki minden addigi eszközt s módot felhasznált s nem eldobott és aki eredményeket is kissé különbeket ért el, mint a „modern"-ek. (Jó lesz már respektálni a gimnáziumokban a sok rossz német gyakorlatot, — mert ki tudja, micsoda új német stílus lesz belőle . . .)

S mi lesz a „haladás"-sal? A haladás ne legyen egy jelszó, üresen kábító valami, mint a népligeti hintázónak a légbe-lendülés. S a haladásnak egy meglevő, magasabb fajtáját őrültség eldobni egy züllésbe-„haladó" beteg mókáért.

A művészetnek lényegében, aki komolyan figyeli, már benne talál egy *immanens progresszivitást.* Ez oly magasra viszi az igazi műremeket, hogy örök gyönyör — a joy for ever — forrása lesz.

délamerikai angol kiállításon és a Buenos-Ayresi színház részére készített szenzációsan hatásos és eredeti díszleteket. A temesvári művészek mellett bemutatunk még két tehetséges váradi festőművészt *Fleischer* Miklóst, *Mikes* Ödönt és a román művészek egyik aradi reprezentánsát *Toader* Juliánt.

A magyar szemek és eszthétikai nézetek tisztulásáért.

Írta: Kőszegi László

A művészet magas valami: az Isten új, játszibb, teremtő munkája az emberen keresztül.
Mit „fejez ki" a művészet? Mit *érdemes* kifejeznie? *Boldogságvágyunk* egy-egy álmát. A boldogabb életről való erősebb és formásabb képzetünket, vagyis legfőbb vágyainktól illatos *eszményünket*. S ezt méltón, konkrét műremekben kifejezni — csak a kifejező formák s eszközök legtökéletesebb használatával lehet. (Képzeljünk el egy hamis hangokkal dolgozó, hibás zenei formákban komponáló Beethovent, aki kukorica-hegedűn játszik. Vagy Arany Jánost, egy félig tót, félig magyar hordár nyelvtudásával.)
És nem is az „egyéni", az „új" s ezek kifejezése a fő, hanem, hogy valami *tökéletes* kifejezéssel szebbé tett, átteremtett darab életet kapjunk abban a különkülön csodában, ami egy-egy *műremek*. (Ha valaki túlmagas mértékkel mérve azt mondaná, hogy nincs „tökéletes" kifejezés, akkor annál inkább, magas mértékéből kifolyólag, tiltakozzék az egyre tökéletlenebb kifejezés ellen, mely divatba kezd jönni!)
S így a művészet több, mint csak „kifejezés": műremek alkotása, melytől létünk érdekes*ebb* és formás*abb* lesz. A művészet lényege tehát a dolgok kéléteti (pl. rossz rajzi) adat, mely mint valami nehéz kő repül be legfinomabb életérzéseink centrumába. (Már t. i. azéba, akinek van. Akinek nincs, az pl. nem tudja, hogy — amiképen az emberek legkülönbözőbb volta mellett is beszélhetünk általában az *emberről* — a legkülönbözőbb igazi mestereknél is megállapíthatók a jó rajz törvényei, melyek épúgy örök törvények, mint a szemléletéi. Aki ezeket tagadja, törülje el a művésziskolák fölvételi vizsgáját s egyáltalán a juryzést.)
A kifejezésben a tartalom mellett mindig van *érzéki* elem.
Ez az érzéki adat kétféle lehet: 1. ki nem fejlesztve, a *jel* (symbolum); 2. kifejlesztve, a *műalkotás*.
E kétféle dolgot kétfélekép is fogadjuk magunkba: a jelet átugorjuk, rögtön a jelentésébe merülve,

TIBOR ERNŐ (Nagyvárad): A HÍD

kesfőváros gyüjteményében is. Tibor Ernőnek ez a sikere szorosan összefügg azzal az elmélyedő komolysággal, mellyel minden képe készül. Nemcsak öntudatos és mesterségét értő művésszel állunk szemben képei előtt, de egy magasabbrendű intelligenciával is, akinek van áttekintése és tájékozottsága a nemzetközi művészeti élet mai zavaros világában és van egy biztos iránytűje ebben a káoszban és ez a maga pregnáns, önismerettel bíró, érdekes művészi egyénisége. Csak ehhez az egyéniséghez kell hűnek lennie, hogy a jövőben még magasabbra hágjon és teljes virágzásában fejlődjön ki művészete.

*

* *

A nagyváradi és aradi művészek mellett legjelentékenyebb művészkoloniája van a bánáti metropolisnak, Temesvárnak. Ez a művészi légkör lényegesen más, mint az előző két centrumé. Azokon erőteljesebben érzik Nagybánya hatása, emezen inkább a világáramlatokba való bekapcsolódás hagy nyomot. Ez nem értékmérés, hanem tárgyilagos megállapítás. Úgy az egyik, mint a másik egyformán nyujt kvalitásokat és egyformán ejthet hibákat. A

TIBOR ERNŐ (Nagyvárad): ÖNARCKÉP

temesvári művészek festői közül *Podlipny* Gyula a legkiemelkedőbb érték. Pikturája tele van festői problémákkal, nehéz feladatok egyéni megoldásával. A szobrászok közül *Gallas* Nándor a legkiforrottabb és legérdekesebb egyéniség. A szó jó és nemes értelmében modern sculpturát ad. Érdekes piktor a román *Juon Isac*, akinek egészen egyéni festői

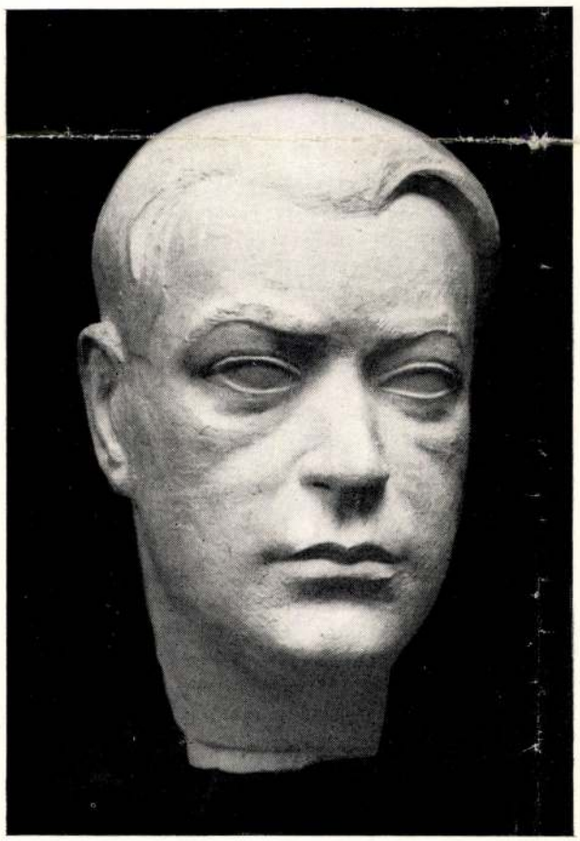

P. ROTHSCHMINGK (Temesvár):
Dr. JOACHIM MILOJA, múzeumigazgató

hangulatait sugallja sötét tónusú és mégis színes tablóin. Némethy Béla gyüjteménye egy erősen fejlődő művész komoly tanulmányait mutatja be. A gyüjtemény retrospektív jelentőségű, mert szinte a kiindulástól kezdve mutaja be a művészt. Fejlődése határozott és komoly bizonyítéka a művész jövőjének. Kohen György monumentális szénrajzokat állított ki, a gyakran két métert is elérő szénrajzok tehetséges grafikusra vallanak, akinek azonban még sokat kell tanulnia ahhoz, hogy az itt jelzett célkitűzéseit megközelítse.

Erdélyi művészek.

II. sorozat: Tibor Ernő és temesvári művészek

Az erdélyi piktorok egyik legmarkánsabb alakja *Tibor* Ernő. Művészi egyénisége határozott, céltudatos és szuggesztív. Kiindulási pontja kétségtelenül Nagybánya volt, ez a generációkat nevelő iskola ma is érzik képein, de az évek mulásával egyre erősebben érvényesül művein a maga külön problémáinak

TIBOR ERNŐ (Nagyvárad): A MI PIACUNK

keresése. Tibor Ernőt legerősebben foglalkoztatják a színek. Ez a probléma is több fejlődési fokon ment keresztül műveiben. Első stáció a lokálszínek vizsgálata volt, majd gyors ütemben tért át a színfoltok impresszionista értelmezésére, míg most, legújabb fejlődési pontján a színfoltok formaképző erejét vizsgálja és a levegőfény hatását elemzi a színek játékán. Képei erőteljes színfoltok egymásrahatásából és térkitöltő szerepük vizsgálatából adódnak. Ezek a mesterségbeli problémák befolyásolják tárgyválasztását is, mert természetes, hogy ezek a széles, erőteljes foltok kívánják a nagy síkot, a széles érvényesülési lehetőséget.

Tibor Ernő fejlődése fokozatosan bontja ki egy érdekes művészi egyéniség képét. Nemcsak Erdélyben, de külföldön is, legutóbb Svédországban voltak nagy sikerei és nálunk is nem egy képe kapott helyet igen előkelő gyüjteményekben, így Budapest Szé-

Képzőművészet 1932.

M.D.K.

Tibor Ernő /1885-

471. Táj. Olajf. 29x22

Elveszett. /Somogymegyei Muzeum/

Háborus mütárgyveszteség-jegyzékek. V. füzet.
30. l.
MUMOK. Bp. 1952.

MDK

Tibor Ernö, festö
Nagyvárad.

Halpiac.

Bp.Mücs.-OMKT. Nemz.Képzömüv.kiáll. /Rend.M.Kir.Vall
és Közokt.Min./ 1933 ápr.19.-máj.25. Kép.tm. 47.1.

MDK

Tibor Ernő

Nagy piactéren.Olajf.

KMT.1911.tav.kiáll.

MDK

Tibor Ernő, festőm.

963. Aratás. Olf. J.1.b.

Arverégi Közlöny. 1928. ápr. 3. vk. sz. 37.1.

MDK

Tibor Ernő

Tibor Ernő (Nagyvárad) Oszlopcsarnok. Repr.

Képzőművészet, 1932. 108.l.

MDK

Tibor Ernő

Zöldségárus. Olajf.

Műcsarnok, 1912. tav.kiáll.64.1.

MDK

Tibor Ernő

Piac, of.

KMT. 1911. tav. kiáll. kat. 38.l.

MDK

Tibor Ernő, festő.

Tikötő apálykor

Omike. - III. Képzőm. kiáll. - 1942 jan. - Tm.

MDK

Tibor Ernő

Falurészlet, of.

Árv. Közl. 1939. szept. 4.rk.sz. 91.sz.
3o l.

MDK

Tibor Ernő

Szántás, of.

KMT. 1911. tav. kiáll. kat. 38.l.

MDK

Tibor Ermő

Falurészlet, of.

Árverési Közlöny 1939. 4. rk. sz. 30.l.

Tibor Ernő MDK

Kapálók, olf.

Mücsarnok 1910/11. téli kiállitás

MDK

Tibor Ernő

Kapálók, of.

Képzőm. Társ. 1910/11. téli kiáll. kat. 46.l.

Tibor Ernő

MDK

Kilátás mütermemből a kis piacra, olf.

Mücsarnok 1910. tavaszi kiállitás

Tibor Ernő MDK

Sárgakendős nő, olf.

Mücsarnok 1916. tavaszi tárlat

Tibor Árnó MTK

Bérgyakorlós nő, elit.

Miskolc 1916. tavaszi tórlat

MDK

Tibor Ernö, festöm.

630. Lacikonyha. Olf. Mgt.

Képszöm. Társ. 1910/11 téli kiáll. Kat. 60.1.

Tibor Ernő

MDK

Csepürágók, olf.

Műcsarnok 1911/12. Jubiláris kiállitás

Tibor Ernő MDK

Lacikonyha, olf.

Mücsarnok 1910/11. téli kiállitás

Tibor Ernő MDK

Szt. László tér, olf.

Mücsarnok 1911/12. Jubiláris kiállitás

MDK

Tibor Ernő

Piac, of.

Szántás, of.

Képzőm. Társ. 1911. tav. kiáll. kat. 38.l.

Tibor Ernő MDK

Zöldségárus, olf.

Mücsarnok 1912. tavaszi kiállitás

MDK

Tibor Ernő

Kilátás mütermemből a kis piacra ,
of.

Képzőm. Társ. 1910. tav. kiáll. kat. 39.l.

MDK

Tibor Ernő

Erdőszéle napsütésben, of.

Árverési Közlöny 1932. 1. rk. sz. 38.1.

MDK

Tibor Ernő

Csepürágók, of.

Mücsarnok 1911/12. téli kiáll. 60.l.

MDK

Tibor Ernő

Napsütött bárkák, of.

Halvásár, of.

Műcsarnok 1909/10. téli kiáll. kat. 47.l.

MDK

Tibor Ernő

Napsütött bárkak. Olajf.
Halvásár. "

Képzőm. Társ. 1909/10. téli kiáll. kat. 47. l.

Tibor Erno

Napsütött barnák. Vígj.

Hajvasár. "

Képzőm. Tars. 1909/10. téli kiáll. kat. 47. l.

MDK

Tibor Ernö, festöm.

Hajók a kikötöben. Olf.
Breton tengerparton. "

Budai Izr.Nőegyl.-OMIKE képzm.csop.téli kiáll.
1944.febr.21.-márc.19. Kat.

MDK

Tibor Ernő

Kikötő, of.

Árverési Csarnok aukcio kat.1933.okt. /3.sz./
35.l.

MDK

Tibor Ernő festő

Farkas Z: Téli kiáll. a Műcs.-ban. Vas. Ujs. 191o.47.sz.nov.2o. 966 l.

TIBOR ERNŐ

Nagy piactéren. Olajf.

Képz.őm.Társ.1911.tav.kiáll.kat. 39.oldal

MDK

Tibor Ernö, festö
szül.1885

Munka a szabadban. Olf.
60 x 78 cm.

Almásy-Teleki XI.1943. Kat. 32.l.

MDK

Tibor Ernő: Hajók a kikötőben, olf.
Breton tengerparton, olf.

OMIKE Téli kiáll.A Budai Izr. Nőegylet helyiségeiben 1944. febr. 21 - márc. 19.

Tibor Ernő
Szajna-hid, olaj

Szent-György-Ház XLVI.művészeti aukciója. A Gyűjtő.
X.évf. 2.sz. 5 l.

Szécsény /Baranyainé/ fl/a

Szentháromság oszlop mögöt
széles kapuval, épült belterül
a külterületen pedig, mint
utca felé. Épitve. A vasuti
rostól, onnan széles, régi
Ábrázolások:
1. Szécsény látképe. Felir
za. Valószinüleg Gerhard G
Glaser L.: A karlsruhei gy
nyaga. Bp. 1933. 2o8.sz.
sága, Müemléki Csoport. MO
355 l. tévesen mint 16. szá
2. Szécsény látképe. Felira
az 166o-as évekből. V.ö.:
gyarvonatkozásu térképeinek
3. A szécsényi ferences kol
égi jelenségekkel kapcsolat
és 2 sor verses felirat mag
schreckhaften Erscheinung a

...Olajf.
...táj.Olajf.
Képkiállitás Nyitrán, 1916

FŐSZÉKES

TIBOR ERNŐ

festőművész

45

Bölöni Sándor:
Várad festője. /Tibor Ernő 1885-1982/
Bevezető: Kántor Lajos.

Korunk, XLII.évf. 1983. 1.sz. 54-59.old.
képpel.

TIBOR ERNŐ festőművész

1885-1945

Bölöni Sándor:
Tibor Ernő. - Arckép dokumentumok tükrében.
Képzőművészeti írások 1984. - Szerk.: Kántor Lajos.
Bukarest 1984. 6-30.old. 1-12. kép.

Tibor Ernő

Bölöni Sándor:

Jó szivvel igaz üdvözlet- egy holnapos festőnek. /TIBOR ERNŐ nagyváradi festőművészről./

Utunk, XXXII.évf. 22. /1492./ sz. 1977. jun. 3. 7.old. 2 kép.

Tibor Ernő, festőművész

A második világháborút követően nehezen talál magára a hazai képzőművészeti élet. Alkotóink közül többen koncentrációs táborban pusztulnak el, mint Tibor Ernő, Katz Márton és még többen. Igen sokan pedig csak évek múltán térnek haza a hadifogságból.

Murádi Jenő: Fáziskülönbség a nyugati élvonal és a kelet-európai eredmények között. Korunk, 1979. febr. 57. old.

Tibor Ernő (1885 - ?)

„Zazar partja" o. karton 66x98 cm

J. l. b.: Tibor Ernő Kiállítási ár: 6000 ft.

BÁV 52.Képaukció katalógus Bp.198o.szeptember

TIBOR Ernő festő

Murádin Jenő: Erdélyi festőművészek.
Budapest, 1997 118-120, 123, 124, 125,

élőhaya: 128.

Főtér 48.

A nemesi convictus épülete volt. emeletes é
kapuja ormában arabeskek között széchen
kőczímere. A plébánia utcza felőli homl
elrendezésú patkó alakú udvar két emelet
közepén oratóriumszerű földszintes épület, fé
fölött Mária monogram és 1739. évszám.

A vármegye múzeuma

Brancsik Károly dr. kir. tanácsos, főorvos ház
utczai részében szép kései empir üveges ajtók va
túlnyomóan természetrajzi tárgyakból
éremgyűjteménye s alakulófélben levő régi
néhány fayence edényből, porczellánból, bronz
áll s javarészét a vágtapolczai kastélyból id

TIBOR Ernö festő

Zintz, Mária: Contribuții la cunoașterea creației artistice a lui Tibor Ernö
= Crisia XIV (1984) 296-517. p. ill

1884 Nagyvárad
1944/1945 Auswitz } ? 85
2 Dachau

Tibor Ernő

festő Felsőbányán dolgozott

Kishonthy Zsolt – Muraközi Jenő: Nagy Orsolya.
Nagybánya Könyvek 2. Miskolc, 1993, 18.

Tibor Gábor
Fejtanulmány, olaj

O.M.Kir. Képzőmüv. Főisk. kiáll. 1924. 5 l.

Tibor Gabor

MAGYAR MŰVÉSZET

1930. 124.

1./ Leltár és ~~súly~~ mérleg felvétele

minden év végén
tartozik felvenni
2-évenként feltétlenül.

Előnyei

a./ a rendesen vezetett könyve
erővel bírnak / eskűvel egé
b./ a bizonyító erő 10 év keres

Tibor Gábor

festő

alapító tagja volt a Tászapáti művésztelepnek és a vicini hatásokat és ugy magába olvasztotta mint Bosznay István és Glatz Oszkár művészetét.

Székelyfehérvárt munkó-rod dik.)

Művészet 1937. 160. l.

(k. 6.: Dunántuli művészek.)

lyi címerével.
g. 7·5 cm.
nisítvány, kitalált ötvösjegyekkel, XIX. század.

BRASSÓI ÖTVÖSCÉH BEMONDÓ TÁBLÁJA
vanoplasztikus másolat a M. Nemzeti Múzeum letije után.
X. század.

,
nyozott ezüst, 8 cm.
X. század.

NÁL
X. század.
e féldrágakő, nyele kagyló.
ssza 13·5 cm.

NÁL
X. század.
e féldrágakő, nyele ezüst.
ssza 19·5 cm.

S ÉS VILLA,
rott nyelű.
X. század.
ist, 20·5 és 18 cm.

NÁLKA,
lyi címerével.
X. század.
ssza 9 cm.
Ipolyi-gyüjteményből.

MDK

Tibor Gábor,festö-graf.
Bosznay István tanár növendéke.

Krisztus Emausban.

Az Ernst Muz. OMKK Föisk.Helikon kiáll.-ai.
OMKK Föisk.Növ. Munk.kiáll. Kj Bp.1923 márc.18-25.
Kat. 7.1.

Tibor Gábor

Alföldi tájképeket állitott ki, a Markó-utcai Bólyai reáliskolában rend.kiáll.-on.

N.U.930.IV.13.

Tibor Gábor tanár-festőművész

Tájképekkel szerepelt a Markó-utcai Bólyai reáliskola műteremkiáll.-án.

E.K.930.IV.13.

Tibor Gábor tanár-festőművész

Alföldi tájképei a Markó-utcai Bólyai reáliskola müteremkiáll.-án.

N.U.930.IV.13.

MDK

Tibor Gábor

Oláh Gy: Uj müvésztelep Sárospatakon. Magyarság, 1924. okt. 19. 9.l.

MDK

Tibor Imre

Táj, o.

Egyéb köztulajdonból elveszett műtárgyak jegyzéke
Bp. 1952.

Tibor Jenő

Halpiac

Műcsarnok 1933. Nemzeti Képzőművészeti Kiáll.

Tibor Jenő

Halpiac

Tibor, Pál

Restaurator (grafika, festmény.
Budapesti Történeti Múzeum, Kiscelli
Múzeum. Bp. III. Kiscelli út 108

International Directory of Arts. 8th Ed. 1965/1966.
II. /Ed.: H. Rauschenbusch/, Berlin, é.n. Deutsche
Zentraldruckerei AG. 1005-1861 l., ill. 1813. l.

Tiborc (Thán)

József

iparművész

Magyar Nemzet

1946. okt. 27.

Tiborc (Thán) József iparművész Diósgyőrben a 109/19. munkásszázad parancsnoka volt, beosztottjaival durván bánt. A népbíróság 5 évi fegyházra ítélte.

T. Tibor József, [iparművész?]

Meghalt 76 éves korában.

Temetése az Óbudai Temetőben nov. 28-án.

—: Halálozás 11.

Népszabadság, Bp. 1972. nov. 26.

Tiborc Zsuzsa

Szóhnunk illik még a reményekről; Brodszky Ferencről, Tiborc Zsuzsáról, ők most születnek művészjelöltté a Vas megyei szakkörökben.

Losonci Miklós: A vasi műhely. Vasi Szemle, 1976. 4. 558. o.

Tiborcz Pál

M.D.K.

Műve a kiállitáson

hamutálak

G.J.: Nyolcszáz művészi emléktárgy az Iparművészeti V
Vállalat kiállitásán

Magyar Nemzet 1966. nov. 9. 7.l.

Tibor Ernő

Tibor Ernő képei a Művészházban. Ösmertették a napilapok okt. 9.

1910.

(Művészek 1910. 395. l.)

Tábor Ernő

Kell. kiáll. 1910. Okt.
a Művészházban.

Művészet 1910. 393. l.

TIBOR Ernő festő

Nagybánya : Nagybányai festészet a neósok fellépésétől 1944-ig. Miskolc : Mission Art Galéria, 1992
79,101

1920

T

TIBOR ERNŐ GALÉRIA

NAGYVÁRAD

SZELLEMFÉNY PINCEMÉLYBEN - TIBOR ERNŐ GALÉRIA

Amikor néhány esztendeje vagy kéttucatnyi alkotó nekilátott kitakarítani egy romos, derékmagasságig törmelékkel, szeméttel teli Kanonok sori pincét, sokan legyintettek: nem lesz ez több forradalom utáni kérészéletű lelkesedésnél. Mint annyi hasonló esetében.

Aztán múltak a hónapok, s a sötét, koszos pincéből Várad leghangulatosabb kiállítóterme lett, sőt annál több: kulturális csomópont, ahol a galériaszerepen túl kamarakoncertek, könyvestek, sőt bábelőadások is helyet kaptak.

Ám nem csupán intézményt teremtettek: a Tibor Ernő Galéria termékeny stúdió is egyben, azaz sokféle szemléletű, sokféle tehetségű, más és más kifejezésformát választó önálló alkotók immár fél évtizede tartós közössége. Külön-külön s együtt is komoly utat tettek meg: egyéni kiállítások, csoportos kísérletek, közös megmutatkozások, visszhangos vendégtárlatok jelzik ennek fontos mérföldköveit. S ha hűek maradnak eddigi igényszintjükhöz, nem kétséges: megőrizhető a szellem fénye a boltíves pincemélyben is...

Szűcs László
Bihari Napló főszerkesztő, Nagyvárad

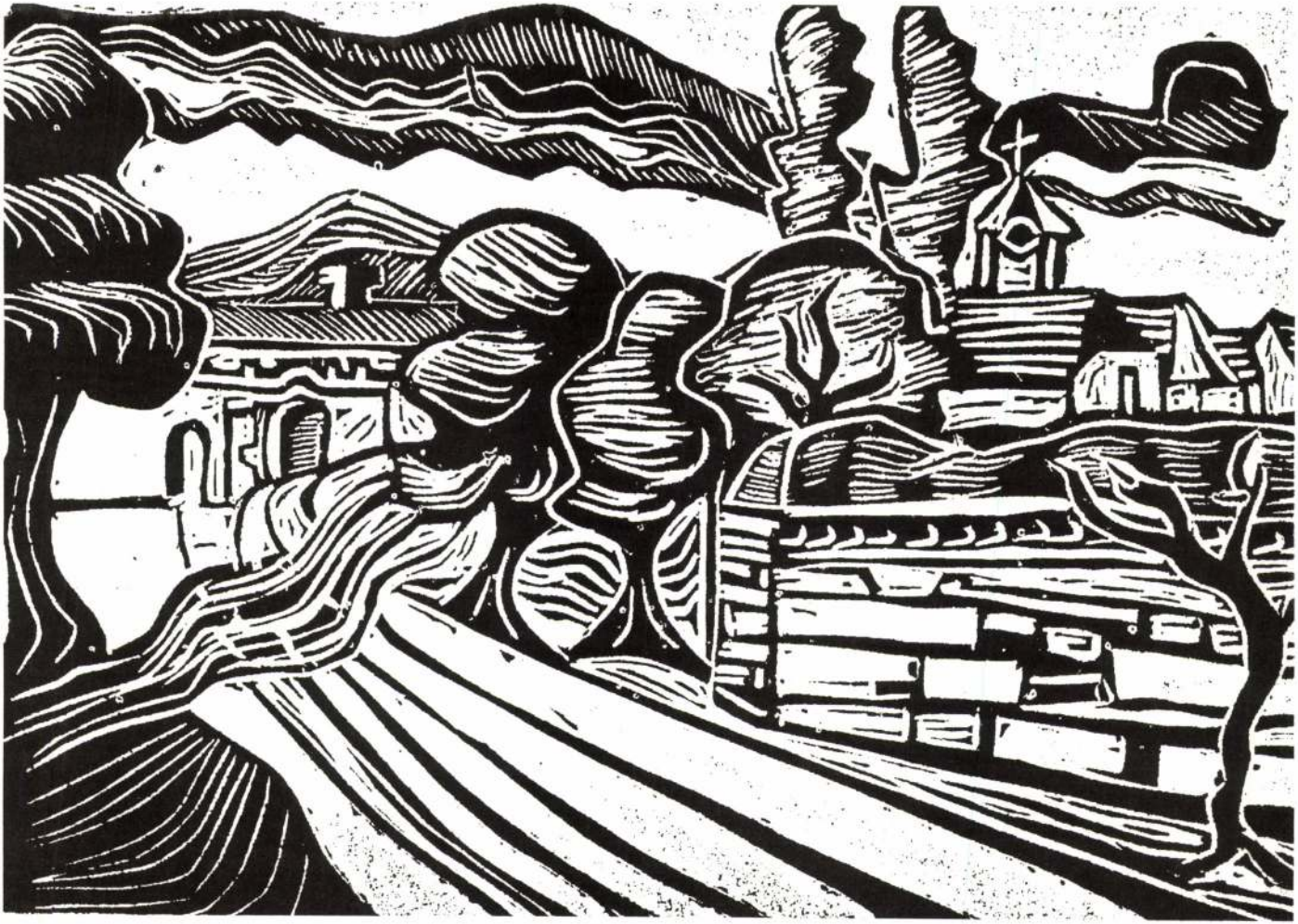

AZ EGYÜD ÁRPÁD VÁROSI MŰVELŐDÉSI KÖZPONT
TISZTELETTEL ÉS SZERETETTEL MEGHÍVJA ÖNT

A NAGYVÁRADI

TIBOR ERNŐ GALÉRIA

KIÁLLÍTÁSÁNAK MEGNYITÓJÁRA
1996. ÁPRILIS 2-ÁN, KEDDEN 17 ÓRÁRA.

KÖSZÖNTŐT MOND:
DR. KLUJBER LÁSZLÓ
KAPOSVÁR MEGYEI JOGÚ VÁROS
MŰVELŐDÉSI IGAZGATÓJA

MEGNYITJA:
BÁTAI SÁNDOR
GRAFIKUSMŰVÉSZ

A KIÁLLÍTÁS MEGTEKINTHETŐ 1996. MÁJUS 4-IG.

3700 NAGYVÁRAD
KANONOK SOR 11.

Tibor Ernő, [ ]

L.:Vedres Márk

Harangozó Márta:A halál Adyja--és az életé 2.

Esti Hirlap, Bp.1977.nov.18.

Tibor Ernő, festő

Ady Endre születésének századik évfordulója tiszteletére a Petőfi Irodalmi Múzeum kiállítást rendezett, Ady-kép címmel. – A nagyváradi, ösztöndíjas Tibor Ernő 1904–1907 közötti párizsi arcképvázlata már a képzőművészet területéről származó első híradás Adyról. /említve/ Festői ereje révén az ábrázolttról függetlenül is értékes munka.

Heitler László: az Ady-kép.

Népújság /Tolna/ 1978. júl. 2.

Tibor Ernő, festő

A Petőfi Irodalmi Múzeumban képzőművészeti kiállítása emlékezik meg Ady Endre születésének 100. érfordulójáról. A legkarábbi Ady-portré Tibor Ernő festmény-vázlata. Párizsban készült. Valószínűleg 1904 és 1906 között, utaljára 1907-ben Nagyváradon állították ki. (emlétve)

Esti Magazin

1977. XII. 18. Kossuth 18.30

Tibor Ernő

Zord Arnold, Vörös Ernő, Kacziány Adrienn, Szent-Istvány Gyula, ifj. Lechner Ödön és Andaházy-Kasnya Béla müvészeket együtt emliti meg Tövis: "A Mücsarnok tavaszi tárlata" c. kritikájában, s megjegyzi, hogy eddigi fejlődésükhöz képest, jelenlegi müveikkel előrehaladásukat bizonyitják.

A HÉT, Bp. 1910. ápr. 3.
XXI. évf. 14. sz. 230. lap.

Tibor Ernő

1922 nyarán Felsőbányára, a nyári műrézteleprezérkezett Váradról. A váradi deportálás után a fasizmus áldozata lett.

Murádin Jenő: Felsőbányai nyarak (1)

Utunk, 1971. júl. 30.

Tibor Ernő
festő

Tibor Ernő a Julian akademián végzett és a világholtán előtt a budapesti Művészházban rendezte első kiállítását. A váradi deportalás után a fasizmus áldozatra lett a művész

Muradin Jenő: Felsőbányai nyarak.
Művészet, 1972. junius - 20 oldal.

Tibor Ernő

Bakos Tibor, Kádár Béla, Borszéky Frigyes, Kaczány Adrienn, Lechner J. Ödön, Balázs Vera, Kövér Gyula, Littkey Antal, Plány Ervin, Kőváry Szilárd művészek a Tavaszi Tárlaton szerepelnek.
Rm.: "Nemzeti Szalon" c. kritikájában dicséri az itt felsoroltak tehetséges próbálkozásait, melyek „egy marék virág"-ot jelentenek "Az Erzsébet-téri palota termeiben megrendezett kiállitáson.

A HÉT, Bp. 1910. márc. 27.
XXI. évf. 13. sz. 21o. lap.

Tibor Ernő

festő

Nem vettrészt a felsőbányaiak 1923-ás kolozsvári kiállitásán.

Muradin Jenő: Felsőbányai nyarak. Művészet, 1972. junius - 20 oldal.

Tibor Erno

u. 347, 370, 373,

Tyrel.

Tibor Ernő

l.

Lex Nagy Tan.

570. b. l.

Császlócz, r. k. t
Gerény, várrom.
R. k. templ
Kerész, várrom.
Neviczke, várrom
Palágy, r. k. tem
Szenna, r. k. tem
Tiba, r. k. templo
Ungvár, várrom.
Vinna-Banka, vá

Tábor Ernő

Koll. kiállítása a
Művészházban. 1910.

Ropalotafela 11. l.

Tibor Ernő

Lnod

Rózsaffy, Dádier: Chro-
nique des Beaux-Arts.
Revue de Hongrie
1910. dec. 15.

4224. Giov. Anton

Sz. Milanoban 1467-ben. †

A lodi-i Madonna

Egy barlang sziklafalár
ülve van ábrázolva. Jobb kez
kezére támaszkodó gyermek
tor térdel, kit az előrehajló
vállán a mögötte álló ker.

tatja. Balján pedig a kikötött
bestyén látható, jobb mellébe
vesszőkkel és lágyéka körül
vállkendő, bő ujjú magas ru
a donatornak, ki kezeit ke
alatta inggel és felette sötét
tartó szent Jánosnak: a ny
a szabadba nyerünk kilátást.

Vászon, méretei 195 : 14
Becsértéke 150000 K. — Néhai
1907 november 14-én (1429–90
jóváhagyására vonatkozó adato
nál. — Bejelentetett 1913 márcz
Kifüggesztésrée vonatkozó
ban. 1913 : 14. *G. A. Boltraffi*

Jegyzet. Az e festményre v
a) a törzsleltárban (1920–
St. Sebastian. Ölgemälde, im rei
Bild etwas beschädigt, oben u
b) a leltári kivonatban
Boltraffio: Mailand, Baslini 18
Treppenhaus, II. Étage);
c) a hagyományi jegyzék
Anton. Boltraffio: Madonna a
d) az átvételi okmányba
Ant. Boltraffio: Madonna a
Vászon, 195 : 146 cm.

Hatv. 1912.
gr. Pálffy

Tibor Ernő

Tibor Ernő gyűjteményes kiállítása. (A Művészhaz uj helyiségében.) Irta R. D. dr. Az Ujság, nov. 9.

1910

(Művészet 1910. 431. 1)

Tibor Ernő

KIÁLLÍTÁSOK. Nov. 9-én nyilt meg Tibor Ernő gyűjteményes kiállítása a Művészházban.

Művészet 1910. 430. l.

Szabó János 394.
Szabó Jenő 44.
Szabolcs Ferenc 393.
Szallerbeck Antal 351.
Szamovolszky 224.
Szántó Gergely 180, *416.*
Szász-Sommer Vilmos 223.
Szautner Félix 85.
Székely Bertalan 14, 82, 101, 190, 224, 307, 311, 312, 314-316, 318, 355, 395, 431.
Székely István l. Páldi István.
Szekeres Béla 430.
Szende Andor 180, 351.
Szenes Fülöp 45.
Szentgyörgyi István 393, 431.
Szentkuty Jenő 180.
Szilágyi 181.
Szilasi József *353 m.*
Szilassy János 269—270.
Szinyei Merse Pál 144, 221—224, 263—267, 271, 312, 355, 392.
Szirányi Andor 223.
Szirontai Lhotka István *353 m.*
Szlányi Lajos 318.
Szoldatits Ferenc 295, 355.
Szőts Imre 308.
Takách Béla 308.
Tary Lajos 180.
Telcs Ede *291,* 312, 350, 391.
Telepy Károly 39, 389.
Tiepolo 271, 311, 35
Tipary Dezső *233.*
Tiziano 183, 431.
Tóásó Pál 138, 180,
Tölgyessy Artúr 26
294—303, 389, 39
Tornallyai Zoltán 13
Tornyai János 94.
Tornyossy Tamás 9
Tőry Emil 223.
Tóth András 271.
Toulouse-Lautrec 47.
Tyroler József 96.
Troyon 47.
Tschenke Herman 3
Tull Ödön 180.
Tuszkay Márton 223
Uhlyárik Rezső *406,*
Ujházy Ferenc 14.
Ullmann Gyula 223.
Unger Lajos 85.
Urtz Ottó *356, 366,*
Vadász Miklós *359*
359—363.
Vandrák András 15.
Varga Pál 211—215.
Vas Viktor 390, 393.
Vasadi Ferenc 173.
Vastagh György 295
Vaszary János 322.
Vay Miklós br. 15.

Tibor Ernő

U. 1011

Tibor Erno's

U. 1045, 1048

1057

1052

1087

Tibor Ernö

U. 443, 450

Tibor Ernő

N. 846

Tibor Ernő

U. 1409

Tibor Esnu

U. 585

dorné — Tauszug Hugóhoz

Tibor Erno's

U. 534.

Tibor Ernő

U. 145, 154
155, 157

…lactás

…zeti-Muzeumban levő
…badságának megkezdése és
évben

…adság …dése	Szabadság befejezése
	8 Julis
…ó 10 töl	augusztus hó 1 ig
…ó 29 töl	augusztus 11 ig
…s hó 2 töl	Augusztus hó 11. ig.
…is 13 tol	Augusztos 22. ig
…ber. 15 töl	November. 24. ig.
[illegible]	[illegible]

Kötet	Lap-	Tétel-	Okmány-
szám			

1907. 189 27

NAGYVÁRAD

Irodalom és müvészet.

(*) **Tibor Ernö kiállitása.** Nagyvárad ösztöndijas festőmüvész növendéke, *Tibor* Ernő a közel napokban érdekes müvészeti eseményben fogja részesiteni a város közönségét. A fiatal nagytalentumu festőmüvész, aki a párisi festőiskola házi kiállitásán fényes kitüntetésben részesült s a második dij nyertese lett, meglepő készültséggel kezeli ecsetét, amiről most alkalma lesz meggyőződni Nagyvárad közönségének is. Tibor Ernő kiállitását a vármegyeháza nagytermében rendezi és szeptember elsején nyitja meg. A tárlaton csupán Tibor Ernő képei lesznek kiállitva; a fiatal müvész közel száz képet állit föl a szépen, ez alkalomra diszitett nagy teremben. Tibor Ernő gazdag kiállitása iránt már most s nagy érdeklődés mutatkozik.

Átvitel

Egyetemi nyomda. 1905.

190..... évi ..... oszt. szám.

II.

.....

pénzügyi kerület.

.....

alap.

190..... évi ..... hóban.

Bevétel — Kiadás

..... K ..... f.

..... db okmánnyal.

Felszámítási jegyzék.

Tibor Ernő

irod.

Dutka Ákos. Vernissage a városmegyeházán. Szenes Fülöp, Tibor Ernő, Balogh István. Nagyvárad. 1911 Okt. 8.

U. 153

Nagyváradi kollektiv kiállítása alkalmából.

Tábor Ernő
festő

irod.
Fraknyó Zoltán: Három festő kiállítása. Szabadság (Nagyvárad) 1911. okt. 10. sz.

U. 145

Nagyváradi Kollektív kiállítása alkalmából.

Tön

Legnagyobb osztálysorsjegyü

Ves

A mellékelt négy

szeren

és a felső
számot sürg

Mélyen tiszte

A szerencse
pontban ragadjuk
XXXI-ik m. kir. osztá
sorsjátékon való részv

Bankházunk

Magyar királyi **osztálysorsjáték**

A legujabb **XXXI.** m. kir. osztálysorsjáték húzásain kisorsolásra kerülő készpénznyeremények jegyzéke.

LEGNAGYOBB NYEREMÉNY
SZERENCSÉS ESETBEN:

Tibor Ernő

festő, szül. 1885. Nagyvá-
radon.
2 évig tanult Zemplényi-
nél, 3 évig az Academie
Julienben Párisban. J. P.
Laurensnél. Amtán tanul-
mányuton volt a Bretagne-
ban, Chioggiában, Dachau-
ban és Münchenben.

Krück. II. 632. l.

~~Az bronzból, római~~ VI. 204.

Tibor Ernő

Univerzeti lex. 776 l.

OKTÓBER

26

Tibor Ernő

Műcsarnok Bpest

1909–10. téli kiáll. 299, 300

1910. tav. kiáll. Nagyvárad 225

1910–11. téli kiáll. 287, 630

1911. tav. kiáll. 268, 273, 290

1911–12. pib. kiáll. 255, 450

1912. tav. kiáll. 458

Archipelagus térképe a XVIII. századból

V. 28.

Tibor Ernő

1909. tavaszi

kiáll-Nemzeti Szalonban

A mi piacunk, olaff.
1000 K

Olaszország V. 50

Tibót Ernő

Nagyvárad

Műcsarnok.
1916. tav. Kiáll. 257

Szalay Imre III. 238.

Tibor Ernő

Művészet 1909. 69
– 1910. 393, 395, 430, 431

Magyar Művészet
1925. 365

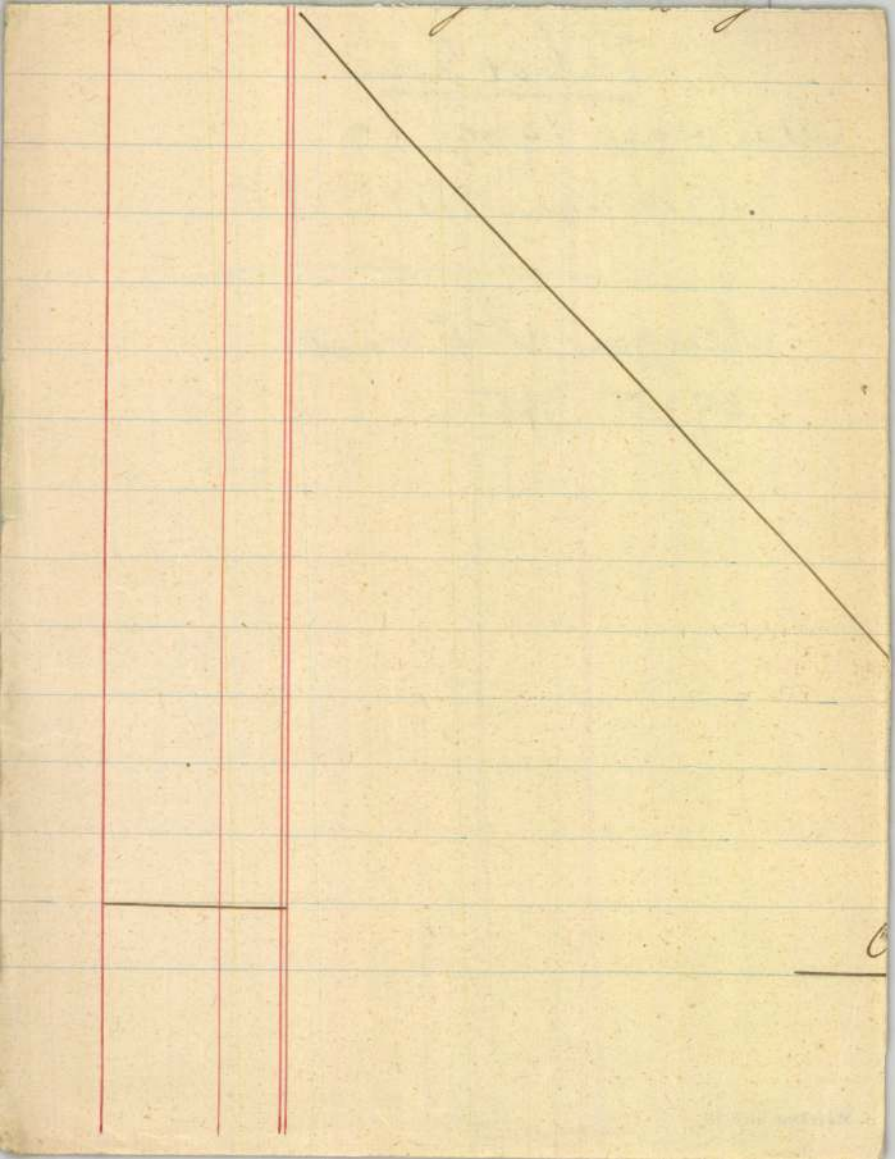

Tibor Ernő

MAGYAR MŰVÉSZET
1925, 365

CARRACCI

CHAISSE

Carmel (Charmel), 1. *Lazare Nicolas Marguerite* (1753—1823). Mathematikus, a konventnek és a directóriumnak tagja, később a Napoleon szárnyas uralmáig. Fia: 2. *Hippolyte* (1801—1888). Az ideiglenes kormány, majd a törvényhozó testület tagja, 1848. Fia: *Marie Ferenc Sadi*

Carnot (Charnot), 1. *Lazare Nicolas Marguerite* (1753—1823). Mathematikus, a konventnek és a directóriumnak tagja, később a Napoleon szárnyas uralmáig. Fia: 2. *Hippolyte* (1801—1888). Az ideiglenes kormány, majd a törvényhozó testület tagja, 1848. Fia: *Marie Ferenc Sadi*

Carnot (Charnot), 1. *Lazare Nicolas Marguerite* (1753—1823). Mathematikus, a konventnek és a directóriumnak tagja, később a Napoleon szárnyas uralmáig. Fia: 2. *Hippolyte* (1801—1888). Az ideiglenes kormány, majd a törvényhozó testület tagja, 1848. Fia: *Marie Ferenc Sadi*

CATINA

CHEMNESIT

gömbüveg, melyet a csőzésnél a fegyvert irányzó tisztet segíteni elő.

Cellulóidlk. Nk., Was nn., ll. 55238 M. Fontos vegyészeti csemegepont, bútorsúlyérték.

Celluloidlakk ajánlatok, ll. *Bronzolók.*

Celluloid ((szelluloid)), *Bronzmutto* ((5300—722)). Finomzeti szobrászat és ötvösmunkáknál. Kevésbé hibbekés ipaművészeti munkákra használt az összes múzeum sóbarátnak emelendő. Ha. Szobrászatilag műveit, ornamentikán s az ikonoszkelés finomsága tömegdíszítő alkalmazásra. Cosimo Mediciek ancshegyű az a hitnes Pensenet, Cosimo Medici ancshegyű az ornamentikán s az ikonoszkelés finomsága tömegtetői kü. Ötvösmunkák mintát dekorációs ipar ingatlanok. Ha nem magyar ipari Készségnek tanuságtevő alkalmazásra ás.

Cello, ll. *csello.*

Celloidin. Nem robbanó nitrocellulóza; oldószerekben kevésbé forgalomba. A kollódiumgyapotból kallódiumgyapotból állásszerek összenyomhatósági és az ismert készítésére anyag összenyomhatósági és az ismert készítésére anyag összenyomhatósági és az ismert készítésére anyag előállítását az normális kollódium helyett alkalmazzák. Készítésének lényegét a következő mélyek. ll. *Celloidinpapír.*

Celloidinpapír. Fényképészeti másolópapír. (Celloidinmódszerben finom albuminos készítésű papírt használnak, amely a fényről megbarnult, megfeketedik. Ha van, amely a fényről megbarnult, megfeketedik. Ha

Celloidin. Az nitrocellulóse ((celloidinum)) egyszerű

Chaise-longue (fr. szósz-lonnsz), nyugágy, „heverő”.

Chaloedon. Tömött kvarcféleség, némely bajtípja féldrágakő.

Chalkon. Diól-, magát (8000 Kr. e.) egész Babylonia neve. *Chaldaeusok* ((Bibliában)) annak babylonok elsőrű sémi (?) lakói.

Chaldaika. Sabonidról Kr.-re bingró és 3 földgyedben végzetes földséget, mert az ittleni lelkek tébolyítóme az oltheiai (Chaldäis gyarmatai. Eredetileg vannak.

Chaldäa. A görög Bathona-szigeti földje, az antik *Ch.* romjaival. III.(010) ll.

Chalkolithen, *Kupferstein* ((?—1450)). Bizámú történetére műve az ón.-magy. harcok történetére műve bessus kátékomas.

Chalkopyrit = Cuprum. Nézzetes kénsó. mendszeni gyakori ásvány. Fontos mező. tilása ozsonnyogyadai kalkatás Rezelete.

Chalkopyrit-gyapotlás ((1872—74)) a gyakomatt. Lalkész. Készülő egészségi szokások. A magyarosi proletáriátusban az egészségi szokások. A magyarmunkának nitrós szervezete. A sikeli nedvek közül készült szabadegyházzo vezetéshája.

Chalkus-sur-Marne (sálon szúr máma). Városa a Champagneában. (Chalonnskii m.-ez, a Kellalmani mezőkom készített meg Attilla Aetiussal. 331.000 ll.

Chamb (1822). H. megállítás **Chamb** bánt-bar 13905 fel **Champ** ban gon compost **Champ** a pardin harcos.

Champ ardinál **Champ** tégek. N (Cha.), ke képessége tés vam **Champ** humulite

Tibor Ernő

fető

szut. 1885 II. 28.
Nagyvárad

írod

Osvát Kálmán dr.

Erdélyi Lexikon.

Nagyvárad, 1928. 290. l.

~~4149~~

4146. Felsőnémetországi festő.
A XV. század végéről.

4146. Id. ~~Szab.~~ szt. Jakab lefejezt

St. Compostella hegyes
lanatban van ábrázolva, midő
szentnek dicsfénytől körülve
lecsapni készül. Közelében a
és a hazugság vádját emelők,
bő ujjú piros köntös és zöld
kezekkel és oldalán karddal
egy beretvált arczú katona á
ján ~~egy~~ katona közeledik dár
elől a földön kardhüvely és
virágzó gyöngyvirág válik ki

Fa, méretei 86:73,2
április 17-iki intézkedés (
sítés (862-912) alapján Jul
Kifizettetett 1912 május 12
junius 8-án (1261-912). --
szvsz. előadmányt.

Sz. n.
Át. le
1126-

V

Tibor Egnő

festő

irod

(F.) Szenes, Tibor, Balogh. Szabadság. (Nagyvárad.) 1911. okt. 7.

Nagyváradi kollektiv kiállítása alkalmából.

Tibor Ernő

erod

Szabadság (Nagyvárad)

1911. okt. 8. (Szenes, Tibor, Balogh.)

U. 154

Nagyváradi kollektív
Miállítása alkalmából.

Budapest 4.
Postafiók 167.

Tibor Ernő : Hazafelé.

A NEMZETI SZALON ŐSZI KIÁLLÍTÁSÁRÓL.

mit akarok itt tulajdonképen és mindig elhatároztam, hogy rohanok a vasútra, elutazom az éjjeli vonattal és nem térek vissza többé soha. A vége pedig mindig az lett, hogy ott maradtam, lefeküdtem a kissé kezdetlegesen berendezett szállodai szobában és másnap korán délelőtt már az Irma ablakai alatt sétáltam.

Együtt töltöttük az egész vasárnapot és én kijelentettem, hogy most már okvetlenül hozzákezdek az apám szivének meglágyításához, a mi után az esküvő következik. Mert természetesen el akartam venni Irmát, abban a szent meggyőződésben, hogy az életben éppen olyan naiv és szende, mint a szinpadon. Zöld voltam nagyon, de mégsem egészen ostoba és a mindennapos történet komplikációi is ott kezdődtek, mikor kezdtem meglátni egyet-mást. A szerelemben a jó nem végzetes hiba. Legalább a szerelemre nézve. Igaz, hogy a megbódult ember nemcsak a részeg tyúkhoz, hanem a vak tyúkhoz is hasonlít. Nem lát. Én sem voltam sokkal különb más szerelmes lénynél, a mig — eleven tükörben nem kezdtem meglátni a saját ügyeim visszáját.

A rózsaszinű, szerelmes vasárnapok után hétfőn, kora hajnalban szoktam visszautazni Budapestre. Vörös, karikás szemekkel, kialudatlanul, fázósan, szürkén, borotválatlanúl állottam az állomási perronon. Kofák várakoztak a vonatra, álmos vasutasok járkáltak, csúnya szinű, izű volt az egész világ. Kabátos

Vas. Ujs 1911. 756. l.

— Hány éves a kis fiad? — kérdezte Melanie később gyorsan és elnézett szokása szerint a gyerek fölött. — Még nincs négy? És már ilyen tisztán beszél? Nézd, most kellene neki egy idegennyelvű leány, ha akarod, hozathatunk együtt Sveiczból, én is most irok e miatt; a kis lányaimhoz akarom.

— Ó, nagyon lekötelezné, Melanie! Igazán kedves vagy.

Jenő aggályoskodott ezen később magunk közt. Most már négy cseléd, mit fognak szólni hozzá! De Melanie előtt lehetetlen volt visszalépni, és én titkos örömmel gondoltam; milyen szép lesz, ha majd kikocsizom a pónikkal, Palkót s a bonne-t hátam mögé ültetem szépen kiöltöztetve.

Akkortájt hozta itt divatba Melanie a lawntennis játékot, a mit ma már szerteszét az egész országban mindenhol ismernek tán. De azidőtájt még Pesten se játszták; Jolsvayéknál valami angol tánczmester volt nyáron; az tanította rá a kis lányokat. És Melanie a megyeház udvarán csináltatta meg az első pályát.

Ügyetlenkedtünk bizony; szokatlan dolog volt az itt, hogy az ember ugráljon szaladozzon, lihegjen, mikor nem kénytelen vele; és mint a gyerek, szines lapda után. Mi asszonyok talpaltunk, hajladoztunk, melegedtünk délelőtt a háztartásunkban eleget, én legkivált, délutánra az ember már ülni kivánt szépen kiöltözve, befűzve; felfésült haját össze nem

— Igaz, maga sok földet bejárt, — kezdtem újra a szószaporitást a játszókat nézve, ezt már hallottam felőle. — Nem fogja únni magát itt miköztünk?

— Dehogy! Meglelek itt mindent, higyje el a mi az életben érdemes! Nap süt, fiatal, kedves asszonyok szeme ragyog; jóindulatú, őszinte, barátságos emberekre lehet akadni, kedélyes az élet, tudnak szivükből és szépen mulatni az emberek. Mi kell egyéb? És aztán ne is mondjam, hogy itt jó aratásom kinálkozik, maguk az ügyvédek panaszkodtak, hogy kevesen vannak, nem győzik a dolgot. Jó, tiszta, igazságos, jövedelmező és átlátszó pörök. Igen, hisz én már majdnem tiz esztendeje nem vagyok egyéb, mint egy kis vidéki fiskális.

— Rontja majd a mi dolgunkat! — mosolyogtam tréfás haraggal.

— No, tőlem nincs mit félni! — legyintett nyiltszivűen és nevetett. — Jolsvay, az alispán maga csalt ide; szives-örömest ide fogják nekem adni a maradék, unalmas, fölös, túlkönnyű dolgokat, aprókat, a mikkel a három idevaló röstellne bajlódni. A maga ura is, Jenő, a ki mellesleg a legkülömb; szinte sok is ide! No, és én nem vagyok túlnagy igényű; egyedül állok. Csak süssön ilyen szépen a nap, ezt nagyon szeretem.

— Már olyan sok éve, — kérdeztem visszatérve a gondolatomra, — hogy elhagyta a művészkedést?

ura vagyok! És így, egy ilyen kis helyen, mint ez a város, nézze, csak hetek óta vagyok itt és már sokkal több érdekest, szineset láttam. És kellemetesebben, adódóbban. Nagy emberek! A mesteremnek az apja kötélverő volt, egy nagy színésznő, és a legtöbb, házmester lánya vagy külvárosi szatócsé; és az ilyen megérzik azért mindenen át.

— De a sok pénz!

— Az, az gyönyörű, csakhogy elmegy! Nekem mind elment. Gyerekesen bűnbánó, szomorkás volt itt az arcza, hangja. Az olyan pénz nem maradós! Az ember azt hiszi, fogytig úgy lesz; és szereti a jót, és asszony, olyan átmenő-asszony mindenütt van és szép, kedves, drágaruhás; tőlem mindig több pénz ment, mint a mennyi jött. És ezt, ördögadta, máig se tudtam leszokni! De nem rontom már magát ilyenekkel, nem haragszik, hogy kedvét szegtem? Megengedi nekem, hogy tisztelkedjem maguknál is? Jenőt jól ismerem már és nagyon sokra tartom!

Hazamenet, emlékszem, azon járt az eszem akkor, a mit már elébb ujságoltak nekem; hogy Zimán Ilka néném, az özvegy megfogta már magának udvarlóul ezt a Horváthot. «Rendén van, gondoltam, ámbár egy nappal se lesz fiatalabb nála, hacsak nem vénebb!» Azután eszembe jutott, hogy itt, Szinyéren, mindig divat volt kapni az új emberen. Egy-egy züllött nyelvmestert vagy zongorakisasszonyt is hivogattak, traktáltak, olyanok is, a kik nagyon

Tibor Ernő

Nagyvárad

Oszlopcsarnok c.
képe repr.

Képrőművészet

1932. 108. l.

STETKA GYULA. A KIVÁNCSIAK.

Tibor Ernő
Jestő

M.D.K.

471) Táj
Somogym. Huz.

Egyéb körtulajdonból elvesszett műtárgyak jegyzéke. 30 l.
Budapest, 1952.

MDK

Tibor Ernő

Falurászlet, olaj

Árverési Közlöny, 1939. 3.rk.
1.

34

MDK

Tibor Ernő

Halpiac

Nemz. Képzőműv. kiáll. Műcs. 1933. ápr.

47 l.

Tibor Ernő

TIBOR ERNŐ:
Fekete-tenger partja (műmelléklet)

TÁRSULAT NYOMDÁJA

Erdélyi Helikon

1930. II. kötet

BUDAPEST
FRANKLIN-TÁRSULAT
MAGYAR IROD. INTÉZET ÉS KÖNYVNYOMDA
1938

Tibor Ernő

cród

Szabadság

1911. aug. 13.

(Tibor Ernő új képei.)

U 373.

Dachani képei-
ről szót, melyek-
ből koll. Eiall. Ust
Nagyváradon

1905. augusztus 30.

A tiszafüredi múzeum- és könyvtár-egyesület elnökségének: a f. évi régészeti áll. segély felhasználási terve jóváhagyatik (752/1905.)

Tibor Ernő

cród

Nagyváradi Napló

1911. aug. 13.
(A Szt. László-tér hajnalban. Tibor Ernő legnyabb festménye.)

U. 370

1911-ben néhány hétig a németországi Dachau-ban dolgozott, hol több képet és számos vázlatot készített

Érkezett 1904. november 2.

846/1904. Q. (Szentes, 1904. október 31-én 10. Q. a.)

A csongrádmegyei tört. és rég. társulat elnöksége jelenti, hogy a szentesi áll. főgimnáziumtól átvett régiséggyűjteményt lajstromát a leltározás befejezte után fogja beküldeni. (Tudományos Közlöny, 1904. XI. 3.)

Tibor Ernő

ved

Nagyváradi Napló

1911. január 29.
(Látogatás Tibor
Ernő új festőiskolá-
jában.)

U. 347

Éskezett 1905 ápr. 15.

310/1905 sz. (Eperjes, 1905 ápr. 13. 21. sz. a.)

Az eperjesi ág. ev. kollégium igazgatósága Köszöni fejérpataky „A pannonhalmi apátság alapító oklevele" c. művét. (Tudomásul szolgál. IV. 15.)

Tibor Ernő

festő

Műcs, kiáll, 1909 tól
Pipics 121. l

Tichler Ferenc
holiesi festo

l.

Sikmagyeram

68. l. többszor
70. l. többszor
71. l.
72. l.

zége mellett

A egy

nyilvánitása

Mélésóságodu

Kintaltattak a fent
felszett orszegek a „Hem
utján.

Forster

27.

Tichler Ferenc

Jestö
Kreghalt 1816-
ban

lád

Csányi 1954

39. l.
40. l
többször

TICHLER M.D.K.

TICHLER Ferenc festő

meghal 1816

1779-ben II. József parancsára próbálkozott kerámiacserép elő-állításával

1786-ban a holicsi kerámiacserép gyár vezető mestere lett

Csányi 1954. 39. l. 40. l.

Tichi Lőrinc

ötvös

1828 Kecskemét

Kapnagyapa ötvösök 46 l.

" két magas szikla egyikén, melyek-
vel, van a vár romja. A folyócskán
kárman haladnak lefelé s az innen-
ő dolga után. Az égbolt felhőzött. Fel-

ár."

15: 23. 3 °/m.

31/93 № 238.

Tichi Lörinc

ötv.

Kőmagyótoj. 919. 7

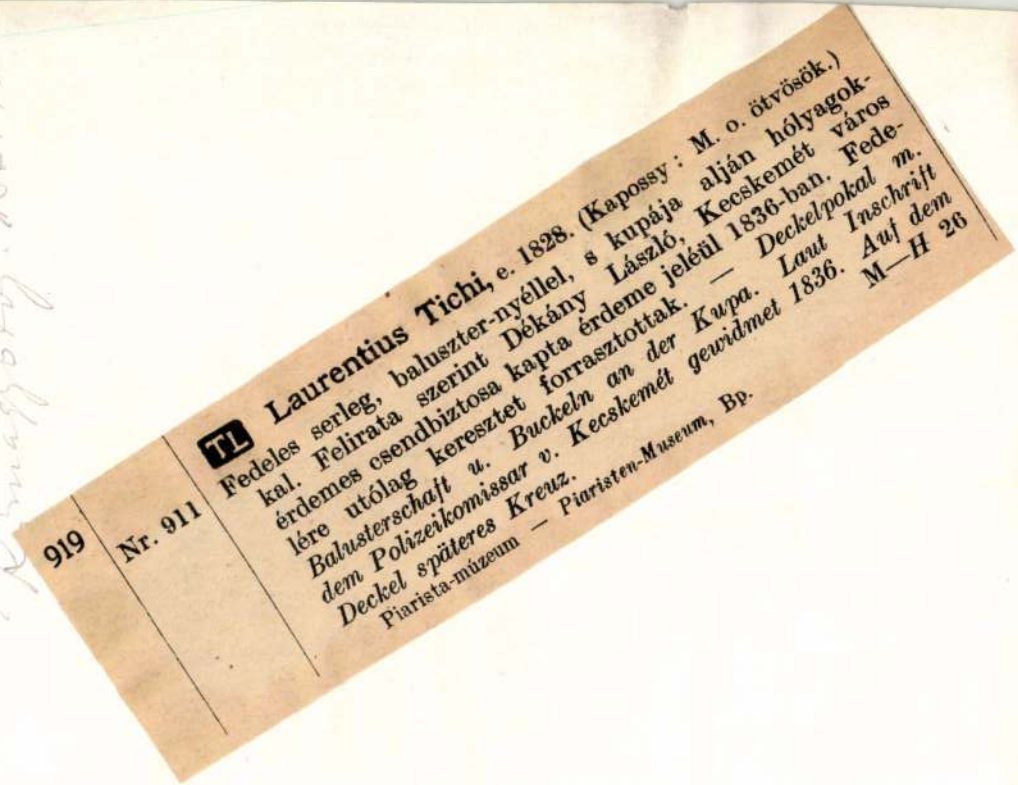
TL
Laurentius Tichi, c. 1828. (Kapossy: M. o. ötvösök.)
Fedeles serleg, baluszter-nyéllel, s kupája alján hólyagok-
kal. Felirata szerint Dékány László, Kecskemét város
érdemes csendbiztosa kapta érdeme jeléül 1836-ban. Fede-
lére utólag keresztet forrasztottak. — Deckelpokal m.
Balusterschaft u. Buckeln an der Kupa. Laut Inschrift
dem Polizeikomissar v. Kecskemét gewidmet 1836. Auf dem
Deckel späteres Kreuz.
Piarista-múzeum — Piaristen-Museum, Bp.
919
Nr. 911
M—H 26

mér Lajos s.k. miniszteri tanácsos.

os másolat hiteléül:

[signature]

szteri iroda s.tiszt.

Tichárich Szlava

(Tichárich-nal
[illegible])

grafikus
1918

Élmisk 1930

89.l.

megküldöm.

Budapest, 1930. szeptember. hó. 10-én.

A miniszter rendeletéből:

Dr. Tihamér Lajos s.k.

miniszteri tanácsos.

A kiadvány hiteléül:

Závoliehál

miniszteri iroda s.tiszt. h.

A MAGYAR KIR. VÁLLÁS- ÉS KÖZOKTATÁSÜGYI MINISZTÉRIUM

TICHELKA, Benedikt Römmer

Pöstyén, Szemetárium, ev. Betham
1760-as évek

An 1997 244.

szőlőlombos
in és Borbála
Ilona tájképi
no, Krisztus
mély távlatú
ás díszben a
Evangelista

co bordás és
I. századbeli
ny alatt szép
Anno aerae
exornatum,
et M. D. D.

TIBORSZKY PÉTER

Dizseri: Kockáról kockára, a magyar animáció krónikája 1948-1998

68.0.

TIBOR ZSOLT

MATERIAL

Tibor Zsolt kiállítása

2005.05.10. - 2005.05.29.

megnyitó:
2005.05.10. 19.00 h

Tímár Árpád
MTA Művészettörténeti Kutatóintézet
Budapest
Úri u. 49.
1014

STÚDIÓ GALÉRIA Budapest, 1053 Képíró u. 6.
tel./fax: + 36 1 411 0235, studgal@c3.hu

STÚDIÓ FKSE

nka
Nemzeti Kulturális Alapprogram

H·U·N·G·A·R·T

NEMZETI KULTURÁLIS ÖRÖKSÉG MINISZTÉRIUMA

Fővárosi Közgyűlés Kulturális Bizottsága

Tichtl György

műszaki tanácsos
a postaházak építési felü-
gyelőségénél

tervezte a szombathelyi
városi 1. sz. kincstári
postaépületet, közvetlenül
az első világhaború kitöre-
se előtt.

Bierbposta

73. l.

Tichtl György

épitéit

irod

Lech Mazt 40

3-l.

175

Tichtl György

épités

+ 1956 jan. 10.
BP.

Tichtl György

Thieme Becker

XXXIII. 134. l.

Alsó szélein pedig:

(Lyka)

Nadrágja piros, zsinóro
Lábán bocskor van, oldalán h
Eme főleg costumetan szempont

Thököly és Rákóczy v
rokat, a kik hadi szolgálatot v
A XVIII. század elején a kuruc
várost, úgy, hogy ellenük emelt

Hasonlóan betörtek a
Szt Marx tájékán. Valószínű, h
valószinűleg közszemlére lőn ki

Kard, (453. ábra) kes
Gerincze széles. Az egyik old
MARIA IOZEF. A keresztvasa

lakat lőtt. A gránátosok egy kézi

sználatban. Az ezred zászlaja az
nál trombita helyett síp — táro-
ekujvárott, az utóbbi
ól és négy lőszeres

ringiákat, az említett
neken, Metzenzéfen,
obá Beszterczén és
Rákóczy seregében

inóros; a vörös és
olt; a főbb tisztek
ös vagy sárga volt.
milyet a huszárság
Ez a fegyvernem
óczy rézczímerével
abott czifra csótár

kaczagány, a törzs-
olyan színű, mint

Fichler Leopold

Jesko² XVIII n

l.

Schirek Holitsch

113. l.

74949

Tichnovich János

ötvös mas.

Kolozsvárt 1663. febr. 8 án Verner Mátyáshoz szegödtettek be egy lengyel mast Yevre, Tichnovich János, Tichnovich Varga Dániel fiát, a ki Lengyel országból a vallás miatt bujdosott ki s az előtt is ott Lublin városában négy évig ötvös művest szolgált.

Zakab Elek. Kolozsvár szöttacte Bpest 1888. II k 779 l.

M.D.K.

Tichler Ferenc, keramikus

A holicsi fajanszgyár művezetője volt. Nem volt szabad porcelángyártással foglalkoznia. 169.o.

Mihalik Sándor: A magyar porcelángyártás kezdetei 168.o.

Folia Archaeologica. VI. 1954. Bp. Tankönyvkiadó Váll. Bp. 1954

Tichler Ferenc

festő

1770-80-as években a holicsi fayence gyárban dolgozott, ahol II. József császár parancsára 1779-ben próbálkozik a kemény cserép gyártásával. Kísérletei alapján 1786-ben megindul a kemény cserép gyártása Holicson az ő vezetése alatt. Tichler Ferenc elsőben hazidíjas fayence festő volt e gyárban.

Meghalt 1816-ban.

Török-Holics 142. l.

Még 1801-ben is e gyárban dolgozik. 144. l.

1810 ben is itt dolgozik s ekkor az alapanyagnak megfelelő szép fehér mázat talál fel. u. o. 145. l.

E l i s m e r

Alulirott ezennel el

Önarcképét az Orsz. Magy. S

Budapest, 1926. évi f

Tichler (Tüchler) Franz

Feinmaler XVIII. J.

l. Schirek Holitsch

113. 1.

222

1937 február 7—28

TICHLER *Ferenc*, festő, * 1745 körül, † Holics 1816. 1770 óta, eleinte mint fájánszfestő, utóbb kerámikus dolgozott a holicsi gyárban s 1779. felsőbb utasitásra T. próbálkozott meg a keményceserépgyártással.

K. L. II. 533. l

Tichtl György

épitész

Szül. Budapest 1881

Oklevelet nyert 1902

Városépítő műegyetem 20 l.

10653.

atett kezekkel, katonai egyenruhában,
avalója felett és mellén hét érdem-
a:

nini Cronberg.

25-902
01-3.

Tichtl György

Univerzet 1908, 420

2.000'-	12.000'-	76.000'-	39.000'-	39.000'-	39.000'-

Tichtl György

építészmérnök

a Kereskedelmi minisztériumban minisztertanácsos volt

1946-ban már nyugdíjban volt

a postaházakagazgatóságunk volt a főnöke (Bierbauer István utóda)

Lechner Jenő dr
Kőszlére 1946 szept. 4.

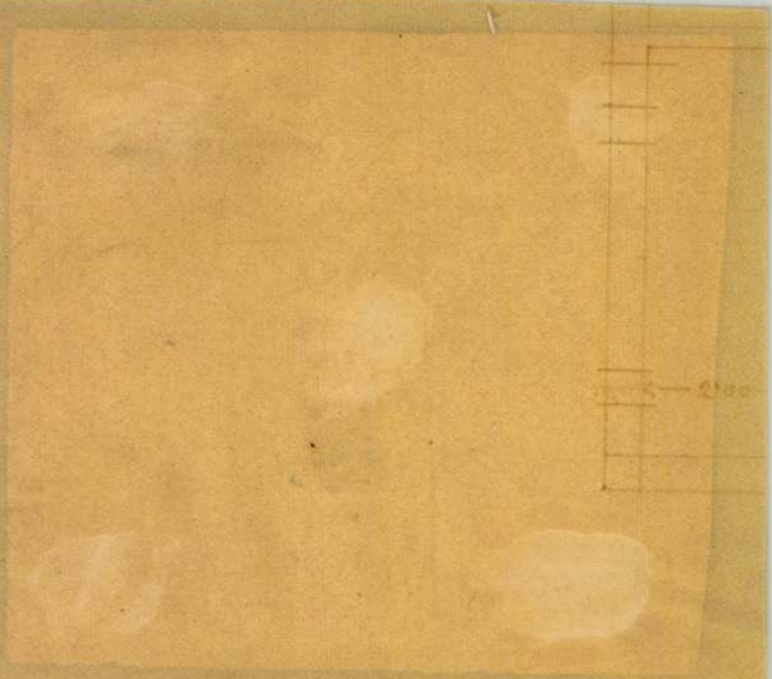

Tichtl György

épitész

posta műszaki igazgató

cikke: Épitő Ipar – Épitő-Művészet. 1926. szept. 1.

Ebből citál:

Bierbauer István – és Fritz Jenő: A postagarázs. A m. kir. posta központi járműtelepe épitkezésének és berendezésének ismertetése. Bp. é. n.

6. l – 9. l.

si igazolvány

mber ..... hó 13 ig.

..... rendfokozat: zászlós.

őr ártvédelmi zászlóalj.

Tichtl György,

szentmihályi

Budapest Székesfőv. Elektromos Művei mátravidéki erőmű üzemi épületeinek homlokzati terovázlatai-ra kiírt terop.

megvétel

MMELKözl

1942. 56. l.

Tichtl György

épitész

lásd

Szefelslex 372. l.

Elektr. arch.

u.o. 1075. l.

Tichtl György

építész

Lásd

R. Gy. II. 533 l

Gerevich László

Horváth Henrik

Horváth Tibor

Höllrigl A. József

Hunyadi József

Huszár Lajos

Jajczay János

Jajczay Jánosné

Kalmár János

Kampis Antal

Kapossy János

Kelemenné Berkovits Ilona

Kopp Jenő

László Gyula

Mihalik Sándor

Nagy Zoltán

Tichtl György

A Posta- és Távirda Vezérigazgatóság müszaki osztályának uj vezetője, ki a nyugalombavonult Bierbauer István főigazgató helyét lesz hivatva betölteni, Tichtl György okl. épitész, postaigazgató lett. Aki ismeri ezt a puritán, vasakaratu, páratlan szorgalmu, csendes, de annál intenzivebb munkásságu férfiut, ki Bierbauer főigazgatónak mindenkor jobbkeze és legfőbb munkatársa volt, nem kételkedhetik abban, hogy a magyar Posta épitkezéseinek ügye kiváló kezekbe került.

Épitő Ipar – Épitő
Müvészet 1926.
17. l.

TRẦN VĂN

Tichtl György

op

vad

Épitő Ipar 1910. 45. l.
(A kispesti munkás-
lakások, népakkel)

..... *műhely.*

yfőnökség!

év..... hó____n történő kifize-

..... indokából személyesen meg nem

..... számu .....

tam.

évi ..... hó .....

.....

sajátkezü aláirás és munkásszám.

Tichtl György

épitem Bjerk

Erod

Magyar Épitőművészet

1909, 2 sz. 31. l

magyar királyi államvasutak.

T. Műhel

Miután keresményemnek 191 ....

tésénél .....

jelenhetek, keresményemnek átvételére

nevü munkástársamat szóbelileg megbi

Kelt ....., 191 ....

.....

tanu.

.....

tanu.

Tichtl György MDK

a posta müszaki osztályának uj vezetője 17.o.

Épitő Ipar Épitő Művészet 1926.

MDK

Tichtl György épitész

Aranydiplomát kaptak 1955-ben.

MDK

Tichll György, építőmérnök, aranydiplomában részesült.

Szabad Nép, 1955 júl. 4. - Gyémánt- és aranydiplomások ünnepélye az Építőipari Műszaki Egyetemen. -

MDK

Tichtl György ny.postamüszaki főig.

Az Elektromos Művek tervpályázatának nyertesei. Pest 1942.márc. 2o.

Tichtl György, ép. mDK

Tichtl György terve és Orth Ambrus müvezetése mellelett 1923-25-benépitették a Kopfensteiner-testvérek a szombathwlyi városi 1. sz. kinestári postaépülete.

Pierpoſta. 73.1.

TICHTL György épitész

Prohászka László: Adalékok az 1917. évi gyöngyösi tüzvész történetéhez + Dokumentumok. = Pavilon, 2/3.sz. 1990 2 - 8.p. ill.

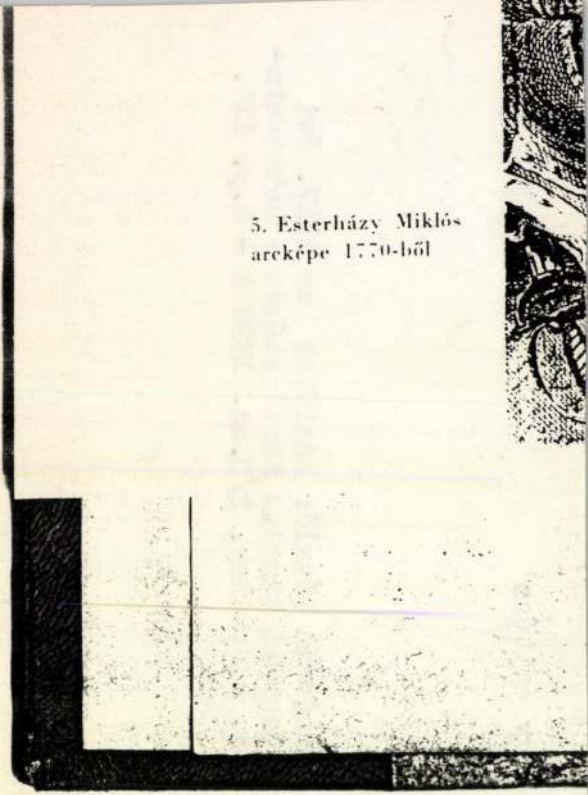

5. Esterházy Miklós arcképe 1770-ből

Tichtl György

műszaki tanácsos

erőd

Bierbporta

83. l.

Tichtl Győző

kir. főmérnök a
postaházak építési
felügyelőségénél

készítette 1913-ban
a nagykanizsai városi
kincstári postapalota
tervét.

Bierbpostа

63. l.

372. szám.

1

Műemlékek Orsz

Tárgy:

Gazdasági akadémia ig. a kapu sürgős tatarozása H.

A beadvá

Melléklet

Egyúttal

Előirat sz

Utóirat s

Másolta:

Összeolva

TICHTL György építész

- Szombathely, 1. sz. postahivatal
  (egyes homlokrati részletek Orth Ambrustól)
- Nagykanizsa, postahár
- Budafok, postaépület, 1931.

Postaép 53-~~53~~. ill.
54. és ill
57-58. és ill

- Érsekvadkert, postaép, 1923 [(Fabinyi (Fuchs) Emillel]
60.
- Csorna, postaépület, 1939. 62. és ill
- Forróenes -"- , 1928 62. és ill

TICHTL György építen

- Lágymányosi távbeszélőkörpont a 112. postahwatál, 1930
- Bp. Lipót körpont, 1929

Postaép 64. és ill
70. és ill
73. és ill
74. és ill

- Lakiheny, adóállomás (1927-28, 32) Fabinyi Emellel
- Lipót körp. melletti értékcikkraktár 1944-47

TICHTL György építész

Webaló-telep

Pavilon 9(1994) 49.

dalán feltárt vicus házak, vermek, szemétgödrök. E házak jelentősége nemcsak abban áll, hogy ismertté teszi a korai aquincumi alaprajzokat, hanem betekintést enged a településszerkezetbe is. A leletanyag a kereskedelmi kapcsolatokhoz és a századforduló helyi ipari termeléséhez szolgáltat adatokat.

Egészen másfajta építkezés nyomait találtuk a Kolosy téren és környékén. A 2. sz.-i nagyon rossz állapotban lévő töredékes falak, falcsonkok villaépületre engednek következtetni. Nemcsak központi épületet, de gazdasági udvarának egy részét is feltártuk. Kerítésfala kövezett római út mentén húzódott és leégett kis gazdasági épület támaszkodott a falhoz. Kútjának ebetöltéséből jól keltezhető amhora, festett vörös kerámia került elő. Korábban már egy villa urnat tártak fel a környéken, s minthogy a mienk a villa rustica-k sorába tartozott, a kétféle funkció keveredése azonos agglomerációt s környezetben, különös figyelmet érdemel a további kutatástól.

A Lajos utca NY-i oldalán már harmadik éve folynak az ásatások. Ezek eredményeként nagyméretű épületegyüttes alaprajza kezd kilakulni. Mnthogy fa épületekről van szó, szerencsés körülménynek nevezhető, hogy sárga agyagos altalajba ásták bele a cölöpöket így az alsó nyesésben jól kirajzolódtak. Eddig két periódust sikerült megkülönböztetnünk az eltérő tájolások és különböző formájú cölöplyukak alapján. Az analógiákat figyelembe véve, funkciójukat tekintve gabonaraktárak lehettek. Nem csak az építőanyag, de a nagy értéket képviselő raktározott gabona is gyúlékony, a tűzkár ellen védelemre szorul. Ezért az egyes épületeket, épületcsoportokat vizesárkokkal vet-

TICHTL György

Nagy Gergely: Kertvárosunk, a Wekerle.
Bg., 1994, F. Szelényi Hely

23, 34, 35.

Tichý Ákos

l.

Novák VI.

35, 40. l-

MVK

Ticky Ákos
nyomdáz 1864–1901.

Régi nyomdáz család bol zármazott. Nagyvára don zületett. Mint fiatal nyomdáz kerül Pestre. napilapok zedője, s mint ilyen a szedők érdekeit védi agitátios cikkekben. Eperjesen, művezetője a Kosel nyomdának, majd Pesten korrektor szakéró. Tott Béla, Váradi Antal is megemlékeznek róla.

Faragó: Ticky Ákos Grafikai Szemle 1901. ó f. 8 z. 118 l.

MDK.

Ticty Ákos
nyomdász

1862 ben átvette a nyomdát, apja T. Alajos halála után. Világlátott. Bécs, Lipcse, Hamburg Berlin „Brémá-ban dolgozott. Járt Angliában. London-Párisban. Konkurencia miatt hanyatló nyomdáját 1874 ben eladta.
Firtinger K. Nagyvárad könyvnyomtatásának tört.

Grafikai Szemle 1902 évf 12 sz. 200 l

M.D.K.

Tichy Alajos
nyomdász

Nyomtatványairól.

63 l.

Vértes Katalin: A magyar népies fametszet, 1928.

M.D.K.

Tiden står stille
som vandene.

Hvor stille er det altid.

(3x)

Tichy Ákos (Eperjes)
nyomdász

MDK

Bilari Ákos álnévén író
Az én könyvem" ennek kötetre lirdet előfizetést.
"Nem professionátus író, csak Gutenberg talál-
"mányának mivelője, ki zabad idejében néha
elővette a kis acziltollat, hogy levezi gondolatait"-

Vegyesek: Az én könyvem
Gyakorlai Szemle 1892. 3 z 420.

M.D.K.

Tichy Alajos

1860-ban adta ki az „Árgirus és Tündér Ilona" című nyomtatványát.

Vértes Katalin: A magyar népies fametszet. 1928. 57.

M.J.K.

Fichy Abajos
nyomdász

A Nagyváradon működő nyomdájában a
népies motszelek vannak alkalmazva

Vértes Katalin: A magyar népies fametszet, 1928. 53 l.

Tichy Alajos
nyomdász

M.D.K.

Az 1861-ben kiadott kiadványai népies mét-
szetekkel vannak díszítve.

Vértes Katalin: A magyar népies fanyetszet, 1928. S4 l.

MDK

Tichy Hlajos.
Könyvnyomtató

amikor megkapja a nyomdaipari szabadalmat
édes apja halála után az iratnak a cenzura meg-
tartására vonatkozó kikötései miatt Bikor meg-
magyar nyelven erős óvást emel a cenzura ellen
amikor 1840 elején kikéri a szabadalomlevelet.

Gyulai Farkas: A Magyar Könyvnyomtató
Grafikai Szemle 1910 évf 2. 40l

MOK,

Tichy Alajos
nyomdáz

1838 ban apja T. János halála után
vette át a váradi nyomda vezetését.
1847 ben gyorssajtót állitott fel: 160
művet nyomott.

Firtinger K. Nagyvárad konyonyomt-nak tört.

Grafikai Szemle 1902 ivf 12 z 200

Tichy Béla MDK

festő

Vöröskő vára
Forum /Pozsony/ 1932. 1o.sz. 267.o.

Tichy Gabriella

"Kompozició" c. rajzát hozza a lap.
Repr.

Fenti rajzot lásd: Lux Antal: "Gépobjekt" c. rajzának hátlapján.

Élet és Irodalom, Np. 1979. okt. 13.
XXIII. évf. 41. sz. 6. lap.

1021

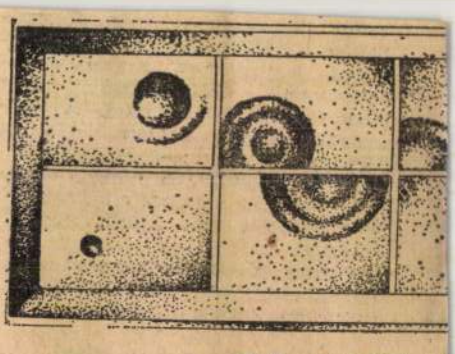

Tichy Gabriella:

Kompozíció

... már előkészí-

... y h
... tko
... y ak
... y el

... kel is
... nem
... a né-

Tichy (?)
festő

Revue de Hongrie

1911. IV. 2. VII. 1. 227-228. l.

Kép kiállítás a N. Sz.-ban.

Thúry Gyula
festő

M.D.K

Méltatás.

Skvai Nándor: Cegléd festők kiállítása a Kossuth Muzeumban
Művészet, 1965. április – 46 kep

— **Tibor Ernő képkiállitása.** A nagy tehetségu fiatal festőművész: *Tibor* Ernő, aki csak nemrég kapott városi ösztöndijat párisi tanulmányai folytatására, szeptember elsején képkiállitast rendez a vármegyeháza nagytermében. Két esztendő művészi munkássága, szin és rajz stádiuma kerül a nagyváradi közönség előtt bemutatásra. Hisszük, hogy a mi publikumunk, lelkesedéssel fogja e kép kiállitást tanulmányozni. *Tibor* Ernő nem közönséges talentumra erdemes arra, hogy a közönség szeretetével találkozzék.

Nagyváradi Napló 1907. (X) évf. 181 sz.

	Bevétel		Kiadás	
	korona	fill.	korona	fill.

Folyó szám	Kelet		Tárgy
	hó	nap	

TICHTL György ép.

NAGY Gergely: A Wekerle-telep rekonstrukciója. = Magyar Építőművészet, LXXXI.5.sz.1990 36-37.p.

ten, als die Bildeinheit wieder stärker zum Ausdruck kommt. Allerdings haben gerade hier starke spätere Veränderungen eingewirkt, indem nämlich anstelle des apokalyptischen Lammes in der unteren Zone der hl. Apollinaris interpoliert wurde.

In der Folgezeit verschwindet unsere Konzeption. Als Gründe können angeführt werden das trullianische Konzil, das Zurücktreten der Triumphstimmung und des Trinitätsgedankens und vor allem das Vordringen byzantinischer Vorstellungen auch im Westen, die dadurch gekennzeichnet sind, daß die Gestalt Mariens als Gottesgebärerin einen hervorragenden Platz in den Darstellungen der himmlischen Ordnung einnimmt.

Erst in hochkarolingischer Zeit, als das Papsttum nach der Lösung von der byzantinischen Herrschaft zur Begründung der eigenen Selbständigkeit sich auf die konstantinischen Quellen besinnt — also im Rahmen der karolingischen „Renaissance“[51] — erscheint an stadtrömischen Kirchen wieder unser Apsisprogramm: in Sta. Prassede um 820,[52] in Sta. Cecilia um 820,[53] in S. Marco um 835,[54] das in deutlichem

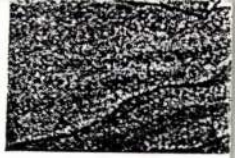

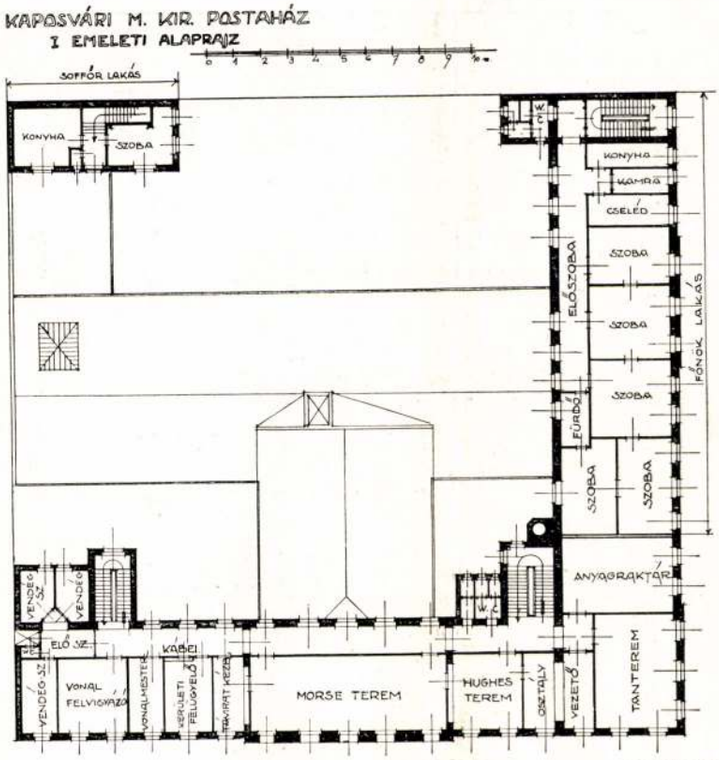

A KAPOSVÁRI POSTA EMELETI ALAPRAJZ

A szombathelyi új postaház építésének története.

A világháború és az azt követő súlyos idők megakasztották azt a nagyszabású építési programmot, melyet a kir. posta még a háború előtt kidolgozott s mely programm megvalósulása esetén a posta minden számottevő városban megfelelő hajlékot kapott volna. Ezt az építési programmot az események csak elódázhatták, de amint a viszonyok megengedték a posta rögtön a régi programm megvalósításához látott, azzal a szomorú különbséggel, hogy „Nagymagyarország“ helyett csak a meghagyott kis terület városai jöhettek az új postaépületek emelése szempontjából számításba. Az összes állami intézmények között a kir. posta volt, mely a hosszú szünet után az első nyilvános versenytárgyalást írta ki és pedig a szombathelyi és nagykanizsai postákra 1921. évben.

Már évek óta a legégetőbb feladat volt, hogy a Dunántúl e nagy fejlődést felmutató, nagy kereskedelmi gócpontot képviselő városában a kir. postának meg. felelő, méltó hajlékot emeljünk. Szükséges volt erre, mert e városban a kir. posta a lehetetlenséggel határos módon volt elhelyezve. A régi épület egy részét roskadozó volta miatt le kellett bontani, miáltal a hivatal egy része, a szorosan vett posta a „Korona“-szállodának nagy táctermébe került és itt bonyolította le a

BIERBAUER ISTVÁN
(A művezetést Müller Pál építész látta el)

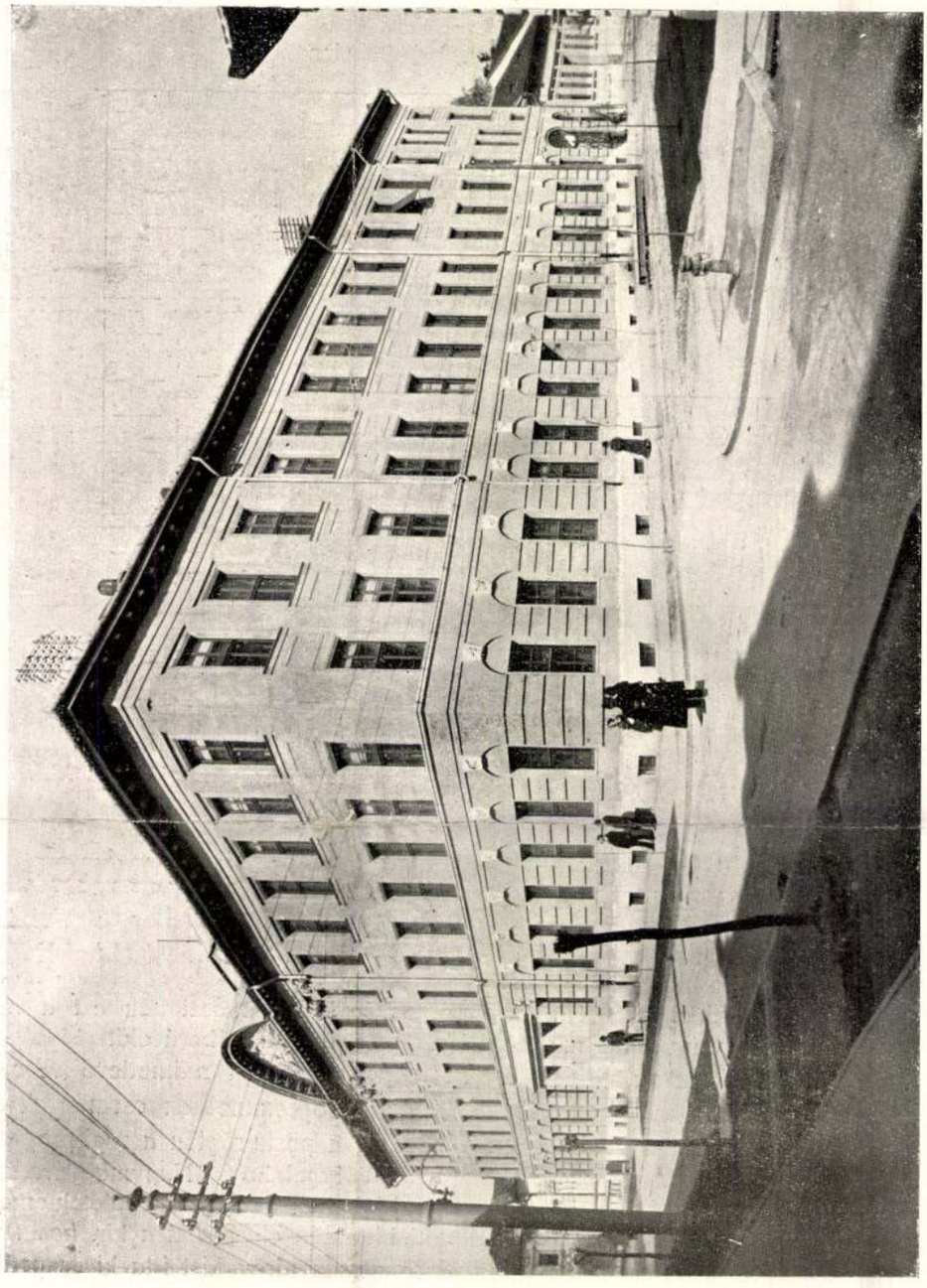

HOMLOKZAT

A KAPOSVÁRI POSTA
ÉPÍTETTE: VÁROSFEJLESZTŐ ÉS ÉPÍTŐ R.-T., NAGYKANIZSA

BIERBAUER ISTVÁN
(A művezetést Müller Pál építész látta el)

A KAPOSVÁRI POSTA SALTER-TEREM

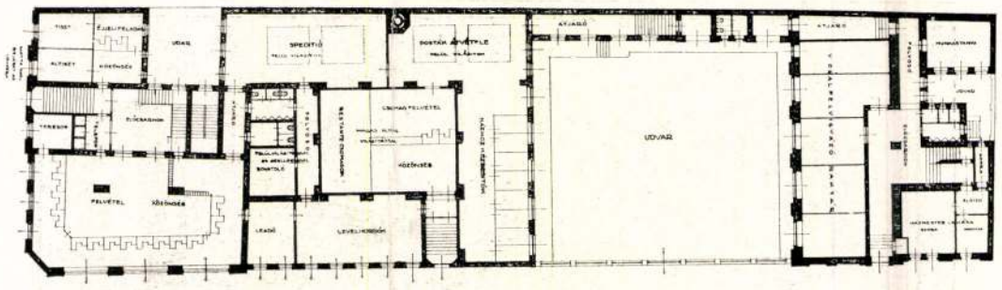

A SZOMBATHELYI POSTA ALAPRAJZ

forgalmat, a távíró és telefon pedig a jelenlegi postakezelési épület helyén álló régi emeletes házban működött.

Mivel a telek egy része szabad volt, másik részét azonban a régi postaépület foglalta el, a kir. posta vezetősége a szombathelyi új postaháznak két részletben való építését határozta el; 1921. évben kezdődött meg a távirdaépületrész építése.

A terveket a postavezérigazgatóság magasépítési ügyosztálya részéről *Tichtl* György p. műszaki igazgató, még a háború alatt hivatalból készítette. Személyzet hiányában azonban a művezetést és a kiviteli tervek elkészítését *Orth* Ambrus építészre bízta. A tervező építésznek a telek alakja, valamint az annak Kossuth Lajos-utcai részét elfoglaló épületrész miatt elég nagy nehézséggel kellett megküzdeni.

Ez okból készült az épület két részben és pedig először felépült a hátulsó szakasz, melyben a távíró- és távbeszélőhelyiségek nyertek elhelyezést. Mikor ez kész volt, ideiglenesen az egész posta ide költözött. Az építés második szakasza volt, mikor a posta helyiségeit készítettük el. Ekkor már minden szolgálati ág a végleges helyét foglalta el.

A távíró és távbeszélőszolgálat a háromemeletes 18 × 20 m. kiterjedésű épület-traktust foglalja el, ennek harmadik emeletét foglalja el a mellékleten bemutatott nagy távíró-gépterem.

Alig készült el ez az épület-traktus, megkezdődött a telken levő földszintes régi épület lebontása, hogy helyet adjanak a postakezelést magába foglaló 21 × 46 m. kiterjedésű kétemeletes épülettömbnek, mely a leírásban már említett távirdaépületszárnnyal, szerves összefüggésben képeztetett ki, egy új összekötő folyosóval.

Az épület a detail kérdésekben is legalaposabban átgondolt munka s minden tekintetben a közönség kényelmét és a szolgálat könnyű lebonyolítását szolgálja.

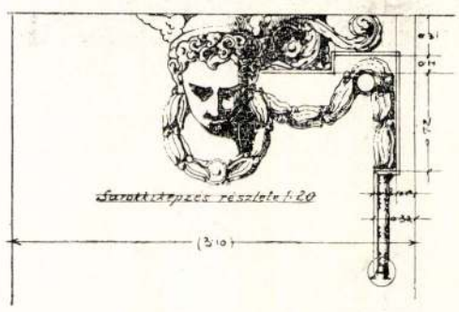

RÉSZLET A SZOMBATHELYI POSTÁRÓL

Egy terméskőburkolattal és csinos szobrászmunkával ellátott főbejárati ajtón keresztül egy tágas világos főlépcsőház szolgál a közönség elosztására. Ebből a lépcsőházból a földszinten a közönség egy nagy tágas felvételi terembe jut, melynek alaprajzi elrendezése különösen azért mondható sikerültnek, mert a postaépületeknél sokszor felpanaszolt káros léghuzamtól mentes, azért, mert a közönség nem lép be egyenesen a terembe, hanem a tágas lépcsőházból, ahol a szélfogón esetleg betóduló levegő eléggé

TICHTL GYÖRGY

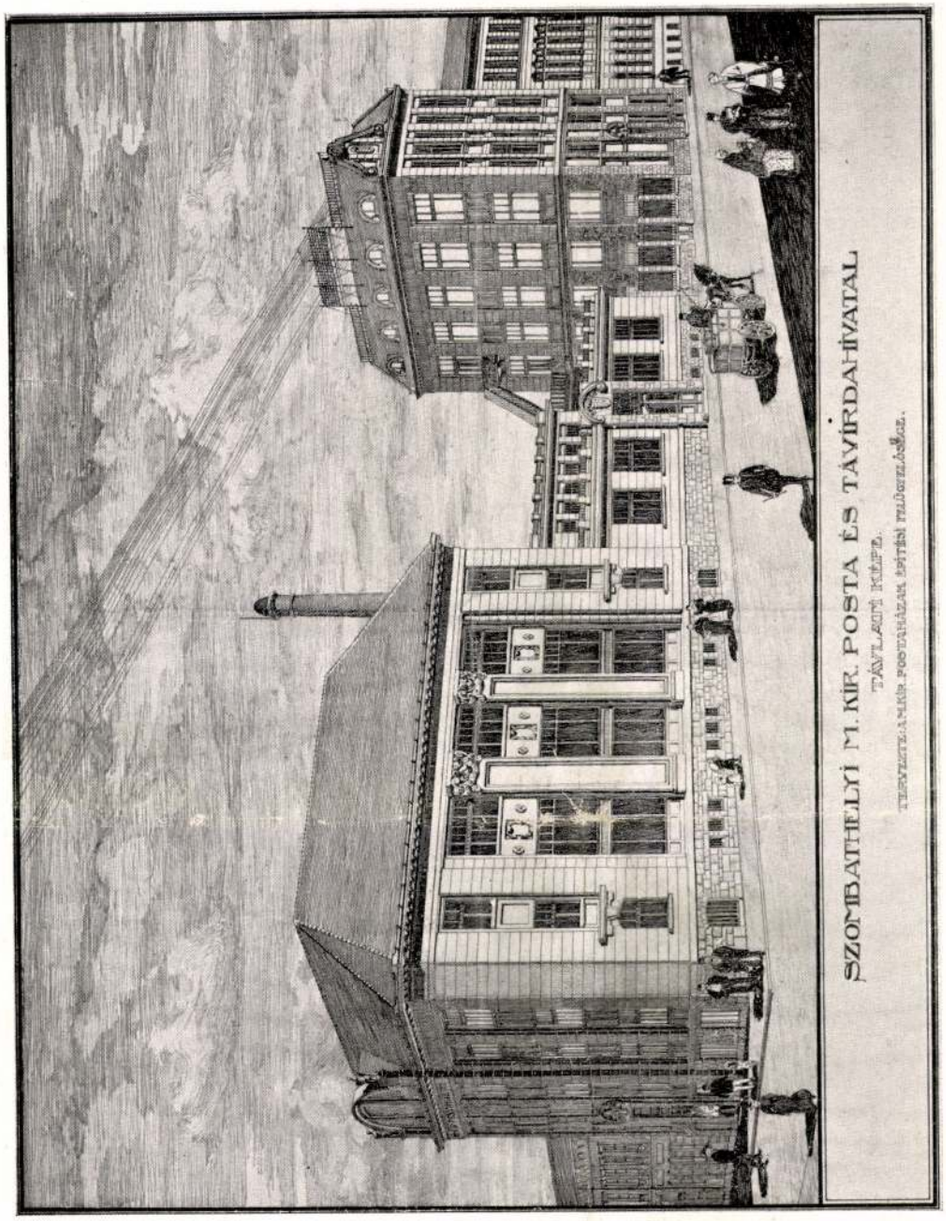

TÁVLATI KÉP

A SZOMBATHELYI POSTA

TICHTL GYÖRGY
(A művezetést Orth Ambrus építész látta el)

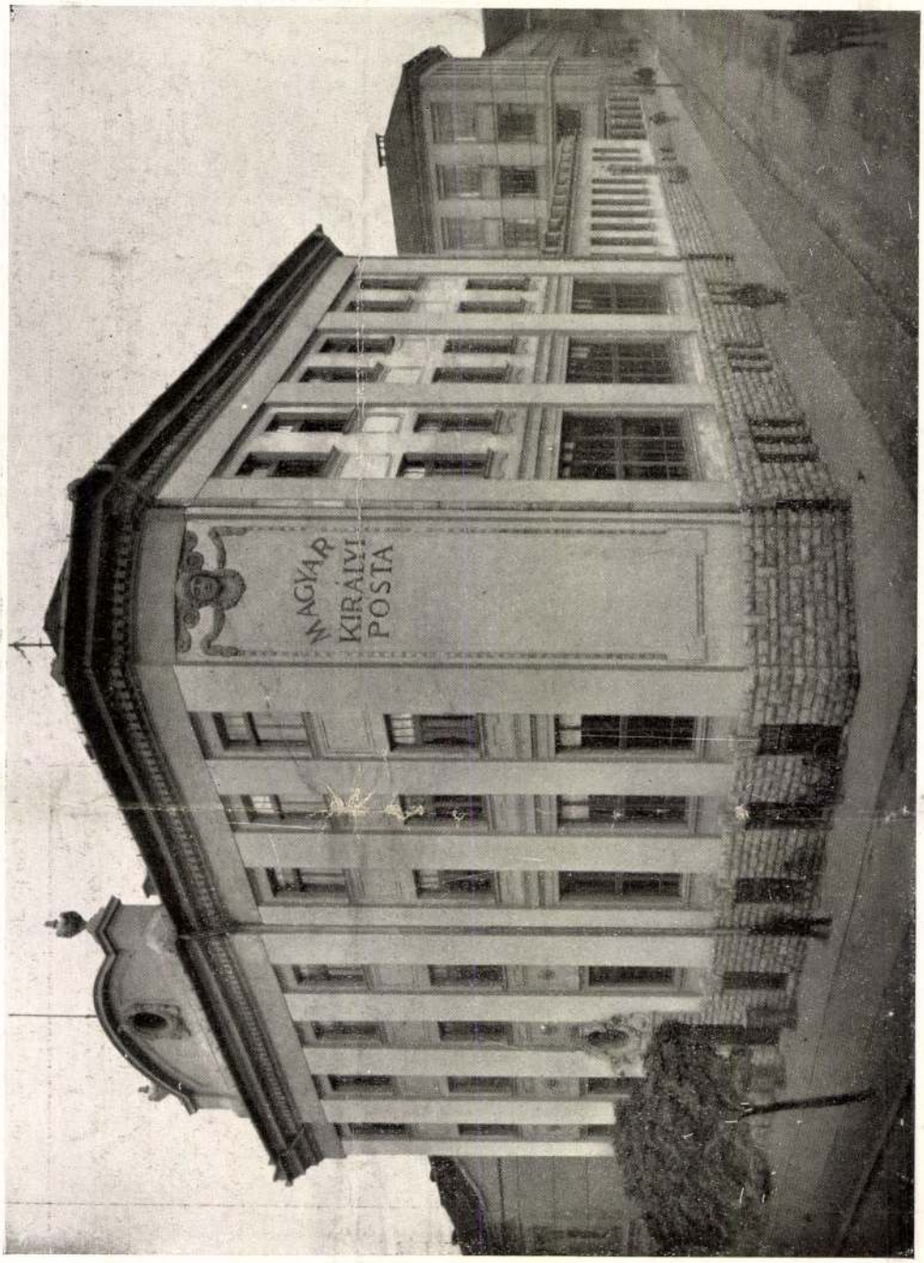

FŐHOMLOKZAT

A SZOMBATHELYI POSTA
ÉPÍTETTÉK: KOPFENSTEINER TESTVÉREK, ÉPÍTŐMESTEREK, SZOMBATHELY

TICHTL GYÖRGY

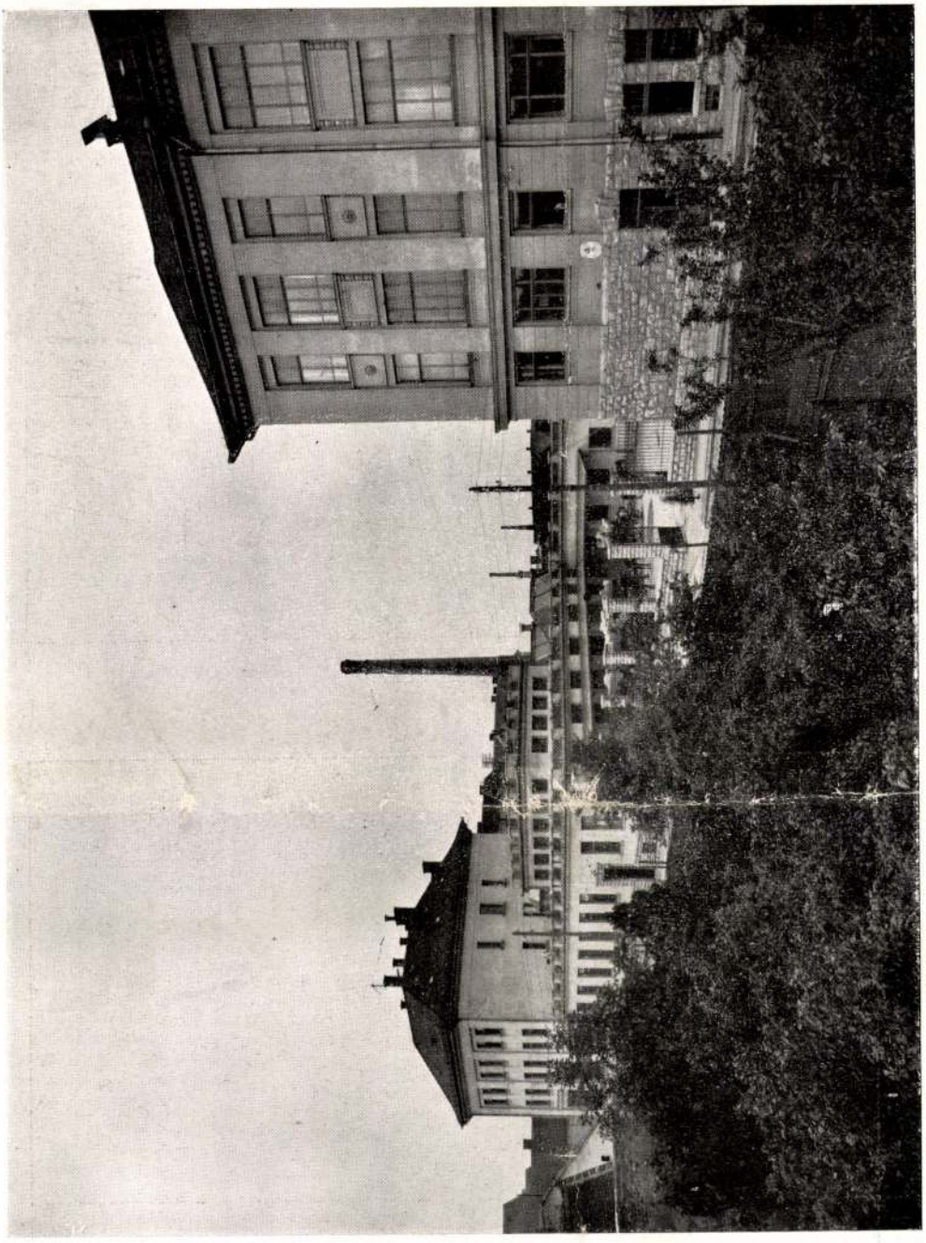

UDVARI HOMLOKZAT

A SZOMBATHELYI POSTA

TICHTL GYÖRGY

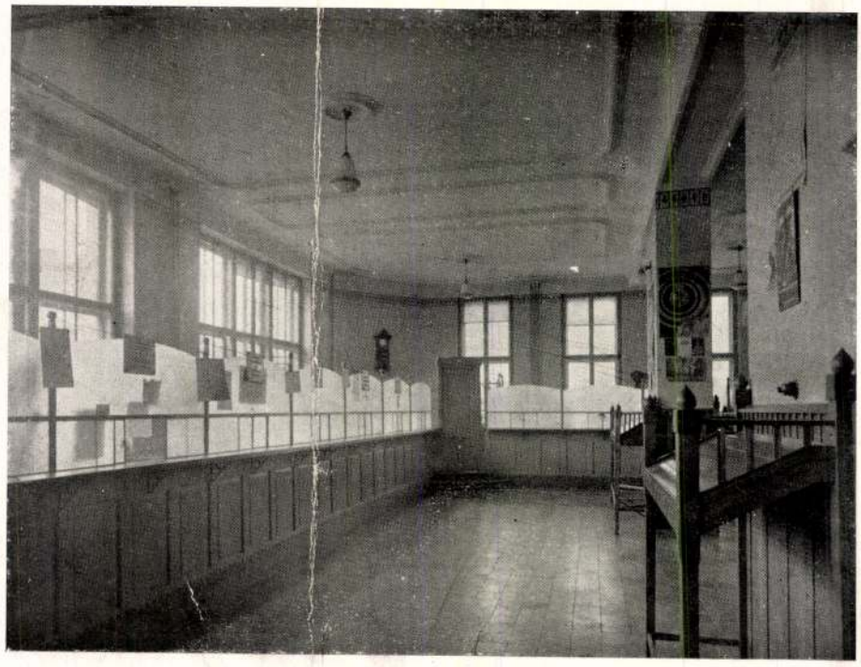

FELVÉTELI TEREM

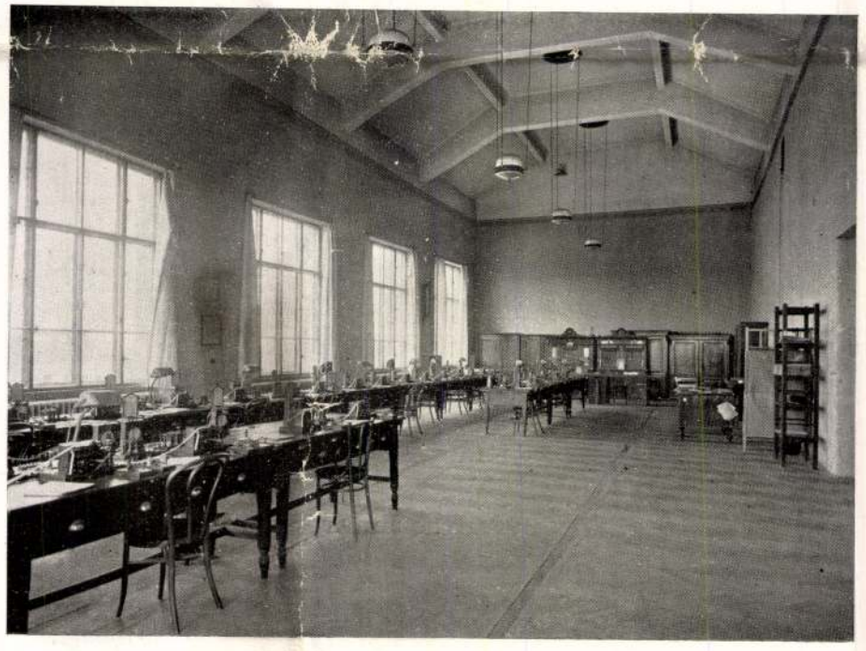

TÁVÍRÓGÉPTEREM

A SZOMBATHELYI POSTA

eloszolhat. A földszinti elrendezés a mellékelt alaprajzon látható. Az előbb említett lépcsőház felhasználásával viszont a közönség az emeleten elhelyezett hivatalos helyiségeket is könnyűszerrel elérheti. A második emeleten elhelyezett szolgálati lakások pedig egy melléklépcső segítségével közelíthetők meg, a közönség teljes kizárásával, ahol egyúttal a vendégszobák is elhelyezést nyertek. Ehhez a lépcsőhöz az éjjeli szolgálat helyiségei alatt a souterrainen átvezető bejáraton keresztül lehet jutni.

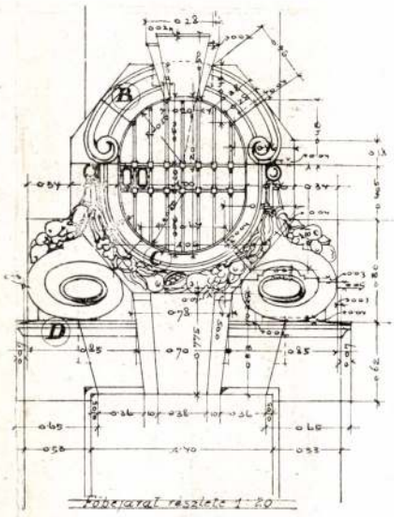

RÉSZLET A SZOMBATHELYI POSTÁRÓL

Van még ezen épülettömbnek egy másik mellékbejárata a „Névtelen utcából", melynek felhasználásával a közönség a csomagfeladó és kezelési helyiségekbe juthat. Ez az épület-traktus, mely kizárólag a csomagforgalom lebonyolítására szolgál, földszintes, részben magas oldalvilágítással, részben felülvilágítóval van ellátva. Ehhez az épületrészhez csatlakozik a nyilt rakodóperron, mely a 20 × 23 m. méretű kikövezett behajtóudvar egyik szárnyát szegélyezi. Hogy az épület az építkezés nehézségei dacára már 1924. évben a forgalomnak átadható volt, abban nagy része van a fővállalkozó *Kopfsteiner Testvérek* szombathelyi építési vállalatnak.

A vasbetonmunkát *Müller* és *Weisz* szombathelyi építőmesterek végezték.

Mindkét épületrész központi fűtőberendezéssel lett ellátva, melynek terveit a posta hivatalból készítette el és kivitelét *Kikta* és *Gantert* központi fűtés- és vízvezetéki vállalkozó végezte. Az épület bádogosmunkáit *Tóth Imre* és *Társa* budapesti cég készítette. A tetőfedés valódi Eternit-lapokkal készült s munkáit az *Eternit-művek* végezték.

A szombathelyi és nagykanizsai posták emelésével kezdődött meg a posta újabb építési tevékenysége, melynek folytatását képezik a zalaegerszegi, kaposvári, váci, békéscsabai és bajai házak, melyek közül a kaposvárit is ugyanebben a füzetben mutatjuk be.

A salgótarjáni m. kir. postaház.

A postaházak építése speciális elrendezésű alaprajzi megoldást kíván, s ez a megoldás az egyes ipari, kereskedelmi, mezőgazdasági gócpontokban a különböző természetű postai szolgálati ágaknak egymáshoz való viszonya folytán más és más, azonban ennek helyes megoldása a postahivatalok üzemének hosszabb és szakszerű megfigyelését igényeli. Ez oknál fogva *Beöthy* László kereskedelemügyi miniszter 1912-ben a m. kir. postánál építési osztály felállítását határozta el. Az építési ügyeket ettől fogva a postának saját szerve, a m. kir. postaházak építési felügyelősége intézte. Ennek a hivatalnak volt első munkája a salgótarjáni m. kir. postaház.

(Folytatása a 32. oldalon.)

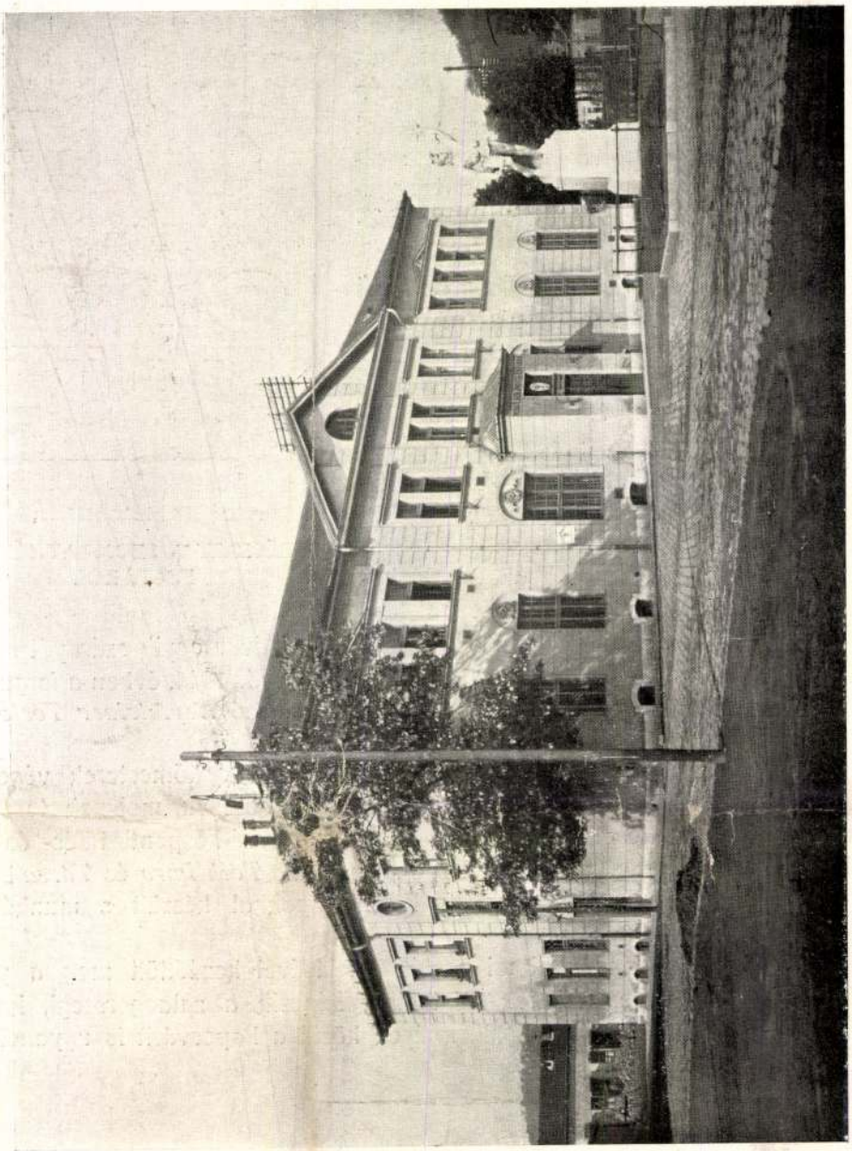

HOMLOKZAT

A SALGÓTARJÁNI POSTA
TERVEZTE: A POSTAHÁZAK ÉPÍTÉSI FELÜGYELŐSÉGE

Tichtl György

szentmihályi

építész

l.

Szendy K. Bpest

weresf. körig. évk.

1942. Bp. 1943. 391. l.

ból: dr.Majovszky Pál s.k.

~~Birbauer Dorán~~

és

nincs
(és)

Tichtl György

tervezték a szátmár-
németi városi kincs-
tári postaépületet 1909-
ben. A bővítés ugyan-
azok tervezték és épi-
tették fel 1915-ben.

Bierbposta
52. l.

~~Bierbauer István~~

és

mincs led

Tihtl György

posta műszaki igazgató

tervezték az eszéki

kincstári 1. sz. posta-

épületet 1909-ben

Bierbposta

84. l.

Tichl Győző, épitész M.D.K.

Bierbauer Istvánnal közös terve 200 K-ás megvétel ben részesült a kispesti munkás lakóházak pályázatán.

Vállalkozók Lapja, Bp. 1908. XXIX. évf.
nov. 4. szl 14. old.

Антропологический журнал. Вып. 1968. XXXV. 6.

отд.

М.Д.К.

[illegible] du 19 avril 1877).

1. – 19. M.

Paris
H. Henneyer
1877

Tichtl György

épitész

megvett terv

MÉ Grönagos

44. l. 45. l.

46. l.

mustaki rajzokkal

Tichtl György

m. kir. posta műszaki főigazgatói címet kapott

ÉIÉM. 1911–12. 45. l.

?.....

.....

.....

tályát elvégezte-e?.....

ros- és kereskedőtanonc iskola II-ik osztályát

.....

rászatot, kereskedelmet s iparszerűen folytatott

belül 3 év óta akár egyfolytában, akár meg-

ban)?.....

ői minőségben van-e alkalmazásban?.....

vagy magánszolgálatban ugyannál a munkaadónál

állandóan van-e alkalmazva?.....

át alkalmazva?.....

iszt-e?.....

.....

.....

kséges mennyiség a központi választmánynál
9. sz.) kapható.

Székesfővárosi házinyomda 1914.

M.D.K.

Tichtl György, építész

terve 1100 p-ös meg-
vételben részesült a mátra
vidéki erőmű épületére
kiírt pályázatoni

Vállalkozók Lapja, Bp. 1942. LXIII. évf.

márc. 19. sz. 5. old.

HOMLOKZAT »KORAZIT« NEMES VAKOLATTAL

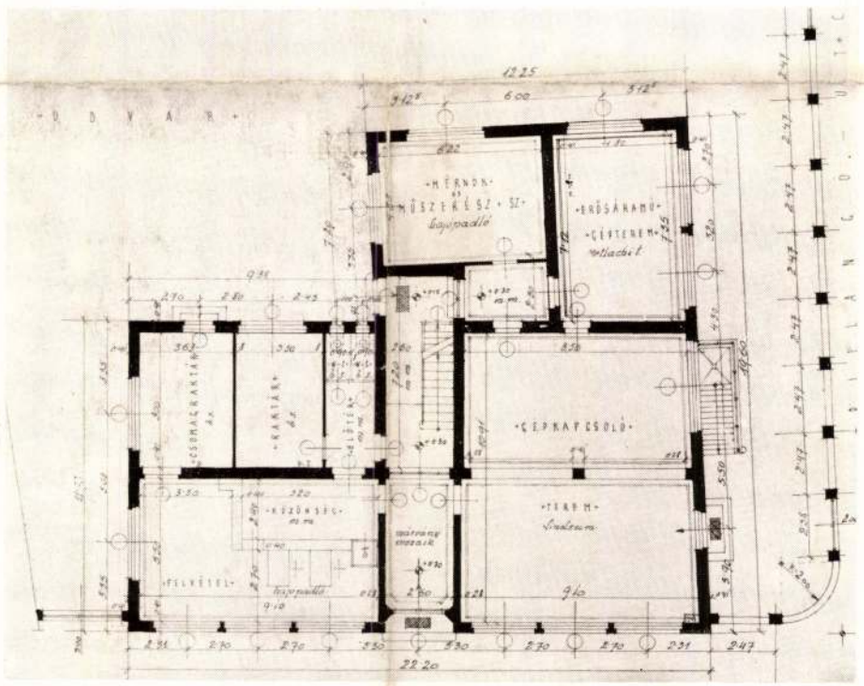

A ZUGLÓI AUTOMATIKUS TÁVBESZÉLŐ KÖZPONT ÉS POSTAHIVATAL
TERVEZTE A M. KIR. POSTAVEZÉRIGAZGATÓSÁG ÉPÍTÉSI OSZTÁLYA (KLUCSIK VILMOS POSTA-S.-MÉRNÖK)

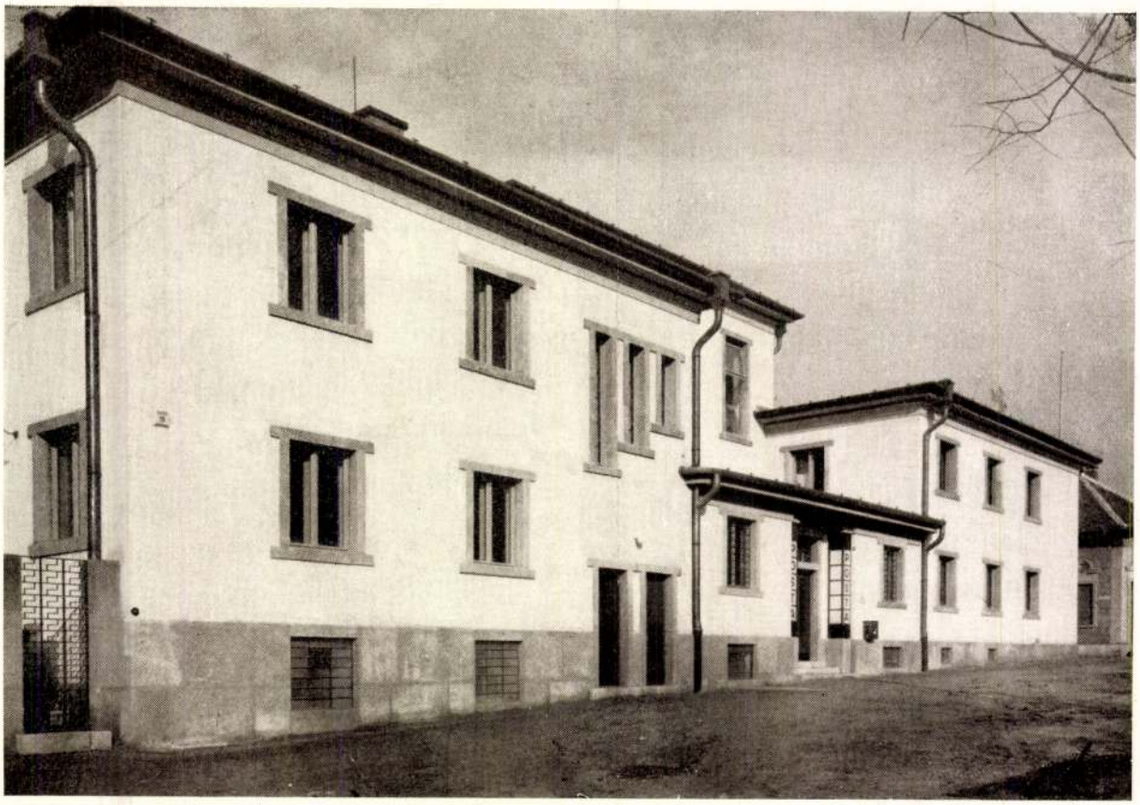

KIVITELEZTE: VITÉZ KAPUVÁRY GUSZTÁV

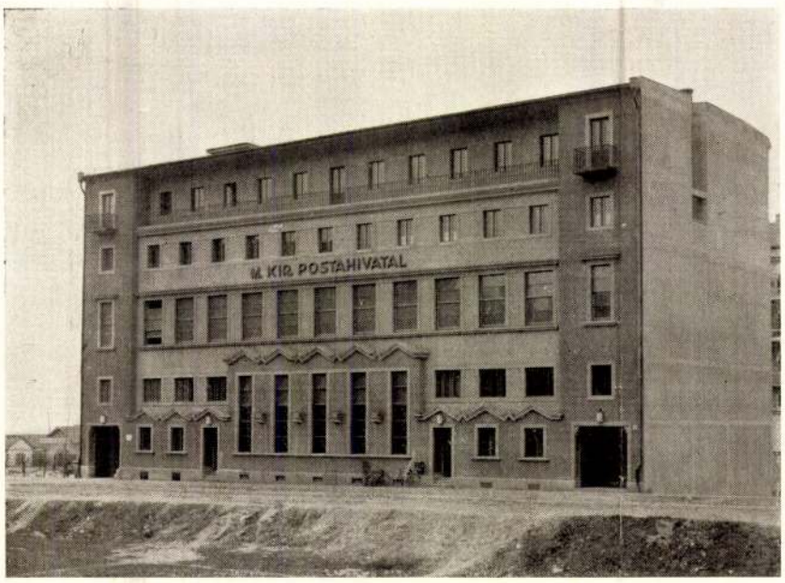

KIVITELEZTE: CSONKA FERENC

FENT A PESTERZSÉBETI, LENT A LÁGYMÁNYOSI AUTOMATIKUS KÖZPONT ÉS POSTAHIVATAL
TERVEZTE:
A M. KIR. POSTAIGAZGATÓSÁG ÉPÍTÉSI OSZTÁLYA (TICHTL GYÖRGY MŰSZAKI FŐIGAZGATÓ)

Magyar Építőművészet
1931. 7-9.

Tichtl György épitész. MDK.

A kispesti munkáslakóház-telep tervpályázatán.
Az épitendő munkáslakóház terveit 2oo koronáért megvették.

Művészet, 19o8. 419. és 42o. l.

M.D.K.

Tichtl György, épitész

a Kongresszus Végrehajtóbizottságának tagja

XII. Congrès International des Architectes Budapest 1930. Compte-rendu. Bp. 1931. 18.old.

Tichtl Eöra

öfitén

+ 1956 jan. 10

KANNÁT TARTÓ OROSZLÁN, kerettel
Magyar munka, XIX. század.
Tondó, átm. 25 cm.

NŐI FEJ ornamentális keretben.
Magyar munka 1900 körül.
24×15 cm.

